

ഭാഷാഗദ്യരായണം

സുന്ദരകാണ്ഡം

ഒന്നാം ഭാഗം

C. KUNCHU MENON.

ഭാഷാഗദ്യരായണം.

സുന്ദരകാണ്ഡം.

ഒന്നാം ഭാഗം

APPROVED BY THE MADRAS TEXT BOOK COMMITTEE,

(Vide Gazette November 11, 1930, Part I, B.)

ഗദ്യകാരൻ:

സി. ചഞ്ചമേനോൻ.

പ്രസാധകൻ

കരുമത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിമേനോൻ.

കൊല്ലങ്കോട്.

രണ്ടാം പതിപ്പ്.

1931

PRINTED BY C. K. DAMODARAN AT THE
VIDYA VILASAM PRESS,
TELLICHERRY.

വില 12൩.

അനന്തരം.

ശ്രീമാൻ, സി. കണ്ണമേനോനവർകളാൽ വിരചിതമായ ഭാഷാഗദ്യരായണമെന്ന ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ മഹാജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് അസാമാന്യമായ സന്തോഷമുണ്ട്. നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഭാഷയിലും സംസ്കൃതത്തിലും അനവരതം പരിശ്രമിച്ചുവരുന്ന ഒരു മാന്യനാണെന്ന് ഞാൻ കൃത്യമായി നല്ലവണ്ണം അറിയും. മിസ്റ്റർ മേനോന്റെ ഈ ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണപരിശ്രമത്തെ ഞാൻ സ്തുതനാ അഭിനന്ദിക്കുന്നു.

നൂറനായാർക്കുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥം വാത്മീകീയാമാണെന്നു സന്ദർഭാഭാസത്തിന്റെ ഒരു ഭാഷാഗദ്യവിവർത്തനമാണ്. കവിമാഗ്നേയമായ വാത്മീകിയുടെ പദ്യങ്ങളിലുള്ള ആശയവിശേഷങ്ങളെ ഭാഷാഗദ്യത്തിൽ പ്രകടിക്കുന്നത് അത്ര സുകരമല്ലെങ്കിലും ഗ്രന്ഥകർത്താവ് മൂലാത്മങ്ങളെ പാഠകന്മാർക്കു സുഗമങ്ങളാക്കിത്തീർക്കാൻ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു പറവാൻ ഞാൻ അശേഷം സംശയിക്കുന്നില്ല. കാളിദാസാദികവികൾക്കുളളി മാതൃകാഭൂതങ്ങളും സഹൃദയഹൃദയാഹ്ലാദകങ്ങളുമായ ഉപമാദ്യലകാരങ്ങളുളള ഈ ഗദ്യത്തിൽ അംഗവൈകല്യം യാതൊന്നും വരുത്താതെ വിപരീണമിപ്പിച്ച ഗ്രന്ഥകർത്താവു ധന്യവാദാഹ്വനാണെന്നു പറയുന്നതിൽ സഹൃദയന്മാർക്കു വൈമത്യമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടി വിചാരിക്കുമ്പോൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അല്പം ചില സ്തംഭിതങ്ങളും കടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ടെന്നു വാസ്തവത്തെ അപലപിപ്പാൻ ഞാൻ സന്നദ്ധനല്ല. ഇവയിൽ സീസകാക്ഷരയോജകന്മാരുടെ അവധാനവൈകല്യത്താൽ സംഭവിച്ചതായി കാണുന്ന സ്തംഭിതങ്ങളെല്ലാം ശുദ്ധീകരണകൊണ്ടു പരിഹരിക്കുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഗദ്യത്തിനു ചിലേടത്തു നല്ല സാരമുപമ ചിലേടത്തു ഉചിതമായ പ്രൗഢിയും കാണാനുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥം ഉപരിതനകക്ഷ്യകളിൽ പാഠ്യപുസ്തകമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്നതായാൽ ഇപ്പോൾ കണ്ടുവരുന്ന ചില പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഉപയുക്തമായിത്തീരുമെന്നു സഭയെയും പറയാം. സ്വീരോത്സാഹനായ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് വാത്മീകിരാമായണത്തിന്റെ അവശിഷ്ടഭാഗങ്ങളേയും ഇപ്രകാരം വിവർത്തനം ചെയ്യുമെന്നു ഞാൻ പ്രബലമാം വണ്ണം പ്രത്യാശിക്കുന്നു.

വിശിഷ്ട, ഭാഷാസാഹിത്യരംഗത്തിൽ ഇടംപ്രഥമതയായ അഭിമാനത്തോടുകൂടിയ ഈ ഗ്രന്ഥകർത്താവിനു സർവ്വ മംഗളങ്ങളേയും ഗ്രന്ഥത്തിന്നു പ്രചാരത്തേയും ആശംസിച്ചുകൊണ്ട് ഇവിടെ വിരമിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പണ്ഡിതർ പാർവ്വത്ത് രയിരു നായർ,
തലശ്ശേരി.

വാത്മീകിരാമായണം

സുന്ദരകാണ്ഡം

സ്കന്ധം - 1

വീരശൂരനും ശത്രുഹന്താവുമായ ഹനുമാൻ രാവണൻ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോയ സീതയെ നാലുദിക്കും തിരഞ്ഞുനടന്നിട്ടും കാണാഞ്ഞു ഒട്ടവിൽ ദേവഗന്ധർവ്വമായ ആകാശത്തുകൂടെ സഞ്ചരിപ്പാൻ തീർച്ചയാക്കി. ഋഷഭേന്ദ്രനെപ്പോലെ അതിബലിഷ്ഠനും ധീരവിരതമനുമായ അവൻ കരിച്ചുചാടുവാൻതക്ക ഒരുക്കങ്ങളോടുകൂടെ പച്ചപ്പല്ല മുടിയതും വൈദ്യുതതുല്യം പ്രകാശിക്കുന്ന തുമായ മഹേന്ദ്രപർവ്വതത്തിന്മേൽ കടേറുറ്റും കരിച്ചു പാഞ്ഞു. ആ സഞ്ചാരവേഗത്താൽ പക്ഷിസംഘങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടു നാലുപാടും പാഞ്ഞുപറന്നു. അവയുടെ ചിറകടിശബ്ദം കേട്ട ഭയങ്കര മൃഗങ്ങൾപോലും പേടിച്ച് വിറച്ചു. വിചിത്രവസ്ത്രങ്ങളുള്ള പത്രങ്ങൾ, നാനാവിധ ധാതുക്കൾ, ഔഷധികൾ എന്നിവകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതും ദിവ്യതും കാമരൂപികളുമായ അസംഖ്യം യക്ഷകിന്നരന്മാരും ഗന്ധർവ്വന്മാരും നാഗാധിപന്മാരും അധിവസിച്ചുവരുന്നതുമായ ആ പർവ്വതത്തിന്മേൽ നിന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഹനുമാനു ഊൻറു ഊന്മഷവും ക്രമേണ വലിച്ചു. അഗാധജലത്തിൽനിന്നു കളിക്കുന്ന വരഗജംപോലെ വീരാഗ്രണിയായ മാരുതി ഉത്സാഹഭരിതനായി. സൂര്യൻ, മഹേന്ദ്രൻ, ബ്രഹ്മാവ് തുടങ്ങിയ സർവ്വദേവന്മാരെയും തന്റെ പിതാവിനെയും നമസ്കരിച്ച് ഹനുമാൻ രാമകാന്താത്മം ചന്ദ്രോദയത്തിങ്കൽ സമുദ്രംപോലെ വളൻ. മാട്ടത്തിന്നു ശക്തികൂട്ടേണ്ടതിനായി തന്റെ കൈകാലുകൾകൊണ്ടു അവൻ പർവ്വതോപരിഭാഗത്തു് ഉരക്കോടൊന്നമത്തി. തന്നിമി

തനതായ ആ മഹാപുരുഷൻ ക്രൈസ്തവ കിഴക്കിയിൽ ഞെരിഞ്ഞു. തന്മൂലം
 നിന്ന സുഗന്ധപുഷ്പങ്ങൾ കൊഴിഞ്ഞുപോയി. പട്ടണസാന്നിദ്ധ്യത്തെ
 ലോകം പുഷ്പമയങ്ങളായിപ്പരിവർത്തിച്ചു. നന്നാണെന്നു കരുതാൻ പട്ടണ
 തന്മൂലം പല ഭാഗത്തുനിന്നും മത്സരജനങ്ങൾ നിന്ന മേജലം
 പോലെ ജലധാര സ്രവിച്ചു. വന്നിട്ടു ശിലാഭാഗങ്ങൾ അടൻ
 വീണ് ആ പട്ടണത്തിൽ നിക്ഷിപ്തങ്ങളായ പൊൻ വെള്ളി
 തുടങ്ങിയ ലോഹങ്ങളും മറ്റു ധാതുവ്യഞ്ജനങ്ങളും വെളിവാലിക്കാണു
 പെട്ടു. ധാതുഭാഗങ്ങൾ ഇടകലൻ ചിതറിക്കൊണ്ടിരുന്ന പാറക്ക
 ഷണങ്ങൾ വന്നിയിൽനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന മണ്ണെണ്ണയായ
 ധൂമ്രവർണ്ണപോലെ വിചിത്രവർണ്ണങ്ങളായിത്തീർന്നു. ആ പട്ടണ
 ഗുഹകളിൽ വസിച്ചുവന്നിരുന്ന പ്രാണിവാന്മാരും ഭൂതപ്പെട്ട വികൃ
 തസ്വന്തരങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടുവിട്ടു. ആ നിന്നാലും നാലുദിക്കും ഒരു
 പോലെ ധ്യാപിച്ചു. വന്നിട്ടു ശിരസ്സും “സ്വസ്തികം” എന്ന അട
 യാളവുമുള്ള ഫലങ്ങൾ വിടർത്തി ഹോമസമൃദ്ധിയിൽ ചീറ്റി ഉന്തി
 വിഷാഗ്നി പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട് ക്രൈസ്തവങ്ങൾ ഞെരിയുമാ
 ശിലകളിനേൽ ഭംഗിച്ചു. ആ ശിലാഫലങ്ങളാവട്ടെ വിഷാഗ്നി
 യേറു തപിച്ചു തകർന്നുപോയി. അന്നേരം ഭൂതങ്ങൾ ആ പട്ടണ
 തത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവെങ്കിലും അവയെല്ലാം ഈ ഭയങ്കരവി
 ഷമടക്കവാൻ ശക്തിയുണ്ടായില്ല. പെട്ടെന്നുണ്ടായ ഈ സംഭ
 വത്താൽ ഭൂതങ്ങൾ മഹേന്ദ്രപുരം കേൾച്ചുവീഴ്ന്നു കയറുന്ന
 കരുതി അതിൽ നിവസിച്ചുവന്നിരുന്ന തപസ്വികളും വിദ്വാന്മാരും
 നാനാ നന്നഭയപ്പെട്ടു സ്ത്രീജനങ്ങളാകട്ടെ മേലോട്ടു കരിച്ചു
 ചാടി. സ്ത്രീലോലുപന്മാരായിക്കിട്ടു മരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവർ
 മറ്റും നിറച്ചുവെച്ചിരുന്ന കാഞ്ചനമയമായ ഭാജനങ്ങൾ, വിലയു
 യൻ അസംഖ്യം പാനപാത്രങ്ങൾ, പൊൻകിണറുകൾ, പലവിധ
 ഭക്ഷ്യങ്ങൾ, ലോഹങ്ങൾ, മാംസങ്ങൾ, ഋഷഭമൃഗങ്ങൾ, സപ്ത
 സ്ഥിതിയുള്ള വാളുകൾ തുടങ്ങിയ പല വസ്തുക്കളും പാനഭൂമിയിൽ
 അതാതുസ്ഥാനത്തുതന്നെ ഉപേക്ഷിച്ച് അമ്പരഞ്ഞു ആശ്രയിച്ചു.
 മദ്യപാനത്താൽ ഉന്മത്തരായിത്തീർന്നുവന്ന അവർ ഹാരമാലകൾ

റകൊണ്ടും ലേപനവസ്ത്രക്കുറികൊണ്ടും ശോഭിച്ചിരുന്നു. ശ്രേഷ്ഠ ഭരണങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്ന അവരുടെ അംഗനമാർ ആകസ്മികമായി സാഭവിച്ചു ഈ ഗിരിചലനം ഓർത്തു ആത്മയുദ്ധമിരമായി. മന്ദഹാസത്താൽ അവരുടെ വദനം മോഹനതരം ശോഭിച്ചു. ഈ ഗിരിചലനത്തിനുള്ള കാരണം എന്തെന്നറിവാൻ ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട് അവർ അവരുടെ ഭർത്താക്കന്മാരോടൊന്നിച്ചു വാനിൽ സ്ഥിതിചെയ്തു. തത്സമയം ആത്മജ്ഞാനികളായ മഹാഷിമാരും സിദ്ധചാരണന്മാരും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “പദ്യംപോലെ ഭയങ്കരനും ഗംഭീരനുമായ മരുതസുതൻ ശ്രീരാമചന്ദ്രനും സുഗ്രീവാദികളായ വാനരന്മാരും വേണ്ടി മകരാദിജലജന്തുക്കളുടെ വാസസ്ഥാനമായ വങ്കടൽ ചാടിക്കടപ്പാൻ ഇതാ തെങ്ങിനില്ക്കുന്നു.” ഇതുകേട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ മേതവിൻമുകളിൽ നില്ക്കുന്ന മറ്റൊരു പദ്യംപോലെ അവർ ഹന്തമാനെ ഭരിച്ചു. പദ്യതാകാരനായ ഹന്തമാനാകട്ടെ കുതിച്ചു ചാടുവാൻ പുറപ്പെട്ട ഉടൻ തന്റെ സർപ്പാംഗങ്ങളും കുടഞ്ഞുറപ്പിച്ചു; ഇടിക്കുളവും അതിഭയങ്കരമായൊന്നലറി. താർജ്ജ്യൻ പന്നഗത്തെപ്പോലെ ആ കവികുഞ്ജരൻ രോമം നിറഞ്ഞുരുണ്ട തന്റെ വാത ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് അങ്ങോട്ടിങ്ങോട്ടും ചുറ്റിപ്പിരി. ഉഴക്കോടെ കുതിച്ചുചാടുവാൻ തെങ്ങിനിന്നിരുന്ന അവന്റെ ചുറ്റിച്ചുഴലുന്ന വാൽ ഗതധനാൽ റാഞ്ചിയെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു മഹാസപ്തംപോലെ അവന്റെ പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ കാണപ്പെട്ടു. പരിലംപോലെ ആയുതങ്ങളും ബലിഷ്ഠങ്ങളുമായ കൈകൾ കഴിതടത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചുപിടിച്ച് ചാട്ടത്തിൽ തന്റെ മുഴുവൻ ശക്തിയും ഒന്നായി വന്നുചേരേണ്ടതിന്നു കാലു, കഴുത്തു എന്നീ അംഗങ്ങൾ നന്നെ ചുരുക്കിപ്പിടിച്ച് ശ്വാസോച്ഛ്വാസങ്ങൾപോലും ചെയ്യാതെ പ്രാണവായുവെ അതിന്റെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനമായ ഹൃദയത്തിൽ തന്നെ അടക്കിനിർത്തി. ആകാശത്തിൽ തനിക്കു സഞ്ചരിക്കേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗത്തെത്തന്നെ കണ്ണിമയ്ക്കൊതെ വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു സ്വതഃ ശ്രീമാനും പരാക്രമിയുമായ ഹന്തമാൻ വിശിഷ്ട അതിഭയങ്കരസിയും പ്രേതപരാക്രമിയുമായി വിളങ്ങി.

ഇതവിധം കരുക്കത്തോടുകൂടി ചെവികൾ നിവർത്തിപ്പിടിച്ചു ശിരി
 ശിഖരം പിളരുമാറ് കാൽ നിലത്തുനിന്നിന്നുംകൊണ്ട് ആ കവി
 പുറംവൻ മറ്റു വാനരന്മാരോടിക്കിടന്നെ പറഞ്ഞു: “ശ്രീരാമച
 ളൻ വലിച്ചുവിട്ടിട്ടുള്ള വായുവേഗമായ ബാണം ഏതുവിധം
 യാതൊരു തടസ്സവും കൂടാതെ ലക്ഷ്യത്തിൽ ചെന്നു തറക്കുന്നുവോ
 അതേവിധം ഞാൻ രാവണപാലിതയായ ലങ്കയിൽ ചെന്നു ചേ
 രുന്നുണ്ട്. ജനകാത്മജയെ അവിടെക്കണ്ടില്ലെങ്കിലോ അതേവ
 ടിയായിത്തന്നെ ഞാൻ സുരലോകത്തു ചെല്ലും. സ്വർഗ്ഗലോകത്തും
 സീതാദേവിയെ കണ്ടില്ലെന്നുവരികിൽ യാതൊരു സംശയവും കൂ
 ടാതെ രാക്ഷസരാജാവായ രാവണനെ പിടിച്ചുകെട്ടി ഇവിടെ
 കൊണ്ടുവരും. ഏതുവിധവും ഞാൻ കാര്യം സാധിച്ചു തിരിച്ചു
 പോരികയുളളു. അല്ലാത്തപക്ഷം ഞാൻ രാവണനോടുകൂടെ ല
 ങ്കാനഗരത്തെത്തന്നെയും പുഴക്കിയെടുത്തുകൊണ്ടു വരുന്നുണ്ട് നി
 ശ്ചയം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു മഹാബലവാനായ ആ വാനരശ്രേ
 ഷ്ഠൻതാൻ പക്ഷിരൂപമാണെന്ന ഭാവനയോടെ ആകാശത്തിലോട്ടു
 കൂറിച്ചു. അതിശക്തിയോടുകൂടിയ ഈ ചാട്ടംനിമിത്തം വായു
 വല്ലാതെ ക്ഷോഭിച്ചു. ഇളകിമറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ആ കാറ്റിന്റെ
 ഉല്പതനശക്തിനിമിത്തം പർവ്വതത്തിൽ വളർന്നിനിരുന്ന പുഷ്പ
 പരിപൂർണ്ണങ്ങളായ പാദപങ്ങൾ സമൂലം പുഴങ്ങിത്തുളളിമേലോട്ടു
 യന്മെന്നു. ബന്ധുവിനെ വഴികൂട്ടിയയപ്പാൻ ചെല്ലുന്ന മറ്റു
 ബന്ധുക്കളേപ്പോലെയോ രാജശ്രേഷ്ഠനെ പിൻതുടൻപോകുന്ന
 സൈന്യനിരകൾപോലെയോ അവ ആ വാനരേന്ദ്രനെ അനുഗ
 മിച്ചു. അവയുടെ അനുഗമനംനിമിത്തം അവന്റെ പർവ്വതതുല്യ
 മായ ശരീരം അതുഭൂതവടിവു കൊണ്ടു. ഉല്പതിച്ചുയൻകൊണ്ടി
 രുന്ന ആ വൃക്ഷങ്ങളെല്ലാം ഇന്ദ്രനെ ഭയന്ന പർവ്വതങ്ങൾപോലെ
 അണ്ണുവത്തിൽ ചെന്നു വീണു. അവയിൽനിന്നും കൊഴിഞ്ഞുവീ
 ണുകൊണ്ടിരുന്ന മനോഹരകുസുമങ്ങൾ, കുടുംമുങ്ങൾ, കാഞ്ചനം
 എന്നിവയാൽ അനുബദ്ധനായ ഹന്തമാൻ മിന്നാമിനുങ്ങുകൾ
 കൊണ്ടു മുടപ്പെട്ടു മോലതുല്യമായൊരു പർവ്വതംപോലെ വിളങ്ങി.

അവ അവനിൽ പുഷ്പവൃഷ്ടിയെക്കൊണ്ട് ബന്ധുവെ വഴികൂട്ടിയപ്പോൾ കുറേദൂരത്തോളം ചെന്നു അതിദൂതം തിരിച്ചുപോയെന്നു മറ്റു ബന്ധുക്കളെപ്പോലെ മടങ്ങിപ്പോന്നു. ചിതറിവീണുകൊണ്ടിരുന്ന ആ വിചിത്രപുഷ്പങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായിച്ചെന്നു സമുദ്രത്തിൽ പതിച്ച് അതിമനോഹരമായൊരു കാഴ്ചയായി. വെള്ളത്തിൻമീതെ വീണു പൊന്തിക്കിടന്നിരുന്ന പുഷ്പങ്ങളാൽ സമുദ്രം, നക്ഷത്രങ്ങളോടുകൂടിയ ആകാശംപോലെയും ആകാശത്തിൽ, കസമങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടിരുന്ന ഹന്തമാൻ, മിന്നൽപിണതകളോടു ചേർന്നു മേല്പോട്ടുയർന്നുചെല്ലുന്ന വമ്പിച്ച മോലംപോലെയും പരിലസിച്ചു. ദ്രോമമാഗ്നത്തിൽകൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ വാനരന്റെ മുന്നോട്ടു നീട്ടിയിരുന്ന കൈകൾ കണ്ടാൽ പൂർവ്വതലി വരത്തിൽനിന്നും പുറത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അഞ്ചുതല നാഗങ്ങളാണെന്നു സംശയിക്കും. അവന്റെ ഈ യാത്ര ആകാശത്തെ ആസ്വദിപ്പാനോ അതല്ല കല്ലോലമാലകൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന സമുദ്രത്തെപ്പാനുവെല്ലാനോ ആണെന്നു തോന്നിപ്പോകും. അചിരദൂതപോലെ അതിതൂങ്ങും ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവന്റെ കണ്ണുകൾ പൂർവ്വതലിനേൽ തീക്കട്ടകൾപോലെ ഉജ്ജ്വലിച്ചു. പിംഗളവണ്ണമായും വൃത്താകാരമായും ഉള്ള അവന്റെ അക്ഷിഭയം ഒന്നായി ഉദിച്ചുയരുന്ന സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെപ്പോലെ വിളങ്ങിക്കണ്ടു. ചുക്കുന്ന നാസികയോടുകൂടിയ അവന്റെ മുഖം വിശിഷ്ട അസ്തമനകാലത്തെ സൂര്യമണ്ഡലംപോലെ താമ്രവണ്ണമായിത്തീർന്നു. പൊക്കിപ്പിടിച്ചു ചുറ്റിച്ചുഴറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവന്റെ വാൽ ആകാശത്തിൽ നാട്ടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്ദ്രലാജംപോലെ ലാലസിച്ചു. ലാംഗുലം തലക്കമീതെ ചുറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നിമിത്തം ഉണ്ടായിരുന്ന വൃത്താകാരമായ രേഖയാൽ വെളുത്ത ദംഷ്ട്രകളോടുകൂടിയ ഹന്തമാൻ പരിവേഷത്താൽ ചുറ്റപ്പെട്ട സൂര്യനെപ്പോലെ അതിതേജസ്വിയാണിരുന്നിരുന്ന. അവന്റെ പൃഷ്ഠഭാഗം രക്തവണ്ണനിമിത്തം കാവിമണ്ണ കൂട്ടിവെച്ചുണ്ടാക്കിയ ഒരു പൂർവ്വതലംപോലെ കാണപ്പെട്ടു. കടൽ ചാടിക്കടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ആ മഹാ

കവിയുടെ കക്ഷമുഖങ്ങളിൽ ചുറ്റിച്ചുഴന്നുകൊണ്ടിരുന്ന വായു മോലനാദംപോലെ ഗർജിച്ചു. ഉത്തരധ്രുവത്തിൽനിന്നും ഉടിച്ചുയരുന്ന ധൂമകേതുവെപ്പോലെ ആ കപികുഞ്ജരൻ അന്തരിക്ഷത്തിൽ ഓശ്വനായി. തളച്ചിട്ടിട്ടുള്ള ചങ്ങല വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്ന ഒരു ആനയെപ്പോലെയോ താഴെ പതിച്ചിട്ടുള്ള തന്റെ നിഴൽ വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു വെള്ളത്തിന്മീതെ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു കപ്പൽപോലെയോ കീഴ്ഭാഗത്തു നിഴലിച്ചിട്ടുള്ള തന്റെ മറയായെ വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു ഹന്തമാൻ ആകാശമാറ്റമായിസ്സഞ്ചരിച്ചു. പ്ലവഗാധിപനായ അവന്റെ മാറ്റത്തിനുള്ള സമുദ്രാഗമങ്ങൾ അവന്റെ ഉത്തരവേഗത്തിൽനിന്നുതടവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാരോററ് ഇളകിമറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ വാനരേന്ദ്രൻ സമുദ്രത്തിൽനിന്നുലച്ചുയന്നുകൊണ്ടിരുന്ന പശ്ചാതാകാരങ്ങളായ തിരമാലകളെ തന്റെ ഉരസ്സുകൊണ്ടു തല്ലിത്തകർത്തുകൊണ്ടു നിശ്ശങ്കം സമുദ്രം കടന്നു. അവന്റെ സഞ്ചാരവേഗത്തിൽനിന്നുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്ന വാതവും ഘനങ്ങളിൽനിന്നുതടവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാരും തമ്മിൽ ഒന്നായിച്ചേർന്നിച്ച് അതിഭയങ്കരമാംവണ്ണം ലവണാബ്ബിയെ മട്ടിച്ചു. സമുദ്രത്തിൽനിന്നുലച്ചുയന്നുകൊണ്ടിരുന്ന മേഘമന്ദരതുല്യങ്ങളായ തിരമാലകൾ എണ്ണിക്കണക്കാക്കുകയാണെന്നവണ്ണം കാരോ കല്ലോലമാലയും കടന്നുകടന്നു കപികുലോത്തമനായ ഹന്തമാൻ അന്തരിക്ഷത്തിനും ഭൂമിക്കും മദ്ധ്യത്തിൽകൂടിക്കുതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു പശ്ചാതാപോലെ വിളങ്ങി. അവന്റെ ഗതിവേഗംനിമിത്തമുണ്ടായ ക്ഷോഭിച്ച കാരോററ വാനിൽ അലച്ചുയന്നു വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സമുദ്രജലം ശരൽക്കാലമോലംപോലെ അതിമനോഹരമായി പരിലസിച്ചു. ഉടുത്ത വസ്ത്രം ശരീരത്തിൽനിന്നുഴിച്ചുറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭേഹികൾ എന്നവണ്ണം തിമിംഗലം, മുതല, മത്സ്യം, ആമ മുതലായ ജലജന്തുക്കൾ മേല്പോട്ടുയന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സമുദ്രജലത്തിനടിൽ വ്യക്തമായിക്കാണപ്പെട്ടു. ആഴിയിൽ വസിച്ചുവന്നിരുന്ന പാമ്പുകൾ ആകാശത്തുകൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഹനമാനക്കണ്ടു് താർക്ക്യ

നാണെന്നു കരുതി ഭയംകലരായി. ശുഭമായും നിബിഡമായും ഉള്ള ഒരു മോലനിരപോലെ ആകാശത്തുകൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ വാനരവീരന്റെ വിപുലമായ സമുദ്രജലത്തിൽ നിഴലിച്ചുകൊണ്ട് അവനെ അനുഗമിച്ചു. അമിതഭയേന്ദ്രസ്പിയും ഭീമാകാരനും മഹാമതിയുമായ ആ കപികുഞ്ജരൻ നിരോധംബമായ അംബരത്തിൽ പറക്കുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു പച്ചതംപോലെ പരിലസിച്ചു. അതിബലവാനായ അവൻ സമുദ്രത്തിന്റെ ഏതേതു ഭാഗത്തുകൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നുവോ അതതുഭാഗങ്ങൾ അവന്റെ ഗതിവേഗത്തിൽനിന്നുണ്ടായൊണ്ടിരുന്ന വായുവിന്റെ മട്ടനശക്തിനിമിത്തം ഉള്ളുകഴിഞ്ഞും ഓടിക്കൊണ്ടുചിരിക്കുന്ന ഒരു തോണിയെന്നപോലെ ശോഭിച്ചു. വെളുത്തതും അരുണവും മഞ്ഞയും ഉത്തമമായ മോലനികളെ ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടു വായുവേഗത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശ്രീഹനുമാൻ അനുചരന്മാരോടുകൂടി ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഖഗോശപരണപ്പോലെ വിളങ്ങി. അംബുദപംക്തികൾക്കിടയിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റേപ്പോലെ കൂടക്കൂടെ മോലപടലങ്ങൾക്കിടയിൽപ്പെട്ടു മറഞ്ഞും അവ നീങ്ങിപ്പോകുമ്പോൾ വെളിവിൽ കാണപ്പെട്ടുകൊണ്ട് അതിശീഘ്രം ഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ വാനരേന്ദ്രനിൽ ദേവഗന്ധവ്യാമർ പച്ചവൃഷ്ടി ചെയ്തു. രാമകായ്യാത്മം സീതാദേവിയെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു സമുദ്രതരണം ചെയ്തിരുന്ന മഹാമതിയായ ഹനുമാനെ തപനൻപോലും ഒട്ടും തവിട്ടിച്ചില്ല. വായു അവന്നനുകൂലമാംവണ്ണം വ്യതിചലിച്ചു. ആകാശമാകുന്ന സാഗരത്തിൽ ഒട്ടും ക്ഷീണം കൂടാതെ നീന്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന മഹാശക്തനായ അവനെ ഗൃഷികൾ സ്തുതിക്കുകയും ദേവഗന്ധവ്യാമർ കീർത്തിക്കുകയും നാഗയക്ഷരക്ഷസ്സുകൾ, ദേവന്മാർ, പക്ഷിമൃഗങ്ങൾ എന്നിവർ സ്തോത്രംചെയ്യയും ചെയ്തു. വീശ്വാവൃണായ മാരുതിയുടെ അലക്ഷ്യഭാവത്തോടുകൂടിയ ഈ സമുദ്രതരണം കണ്ടു സാഗരം ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു. “ഇക്ഷ്വാകുചപ്രധാനിയായ സഗരനാൽ വളർത്തപ്പെട്ടവനാണ് ഞാൻ. മാരുതിയുടെ ഈ യാത്രയൊ ഈ

ക്ഷപാകവംശജനായ രാമഭദ്രന്റെ കാര്യത്തിനായിട്ടാണ്. ഇവ
 ന്നു യാത്രയിൽ ഒട്ടും ക്ലേശം തട്ടിപ്പോകരുത്. ഈ വാനരശ്രേ
 ണ്ണന്മാർ ഞാൻ ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ടുന്ന സാഹായ്യം അതുതന്നെ. അ
 ല്ലാത്തപക്ഷം വാഗിട്രിയമുള്ള സർവ്വ ജനങ്ങളും എന്നെ നിന്ദിക്കും.
 അതുകൊണ്ടു ഇവൻ എന്നിലിരുന്ന് വിശ്രമിച്ച ശേഷം വീണ്ടും
 സുഖമായി യാത്രചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ” എന്നീ വിചാരങ്ങളോടുകൂടെ
 സാഗരാധിപനായ വരണൻ ജലത്തിൽ ആണ്ടുകിടന്നിരുന്ന കാ
 ബ്ബനമുടികളോടുകൂടിയ മൈനാകപർവ്വതത്തെ നോക്കി ഇങ്ങിനെ
 പറഞ്ഞു: “ഹേ നഗാധിപ! പാതാളവാസികളായ അസുര
 സംഘത്തെ നിരോധം ചെയ്യേണ്ടതിനുള്ള ഒരു കോട്ടയായിട്ടാണ്
 ഞ്ഞാ സഹസ്രാക്ഷൻ നിന്നെ ഇവിടെ നിർത്തിയിട്ടുള്ളത്. അതി
 വിസ്തീർണ്ണമായുള്ള പാതാളത്തിൽനിന്നും വീഴും വലിപ്പമേറിയ
 കേരവാൻ ഇച്ഛിക്കുന്ന അസുരന്മാരുടെ നിഗ്ഗമനഭാരത്തിനൊര
 ടപ്പായിട്ടാണ് ഞ്ഞാ നീ ഇവിടെ സ്ഥിരീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഹേ ശൈ
 ലാധിപ! നീ വിലങ്ങത്തിലും മേലും കീഴും ഒരുപോലെ വലി
 പ്ലാൻ ശക്തനാണ്. അതിനാൽ ഇതാ ഞാൻ നിന്നോടൊരു
 കാര്യം പറയുന്നു. എഴുന്നീല്ക്കുക. ആകാശമാഗ്ഗമായി സ്പന്ധിക്ക
 ന്ന ഇവൻ വാനരസിംഹനായ ഹന്തമാനാണ്. ഭീമചേഷ്ഠിതന്മാ
 രാണ്. രാമകാര്യത്തിനായിട്ടാണ് ഇവന്റെ ഈ യാത്ര. ഇ
 ക്ഷപാകുലവർത്തിയായ രാമദേവനെ ഞാൻ സഹായിക്കേണ്ടവ
 ന്മാണ്. എനിക്കു പുഷ്പനാമാണ് ഇക്ഷപാകവംശജന്മാർ. അ
 വരാൽ വളർത്തപ്പെട്ടു എന്നിലാണ് നീ സസുഖം വസിക്കുന്നതും.
 അതിനാൽ നിന്നെക്കൂടി അവർ പുഷ്പനാണ്. നാം ഈ കാര്യ
 ത്തിൽ ഒട്ടും വിമുഖരായിരിക്കരുത്. കർതവ്യകർമ്മം ചെയ്യാതിരു
 ന്നാൽ സത്തുക്കൾ നമ്മെ നിന്ദിക്കും. നീ വെള്ളത്തിൽനിന്നു
 പൊന്തുക. ഈ കപിശ്രേഷ്ഠൻ നിന്നിലിരുന്ന് വിശ്രമിക്കട്ടെ.
 നമ്മുടെ അരികെ വരികയാൽ ഇവൻ നമുക്കതിഥിയാണ്. തന്നി
 മിത്തം നമുക്കിവൻ പുഷ്പനാണല്ലോ. ഹേ പർവ്വതശ്രേഷ്ഠ! ദേവ
 ഗന്ധർവ്വസേവിത! നിന്നിലിരുന്ന് വിശ്രമിച്ച ശേഷം ഹന്തമാൻ

യാത്ര ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ. കകൽസ്ഥവംശജനായ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ്റെ കൃതജ്ഞതാഗ്രണവും നീലാദരവിയുടെ വിരഹജന്യമായ ടുഃഖവും വാനരശ്രേഷ്ഠനായ ജാമ്പാൻ മാതൃപരിഭ്രേശവും നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചു നീ വെള്ളത്തിൽനിന്നൊഴുവീർക്കുക. സമുദ്രജന്മൻ ഈ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു മൈനാകപർവ്വതം വൃക്ഷലതകളോടുംകൂടി വെള്ളത്തിൻമീതെ പൊന്തിവന്ന് സൂര്യനതുല്യം ശേഷിക്കുന്ന തൻ്റെ സ്വപ്നശിഖരങ്ങൾകൊണ്ടു മോലമണ്ഡലത്തെ ഭേദിച്ചു. തപ്തകാഞ്ചനംപോലെ മഹാപ്രഭയോടു കൂടിയ ആ പർവ്വതശൃംഗങ്ങൾ നീലനിറമായ ആകാശത്തിലെങ്ങും സ്വപ്നപ്രഭപരത്തി. സ്വതവെതന്നെ ദീപ്തിയുള്ള ആ കാഞ്ചനതുല്യകൂടങ്ങൾ സൂര്യപ്രകാശഭരണപ്പോൾ അനേകം ആദിത്യന്മാർ ഒന്നായി ഉദിച്ചുയരുന്ന മട്ടിൽ വിളങ്ങി. യാദൃച്ഛികമായി തൻ്റെ മുഖിൽ പൊന്തിവന്നുനില്ക്കുന്ന ആ പർവ്വതത്തെക്കണ്ട് ഹനുമാൻ തൻ്റെ യാത്രയെത്തടയേണ്ടതിനായി സമുദ്രത്തിൽനിന്നുത്ഭവിച്ച ഒരു തടസ്സമാണതെന്നുഹിച്ച്. ഉടൻ വായു, മോലസഞ്ചയത്തെത്തന്ന പോലെ വളർന്നുനില്ക്കുന്ന ആ മൈനാകപർവ്വതത്തെ മഹാകവിയായ അവൻ തൻ്റെ മാറിടംകൊണ്ടമർത്തിത്താക്കി. ആ പർവ്വതമാകട്ടെ ഹനുമാനു ലേശവും ക്ഷീണം ബാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നറിഞ്ഞ് അത്യന്തം ഹർഷത്തോടും പ്രീതിയോടുംകൂടി ആ വീരവാനരനോടി പ്രകാരം വചിച്ചു: “ഹേ വാനരോത്തമ! എത്രയും പ്രയാസമുള്ള ഒരു കർമ്മമാണ് നീ ഇപ്പോൾ ആചരിക്കുന്നത്. നീ എൻ്റെ കൊടുമുടികളിൽ വന്നിരുന്ന് യഥേഷ്ടം വിശ്രമിക്ക. ആഴിയെ രാല്യവംശക്കാരാണ് വെടിപ്പിച്ചത്. രാമകാശ്യാത്ഥം പാപ്പെടുപോകുന്ന നിന്നെ പാപകാരം ഏകലപുർവ്വം അച്ഛിക്കുന്നു. ഉപകാരത്തിനു പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യേണ്ടത് ഏവർക്കും ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതായ കൃത്യമാണ്. നിനക്കു പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യാൻ ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്ന സമുദ്രരാജൻ്റെ സല്ക്കാരം സ്വീകരിച്ച് നീ അവനെ മാറിക്കുക. നിന്നിപ്പുള്ള ബഹുമാനംനിമിത്തം നിന്നെസ്സല്ക്കരിപ്പാനായിട്ടാണ് അവൻ എന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നത്. അല്ലയോ

വാനരോത്തമ! നീ എന്നിവിതന്നു വിശ്രമിച്ചശേഷം നിന്റെ
 വഴിക്കുതന്നെ പോയ്ക്കൊരുക. “ഈ നൂറു യോജന വഴി ഒരേ
 മാട്ടുമായിച്ചാടിക്കടന്നുപോവാനാണ് അവൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയി-
 രിക്കുന്നത്. അപൻ നിന്നിവിടെന്നു വിശ്രമിച്ചശേഷം ബാക്കി
 വഴി സഞ്ചരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ” എന്നിങ്ങിനെ സമുദ്രരാജൻ എന്നെ
 ഏല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഹേ കപികന്ദര! ഏറ്റവും സൗ-
 ര്യവും സ്വാദും ഉള്ള ഫലമുഖങ്ങൾ ഭൂമിയിൽ കണ്ടു തീർത്തശേഷം
 വീണ്ടും യാത്രചെയ്തുകൊള്ളുക. എന്നിങ്ങനെയെന്നോടല്ലാമൊരു മാ-
 ുയ്ക്കുണ്ട്. അതിനാൽ സ്വന്തംനിലയിലും നിന്നെപ്പോലീക്കേണ്ടവ-
 നാണ് ഞാൻ. എന്നു മാത്രമല്ല ഗുണശാലികൾ മുപ്പാരിലും പ്രഖ്യാ-
 തരായിത്തീർന്നു. അതിവേഗം വളരെ ദൂരം സഞ്ചരിപ്പാൻ സാ-
 ധിക്കുന്നവരെയെല്ലാം പൂവഗങ്ങൾ എന്നു പറയാം. അല്ലയോ കപി-
 ശ്രേഷ്ഠ! ആ വസ്ത്രക്കാരിൽ മുഖനാണ് നീ. ഞാനും ആകാശമാരിയാ-
 കയാൽ നമ്മൾ സഹജീവികളാണ്. എന്റെ വാസസ്ഥലത്താണ്
 നീ ഇപ്പോൾ വന്നിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ നീ എന്റെ അതിഥി-
 യായി. നിസ്സാരനായ ഒരുതിഥിപോലും ധർമ്മത്തനായ ഒരുവന്നു
 പൂജനാണ്. അങ്ങിനെയിരിക്കെ നിന്നെപ്പോലെ മഹാനായ
 ഒരുതിഥിയെ പൂജിക്കേണമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഹേ കപി-
 കലോത്തമ! നീയോ ദേവപ്രവരനായ മരുത്തിന്റെ പുത്രനും
 ബലവീര്യാദികൾക്കൊണ്ടു അവന്നു തുല്യനാണ്. ഹേ പൂവഗ-
 വർ! നിന്നെ പൂജിച്ചാൽ വായുദേവനെപ്പൂജിച്ചു ഫലമായി.
 ആ കാരണംകൊണ്ടും നീ എനിക്കു പൂജനാണ്. വായുരാ:പൂജി-
 പ്പാനും എനിക്കു പ്രത്യേകം അവകാശമുണ്ട്. കേട്ടുകൊരുക:-
 പണ്ടു കൃത്യയുഗത്തിൽ പർവ്വതങ്ങൾക്കെല്ലാം ചിറകുണ്ടായിരുന്നു.
 വായുവെപ്പോലെയും ഗന്ധനെപ്പോലെയും അവ ഭിക്കെങ്ങും അ-
 തിവേഗം സഞ്ചരിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു. അവയുടെ പതനം ഭയ-
 നു ദേവന്മാർ ഋഷികൾ തുടങ്ങിയ സർവ്വ ഭൂതങ്ങളും സദാ വിറച്ചു
 കൊണ്ടിരുന്നു. തന്നിമിത്തം സഹസ്രാക്ഷൻ യുദ്ധിച്ചു അസംഖ്യം
 പർവ്വതങ്ങളുടെ ചിറകുകൾ അവിടവിടെവെച്ചു മുറിച്ചുകളഞ്ഞു.

ഒരിക്കൽ വശായുധം എടുത്തോങ്ങിക്കൊണ്ടു ഇന്ദ്രൻ എന്റെ നേരെയും പാഞ്ഞടുത്തു. ഞാൻ നന്ന ഭയപ്പെട്ടു. അതു കണ്ടു നിന്നിരുന്ന മഹാത്മാവായ മാരുതൻ എന്ന ഉയർത്തിയെടുത്തും കൊണ്ടുപന്ന് ഈ ലവണാമുഖത്തിൽ താഴ്ന്നു. ഇങ്ങിനെ ഹേ വീര പ്രവര! നിന്റെ പിതാവു എന്നേയും എന്റെ പക്ഷങ്ങളെയും ഇന്ദ്രന്റെ വശായുധത്തിൽനിന്നും രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ വായുദേവൻ എനിക്കു പ്രത്യേകം മാനുനാണ്. ആ കാരണം കൊണ്ടും നീ എനിക്കു പുജനീയൻ തന്നെ. ഹേ കപീന്ദ്ര! എനിക്കു നിന്നോടുള്ള ചാർപ്പ് ഇതു മുഖ്യമായൊരു കാരണമാണ്. ഇങ്ങിനെയെല്ലാമിരിക്കെ നീ ഞങ്ങളുടെ ആതിഥ്യം സ്വീകരിച്ചു വെന്നുവരുന്നത് എനിക്കും സമുദ്രരാജനും ഏറ്റവും സന്തോഷകരമായിരിക്കും. അതിനാൽ നീ ഞങ്ങളുടെ സപ്തകാരം സ്വീകരിച്ചു ഞങ്ങളെ കൃതാർത്ഥരാക്കുക. നിന്നെക്കാണ്മാനിടവന്നതിൽ എനിക്കതിരായ സന്തോഷമുണ്ട്” ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകൾ കേട്ട് ഹനുമാൻ “ഞാൻ ഏറ്റവും സന്തുഷ്ടനായി. എനിക്കാതിഥ്യം ചെയ്തില്ലെന്ന കുറ്റം നിങ്ങളിലിരിക്കയില്ല. നിങ്ങളുടെ സപ്തകാരം സ്വീകരിച്ചില്ലെന്നു കരുതി എന്നിൽ ഒട്ടും പരിഭവിക്കയും അരുതു. കാര്യനിവൃത്തിക്കുതന്നെ കാലതാമസം നേരിടുന്നതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ എന്നെ പോകുവാൻ അനുവദിക്കുക എന്നതന്നെയല്ല രാത്രിയും വന്നടുക്കുന്നു. അതിന്നു മുമ്പായിത്തന്നെ ലങ്കയിൽ ചെന്നുചേരണം. വിശേഷിച്ചു വഴിയിൽ ഒരിടത്തും താമസിക്കുന്നതല്ലെന്ന് ഒരു വ്രതവും ഞാൻ കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്” എന്നിങ്ങിനെ ആ ഗിരിവർച്ചനെന്നത്തലോടിയുംകൊണ്ടു പറഞ്ഞ് സന്തോഷപാരവശ്യത്താൽ പുളകിംഗം ധരിച്ചനായ മാരുതി ആകാശത്തിൽക്കൂടെ കയറിപ്പോയു. പർവ്വതശ്രേണുനാലും സമുദ്രരാജനാലും ബഹുമാനപൂർണ്ണരും കടാക്ഷിക്കപ്പെടും ഉപയുക്തങ്ങളായ ആശിസ്സുകളാൽ പൂജിക്കപ്പെടുംകൊണ്ടു ഹനുമാൻ സമുദ്രവിതാനവും ഗിരിശിഖരവും വിട്ടു മേല്പോട്ടു കയറിയെന്നു നിമ്നലമായ അംബരത്തിൽക്കൂടെ നിരാലംബനായി മൈനാക

അവന്റെ ബലവീർവാദികൾ ഇത്രയാണെന്നു ഞങ്ങൾക്കറിയില്ലേണ്ടതുണ്ട്. ഉപായത്താൽ അവൻ നിന്നെജയിക്കുമോ അതല്ല പരാജിതനായി വിഷാദോദയം നിമിത്തം കായ്കേൾവം വരുത്തുമോ എന്നറിവാൻ ഞങ്ങൾക്കു നന്നെ ആശ്രമമുണ്ടു്.” ദേവന്മാരുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു സുരസ അത്യന്തം ഭയങ്കരിയായൊരു രാക്ഷസിക്കു തുല്യം വികൃതരൂപം കൈക്കൊണ്ടു് ആകാശത്തുകൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മാതരിയുടെ മുമ്പിൽ ചെന്നുനിന്നു അവനോടിപ്രകാരം പറഞ്ഞു: “അല്ലയോ വാനര! നിന്നെ എനിക്കു ഭക്തനായി ഈശ്വരൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നീ ദേവൻ എന്റെ വക്ത്രകുഹരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊള്ളുക. നിന്നെ ഭക്ഷിച്ചു ഞാൻ എന്റെ വിശപ്പു മാറട്ടെ.” ദേവജനനിയായ സുരസയുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു ശ്രീഹനുമാൻ കൈകൂപ്പിയുകൊണ്ടു് പൂസന്നവദനത്തോടെ, “ദേശമപുത്രനും പുരുഷകേസരിയുമായ രാമചന്ദ്രൻ ഭായ്യയോടും ഭാതാവായ ലക്ഷ്മണനോടുംകൂടി ഭണ്ഡകവനത്തിൽ വന്നിരുന്നു. അരക്കരുടെ വൈരത്തിന്നു പാത്രമായിപ്പൂവിട്ടിട്ടുള്ള ഭാഗശരമിക്ക് ഒരിക്കൽ അന്യകായ്ക്കത്തിൽ ശ്രദ്ധ വെക്കേണ്ടിവന്നു. തൽസമയം രാവണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ യശസ്സിനിറയായ പത്നിയെ അപഹരിച്ചു. ഞാൻ ആ രാമദേവന്റെ കല്പനപ്രകാരം സീതാദേവിയെ അന്വേഷിച്ചുപോകയാണ്. നീയും ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ ഭരിച്ചുപോരുന്ന ഈ രാജ്യത്തിൽ വസിക്കുന്നവളാകകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന സഹായം ചെയ്യേണ്ടവളല്ലേ? പക്ഷെ നീ സഹായമൊന്നും ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിലും എനിക്കല്ലസമയം ഇട തരിക. ഞാൻ ചെന്നു സീതാദേവിയെക്കണ്ടു് വിവരം പുരുഷോത്തമനായ രാമനെ അറിയിച്ചശേഷം തിരികെ വന്നു നിന്റെ വക്ത്രകുഹരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊള്ളാം. ഇതു സത്യമാണ്.” ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് വീണ്ടും പ്രയാണംചെയ്താൻ ഭാവികുന്ന ഹനുമാന്റെ ശക്തി പരീക്ഷിച്ചറിയേണ്ടതിനായി സുരസ അവനാടു് “എന്നെപ്പരിഗണിക്കാതെ ഈ വഴിക്കു ആരും സഞ്ചരിക്കാറില്ല.

സഞ്ചരിക്കുന്നവർ എന്റെ വക്ത്രത്തിൽക്കൂടെ കടന്നുപോകേണ്ടതുമാണ്. എന്നിക്ക പണ്ടു ബ്രഹ്മാവു തന്നിട്ടുള്ള വരമാണിത്. അതിനാൽ നീ എന്റെ മുഖദോരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുക.” എന്നിങ്ങനെ പ്രതിവചിച്ചുകൊണ്ടു വായ് അതിവിസ്തീണ്ണമായി പിളർന്നു. സുരസയുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു കൂലിച്ചു ഹന്തമാൻ “എന്നാൽ എന്നെ വിഴുങ്ങത്തക്കവണ്ണം നീ വായ് പിളർക്കുക, എന്നു ചൊടി ചൂപറഞ്ഞുകൊണ്ടു തന്റെ ശരീരം പത്തു യോജന നീളവും പത്തു യോജന വണ്ണവും ഉള്ളതാക്കിത്തീർത്തു. ശുഭമോലപടപത്താൽ മൂടപ്പെട്ട വൻമലപോലെ പത്തു യോജന നീളവും വണ്ണവുമുള്ള അവനെക്കണ്ടു സുരസ തന്റെ മുഖഗാഹപരം ഇരുപതു യോജന വിസ്താരത്തിൽ പിളർന്നു. അപ്പോൾ ഹന്തമാൻ അത്യന്തം രോഷത്തോടുകൂടി മുപ്പതു യോജന പുഷ്പിയിൽ വലുതായി. തൽക്ഷണം സുരസ നാല്പതു യോജന വിസ്താരത്തിൽ വായ് തുറന്നു. വീരപരാക്രമിയായ ഹന്തമാനാകട്ടെ അപ്പോൾ അയ്യതു യോജന പൊക്കത്തിൽ വളർന്നു. ഉടനെ സുരസയുടെ വക്ത്രം അറുപതു യോജന വിസ്താരമുള്ളതായിപ്പുവിച്ചു. അതു കണ്ടുനിന്നിരുന്ന മാതൃതിയുടെ വായ് എഴുപതും ഉത്തരക്ഷണം സുരസയുടെ വക്ത്രം എൺപതും യോജനയായി വളർിച്ചു. മാമലപോലെ വളർന്നില്ലെന്ന ഹന്തമാനാകട്ടെ വീണ്ടും തൊണ്ണൂറു യോജന പൊക്കത്തിലും വണ്ണത്തിലും ആയി വളർന്നപ്പോൾ സുരസ നൂറു യോജന വിസ്താരത്തിൽ തന്റെ വായ് പിളർന്നു. ചെട്ടെന്നു അതിബുദ്ധിമാനായ വായുപുത്രൻ തന്റെ ശരീരം അംഗുഷ്ഠപ്രമാണമാക്കി സുരസയുടെ വക്ത്രത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ക്ഷണം പുറത്തേക്കും വന്നു ജയഭേരിയോടുകൂടി അന്തരീക്ഷത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തുകൊണ്ടു അവൻ “അല്ലയോ ജനനി! ഞാൻ ഭവതിയുടെ ഉദരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഇതാ പുറത്തേക്കും വന്നു. അതിനാൽ ഭവതി എന്റെ മാതാവിന്നു തുല്യയായി. ഇതാ ഞാൻ ഭവതിയെ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഇനി ഞാൻ സീതാദേവിയെത്തിരഞ്ഞു പോകട്ടെ. ഭവതിക്കു കമലോത്ഭവകുൽനിന്നു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള വരവും സഫലമായല്ലോ”

എന്നിപ്പകാരം പറഞ്ഞു. ചന്ദ്രൻ രാജവക്ത്രത്തിൽനിന്നെന്ന പോലെ തന്റെ മുഖഭാരത്തിൽനിന്നു വിട്ടുപോയ ഹന്തമാണെക്കണ്ട? ദേവജനനി നിജരൂപം ധരിച്ചുകൊണ്ടു “ഹേ കപിപുംഗവ! ഇനി നീ നിന്റെ കാൽപ്പിന്മേലായി സന്ധ്യം യാത്ര ചെയ്താലും. വൈഭവഹിതയെ മഹാത്മാവായ ശ്രീരാമചന്ദ്രനോടു യോജിപ്പിക്കുക” എന്നു പറഞ്ഞു. ഹരിശ്ചന്ദ്രനായ ഹന്തമാന്റെ ഏറ്റവും ദുഷ്ടമായ ഈ മൂന്നാമത്തെ കർമ്മവും കണ്ടു സർവ്വഭൂതങ്ങളും അവനെ വാഴ്ത്തി. അനന്തരം ഹന്തമാൻ തോയധാരകളാലും പക്ഷിസമൂഹത്താലും നിറയപ്പെട്ടതും ഗന്ധർവ്വന്മാരുടെ സഞ്ചാരമാഗ്ഗമായതും ഇന്ദ്രധനുസ്സിനാൽ ശോഭിക്കപ്പെട്ടതും ഗജം, സിംഹം, ഗ്യാലും, ഗരുഡൻ, സപ്തം എന്നീ കൊടിയടയാളങ്ങളോടു കൂടിയ അസംഖ്യം രമ്യവിമാനങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും അശനിപാതം നിമിത്തം ഉണ്ടായിരുന്ന ചെന്തിയാൽ അതിയായി വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും സൽക്കർമ്മത്താൽ സ്വർഗ്ഗസുഖം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പുണ്യാത്മാക്കളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടതും ദേവന്മാർക്കു ഹവിസ്സു വഹിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്ന അഗ്നിയാൽ സേവിക്കപ്പെടുന്നതും ഗ്രഹങ്ങൾ, നക്ഷത്രങ്ങൾ, ചന്ദ്രസൂര്യന്മാർ, താരങ്ങൾ എന്നിവ പരിലസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും മഹാഷിമാർ, ഗന്ധർവ്വന്മാർ, നാഗയക്ഷന്മാർ തുടങ്ങിയവരാൽ നിറയപ്പെട്ടതും വിശ്വാവസുവാൽ വിളങ്ങുന്നതും ഐരാവതമെന്ന ഇന്ദ്രഗജത്താൽ ഞ്ഞകൂടിക്കപ്പെട്ടതും സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ സഞ്ചാരമാഗ്ഗമായതും ജീവലോകത്തിനുവേണ്ടി വിധാതാവിനാൽ അതിവിസ്തീർണ്ണമായുള്ള മേഖലകൂടിയായി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതും വീരപുരുഷന്മാരും വിദ്വാന്മാരും സഭാ സേവിക്കപ്പെടുന്നതും അനാക്രാന്തമായതുമായ ആകാശത്തിൽക്കൂടെ ഗരുഡന്മാരുടേയും തപരയോടെ സഞ്ചരിച്ചു. നിരാലംബമായ ആകാശത്തെ ആശ്രയിച്ചും ആകാശത്തിൽ നാനാഭാഗത്തും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകൊണ്ടു പക്ഷികളോടു കൂടിയ ഒരു പദ്മതലപോലെ വായുപുത്രനായ ഹന്തമാൻ പ്രയാണംചെയ്തു. തത്സമയം ഏതു രൂപവും യഥേഷ്ടം സ്വീകരി

പ്ലാൻ ശക്തയായ സിംഹികയെന്ന രാക്ഷസി, അവനെക്കണ്ട് അത്ഭുതം ഭയങ്കരമായൊരു രൂപം കൈക്കൊണ്ട് ഈ വിധം ചിന്തിച്ചു: “ഞാൻ ഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ടു വളരെ ദിവസമായി. ഇതാ മഹത്വമായ ഒരു സത്വം എന്റെ അധീനത്തിൽ വന്നുചേർന്നിരിക്കുന്നു.” ഈ വിചാരങ്ങളോടുകൂടെ ആ രാക്ഷസി ഹന്തമാന്റെ നിഴൽ ആഞ്ഞുവലിച്ചു. തന്റെ നിഴൽ ആരോ പിടിച്ചുവലിക്കുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞ് ഹന്തമാൻ “എന്റെ യാത്രയെത്തടയുന്നതാർ? വിപരീതമായടിക്കുന്ന കാരോടൊരു സമുദ്രത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു കപ്പലിന്റെ ഗതിക്കെന്നപോലെ എന്റെ യാത്രയ്ക്കു അല്പമൊരു വിഘ്നം സംഭവിച്ചുപോലെ തോന്നുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ചുറ്റും നോക്കിയപ്പോൾ അത്ഭുതം വികൃതവും ഭയങ്കരവുമായൊരു ജന്തു സമുദ്രജലത്തിൽ പൊന്തിക്കിടക്കുന്നതു കണ്ടു. ഉടൻ അതിനുശ്ശിമാനായ ഹന്തമാൻ “ഛായാശനശീലയും മഹാപരാക്രമശാലിനിയുമായ സിംഹികതന്നെയാണിവൾ സംശയമില്ല” എന്നുള്ള സൂക്ഷ്മതത്വം മനസ്സിലാക്കി. പെട്ടെന്നു വെങ്കലമുകിലിന്നു തുല്യം അവൻ തന്റെ ശരീരം വലുതാക്കി. അതു കണ്ടുനിന്നിരുന്ന രാക്ഷസി തന്റെ വക്ത്രം പാതാളാന്തർഭാഗംപോലെ വിസ്തീർണ്ണമായി പ്ലിളന്നും മേഘനാഭംപോലെ ഘോരാദ്രിമാസംചെയ്തുകൊണ്ടു ആ വാനരേന്ദ്രന്റെ നേക്കു പാഞ്ഞടുത്തു. വജ്രംപോലെ കഠിനശരീരം ബലവാനുമായ പ്ലവംഗാധിപനാകട്ടെ അതിവിസ്തീർണ്ണമായ് പിളർന്നിരുന്ന അവളുടെ വദനഗർഭവും ഭീമശരീരവും കണ്ടു തന്റെ ശരീരം നന്നു ചെറുതാക്കി ഒരു ചെറുപാറയെന്നപോലെ പെട്ടെന്നു അവളുടെ വദനകോടരത്തിൽ ചാടിവീണു. രാഹുവക്ത്രത്തിൽ അകപ്പെട്ട പുണ്ണിചന്ദ്രനെപ്പോലെ സിദ്ധചാരണന്മാർ ഹന്തമാനെ വീക്ഷിച്ചു. അനന്തരം ഹന്തമാൻ മനോവേഗത്തോടുകൂടെ തന്റെ കൂർത്ത നഖങ്ങൾകൊണ്ടു ആ രാക്ഷസിയുടെ ഹൃദയ മർമ്മങ്ങൾ കീറിപ്പിളർന്നു അവളുടെ വക്ത്രമുമ്പിൽനിന്ന് അരക്ഷണത്തിൽ പുറത്തേക്കു തള്ളി. മനോദൈയ്യത്താലും മിടുക്കുകൊണ്ടും ആ രാക്ഷസിയെ ജയിച്ചശേഷം വീരവരനായ ഹന്തമാൻ

വിണ്ടും തന്റെ ശരീരം വലുതാക്കി. ആ കവിവരനാൽ ഹിംസി
 ക്കപ്പെട്ട കടലിൽ ആത്മസ്വരത്തോടുകൂടെ ചത്തു വീണുകിടക്ക
 ന്ന സിംഹികയെ കണ്ടു ചേചരന്മാരായ ഭൂതങ്ങൾ ആ വാനരനോ
 ടിപ്പുകാരും പറഞ്ഞു: “ഹേ കവികുലോത്തമ! അതിഭയങ്കരിയായ
 ഈ ഭുഷ്ടരാക്ഷസിയെ നീ കൊന്നതാശ്ചര്യം. നിന്റെ കർമ്മം എ
 തയും ഭുഷ്ടരമായതുതന്നെ. ഇനി നീ വേഗത്തിൽ ചിന്തിച്ചു കാ
 യും ശുഭമാംവണ്ണം സാധിക്കുക. അല്ലയോ പ്ലവംഗശ്രേഷ്ഠ! നിണ
 കുള്ളതുപോലെ ധൈര്യം, സൂക്ഷ്മദർശനം, ബുദ്ധിബൈശിഷ്യം,
 ഭാഷിണ്യം എന്നീ ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങൾ ആർക്കുണ്ടോ അവർ സ്വക
 മ്മത്തിൽ ഒരിക്കലും കഴങ്ങുകയില്ല.” സുരസാജയം, സിംഹികാവ
 ധം ഈ രണ്ടു മഹാകാവ്യങ്ങളും സാധിച്ചതിൽ ആകാശചാരികളാ
 യ ഭൂതങ്ങളാൽ പൂജിക്കപ്പെട്ടുള്ള മഹാതേജസ്വിയായ ഹന്തമാൻ
 താർക്ക്യശ്രേഷ്ഠനെനവണ്ണം അതിവേഗത്തിൽ വീണ്ടും പുഷ്പരമാ
 ഗ്ഗമായി യാനംചെയ്തു. സാമാന്യം അക്കരയ്ക്കടുത്തു ചുറ്റും നോ
 ക്കിയപ്പോൾ കുറെ അകലെയായി ഒരു വനക്കൂട്ടം കണ്ടു. ആ വ
 നക്കൂട്ടം തരുസമൃദ്ധത്താൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഉത്തുംഗമായ
 മലയപർവ്വതമാണെന്നു താഴെ ഇറങ്ങാനായപ്പോൾ അവന്നു മന
 സ്സിലായി. അതിവിശിഷ്ടമായ ആ പർവ്വതത്തെയും അതിന്റെ
 താഴ്വരയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വനങ്ങൾ, ഉപവനങ്ങൾ, ദ്വീപു
 കൾ, കടലുകൾ, ഉൾക്കടലുകൾ, അവിടവിടെ നില്ക്കുന്ന വൻമര
 ങ്ങൾ, നദീമുഖങ്ങൾ എന്നിവയെയും ഹന്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. വ
 ന്നിപ്പു കാമേഘത്തിന്നു തുല്യം ആകാശം മുഴുവൻ മറയ്ക്കുവാൻ
 തക്ക വലിപ്പമുള്ള തന്റെ മഹാകായം നോക്കി “എന്റെ ഈ
 ഗാത്രവലിപ്പവും പ്രൗഢഭവഗവും കണ്ടാൽ രാക്ഷസന്മാർക്കു എ
 ന്നെന്നു ജിജ്ഞാസ വലിക്കും” എന്നിങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു
 മായാമോഹത്തിൽനിന്നു വിമുക്തനായ ആത്മജ്ഞാനി സ്വപ്രകൃ
 തി സമീകരിക്കാപോലെ ബുദ്ധിമാനായ ഹന്തമാൻ പർവ്വതാകാര
 മായ തന്റെ ശരീരം ഒരു സാധാരണവാനരന്റേതുപോലെ നന്ന
 ചെറുതാക്കി. മഹാബലിയുടെ വീഴ്ചം നശിപ്പിക്കേണ്ടതിനായി

മുന്നടി അളന്നു വീണ്ടും വാമനാകൃതിപുണ്ട ശ്രീഹരിയെപ്പോലെ ഹനുമാൻ സിംഹിക മുതലായ ഘോരശത്രുക്കൾക്കൊരുമിപ്പാൻ കഴിയാത്തവണ്ണം യഥാവിധിയിലധിപത്വം വരിച്ചുകൊണ്ടു സമുദ്രത്തന്നെ ചെയ്തു. മൗകര ചെന്നുചേർന്ന ശേഷം വീണ്ടും ശരീരവലിപ്പം ചുരുക്കി സ്വപ്രകൃതി കൊണ്ടുണ്ട് “കാൽസാധ്യത്തിന്നു ഞാൻ ഇനി ചെയ്യേണ്ടതെന്തെ”ന്നു ചിന്തിച്ചു. ഭാനവന്മാരാരും ഘോരസമുദ്രത്താലും മഹത്തരങ്ങളായ കല്ലോലപംക്തികളാലും നിറയപ്പെട്ടിരുന്ന അനാക്രാന്തമായ സമുദ്രത്തെ ബലാൽ തരണംചെയ്ത്, വിവിതശിഖരങ്ങളോടുകൂടി കേതകം, ഉദ്ദാലകം, കേരം എന്നീ വൃക്ഷവൃന്ദങ്ങൾ പരിശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ലംബഗിരിയുടെ ഉന്നതശിഖരത്തിലാണ് മഹാബലിപ്പുനം ജ്ഞാനിയുമായ ഹനുമാൻ നിവസിച്ചത്. അനന്തരം താൻ അംഗീകരിച്ചിരുന്ന പുതിയ രൂപത്താൽ പക്ഷിമൃഗാദികളെ പരിഭ്രമിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ശ്രീഹനുമാൻ അമരാവതിക്കു തുല്യം രമണീയമായ ലങ്കാനഗരം ഭരിച്ചു.

സക്തം-2

പ്രവഗവയ്ക്കുന്ന ബലാഘ്വനമായ ഹനുമാൻ അനതിക്രമ്യമായ വരണാലയം കടന്നു ത്രികുടശിഖരത്തിനേൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ലങ്കാനഗരത്തെ സമർപ്പം വാമീകിച്ചു. ശീതവാതം മന്ദമായി വീശിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വൃക്ഷങ്ങൾ അവനിൽ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം ആ വാനരൻ പുഷ്പമയനായിപ്പരിലസിച്ചു. ഈ നൂറു യോജന വിസ്താരമുള്ള പെരുങ്കടൽ കരേ ചാട്ടമായി ചാടിക്കടന്നിട്ടും ഒട്ടും കിരാപ്പാ തളച്ചുയോ അവന്നുണ്ടായില്ല. ശൈത്യസമ്പന്നനും ശ്രീമാനുമായ മാതതി ‘എത്ര യോജന ദൂരമെങ്കിലും എനിക്കു കരേ ശ്വാസത്തിൽ ചാടാം. പിന്നെ നിസ്സാരമായ ഈ നൂറു യോജന വഴി വലിയൊരു കായ്കമോ’ എന്നിങ്ങനെ

വിചാരിച്ചു. വീരരിൽ മുഖനും ചാട്ടത്തിൽ വമ്പനമായ അവൻ സമുദ്രതരണം ചെയ്തു ദിവ്യഗന്ധകലിതവും നീലിമ കലർന്ന പച്ചപ്പൂക്കളും ഉന്നതവൃക്ഷങ്ങളുംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതുമായ ഓരോ വനഭാഗവും നടന്നു കണ്ടു. പുച്ഛിച്ചുനില്ക്കുന്ന അസംഖ്യം തരുജാലങ്ങളും രജോദ്യമങ്ങളും വനരാജികൾ കടന്നു കടന്നു. ആ ഹരിത്രോദ്യമം സമുദ്രതീരം നീളേണമെന്നായി. പുഷ്പഭരിതങ്ങളും ദിവ്യഗന്ധമുള്ള വയുമായ സരളാ, കളിനീകാരം, വെളുത്തും, പൂർവ്വം, മുഖിളിരും, കോവിദാരം, കവീരം തുടങ്ങിയ വൃക്ഷങ്ങളിന്മേൽ വസിച്ചുവന്നിരുന്ന പക്ഷികളുടെ മനോഹരക്രമീതങ്ങൾ ആ വാനരപുറംഗവന്റെ ഹൃദയത്തെ ഹരാദാകർഷിച്ചു. പുണ്യരീകം, കോകനദം, ഇന്ദ്രീവരം എന്നിവ പരിവസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന രമ്യങ്ങളായ തടാകങ്ങൾ, വെൺമുകിൽപോലെ ഭംഗിയുള്ള ഉച്ചാമൃഗങ്ങൾ, ശോഭനഹർമ്മ്യങ്ങൾ, വൈചിത്ര്യമറിയി തെരുവീഥികൾ, ലതാവലികൾകൊണ്ടും പൂങ്കുലകൾകൊണ്ടും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ധ്വജസ്തംഭങ്ങൾ, കൊടികളാകളാൽ ശോഭിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന തോരണങ്ങൾ, പൊന്നണിഞ്ഞ ചുറ്റുമതിലുകൾ, നവഗ്രഹങ്ങൾപോലെ മഹാപ്രഭയോടുകൂടിയ അട്ടപാശ്ചികൾ എന്നിവകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതും ദേവലോകം പോലെ ശോഭിക്കുന്നതുമായ ആ പുരി കണ്ട് ഹനുമതൻ ഉത്സാഹലക്ഷ്മിയാൽ ഉജ്ജ്വലനായി. മുമ്പുതന്നെ അസംഖ്യം രാക്ഷസഭടന്മാർ സശ്രദ്ധം കാത്തുരക്ഷിച്ചുപോന്നിരുന്ന ആ പുരി സീതാപഹരണത്തിന്നു ശേഷം തീരേ അപ്രാപ്യമായി ഭവിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ രക്ഷക്കായി ത്രക്ഷത്രപികളും അതിഭയങ്കരന്മാരുമായ അസംഖ്യം രക്ഷാഗണങ്ങളെ രാവണൻ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം ഓരോ ഭാഗത്തേക്കും നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഘോരായുധധാരികളായ അവർ രാപ്പകൽ ഒരുപോലെ അവിടമെങ്ങും ചുറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പറ്റുതമുഷാവികൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതും ശരൽക്കാലത്തെ വെൺമുകിൽപോലെ ശോഭിക്കുന്നതുമായ ആ പുരം ആകാശത്തിൽ പാറിക്കിടക്കുന്ന ഒരു വലിയ പട്ടണംപോലെ ഹനുമതൻ തോന്നി. വല്ലഭാകാരങ്ങളാകുന്ന ജന്മനങ്ങളോടും വിപുലാംഭുസ്സാകുന്ന

വസ്തുതയോടും അട്ടിമറയോടും ശിരോഭംഗങ്ങളോടും ശതാശ്ലീശ്ശ
 ലങ്ങളാകുന്ന കേശഭാരത്തോടുംകൂടി ആ നഗരി വാസ്തവത്തിൽ
 വിശ്വകർമ്മാവു നിർമ്മിച്ചതാണെന്നിലും സമൃദ്ധനിർമ്മിതമായ ഒരു
 മഹാപുരംപോലെ ആ വാനരനഗരം തോന്നി. ധീരോഭാത്തനായ
 ഹനുമാൻ ഇങ്ങിനെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ട് ആ പുരിയുടെ വടക്കെ
 ഗോപുരവാതിലിൽ ചെന്നുചേർന്നു. മേന്മയേറിയ ആ ഗോപുരത്തി
 ന്റെയും മറ്റും ശോഭകളെ അവിൻ ഇപ്രകാരം ചിന്തിച്ചു: “കൈ
 ലാസപൂർവ്വതത്തിന്റെ ഉന്നതശിഖരത്തിന്നു തുല്യം ആകാശത്തിൽ
 ഉയർന്നിരിക്കുന്ന ഈ പുരം ഘോരരാക്ഷസന്മാരാൽ നാശങ്ങൾ
 നിറഞ്ഞുള്ള പാതാളലോകംപോലെ അതീവഭയങ്കരമായിരിക്കുന്നു.
 രണവീരനും ഭീമകായന്മാരുമായ അസംഖ്യം രാക്ഷാസ്യലങ്ങൾ
 ഈ പുരിയെ സശ്രദ്ധം രക്ഷിച്ചുപോരുന്നതുണ്ട്. അചിന്ത്യമാഹാ
 ത്വംഗത്തോടും അതുഭൂതാകാരത്തോടുംകൂടിയ ഈ പുരിയ്ക്കു പുറം
 സമുദ്രം ഒരു കിടങ്ങെന്നപോലെ കിടക്കുന്നു. ക്ഷുഭനും വീരസത്ത
 മായ രാവണന്റെ ബലവിക്രമം ഏറ്റവും ഭയങ്കരം തന്നെ.
 ഈ പുരിയുടെ രക്ഷാമാർഗ്ഗം, അതും അത്രതന്നെ വിസ്തൃതിയുള്ളതാ
 കതാണ്. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഈ ലങ്കാപുരിയിൽ വാനരന്മാർ വന്നു
 ചേർന്നാൽത്തന്നെയും അവരാൽ ഏതു സാധിക്കും. ശ്രീരാഘവൻ
 തന്നെ വരുന്നവെങ്കിൽകൂടിയും കാര്യം സാധിക്കുമോ എന്നു ശങ്ക
 യാണ്. യുദ്ധംപെയ്തു ലങ്കയെ ജയിക്കാമെന്നു ശങ്കിക്കയേ വേണ്ട.
 അതു ദേവന്മാർക്കും സാധ്യമല്ല. ആസുരപ്രകൃതികളായ അരക്കരിൽ
 സാമം ഫലിക്കുമോ? ധനാധികൃതന്മാർക്കു ഭാഗ്യമാ ബലാധികൃ
 തന്മാർക്കു ഭേദമോ അവരിൽ ഏല്ക്കമെന്നു വിശ്വസിച്ചുകൂടാ.
 രണശൂരരാകയാൽ യുദ്ധംകൊണ്ടും പ്രയോജനമെന്തു? അംഗഭ
 ന്നും നീലനും രാജാവായ സുഗ്രീവനും എനിക്കു മാത്രമേ ഇവിടെ
 കടന്നുകൂടുവാൻതന്നെ സാധിക്കയുള്ളൂ. ആകട്ടെ—ഇപ്പോൾ ഈ
 ചിന്തകൾകൊണ്ടു യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ല. എന്റെ ഈ
 ലങ്കാപ്രവേശനത്തിന്നു കാരണം ജാനകിയുടെ ജീവിതമാണല്ലോ.
 അതിനാൽ വിഭീഷണത്തെയോ ഭദ്രവി ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടോ എന്ന

കാഴ്ച മുമ്പിൽ അറിയട്ടെ. പിന്നീട് വേണ്ടതെന്തെന്നാലോചിക്കാം. പുനീ വിചാരത്തോടെ രാമകാഴ്ചയ്ക്കുവായ ആ കവികളുടെ പഞ്ചശതകത്തിൽ ഇരുനൂറ്റൊമ്പതാം സീതയെക്കണ്ടുപിടിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ പലതും ചിന്തിച്ചു. തീവ്രഭാരതനാഥൻ ബലശാലികളുമായ അസംഖ്യം വീരരാക്ഷസന്മാർ കാത്തു രക്ഷിച്ചുപോരുന്ന ഈ പുരിയിൽ എന്റെ സ്വന്തവേഷത്തോടെ കടന്നുചെല്ലുകയെന്നതു സാദ്ധ്യമല്ല. ഉഗ്രപുരാപികളും നിസ്തുലവീരന്മാരും ദ്രുതബലന്മാരായ ഈ രാക്ഷസരെ വഞ്ചിച്ചുവേണം ലങ്കയിൽ സഞ്ചരിപ്പാൻ. പരക്കെന്നെക്കാണാൻ സാധിക്കാത്തതും എനിക്കവരെ കാണാൻ സാധിക്കുന്നതുമായ ഒരു രൂപം എടുത്തുകൊണ്ട് ഇവിടെ സഞ്ചരിക്കുന്നതായിരിക്കും യുക്തം. മിഥിലേശപുത്രിയും രാമരാധാശിഷ്യയുമായ സീതയെ ഏതുരൂപം ധരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ തിരയേണ്ടത്. ഭരതാക്ഷിയും ഭർഷ്ഠിയുമായ രാക്ഷസേശ്വരന്റെ ഭർഷ്ഠിയിൽ അകപ്പെടാതിരിക്കുകയും വേണമല്ലോ. അതിന്നു തക്ക ഉപായമെന്തു? വിദിതാത്മാവും ജയശീലനുമായ രാമചന്ദ്രന്റെ കാഴ്ചത്തിന്നു ഒരുവിധവും ഭംഗം ഭവിച്ചുകൂടാ. ഉത്തമയും അമരാംഗനാള്യയുമായ സീതയെ ഏകാന്തത്തിൽ വെച്ചുതന്നെ കാണേണ്ടതിന്നു മാർഗ്ഗമെന്തു? കൊള്ളരുതാത്ത ഒരു ഭൂതകൽ കാഴ്ച മേല്പിക്കുന്ന പക്ഷം കൈവന്നുകൂടിയ കാഴ്ചയും സൃഷ്ടാഭയത്തിൽ ഇരുട്ടുന്നപോലെ മുടിഞ്ഞുപോകുന്നു. പണ്ഡിതനാണെന്നുള്ള അഭിമാനത്തോടുകൂടെ പ്രവർത്തിപ്പാൻ കരുമ്പെടുന്ന യാതൊരു കാഴ്ചയും കരകൂടുന്നതല്ല. രാമകാഴ്ച നിറവേറുവാൻ സമീകരിക്കേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗമേതു? ഏതു മാർഗ്ഗം വഞ്ജമാണ്. 'വരുന്നതു വരട്ടെ' എന്ന വിചാരത്തോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പണ്ഡിതനായിരുന്ന ഒരു ഭൂതൻ അത്മാനന്തമുണ്ടാക്കിയുള്ള യജമാനന്റെ തീർപ്പിന്നു ഹാനിയുണ്ടാക്കുന്നു. ആ ദോഷവും എന്നെ ബാധിക്കരുത്. കാഴ്ച കെട്ടുപോകാതെയും ഞാൻ അധീരനാകാതെയും എന്റെ ഈ മഹത്തായ കർമ്മം വ്യർത്ഥമാകാതെയും ഭവിക്കണം. അതിന്നുള്ള മാർഗ്ഗമെന്തു? ഈ പകൽസമയത്തു ലങ്കയിൽ പ്രവേശിക്കാം.

ശിക്കുന്നതു യുക്തമല്ല; എന്നാൽ രാക്ഷസന്മാരുടെ ഭൂമിയിൽ ചെന്നുചാടും നിശ്ചയം. രാമകാർയ്യം കെട്ടുപോകയും ചെയ്യും. രാക്ഷസരൂപം ധരിച്ചാലെങ്കിലും അവരറിയാതെ ഈ ലങ്കയിൽ വല്ല സ്ഥലത്തും സഞ്ചരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ? ഇല്ല. പിന്നെ അന്യരൂപം എടുത്താലുള്ള കഥയെന്തു? ഈ രാക്ഷസന്മാരുടെ അറിവു കൂടാതെ ഇവിടെ സഞ്ചരിപ്പാൻ വായുവും ശക്തനല്ല. ഇവരറിയാതെ യാതൊരു കർമ്മവും ഈ പുരിയിൽ നടത്തുവാൻ ആർക്കും സാധിക്കുന്നതുമല്ല. എന്റെ ഈ വാണിച്ചു ശരീരത്തോടുകൂടി ഞാൻ ഇവിടെ വല്ല സ്ഥലത്തും മാഞ്ഞിരുന്നാൽ എന്റെ നാശവും സ്വാമികാർയ്യത്തിന്നു വിഷ്ണുവും ഒന്നായിവരുമുമാരും. അതിനാൽ എന്റെ ശരീരവലിപ്പം ഒന്നുകൊണ്ടും ഇതിന്നു പാറിയതല്ല. ഈ അപരാഹ്ണകാലത്തു ലങ്കയിൽ കടന്നുചെല്ലുന്നത് എത്രയും ആപൽക്കരമാണ്. വല്ല ചെറിയ രൂപവും കൈക്കൊണ്ടു രാത്രിസമയം ലങ്കയിൽ കടന്നു ഭവനങ്ങൾത്തേറും തിരഞ്ഞു കാർയ്യം സാധിപ്പിക്കണമെന്നു വേണം." എന്നുപ്രകാരം ചിന്തിച്ചു സീതാദർശനത്തിൽ ഉത്സുകനായ ആ വീരവാനരൻ സൂര്യാസ്തമനം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഓജോനിധിയും സൂര്യസാക്ഷിയുമായ ദിനകരൻ മരമഗിരിയിൽ ചെന്നുചേർന്നു. അമിതതേജസ്വിയും ദിവ്യജ്ഞാനിയുമായ ഹന്തമാൻ പൂച്ചയോളം ചെറുതായൊരു രൂപം കൈക്കൊണ്ടു അതുതടർന്നനായിപ്പോയി. അനന്തരം വീച്ചുപ്രഭാവനായ ആ കപിവരൻ അതിശീഘ്രം സഞ്ചരിച്ചു രാക്ഷസേശ്വരമന്ദിരത്തോടുത്തുചെന്നു. അവിടെ നിരന്നു നിന്നിരുന്ന വൈചിത്ര്യമേറിയ പ്രാസാദങ്ങൾ, വെള്ളികൊണ്ടും സ്വർണം കൊണ്ടും നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തുംഗമായ സ്തംഭങ്ങൾ, പൊന്നുകൊണ്ടുള്ള ജനലുകൾ, എന്നിവയെല്ലാം കണ്ടു ഹന്തമാൻ ആശ്ചര്യഭരിതനായി. ഏഴു നിലകളുള്ള മാളികകൾ, പ്രാസാദങ്ങൾ, സ്വർണ്ണതങ്കിടുകൾ പടുത്തു രത്നംകൊണ്ടലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള നിലങ്ങൾ എന്നിവകൊണ്ടു ആ പുരി ഗന്ധർവ്വനഗരംപോലെ ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. നവരത്നങ്ങൾകൊണ്ടലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള മഠാസംഖ്യയും രാ

ക്ഷസഭവനങ്ങളും അരിന്നു ചുറ്റും ശോഭിക്കുന്നുണ്ടു്. തനിയെ തന്നെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന രാക്ഷസാധിപസഭനും തേജോ മയങ്ങളായ ഈ രത്നഗൃഹങ്ങളാൽ വിശിഷ്ട മഹാപ്രഭയോടെ വിളങ്ങി. രാക്ഷസേശ്വരനായ ആ രാവണന്റെ മന്ദിരം ഹംസം പോലെ പാണ്ഡുരവണ്ണമായിവിളങ്ങുന്നതും ഏഴും എട്ടും നില മാളികകളോടു കൂടിയതും 'ജാംബുനദമെന്ന' വിലപിടിച്ചു സ്വർണ്ണ തന്മാൽ നിമ്നിച്ചിട്ടുള്ളതും മഹാപ്രഭയുള്ള ഗോപുരചാരങ്ങളോടു കൂടിയതും വളരെ പ്രശസ്തിയുള്ളതും മഹാഭയങ്കരനായ രാക്ഷ സബലങ്ങളാൽ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതും ആയിരുന്നു. സീതാദേവിയായ തിരഞ്ഞുനടക്കുന്നവനായ ഹനുമാൻ അതുതാദേശമായ ഈ കാഴ്ചകളെല്ലാം കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായും വിഷണ്ഡനായുംകൊണ്ടു കരണേരും അവിടെത്തന്നെ നിന്നുപോയി. തത്സമയം നിശാ കരണം തന്റെ അരിമനോഹരമായ അനേകായിരം ശാന്തരശ്മികളോടുകൂടെ ഉളിച്ചു പന്നു. ഹനുമാനു തന്നാലാകുന്ന വല്ല സഹായവും ചെയ്തുകൊടുക്കേണമെന്ന വിചാരത്തോടുകൂടെ പരിപൂർണ്ണനായി ആകാശത്തെ അലങ്കരിച്ചു. തന്റെ കാന്തിയുള്ള കിരണങ്ങൾ നാലുദിക്കും ഒരുപോലെ പരത്തി. ശംഖം ക്ഷീരം മൂണാളം എന്നിവയ്ക്കു തുല്യം അരിമനോഹരമായ വർണ്ണത്തോടുകൂടി ആകാശമാകുന്ന സരസ്സിൽ രാജഹംസംപോലെ ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ചന്ദ്രനെക്കണ്ടു ആ കപികുടുംബം ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചു.

സർഗ്ഗം-3

കരുത്തനും മഹാപ്രാജ്ഞനുമായ ഹനുമാൻ പൂർവ്വതത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന വമ്പിച്ച മേഘംപോലെ നീലവർണ്ണത്തോടു കൂടിയ ലംബഗിരിമേൽ സ്ഥിതിചെയ്തുകൊണ്ടു യുക്തിയുക്തം പലതും ചിന്തിച്ചു. രാത്രിയായപ്പോൾ മനോഹരമായ കാടുകൾ തടാകങ്ങൾ എന്നിവകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതും രാവണൻ പാലിച്ചു

പോരുന്നതുമായ ലങ്കയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ശരൽക്കാലമേഘം പോലെ ശോഭിക്കുന്ന വെണ്മാടനിരകൾ, പുളപ്പുകൊണ്ടു പ്രവൃദ്ധമായ സൈന്യഘോഷം, എങ്ങും ഒരുപോലെ വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഗംഭീരമായ കടലിരമ്പും, ചാരുതോരണങ്ങൾ, മത്തവാരണങ്ങൾ, കാഞ്ചനമയമായ ചുറ്റുമതിലുകൾ, അവിടവിടെ നാട്ടിയറപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിചിത്രതരമായ പതാകകൾ, അവയിൽ കെട്ടിത്തൂക്കിയിരുന്ന കിങ്ങിണികളിൽനിന്നും ഉണ്ടായൊണ്ടിരുന്ന മനോഹരകാണ്തികൾ എന്നിവയോടുകൂടിയതും അമരവതിക്കു തുല്യം മേന്മകൂടിയതുമായ ലങ്കയെക്കണ്ടു ഹനുമാൻ ഹർഷാതീതത്തോടെ അതിന്റെ പ്രാകാരസമീപം ചെന്നുനിന്നു. മന്ദം മന്ദം എങ്ങും വീശിക്കൊണ്ടിരുന്ന കളിത്ത കടൽക്കാരം നിമിത്തം ആ നഗരം സൂപ്പു ജനങ്ങളുടെയും ഹൃദയത്തെ ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. "ഭോഗവതി"യെന്ന പാതാളരാജധാനിയെ കൂലസുസ്ഥിരനായവണ്ണം പ്രമത്തരും വിടന്മാരുമായ അസംഖ്യം രാക്ഷസന്മാർ ആ നഗരത്തെ കെട്ടിക്കാത്തു കിടന്നിരുന്നു. നക്ഷത്രമാസ്തൃത്തോളം ഉയർന്നു ചെന്നു മിന്നൽപിണരുകളാലും മേഘസമൂഹങ്ങളാലും ഉപാസിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ആ പുരം സർവ്വാനന്ദദായകമായി പരിലസിച്ചു. പൂർണ്ണനിമിതമായ പടിവാതിലുകൾ, വൈശ്വര്യം പതിച്ചിരുന്ന തറകൾ, വൈരം, സ്തംഭികം, മുത്ത് എന്നീ രത്നങ്ങൾകൊണ്ടു കെട്ടപ്പെട്ട പുരംതിണ്ണികൾ, അവിടവിടെ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കനകമയങ്ങളായ ഗജപ്രതിമകൾ, ചെങ്കളികൊണ്ടുണ്ടാക്കി ഇടയ്ക്കിടെ വൈശ്വര്യംകൊണ്ടുലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള കോണിപ്പടികൾ, സ്തംഭികമയമായ മുറ്റത്തുനിന്നും പൊന്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ധൂളിപടലങ്ങൾ, ആകാശത്തോളമുയർന്നുനില്ക്കുന്ന ആസ്ഥാനമണ്ഡപങ്ങൾ, ശ്രോണം, മയിൽ, രാജഹംസം എന്നീ പക്ഷിപ്പൂന്ദങ്ങളും കളകളുനിന്നു ദങ്ങൾ, വാദ്യഘോഷങ്ങൾ, ആദരണാർഹനികൾ അവയുടെ പ്രതിലാപനികൾ എന്നിവകളാൽ 'വസെപുരകസാര'യെന്ന ധനേശ്വരാജധാനിപോലെ വാനിൽ വ്യാപിച്ചുനിന്നിരുന്നു ലങ്കയെ ഹനുമാൻ ചുറ്റിക്കണ്ടു് അതുതപരതന്ത്രനായിബുദ്ധിച്ചു. രാക്ഷസേ

ശാന്റെ അതിരമ്യവും ഉത്തമോത്തമമായ ആ പുരിയും അതിന്റെ സമൃദ്ധിയും കണ്ടു ഹന്തമാൻ ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു: “ആയുധപാണികളായ രാജസുപ്പുകൾ കാത്തുരക്ഷിച്ചുപോരുന്ന ഈ പുരിയെ ആക്കം ബലംകൊണ്ടാക്രമിപ്പാൻ കഴികയില്ല. അംഗദനും, കുമാരനും, സുഷേണനും, മൈദനും, വവിദനും കൂടെ ഈ പുരിയിൽ പ്രവേശിക്കുകയെന്നതു തീരെ അസാദ്ധ്യമാണ്. സൂര്യപുത്രനായ സുഗ്രീവൻ, കുശപവ്യാവ്, ഋഷഭൻ, കേതുമാവൻ, എന്നിവർക്കും എനിക്കും മാത്രമെ ഇവിടെ പ്രവേശിപ്പാൻതന്നെ കഴിയുള്ളൂ. മഹാബാഹുവായ ശ്രീരാമന്റെ പരാക്രമം എത്ര മഹത്തരം! ലക്ഷ്മണന്റെ വിക്രമം എത്രയോ ഉത്തമോത്തമം!” എന്നീ വിചാരങ്ങളോടുകൂടി രത്നാലംകൃതങ്ങളായ ഉന്നതഭവനങ്ങൾ, വെണ്മാടനിരകൾ, ചൈത്ര്യപ്രാസാദങ്ങൾ, മഹാഗൃഹങ്ങൾ അവയിൽ കത്തിത്തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ദീപാവലികൾ എന്നിവ കണ്ടുകൊണ്ടു വീയ്വിക്രമനായ ഹന്തമാൻ നഗരാന്തർഗത്തു പ്രവേശിപ്പാൻ വട്ടംകൂട്ടി. അകത്തു കടന്നു ചെല്ലുന്ന അവനെക്കണ്ട് അധിഭേവതാസ്വരൂപത്തോടുകൂടി ആ നഗരിയിൽ വസിച്ചുവന്നിരുന്ന ലങ്കാദി ഒരു വികൃതവേഷം ധരിച്ച് അവന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നുനിന്ന് അവനോടപ്രകാരം പറഞ്ഞു: “ഏട വനചര! നീ ആർ, എന്തിനായിട്ടിവിടെ വന്നു? രാവണബലത്താൽ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഈ ലങ്കയിൽ നീ എങ്ങിനെ കടന്നുകൂടി? നിന്റെ പ്രാണൻ ‘സംയമിനി’യെ പ്രാപിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി സത്യം പറഞ്ഞുകൊള്ളുക.” ലങ്കാ ലക്ഷ്മിയുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു മഹാപരാക്രമിയായ ഹന്തമാൻ അവളോട്, “വികൃതനയനങ്ങളോടുകൂടെ പുരഭ്യാരത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ഹേ ഭോലാരത്രപെ! നീ ആർ? ഭൗങ്കരസത്വമായ നീ എന്റെ ഗതിയെത്തടഞ്ഞുകൊണ്ടു് എന്നെ ഭേദിക്കുന്നതെന്തിന്നു? എന്നീ തത്വം മുമ്പിൽ പറയുക പിന്നീടു ഞാൻ എന്റെ പരമാത്മം പറഞ്ഞുകൊള്ളാം” എന്നിങ്ങിനെ വചിച്ചു. ഇഷ്ടാനുസരണം എന്തു രൂപവും ധരിപ്പാൻ ശക്തയായ ലങ്കാലക്ഷ്മി ഹന്തമാന്റെ

ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു ക്രോധമുർച്ഛിതയായി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: “രാക്ഷസരാജാവും മഹാത്മാവുമായ രാവണന്റെ ആജ്ഞയനുസരിച്ച് ഈ നഗരി കാക്കുന്നവളാണ് ഞാൻ. എന്നെ അതിക്രമിച്ചാൻ ആർക്കും സാദ്ധ്യമല്ല. എന്നെപ്പരിഗണിക്കാതെ ഈ പുരിയിൽ നിനക്കു കടപ്പാൻ കഴികയുമില്ല. ഇതാ ഇപ്പോൾ തന്നെ നിന്നെ ഞാൻ ഹനിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രാണഹീനനായി നീ ഇവിടെ കിടന്നുറങ്ങും. എട്ടു മക്കൾ! ഞാൻ ലങ്കാനഗരിയാണ്. ഞാൻതന്നെയാണ് ഈ ലങ്കയുടെ നാനാഭാഗങ്ങളും സംരക്ഷിച്ചു പോരുന്നതു്. ഇതാഞെന്റെ പരമാത്മം. അതു ഞാൻ നിന്നെ അറിയിച്ചു.” ലങ്കാശ്രീയുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ട് ഉത്സാഹശീലനും ബലാധ്വനും പ്രത്യുല്പന്നമതിയും ഹരിശ്രേഷ്ഠനും മാരുതാത്മജനുമായ ഹനുമാൻ ഒരു പച്ചതുംപോലെ ഒട്ടും കലുക്കം കൂടാതെ വികൃതരൂപിണിയായ അവളോടു “ഈ ലങ്കാനഗരം കാണാനുള്ള കൌതുകംകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഇവിടെ വന്നതു്. അട്ടങ്ങൾ, കുട്ടിമങ്ങൾ, പ്രാകാരങ്ങൾ, പുരഗോപുരങ്ങൾ എന്നിവയാൽ നിറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ലങ്കയും അതിന്റെ നാനാഭാഗത്തുമുള്ള വനങ്ങൾ, പുവനങ്ങൾ, ഉത്തമസേധങ്ങൾ, ശ്രേഷ്ഠപത്തനങ്ങൾ, കൊടുങ്കാടുകൾ എന്നിവയും കാണാൻ എനിക്കൊട്ടധികം ആഗ്രഹമുണ്ട്” എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു കാമരൂപിണിയായ ലങ്കാലക്ഷ്മി വീണ്ടും പരുഷാക്ഷരങ്ങളോടുകൂടെ “എട്ടു ഭർമ്മതെ! വാനരാധമ! രാക്ഷസേശ്വരന്റെ രക്ഷയിൽ വന്നിച്ച്പോരുന്ന എന്നെജ്ജയിക്കാതെ നിനക്കു ഈ പുരം കാണാൻപോലും സാധിക്കുന്നതല്ല” എന്നിങ്ങിനെ പ്രതിവചിച്ചു. അതിന്നു മറുവടിയിായി വാനരവ്യാഘ്രനായ ഹനുമാൻ നിശാചരീരൂപം കൈക്കൊണ്ടിരുന്ന അവളോടു “ഭദ്രേ! ഞാൻ ഈ നഗരിയെ ഒരു ചുറ്റിനോക്കിയതിന്നു ശേഷം വന്ന വഴിയെ പോയ്ക്കൊള്ളാം” എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ മറുവടി കേട്ട് അവളാകട്ടെ ഭയജനകമായ ഘോരനാദം മുഴക്കി കൈത്തലംകൊണ്ട് ആ വാനരശ്രേഷ്ഠനെ ആഞ്ഞൊന്നടിച്ചു. ലങ്കാശ്രീയുടെ കയ്യിൽനിന്നും താഡനമേറു മാരുതാത്മ

ജനായ ആ പരാക്രമശാലി ഘോരാട്ടുഹാനും ചെല്ലും വളൻ
 ക്രോധത്തോടെ പല്ലു കടിച്ചു വിരലുകൾ മടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട്
 ഇടംകൈകൊണ്ടുവളെ ഊക്കോടൊന്നിടിച്ചു. സ്ത്രീയാണെന്ന ചി
 ന്തയാൽ ഹന്തമാൻ തന്റെ ക്രോധം അല്പമൊന്നു മടക്കി. ആ പ്ര
 ഹരമേരട് അംഗങ്ങൾ ഞെരിഞ്ഞു മുഖം വിളിച്ച് നിശ്വാസം ഭൂമി
 യിൽ പതിച്ചു. ഉടനെ മഹാത്മാവു തേജസപ്രിയമായ ആ വാന
 രന്ന ഭൂമിയിൽ വീണുകിടക്കുന്ന അവളിൽ കരുണയുണ്ടായി. അന്ന
 ന്തരം തളർന്നുകിടന്നിരുന്ന ലങ്കാശ്രീ ഹന്തമാനോടു ഒട്ടം ഗർവ്വകൂടാ
 തെ സഗൽഗദം ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: “ഹേ മഹാബാഹോ! പ്രസാ
 ദിക്കക. അല്ലയോ കപിസത്തമ! എന്നെ രക്ഷിക്കുക. ധൈര്യശാ
 ലികളും ബലവാന്മാരുമായവർ ഒരിക്കലും സ്ത്രീവധം ചെയ്തയില്ല.
 ഹേ പ്ലവംഗമേ! ഞാനാകട്ടെ, ലങ്കാനഗരദേവതയാണ്, പരാക്രമ
 ത്തിൽ നീ എന്നെ ജയിച്ചിരിക്കുന്നു. നീ മഹാബലൻ തന്നെ.
 ഹരീശ്വര! കേട്ടുകൊൾക. ഞാൻ പറയുന്നതെല്ലാം സത്യമാണ്.
 ബ്രഹ്മാവ് എനിക്കു തന്നിട്ടുള്ള വരമാണിത്. “ഏതൊരുകാലം
 നിന്നെ ഒരു വാനരൻ പരാക്രമത്തിൽ കീഴടക്കുന്നുവോ അതു മുതൽ
 രാക്ഷസന്മാർ കഷ്ടകാലം ആഗതമായെന്നു ധരിച്ചുകൊള്ളണം.”
 ഹേ സൗമ്യ! നിന്റെ ദർശനം നിമിത്തം ആ കാലം ഇന്നു വന്നു
 ചേർന്നു. വിധികല്പിതം ഒരിക്കലും മിഥ്യയാകുന്നതല്ല. സീത നിമി
 ത്തം രാക്ഷസരാജാവും ഭാരതമാവുമായ രാവണനും അവന്റെ
 എല്ലാ പ്രജകൾക്കും നാശം അടുത്തിരിക്കുന്നു. അല്ലയോ ഹരി
 ശ്വര! നീ രാവണപാലിയായ ഈ പുരിയിൽ പ്രവേശിച്ച്
 ആഗ്രഹിക്കുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങളും നിവൃത്തിക്കുക. ശാപോപഹത
 യായ ഈ പുരിയിൽ നീ എങ്ങും യഥേഷ്ടം സഞ്ചരിച്ച് സതീരത്ന
 മായ സീതയെ തിരഞ്ഞുകൊള്ളുക.”

സക്തം - 4

മഹാത്മജസ്വിയും കപിസത്തമനമായ ഹന്തമാൻ ശ്രേഷ്ഠയും കാമരൂപിണിയുമായ ലങ്കാലക്ഷ്മിയെ പരാക്രമംകൊണ്ടു ജയച്ചുതിന്നശേഷം പ്രവേശനമാർഗ്ഗത്തിൽകൂടിതല്ലാതെ ശത്രുക്കളുടെ ശിരസ്സിൽ കാൽ എടുത്തുവെച്ചിരുന്നപോലെ മുമ്പിൽ എടുത്ത കാൽ എടുത്തുവെച്ചുകൊണ്ടു പ്രാകാരം ചാടിക്കടന്ന് ലങ്കയിൽ പ്രവേശിച്ചു. വാനരരാജാവായ സുഗ്രീവന്റെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു പുറപ്പെട്ടവന്നിരിയ്ക്കുന്ന മഹാബാഹുവായ ഹന്തമാന്റെ ഈ ലങ്കാപ്രവേശനം, ശത്രുവായ രാവണനും രാക്ഷസബലങ്ങൾക്കും നാശം അടുത്തിരിക്കുന്നുവെന്നുതന്നെ സൂചിപ്പിച്ചു. മാതൃതാത്മജനും ധീരവീരനുമായ ആ കപിപുംഗവൻ പുഷ്പരാജിതമായ മാതൃത്തിൽകൂടെ സഞ്ചരിച്ച് ഹസിതങ്ങൾകൊണ്ടും തൃപ്തംലോചനങ്ങൾകൊണ്ടും ശബ്ദമായമാനമായിരുന്ന ആ മനോഹരനഗരിയിൽ, ഐരാവതംപോലെ ശുഭ്രതരവും വജ്രരത്നങ്ങൾ അണിഞ്ഞിട്ടുള്ളവയുമായ അസംഖ്യം രമണീയഭവനങ്ങൾ കണ്ടു. പത്മം, സ്വസ്തികം എന്നീ ആകൃതിവിശേഷങ്ങളോടുകൂടിയ വെൺമുകിലിന്നു തുല്യം അത്യുന്നതങ്ങളും ഉത്തമങ്ങളുമായ അസംഖ്യം രാക്ഷസഭവനങ്ങളാൽ ആ നഗരി വിചിത്രതരമായി പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രാമകാല്യത്തിനുവേണ്ടിയും സുഗ്രീവഹിതത്തിനായും ആ കപികുഞ്ജരൻ സമുച്ചിത മംഗളസംജ്ഞയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതും ചിത്രമാലയങ്ങൾകൊണ്ടുവങ്കരിച്ചിട്ടുള്ളവയുമായ ആ മന്ദിരങ്ങളെല്ലാം ഒന്നിട്തിന്നു മരൊറാന്നിലേക്കു ചാടിച്ചാടിസ്സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടു ദർശിച്ചു. ഹന്തമാൻ ഇപ്രകാരം നാനാവിധം ആകൃതിയോടുകൂടിയ വിചിത്രഭവനങ്ങൾ കാണുകയും, അപ്പരസ്ത്രീകളിടേതുപോലെ ഭവനങ്ങളിൽനിന്നും മധുരഭംഗിയോടെ പൊങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന സംഗീതസ്വരങ്ങൾ, മദാനവിധകളായ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ അങ്ങോട്ടു മിങ്ങോട്ടും നടക്കുമ്പോൾ അവരുടെ അരഞ്ഞാൺ, പാദസരം

എന്നിവയിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന മുള്ളുനാടങ്ങേരും, ധനികമൃഗങ്ങളിൽ കാന്താജനങ്ങൾ കോണിപ്പടി കയറുമ്പോഴും ഇറങ്ങുമ്പോഴും അവരുടെ കാഞ്ചി, മഞ്ചീരം മുതലായ ആരേണങ്ങളിൽനിന്നും ജനിപ്പുകൊണ്ടിരുന്ന മനോഹരകാണ്ഡങ്ങൾ, വിനോദകോലങ്ങളിൽ അവർ ചെയ്യുന്ന കൈകൊട്ടൽ, അട്ടമാസം തുടങ്ങിയ ചേഷ്ടകളിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്നൊണ്ടിരുന്ന ഉത്സാഹസൂചകമായ ആരവങ്ങൾ, വൈദികന്മാരുടെ വേദമന്ത്രോച്ചാരണധ്വനികൾ എന്നിവ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നു മാത്രമല്ല, വേദാഭ്യേയനനിരത്തന്മാർ, രാവണനെ സ്ത്രോത്രംചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ രാജമാഗ്ഗത്തിങ്കൽ കൂടിനില്ക്കുന്ന മഹാബലങ്ങൾ, നഗരവൃത്താന്ത മറിവാൻ ഗുഡമായി സഞ്ചരിക്കുന്ന ചാരന്മാർ, ഭീക്ഷിതന്മാർ മുണ്ടന്മാർ, ജടാധാരികൾ, മാന്തോൽ ധരിച്ച സത്യാസിമാർ, ദർകച്ചിൽ പിടിച്ചവർ, റോമദ്രവ്യാ കയ്യിലെടുത്തവർ, കൂടം, മുൽഗരം, ദണ്ഡം എന്നീ ആയുധങ്ങൾ ധരിച്ചു സഞ്ചരിക്കുന്നവർ, റെറക്കണ്ണൻ, റെറച്ചെവിയൻ, കുടവയാൻ, ഭയങ്കരാകാരന്മാർ, ക്രൂനന്മാർ, ഹ്രസ്വന്മാർ, അംഗഹീനന്മാർ, വാൾ, വില്ല്വ്, ശതപല്ലി, മുസലം, പരിഘാ മുതലായ ആയുധങ്ങളും അനേകനിറത്തിലുള്ള കവചങ്ങളും ധരിച്ചു പ്രകാശിക്കുന്ന മഹാ ഗംഭീരന്മാരായ രാക്ഷസന്മാർ, അധികം വണ്ണമില്ലാത്തവർ, അധികം കൃശമല്ലാത്തവർ, അധികം ഉയരമില്ലാത്തവർ, അധികം കുറിയവരല്ലാത്തവർ, അധികം മെലിഞ്ഞവരല്ലാത്തവർ, അധികം വെളുത്തും അധികം കറുത്തുമല്ലാത്തവർ, അധികം ക്രൂണവരും ഹ്രസ്വരമല്ലാത്തവർ, വിരൂപന്മാർ, സുരൂപന്മാർ, തേജസ്വികൾ, സുന്ദരന്മാർ, കൊടിക്കൂറു പിടിച്ചവർ, അനേകവിധം ആയുധങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ള വീരശൂരന്മാർ, ശക്തി, വൃക്കം, പട്ടശം, അശനി, കവണ മുതലായവ ധരിച്ചിട്ടുള്ള രാക്ഷസപ്രവീരന്മാർ, മാലകയ്യിൽ പിടിച്ചവർ, ചന്ദനാദി സുഗന്ധവസ്തുക്കൾ വേപനംചെയ്തവർ, ശോഭയുള്ള ആഭരണങ്ങൾ അണിഞ്ഞിരുന്നവർ, മോടിയുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചു ഞെളിഞ്ഞുകൊണ്ടു യഥേഷ്ടം സഞ്ചരിക്കുന്നവർ, മുർച്ഛയുള്ള ശു

ലാ, വരും എന്നിവ ധരിച്ചുനില്ക്കുന്ന അന്തഃപുരപാലകന്മാർ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ബഹുരാഷ്ട്രസന്മാരെയും ഹന്തുമാൻ കണ്ടുപിന്നിട്ട അവൻ രാവണാജ്ഞക്കധീനമായ അന്തഃപുരവും ദർശിച്ചു. പൊന്നണിഞ്ഞിട്ടുള്ള അതിന്റെ ഗോപുരം കണ്ടു മാരുതി “ഇതുതന്നെയാണ് രാവണന്റെ പ്രഖ്യാതവും ത്രിഭുവനത്തിന്റെ ഉത്തമാംഗത്തിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതുമായ പുര”മെന്നു ധരിച്ചു. രത്നാലംകൃതങ്ങളായ തോരണങ്ങൾ, വിശിഷ്ടമായ താമരപ്പൂക്കൾ നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന കിടങ്ങുകൾ, അത്യന്തമനോഹരമായ വാജികൾ, വൈചിത്ര്യമേറിയ രഥങ്ങൾ, മറ്റാസംഖ്യം വിശിഷ്ടവാഹനങ്ങൾ, നാലുകൊമ്പുള്ള വരഗജങ്ങൾ, വെള്ളാനകൾ, ദിവ്യധാനികൾ, അവയുടെ പ്രതിധാനികൾ എന്നിവകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗതുല്യം ശോഭിക്കുന്നതും പക്ഷിമൃഗാദികളാൽ സേവിക്കപ്പെട്ടതും ശുരപ്രധാനികളായ അസംഖ്യം രാക്ഷസന്മാർ കാത്തുരക്ഷിച്ചുപോരുന്നതും, അകിൽ ചന്ദനം തുടങ്ങിയ സുഗന്ധവസ്തുക്കൾകൊണ്ടു സുരഭിലമായിരുന്നതുമായ രാവണാന്തഃപുരത്തിൽ വീരവിത്തമനായ ഹന്തുമാൻ പ്രവേശിച്ചു.

സംഗ്രഹം - 5

നക്ഷത്രങ്ങളുടെ ഇടയിൽ തന്റെ ധവളകിരണങ്ങൾ പ്രസരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പുണ്യചന്ദ്രൻ, തൊഴുത്തിൽ പശുക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽ നില്ക്കുന്ന ഋഷഭശ്വേനെന്നവണ്ണം അംബരത്തിൽ വിളങ്ങി. ലോകവാസികൾക്കാനന്ദം ജനിപ്പിച്ചും മഹാസമുദ്രത്തെ പോഷിപ്പിച്ചും സർവ്വഭൂതങ്ങളെയും പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നിസ്സലമായ തന്റെ കാന്തി നാലുകിടന്നു വിതരണം ചെയ്തു. വെള്ളിക്കൂട്ടിലിരിക്കുന്ന ഹംസത്തെപ്പോലെയും മന്ദരകന്ദരത്തിൽ വസിക്കുന്ന പഞ്ചാസ്പനൈപ്പോലെയും മത്തടിപത്തിന്മേൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വീരഭടനൈപ്പോലെയും അംബരഗതനായ ചന്ദ്രൻ പ്രകാശിച്ചു.

മനുരപച്ചതത്തിങ്കലും പ്രദോഷകാലത്തിങ്കലും സുസ്ഥിരം വാസം ചെയ്യുന്ന ലക്ഷ്മി അന്നു വിധുമണ്ഡലത്തിൽ മനോഹരമായി നത്തനം ചെയ്തു. കൂത്ത ഗുഹങ്ങളോടുകൂടിയ ഋഷഭേന്ദ്രനെ പ്പോലെയും വെളുത്ത ഉത്തുഗമായ കൊടുമുടിയോടുകൂടിയ മഹാദ്രി പോലെയും സ്വർണ്ണകെട്ടിയ കൊമ്പുകളുള്ള കരിന്ദ്രനെപ്പോലെയും നിശാകരൻ പുണ്യശ്ലീകളോടുകൂടി അരിതേജോമയനാശ്ലിഷ്ടി. മഞ്ഞിന്റെ വാല തീരെ ഒഴിഞ്ഞിരുന്നു. സൂര്യകിരണസമ്പർക്കം നിമിത്തം മാലിന്യം അകന്നു. നിമ്ബലാങ്കത്തോടുകൂടിയ ചന്ദ്രൻ ഗഗനത്തിൽ ഏറ്റവും ശോഭയോടെ ചാരിലസിച്ച്. ശിലാഫല കത്തിന്മേൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മൃഗേന്ദ്രനെപ്പോലെയും ഭയങ്കരയുദ്ധങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ച വീരഗജത്തെപ്പോലെയും രാജ്യം കയ്യേറ്റ വാഴുന്ന രാജേന്ദ്രനെപ്പോലെയും ശീതാംശ്രു അന്നു അമിതതേജസ്സോടെ വിളങ്ങി. ചന്ദ്രോദയം നിമിത്തം ഇരുൾ മാഞ്ഞുമാഞ്ഞു. രാത്രിഞ്ചരന്മാർ മാന്യാശനത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന തെക്കങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. സുന്ദരിയായ സ്ത്രീകളുടെ മനസ്സിൽനിന്നും ഭർത്താക്കന്മാരുടെ നേരെയുള്ള ഇഷ്ടയാകാലുഷ്യം നീങ്ങി. കണ്ണാ നന്ദകരമായ വീണാരവം എങ്ങും തെരപോലെ പരന്നു. വല്ല ഭന്മാരോടൊത്തു നാരിജനങ്ങൾ ശയനഗൃഹങ്ങൾ പ്രാപിച്ചു. എല്ലാംകൊണ്ടും ആ രജനി സ്വസ്തിയശോഭ കൈക്കൊണ്ടു. എന്നാൽ കഠിനകൃത്യങ്ങളിൽ പ്രവൃത്തരായിരുന്ന രാക്ഷസന്മാർ പുറപ്പെട്ടുവിട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന അമംഗളകരമായ നിന്ദങ്ങൾകൊണ്ടു എത്രയും ഭയങ്കരിയായിപ്പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. മദ്യപാനംനിമിത്തം പ്രമത്തരായ അനേകം രാക്ഷസന്മാർ, ഭദ്രാസനങ്ങളോടു കൂടിയ തേർ, അശ്വം മുതലായ വാഹനങ്ങളിലിരുന്നു യഥേഷ്ടം യാനം ചെയ്യുന്നതും പരാക്രമശാലിയും വീരവിക്രമിയുമായ ഹനുമാൻ വീക്ഷിച്ചു. ചിലർ അന്യോന്യം വാദപ്രതിവാദത്തിൽ പ്രവൃത്തരായിരുന്നു. മറ്റു ചിലർ നിദ്രയിൽനിന്നും നിവർത്തരാകുന്നു. അസഭ്യവാക്കുകൾ ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു അന്യോന്യം പലതും കലശൽകൂട്ടി. ചിലർ തങ്ങളുടെ ഉരുണ്ട തടിച്ച കൈകൾ കുടഞ്ഞും

നീട്ടിക്കാട്ടിയുകൊണ്ടു ന്യായവാദം ചെയ്യുന്നതുണ്ട്. അത്രമാത്രമല്ല വക്ഷസ്ഥലത്തിൽ അന്യോന്യം തച്ചു ശബ്ദമുണ്ടാക്കി ശബ്ദ ക്രമവരെയും ഹസ്താഭ്യവയവങ്ങൾ പത്തിമാരിൽ മടനാചേഷ്ടയോടെ നിക്ഷേപണംചെയ്തു തൃഷ്ണികൊള്ളുന്നവരേയും മോടിയുള്ള വസ്ത്രാഭരണങ്ങൾ ധരിച്ച് മദ്ധ്യസമയമായ തരുണീജനങ്ങളെ ഭ്രമിപ്പിക്കുന്നവരേയും ബലമേറിയ ചാപങ്ങൾ വലിച്ചു ഞാണൊവിയുണ്ടാക്കുന്ന അതിശക്തരും പ്രമത്തമായ വീരരാക്ഷസരേയും കുറിക്കൂട്ടുകൾ ലേപനം ചെയ്തവരും സുഷുപ്തി പ്രാപിച്ചവരും മനോഹരമായ പുഞ്ചിരി ഭംഗിയോടു കൂടിയവരും കോപം നിമിത്തം കീഴ്മയായി നിശ്ചലനാവുന്നവരും ആയ അസംഖ്യം രാക്ഷസികളെയും അവൻ കണ്ടു. ഉച്ചത്തിൽ ഗർജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പ്രൗഢഗോളങ്ങളെക്കൊണ്ടും വിഭീഷണൻ തുടങ്ങിയുള്ള പുഷ്പനാരായ സത്തുക്കളെക്കൊണ്ടും തക്ക ഏതിരാളികളെ കിട്ടിയ സന്തോഷത്താൽ ആത്തുവിളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വീരപ്രധാനികളെക്കൊണ്ടും ആ പുരി ചിററിമുഴയുന്ന ഭൂജംഗങ്ങളോടുകൂടിയ മഹാഹൃദം പോലെ ഭയങ്കരമായിരുന്നു. അതിബലിമാന്മാരും ഭംഗിവാശ്വ സംസാരിക്കുന്നവരും ആസ്തികബലിയോടു കൂടിയവരും വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളുള്ളവരും കണ്ഠമധൂരമായ അഭിധാനത്തോടുകൂടിയവരും നാനാഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു പുഷ്പരും അതതു ഗുണമനുസരിച്ചു കർമ്മത്തോടുകൂടിയവരും സുരൂപന്മാരും വിരൂപന്മാരും ആയ അസംഖ്യം രാക്ഷസന്മാരെയും ഹന്തമാൻ അവിടെ കണ്ടു. നിഷ്പേക്ഷമായ ഹൃദയത്തോടുകൂടിയവരും തങ്ങളുടെ അരികിൽത്തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഭർത്താക്കന്മാരിലും മദ്യപാനത്തിലും ഒരുപോലെ ആസക്തിയോടുകൂടിയവരും ലാവണ്യനിധികളും കാമവിവശകളുമായ ചില തരുണീരത്നങ്ങൾ നക്ഷത്രജാലംപോലെ മിന്നിമിറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. സുന്ദരികളും സുകുമാരികളും ലജ്ജാവതികളും നിശീഥകാലത്തിൽ ഭർത്താക്കന്മാരിൽനിന്നും ആലിംഗനാടി സുഖങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരും ആയ അസംഖ്യം അംഗനമാർ, ദ്വിജങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പിടകളെയെന്നവണ്ണം ഭർത്താക്ക

നാർ പുണൻകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വരസ്തീകൾ, ഭർത്തൃശൃഷണത്തിൽ തല്പരകളായി മദാലസതയോടെ കാന്തന്മാരുടെ ഭാജ്യത്തിൽ സ്വീരിചെയ്യുന്നവർ എന്നിങ്ങനെ പല തരക്കാരായ സുന്ദരരാക്ഷസികളും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അത്രതന്നെയുമല്ല മെസ്സസ്സമില്ലാതെ തങ്കരോപോലെ പ്രകാശിക്കുന്ന അംഗസൗന്ദര്യത്തോടുകൂടിയവരും ഉഴുതിയെടുത്ത കാഞ്ചനംപോലെ മിന്നുന്ന ശരീരകാന്തിയോടു കൂടിയവരും ആയ അസംഖ്യം സ്ത്രീകൾ അവിടെ ഉല്പസിപ്പുകൊണ്ടിരുന്നു. മനോഹരമായ ഭീഷ്മികൊണ്ടു ചന്ദ്രനെപ്പോലെ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ചിലർ ഭർത്തുവിരഹം നിമിത്തം ക്ലേശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭർത്തുസംയോഗം നിമിത്തം ആനന്ദതുന്ദിലകളായി ചിലർ രസിക്കുന്നുണ്ട്. പുഷ്പാലംകാരങ്ങൾ അണിഞ്ഞു പതികളെ ചിലർ സംഗ്രീതരാക്കുന്നു. ചിലർ രമിക്കുന്നു. ചിലർ തൃപ്തികൊള്ളുന്നു. സുന്ദരികളും ഇന്ദുബിംബം കണക്കെ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന മുഖങ്ങളോടുകൂടിയവരും മിന്നൽമാലപോലെ ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന വരാഭരണങ്ങൾ അണിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരും ആയ മറ്റു ചിലർ മനോഹരങ്ങളും ആയുതങ്ങളുമായ തങ്ങളുടെ ലോചനങ്ങൾകൊണ്ടു വളുട്ടപ്പൂവ് കാമുകന്മാരെ കടാക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ ധർമ്മനിഷ്ഠയോടു കൂടിയ ഉൽകൃഷ്ടരാജകുലത്തിൽ ജനിച്ചു വളർന്നവരും ഉറച്ചു പാതിവ്രത്യത്തോടു കൂടിയവരും ശ്രീരാമചന്ദ്രനെത്തന്നെ സദാ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് രാമവിഷയകമായ മനോഹരീയിൽ വെന്തുവേകുന്നവരും ശോഭനമായ ഭർത്തുചിത്തത്തിങ്കൽ നിരന്തരം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവരും സ്ത്രീസമൂഹത്തിനുത്തമതിലകവും ആയ സീതയെ മാത്രം മേന്മത്തേതുല്യവിക്രമനയെ ആ വാനരൻ എങ്ങും കണ്ടില്ല. വിരഹതാപചീഡിതയും അമരാംഗനാനുല്പയും സദാ കണ്ണത്തിൽക്കൂടെ കണ്ണനീർ വഴിഞ്ഞൊഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവരും, ശ്രേഷ്ഠവും വിലയയന്നുമായ പതക്കം മുന്യ ധരിച്ചിരുന്ന കണ്ണത്തോടു കൂടിയവരും, വനത്തിൽ നത്തനംചെയ്യുന്ന മയൂരത്തിന്റെവെളിച്ചം മധുരമായ സ്വരഭംഗിയോടു കൂടിയവരും, മേഘത്താൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ട ചന്ദ്രകാന്തിപോലെയും പൊടി മുടിയ

സുവണ്ണല്ലൂരിലേയും അറുപതുമായി പ്രകാശിക്കുന്ന ദേഹകാ
 നിയോടുകൂടിയവളും, ഭക്താഭക്തുകൂടിയ ശരവണ്ണപോലെയും, വാ
 യുവാൽ വളക്കുറപ്പെട്ട ഹേമലതപോലെയും നന്നെ ശോഭ കറ
 ണ്തിരിക്കുന്നവളുമായ സീതയെ മാത്രം ആജ്ഞേയൻ ഒരിടത്തും
 കണ്ടില്ല. മാനുഷവരനും വിശിഷ്ടവാഗ്മിയും യുദ്ധവിശേഷനും
 ആയ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ ധർമ്മപത്നിയും വാഗ്മിയുമായ സീതയെ
 വളരെനേരം തിരഞ്ഞിട്ടും കണ്ടുകിട്ടായ്യാൽ ആ വാഗ്മരവ്യംഭൂൻ
 വദിപ്പിച്ച ഭുവന്താൽ ഉന്മേഷം കുറഞ്ഞു തീരെ അവശനായി.

സർഗ്ഗം - 6

സീതാനേപക്ഷണത്തിൽ അത്യന്തം ഉത്സുകനും കാമരൂപിയു
 മായ ഹനുമാൻ വിചാരവീചികളിൽ മുഴുകി വിഷണ്ണനായി അവി
 ദവിടെ നിന്നുകൊണ്ടു വീണ്ടും ലങ്കയിൽ നടന്ന മാളികതോരം
 അതിവേഗം സഞ്ചരിച്ചു. സൂര്യപ്രഭഭക്തവ്യം തിളങ്ങിക്കൊണ്ടി
 രുന്ന പ്രാകാരങ്ങളാൽ ആവൃതവും അത്യന്തം മനോജ്ഞപുമാനായ
 രാവണമന്ദിരവും അതിലെ വൈചിത്ര്യമേറിയ മറ്റു കാഴ്ചകളും
 കണ്ടു മാതരി തുളിപ്പുണ്ടു. വെള്ളികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വിവിത്ര
 രൂപങ്ങൾ, പൊന്നുണിഞ്ഞ ശോപരങ്ങൾ, ഉച്ചപ്രാസാദങ്ങൾ,
 മോഹനസ്ഥംഭങ്ങൾ, ഉന്നതങ്ങളായ കക്ഷ്യരൾ, വൈദ്യുതും പ
 തിച്ചു തോരണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ എത്രയും രമ്യമായിരുന്ന ആ
 മഹാസൗധം മുഴുവൻ അവൻ ചുറ്റിനോക്കി. വ്യാഘ്രങ്ങളാൽ
 മഹാവനം കണക്കെ ലോരരാക്ഷസന്മാരാൽ ആ പുരം രക്ഷിക്ക
 പ്പെട്ടിരുന്നു. ആനപ്പുറത്തിരിക്കുന്ന തുരഗധാനികളും, തേക്കു
 പുളിയിട്ടുള്ള അമ്പലുരുങ്ങിയ അശ്വങ്ങളും, സിംഹം, വ്യാഘ്രം
 എന്നിവയുടെ ചർമ്മംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കവചങ്ങൾ ധരിച്ചിരുന്ന
 വിരഭടന്മാരും, ഒന്നും, വെള്ളി, സ്വർണം എന്നിവകളാൽ അലങ്ക
 ളിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിവിധ വാഹനങ്ങളും ആ പുരിയിൽ എങ്ങും

സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ട്. വിശിഷ്ടരത്നങ്ങളിൽ പരിഷ്കൃതവും ചമനീയമായ ആസനങ്ങളാൽ ശോഭിതവും മഹാരത്നങ്ങൾ രാക്ഷസന്മാരാൽ അനാതികൃത്യവും മഹാരത്നങ്ങളുടെ നിബന്ധനകൾ പരിവൃദ്ധ്യവും ശ്രേഷ്ഠവും രത്നവുമായ അനേകായിരം പക്ഷിഗാഭികളാൽ പരിസേവിതവും ആയിരുന്നു ആ ഭവനം. പുറങ്കാവൽക്കാരായ രാക്ഷസഭടന്മാരുടെ ഭയങ്കരനിനാദത്താലും ഉത്തമകളും ഉത്സാഹശീലകളും മദലാപസകളുമായ രാക്ഷസയുവാതികൾ അണിഞ്ഞിരുന്ന രത്നാഭരണങ്ങളുടെ രണിതത്താലും ആ പുരം സമുദ്രമെന്നപോലെ ശ്ലാഘ്യഗംഭീരമായിരുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല പ്രശസ്തങ്ങളായ രാജവിഹാസങ്ങൾ, വിശിഷ്ടമായ ചന്ദനം, അകിൽ തുടങ്ങിയ സുഗന്ധവസ്തുക്കളുടെ സൗരഭ്യവിശേഷം എന്നിവകൊണ്ടു ചതുരവും സിംഹങ്ങളാൽ മഹാവനംപോലെ ഭോരരാക്ഷസന്മാരാൽ ഭയങ്കരവുമായിത്തീർന്നിരുന്നു. ചെങ്കുളം, മട്ടുളം, ശംഖം തുടങ്ങിയ വാദ്യങ്ങളുടെ മുഴക്കത്തോടും സമ്പുഷ്ടമായ കാമ്യപദാർത്ഥങ്ങളോടുംകൂടി സദാ പൂജിക്കപ്പെടുന്നതും, ദർപ്പപ്പുണ്ണാടി പുണ്യകാലങ്ങളിൽ ഹോമം മുതലായ വൈദികകർമ്മങ്ങളോടു കൂടിയതും സമുദ്രംപോലെ ഇരമ്പത്തോടു കൂടിയതുമായ ആ രാക്ഷസസഭനം മഹാരത്നങ്ങൾ, ആന, കുതിര, തേർ എന്നിവകൊണ്ടും ആകൃതികൊണ്ടും ഏറ്റവും ശോഭിക്കുന്നതായി ഹന്തമാൻ കണ്ടു. “ഈ ഭവനം ലങ്കയുടെ ആഭരണം തന്നെയാണ്” എന്നിങ്ങിനെ വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു മഹാനായ ആജ്ഞേയൻ തന്റെ ശരീരം നന്നു ചെയ്താക്കി അല്പസമയം പ്രാനമവലംബിച്ചു വീണ്ടും അതിവേഗം സഞ്ചരിച്ചു. കവിപ്പവീരനും മാതതാത്മജനുമായ അവൻ രാമകാർത്യക്ഷന്റെ “സീത ഇപ്പോൾ ഏതു വിധത്തിലായിരിക്കും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ബന്ധനത്തിലായിരിക്കുമോ, അതോ, സ്വതന്ത്രയായി എങ്ങും സഞ്ചരിപ്പാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുമോ? ഏതുവിധം രാക്ഷസികളായിരിക്കും ദേവിയെ രക്ഷിക്കുന്നത്? ഏതൊരുവിധം ഭൗതികളാൽ അവൾ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കും? മൈഥിലിയുടെ രൂപവൈചിത്ര്യം എങ്ങിനെയായിരിക്കും? ജനകാത്മജയെ ഞാൻ മുൻപാറി

ക്ഷേത്രം കണ്ടിട്ടില്ല. എങ്കിലും മനോവികാരങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന മുഖഭാവങ്ങൾ നിൽപ്പിനും എന്തിങ്കളേവിയെ തിരിച്ചറിവാൻ സാധിക്കാതെ വരികയില്ല” എന്നീ വിചാരങ്ങളിൽ മുഴുകി രാമകാന്തും എതുറിയത്തിലും സാധിച്ചിരിക്കണമെന്ന ഏകോദ്ദേശത്തോടുകൂടി അതിസൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ചുകൊണ്ട് അവൻ ലങ്ക നീളെസ്സു ബിരിച്ചു. ഏഴുനില മാളികകളിലും വൃക്ഷങ്ങളിലും തുളിനടന്ന ഓരോ രാക്ഷസഗുഹങ്ങളും ഉപവനങ്ങളും ചുറ്റിനോക്കി. തന്റെ പരാക്രമം സ്തരിപ്പിച്ചും നീതയെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ട് പ്രാസാദങ്ങൾതോറും അവൻ അതിവേഗം സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ പരാക്രമശാലിയായ ഹന്തമാൻ മഹാപാശ്ചാതൻ ഗുഹത്തിലും അതിൽനിന്നു മോലുതുലുമായ കുങ്കുമപ്പൂവേനത്തിലും പിന്നെ വിഭീഷണൻ, മഹോദരൻ, വിരൂപാക്ഷൻ, വിദ്യജിഹ്വൻ, വിദ്യവാഹി, വക്രദംഷ്ട്രൻ, ശൂകൻ, സാരണൻ, ഇന്ദ്രജിത്ത് എന്നിവരുടെ പ്രാസാദങ്ങളിലും ചെന്നു കേറി. അനന്തരം ജംബുമാലി, സുമാലി, രശ്മികേതു, സൂര്യശതു, വക്രകായൻ, യുഗാക്ഷൻ, സമ്പാദി, വിദ്യദ്രുപൻ, ഭീമൻ, ഘനൻ, വിഘനൻ, ശൂകനാസൻ, വക്രൻ, ശാൻ, വികടൻ എന്നിവരുടെ വേഗങ്ങളിൽക്കൂടെ കടന്നു ഹ്രസ്വൻ, കണ്ണൻ, ദംഷ്ട്രൻ, രോമശൻ, യുദ്ധോന്മത്തൻ, മത്തൻ, ധ്വജഗ്രീവൻ, നാദി, ഇന്ദ്രജിഹ്വൻ, ഹസ്തിമുഖൻ, കരാളൻ, വിശാഖൻ ശോണിതാക്ഷൻ ആദിയായ വീരരാക്ഷസമന്ദിരങ്ങളും ഒന്നൊന്നായി ലംഗിച്ചു. അവർണ്ണമാഹാത്മ്യത്തോടുകൂടിയവനും ഉത്തമകീർത്തിമാനുമായ ഹന്തമാൻ ഇങ്ങിനെ ഓരോ ശ്രേഷ്ഠവനങ്ങളിലും കടന്നുചെന്ന് അതിസമൃദ്ധിയോടുകൂടിയ അതിലെ ഐശ്വര്യവിശേഷങ്ങൾ മുഴുവൻ ലംഗിച്ചു. ഒടുവിൽ രാക്ഷസരാജമന്ദിരം പ്രാപിച്ചപ്പോൾ എന്തെന്നിട്ടു തന ഉത്സാഹലക്ഷ്മിയോടെ അവൻ അപഹൃതചിത്തനായി. ആ മന്ദിരത്തിൽ ചുറ്റി സഞ്ചരിച്ച രാവണസമീപം ശയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വികൃതനേത്രകളായ രാക്ഷസികളെയും, ശൂലം, മുൽത്തടി, പേൽ, തോമരം, എന്നീ ആയുധങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ള അസംഖ്യം രാക്ഷസസൈന്യങ്ങളെയും അവൻ

കണ്ടു. ശീശ്രഗതിയോടുകൂടിയവയും തുടത്തലും വെളുത്തതുമായ ശരീരത്തോടുകൂടിയവയുമായ കുതിരകൾ അസംഖ്യമുണ്ട്. ഉത്തമങ്ങളും അസുഗമങ്ങളെ പാലമിപ്പാൻ തക്ക ശക്തിയോടുകൂടിയവയും ഗജശിക്ഷ നല്ലവണ്ണം ശീലിച്ചിട്ടുള്ളവയും യുദ്ധത്തിൽ ഐശ്വര്യവതമെന്നവണ്ണം പിന്തിരിയാത്തവയും ഇടവിടാതെ വാഷിക്കുന്ന മേഘപോലെയും ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നദികളോടുകൂടിയ പർവ്വതങ്ങൾ പോലെയും പ്രശോഭിക്കുന്ന മത്തഹസ്തികളോ—അനേകായിരം. അത്രമാത്രമല്ല മേഘസ്തംഭിതംപോലെ ഭയങ്കരനാദം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നവരും ശത്രുക്കളാൽ ആക്രമിപ്പാൻ കഴിയാത്തവണ്ണം പരാക്രമം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നവരും സ്വർണ്ണക്കോപ്പകൾ അണിയുകനിമിത്തം തരുണഭാസ്സരനെപ്പോലെ ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന കാന്തിയോടുകൂടിയവരും ആയ വീരഭേന്മാരുടെ സംഖ്യക്കൊരു കണക്കും കയ്യുമില്ല. വിവിധാകൃതിയിലുള്ള ഡോലി മുതലായ വാഹനങ്ങൾ, നാനാവിധ ചിത്രശാലകൾ, ലതാഗൃഹങ്ങൾ, ക്രീഡാഗൃഹങ്ങൾ മരംകൊണ്ടും കല്ലുകൊണ്ടും നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ക്രീഡാശൈലങ്ങൾ, രമ്യങ്ങളായ കാമകേളീസഭനങ്ങൾ, പകൽസമയം കളിപ്പാനുള്ള കേളീമന്ദിരങ്ങൾ എന്നിവയും മാതന്താത്മജനായ ആ വാനരശ്രേഷ്ഠൻ രാക്ഷസാധിപനികേതനത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു ഭൾിച്ചു. സന്തോഷാധികൃത്താൽ അവൻ പുളകിതഗാത്രനായി. ആ മന്ദിരത്തിൽ രത്തങ്ങൾ കലർന്നിട്ടുള്ള ഭണ്ഡാഗാരമന്ദിരങ്ങളും അവയുടെ ഉജ്ജ്വലഭാഗത്തിങ്കൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട രമ്യങ്ങളായ മയൂരസ്ഥാനങ്ങളും ഐത്രയെങ്കിലുമുണ്ടു. ധീരന്മാരാൽ പണിവെച്ചുപെട്ടിട്ടുള്ള ഭൂതേശമന്ദിരംപോലെ രത്നാച്ഛിസ്സുകൊണ്ടും രാവണതേജസ്സുകൊണ്ടും ആ രാക്ഷസാധിപസഭനാ രശ്മികൾകൊണ്ടു സൂര്യനെപ്പോലെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഓരോ സൗന്ദര്യത്തിലുമുള്ള ആസനങ്ങളും മഞ്ചങ്ങളുമെല്ലാം സുവർണ്ണമയങ്ങളായിരുന്നു. മദ്യം, മധു മുതലായവയെടുത്തുപയോഗിച്ചു നനഞ്ഞിരുന്ന പൊൻപൊരിഞ്ഞ മുഖ്യപാത്രങ്ങൾ അവിടവിടെ കിടക്കുന്നുണ്ട്. അകിൽ ചന്ദനം തുടങ്ങിയ വിശിഷ്ടവസ്തുക്കളുടെ സുഗന്ധകലിതമായ ധൂപ

ത്താൽ പരിവ്യാപ്തവും അത്യന്തം വിപുലവുമായ . ഈ മന്ദിരം കുമ്പളമുഖംപോലെ മനോജ്ഞമായി ശോഭിച്ച്, മനോഹരങ്ങളായ പൂമാലകളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടതും ദിവ്യമന്ദിരങ്ങളാകട്ടെ ഉണ്ടെങ്കിലും കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഭീമാവഹികളാൽ ആ സഭനം സർവ്വത്ര പ്രകാശിക്കുന്നതുണ്ട്. ലോകപാലനാരായണൻ തന്റെ ഭക്താക്കന്മാരെപ്പോലും പരിത്യജിച്ചുവന്നിട്ടുള്ള അസംഖ്യ സ്ത്രീരത്നങ്ങളാലും അവരുടെ കാൽചിമമ്പു അരഞ്ഞാൻ, എന്നീ ആഭരണങ്ങളിൽനിന്നും ഉണ്ടായെങ്കിലും മറ്റുള്ളതുമായ കപണിതത്താലും മുദംഗം, താളം എന്നീ വാദ്യങ്ങളുടെ നിരോധനത്താലും പരിപൂർണ്ണമായി യഥാവിധി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും അസംഖ്യ പ്രാസാദപരമ്പരകളാൽ പരിലസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ആ രാജസഭാമന്ദിരത്തിൽ വാനരയുഗപനായ ഹന്തമാൻ പ്രവേശിച്ചു.

സർഗ്ഗം-7

മിന്നൽപിന്നത്തുകളാലും വലാഹകപ്പക്ഷികളാലും ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വർഷകാലമേഘംപോലെ രമ്യമായതും സ്വർണ്ണം കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച വൈഷ്ണവതും പതിച്ചിട്ടുള്ളതും, ആയ ആ വിശിഷ്ടസൗധം കണ്ട് ധീരോദാത്തനായ ഹന്തമാൻ വിസ്തരിച്ചു. മേത്തര ശാഖങ്ങൾ, ആയുധങ്ങൾ, ചാപങ്ങൾ എന്നിവ സൂക്ഷിപ്പാൻ പ്രത്യേകപ്രത്യേകമായുള്ള ശാലകൾ, പലതരം മനോഹരമായ ചന്ദ്രശാലകൾ, ഉത്തമങ്ങളായ വേഗങ്ങൾ എന്നിവയോടു കൂടിയതും ദേവന്മാരാലും അസുരന്മാരാലും ഒരുപോലെ പൂജിക്കപ്പെടുന്നതും, വിവിധരത്നങ്ങൾ അണിഞ്ഞു മഹാശോഭയോടെ വിളങ്ങുന്നതും, യാതൊരു കോട്ടമില്ലാത്തതും സർവ്വഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞിട്ടുള്ളതും, രാവണൻ സ്വബലത്താൽ ആജ്ഞിച്ചിട്ടുള്ളതും, സാക്ഷാൽ വിശ്വകർമ്മാവതന്നെ വളരെ അലോചിച്ചു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതും ആ

യിരുന്നു ലക്ഷേശ്വരന്റെ ആ മന്ദിരം. എന്നുമാത്രമല്ല, ഉയർന്ന മേഘംപോലെ ശോഭിക്കുന്നതും, കാഞ്ചനമയമായതും, രാക്ഷസാധിപതിയുടെ ആത്മബലത്തിന്നനുരൂപമായതും, നിസ്തലഭംഗിയോടുകൂടിയതും ഭൂമിയിൽ നിഴലിച്ചുകൊണ്ടു സ്വസ്തുതയും പരിലസിക്കുന്നതും പലവിധ പുഷ്പങ്ങളിൽനിന്നും കൊഴിഞ്ഞുവീണിട്ടുള്ള പൂമ്പൊടിയായ പരിപൂർണ്ണമായ പർവ്വതശിഖരംപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നതും അചിരദൂതിയാൽ ദീപ്തമായ മുകിൽമാലപോലെ വിളങ്ങുന്ന തരുണീരതങ്ങളെക്കൊണ്ടു രമണീയമായതും, ഹംസപ്രവരന്മാർ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സുകൃതികളുടെ വിമാനംപോലെ കാന്തിയോടുകൂടിയതും ആയിരുന്നു ആ മഹാസൗന്ദര്യം. നാനാവിധം ധാതുദ്രവ്യങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു വിശിഷ്ട പർവ്വതശിഖരംപോലെയും ഗ്രഹനഷ്ടങ്ങളാൽ പരിലസിക്കുന്ന വിചിത്രമായ വാനംപോലെയും തിങ്ങിവിളങ്ങിയിരിക്കുന്ന മേഘസമുദായംപോലെയും ആ വിമാനം അസംഖ്യം വിലയയ്ക്കുന്ന രത്നങ്ങൾകൊണ്ടു രമ്യമായിരുന്നു. പർവ്വതങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ഭൂമിയും പർവ്വതങ്ങളിൽ പുഷ്പങ്ങൾ, ഇലകൾ എന്നിവകൊണ്ടു നിബിഡമായിരുന്ന വൃക്ഷങ്ങളും സുവ്യക്തമായി ആ വിമാനത്തിൽ ചിത്രരൂപേണ കാണിച്ചിരുന്നതിന്നു പുറമെ കേസരങ്ങളോടുകൂടിയ അസംഖ്യം മനോഹരപുഷ്പങ്ങൾ വികസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന താമരത്തടാകങ്ങൾ, വനങ്ങൾ എന്നിവയും ആ വിമാനത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. രത്നപ്രയോഗ്യാൽ പ്രോജ്ജ്വലിക്കുന്നതും അന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ ഉത്തമഭവനങ്ങളുള്ളതും പുഷ്പകമെന്നു പേരുള്ളതും ആയിരുന്നു ആ വിമാനം. വൈഷ്ണവംകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പക്ഷികൾ, വെള്ളി, പവിഴം എന്നിവകൊണ്ടു ജാത്യന്തരവം ആകാരവർണ്ണലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടി പണിതീർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കുതിരകൾ, അംഗാരകമണികൊണ്ടും സ്വർണ്ണംകൊണ്ടും അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള പന്നഗങ്ങൾ ഇവകൊണ്ടും വിമാനം സുമനോഹരം വിളങ്ങിക്കണ്ടു. സ്വർണ്ണംകൊണ്ടും പവിഴംകൊണ്ടും ഉണ്ടാക്കിയ മനോഹരപുഷ്പങ്ങൾ പതിച്ചിട്ടുള്ള ആ ഓരോ രൂപവും സാക്ഷാൽ മന്ദമന്നം സഹായികളോ എന്നു തോന്നുവ

ണ്ണം ചരിഞ്ഞും തിരിഞ്ഞുമുള്ള നിലയിൽ ആ വിമാനത്തിൽ പരിശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉല്ലാസവും ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടു മനോഹരമായ തുമ്പിക്കൈയോടുകൂടിയ അസംഖ്യം ഫസ്റ്റിവിറ്റാറ്റിയോടുകൂടി താമരപ്പൂ ധരിച്ചുകൊണ്ടു താമരയിലയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ശ്രീദേവിയേയും ആ വിമാനത്തിൽ ചിത്രരൂപേണ വിരചിച്ചിരുന്നു. ഇപ്രകാരം പദ്മതംപോലെ ശോഭനവും ഹൃദ്യമായ സൗരഭ്യത്താൽ ഹൃദയാകർഷവും വസന്തകാലത്തിൽ മഞ്ഞിന്റെ ബാധയൊഴിഞ്ഞ ഗിരിശൃംഗംപോലെ സുരചിരവും അനപരാധവും രാവണൻ പാലിച്ചുപോരുന്നതുമായ ആ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് ആശ്ചര്യപരതന്ത്രനായ ഹനുമാൻ ഭർതൃഗുണാതിശയം ഓർത്തു പരിതപിക്കുന്ന സീതയെ വീണ്ടും വീണ്ടും അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു. പലവിധം വിചാരകല്ലോലങ്ങളിൽ മുഴുകി മറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന സീതയെ അവിടെ എങ്ങും കാണാത്തതാൽ ദീപ്തലോചനയോടുകൂടിയവനും സദാചാരസമ്പന്നനും അതിബുദ്ധിമാനും മഹാമതിയുമായ ഹനുമാന്റെ മനസ്സു അത്യുഗ്രമായ ദുഃഖസമുദ്രത്തിൽ നിമഗ്നമായി.

സർഗ്ഗം - 3

പവനാത്മജനും ശുഭനുമായ ആ കപിപുംഗവൻ ശ്രേഷ്ഠരത്നങ്ങൾ പതിച്ച് ഉജ്ജ്വലമായ തങ്കംകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കൃത്രിമപക്ഷിമൃഗാദികളാൽ പരിശോഭിക്കുന്നപോലും ഏറ്റവും മഹത്തരമായി വിശ്വകർമ്മാവുതന്നെ ശോഭിച്ചുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതും ആദിത്യമാറ്റം ഇന്നതാണെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നപോലെ നഭോമണ്ഡലത്തിൽ പരിലസിക്കുന്നതും നിരുപമമായതും ആയ ആ വിമാനം കണ്ടു വിസ്മയാനന്ദചിത്തനായി. അതിപ്രയത്നംകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കാത്തതായ യാതൊന്നും അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. രത്നമയങ്ങളല്ലാത്ത ഒരൊറ്റ വസ്തുവെങ്കിലും അതിൽ കാണാ

നണ്ടായില്ല. അതിലെ വിശിഷ്ടവസ്തുക്കളെ അതിശയിക്കുന്നതായ മറ്റൊരു വസ്തുവും സുരലോകത്തുപോലും കണ്ടിരുന്നില്ല. ഇങ്ങിനെ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായും രാവണൻ തന്റെ തപശ്ശക്തികൊണ്ടും സ്വശക്തികൊണ്ടും പരാക്രമപ്രഭാവംകൊണ്ടും സ്വാധീനപ്പെടുത്തിയതും ഓരോ പ്രത്യേകസ്ഥലവും വെച്ചേറെ എടുത്തു കാണിക്കുന്നതും മനസ്സുറിഞ്ഞു സഞ്ചരിക്കുന്നതും എല്ലാഭാഗവും തുല്യ വിശേഷത്തോടുകൂടിയതും ഭൂലംഘവും വായുവേഗത്തോടുകൂടിയതും പുണ്യകൃത്തുകളായ മഹാത്മാക്കൾ, ഐശ്വര്യവാന്മാർ എന്നിവർക്കു മാത്രം ആനന്ദമനുഭവിപ്പാനുള്ളതാണെന്നു സ്വമാഹാര്യത്താൽ വിളിച്ചുപറയുന്നതും ആയിരുന്നു ആ വിമാനം. അതിലെ ഒരു വിശേഷം മറ്റൊന്നിനെ ആശ്രയിച്ചും അതു വേറൊന്നിനെ അപേക്ഷിച്ചും ഇരിക്കുമായ യുക്തിയുക്തം സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. തന്നിമിത്തം ആ മന്ദിരം ദേവശില്പിയുടെ കരകൗശലത്തെ ഉൽഘോഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നുവെന്നുമാത്രമല്ല ശരൽക്കാലചന്ദ്രനെപ്പോലെ അതിനിമ്നലമായി വിളങ്ങുകയും ഉയർന്നതും താണതുമായ ശിഖരങ്ങളാൽ പൂർത്താപോലെ പരിശോഭിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കണ്ഡലഃശാഭിതങ്ങളായ മുഖമണ്ഡലങ്ങളോടും ഉത്തിമിഴിച്ചിരുന്ന വട്ടക്കണ്ണുകളോടുംകൂടി ഭീമകാരുന്മാരും വ്യോമചരന്മാരായ അസംഖ്യം രാക്ഷസന്മാർ ആ വിമാനത്തെ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ എന്നു തോന്നുവണ്ണം കൊത്തിയെടുക്കപ്പെട്ട അസംഖ്യം നിശാചരന്മാരുടെ ബീഭത്സരൂപങ്ങളും അതിന്നടിയിൽ സജീവങ്ങളെന്നപോലെ കാണപ്പെട്ടു. വീരസത്തമനം ശൌര്യപ്രതാപിയുമായ വായുജൻ വസന്തപുഷ്പസമൃദ്ധംപോലെ മനോഹരവും വസന്തകാലത്തേക്കാൾ രമ്യവുമായ ആ ഉത്തമവിമാനത്തെ വീണ്ടും വീണ്ടും ഭരിച്ചു ഹാഷാധികൃത്താൽ പുളകാവൃതഗാത്രനായി.

സക്തം - 9

അലംയോജനപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതും അസംഖ്യം പ്രാസാദങ്ങളുള്ള മഹാത്മ്യ ഭവനംപോലെ ശോഭിക്കുന്നതുമായ ആ വിമാനം രാക്ഷസേശ്വരമന്ദിരത്തിൽ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അത്യാനന്ദമായ അസംഖ്യം രാക്ഷസഭവനങ്ങൾ അതിനു ചുറ്റും ശോഭിക്കുന്നുണ്ട്. മൂന്നും നാലും കൊമ്പുകളുള്ള കരിവരന്മാരുടെ സംഖ്യ എത്രയോ അധികം. ആയുധപാണികളായി നഗരം രക്ഷിച്ചു പോരുന്ന വീരഭടന്മാർ ഇത്രയാണെന്നു കണക്കാക്കി. രാവണപതികളായ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ അനേകായിരുമുണ്ട്. ബലാൽക്കാരമായി പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരിച്ച രാജമണികളുടെ എണ്ണവും അതേവിധം തന്നെ. ഇങ്ങനെയെല്ലാമിരുന്നിട്ടുംകൂടി അവിടെ യാതൊരു തിരക്കും തിരക്കുമുണ്ടായില്ല. അത്ര വിശാലമായിരുന്നു രാക്ഷസേശ്വരന്റെ അതിശ്രേഷ്ഠമായ ആ മന്ദിരം. അധിനന്ദപുരമെതിമിംഗലം, മുതല, മണ്ഡം, അജഗർഭം, അടിച്ചയരുന്ന തിരമാലകൾ എന്നിവകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരുന്ന സാഗരംപോലെ അനാക്രാന്തവുമായിരുന്നു. വൈശ്രവണനിലും ദേവേന്ദ്രനിലും വസിച്ചുവന്നിരുന്ന ലക്ഷ്മി ആ മന്ദിരത്തിൽ സർവ്വത്ര നൃത്തം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ദിക്പാലകന്മാരായ കബേരനും വരണനും യമനും എത്ര സമൃദ്ധിയുണ്ടോ അതിലധികം സമൃദ്ധി ആ രാക്ഷസമന്ദിരത്തിലുണ്ട്. അനേകം മത്തഗജങ്ങൾ കാത്തു രക്ഷിച്ചുപോരുന്നതും നിസ്സുലഭംഗിയോടു കൂടിയതുമായ ആ പുഷ്പകവിമാനവും ഹന്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. വിശ്വകർമ്മാവു വാനിൽ ബ്രഹ്മാവിനുവേണ്ടി സർവ്വവിധ രത്നങ്ങൾകൊണ്ടുലങ്കരിച്ചു നിർമ്മിച്ചതായിരുന്നു ആ വിമാനം. അതു വൈശ്രവണനു വിധാതാവിങ്കൽനിന്നു തപസ്സുനിമിത്തം ലഭിക്കുകയും രാവണൻ അതിനെ കരണലം പ്രയോഗിച്ചു കബേരങ്കൽനിന്നുപഹരിക്കുകയും ചെയ്തു. അനേകം മോഹനസ്തംഭങ്ങൾകൊണ്ടു രമണീയമായതും മേരുമന്ദിരങ്ങൾപോലെ

ഉയന്ന ആകാശത്തെ സ്पर्ശിച്ചിരിക്കുന്നതും ചുറ്റും തികഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടിയതും അഗ്നി, അകൻ എന്നീ തേജോമയങ്ങളായ ഭൂതങ്ങളെപ്പോലെ ഉജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും ദേവശിഷ്ടിയാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും അസംഖ്യം ഹേമസോപാനങ്ങളോടുകൂടിയതും മനോരമങ്ങളും നിർദ്ദൃഷ്ടങ്ങളുമായ പുറംതിണ്ണുകളോടുകൂടിയതും ആയിരുന്നു ആ വിമാനം. സ്വർണ്ണം, സ്റ്റീൽ, റബ്ബർ എന്നിവകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള വാതായനങ്ങൾ ഇന്ദ്രനീലം മഹാനീലം തുടങ്ങിയ ഉത്തമരത്നങ്ങൾ പതിച്ചിട്ടുള്ള വരാന്തകൾ നാനാവർണ്ണവും നിസ്തലപ്രഭയും അധികം വിലയുമുള്ള മുത്തുകൾകൊണ്ടു പരിശോഭിക്കുന്ന നിലങ്ങൾ എന്നിവയാൽ മല്യാഹ്ലാസ്യം പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന സ്വർണ്ണപർവ്വതങ്ങളെ സുഗന്ധചന്ദനം രക്തചന്ദനം എന്നിവയിൽനിന്നുതട്ടിയിട്ടുള്ളതായിരിക്കുന്ന മനോഹരസൗരഭ്യത്താൽ പൂരിതവും ആയിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ അനേകായിരം ശ്രേഷ്ഠഭവനങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരുന്ന ആ ദിവ്യവിമാനത്തിൽ കയറിയിരുന്ന് പാനഭക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്നും പാർപ്പിട്ടു അവിടമെങ്ങും വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ദിവ്യഗന്ധത്തെ ഹന്തമാൻ ആഹ്ലാദിച്ചു. ഒരു ബന്ധു മറ്റൊരു ബന്ധുവെ എന്നപോലെ “ഇതാ രാവണൻ ഇങ്ങോട്ടു വരിക” എന്നിങ്ങിനെ ആ ഗന്ധം മഹാപരാക്രമിയായ ഹന്തമാനെ ക്ഷണിക്കുന്നതുപോലെ അവന്നു തോന്നി. അനന്തരം വിശാലവും ശോഭനവും രാവണഹൃദയത്തെ ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നതും രത്നങ്ങളാലും സുവർണ്ണത്താലും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട സോപാനങ്ങളോടുകൂടിയതും സ്റ്റീൽക്കല്ലുകൾ പതിച്ച് ഇടയ്ക്കിടെ ആനക്കൊമ്പുകൾകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കൃത്രിമപുഷ്പലതാദികൾ കൊണ്ടു ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിലങ്ങളോടുകൂടിയതും മുത്തു, പവിഴം, വെള്ളി, സ്വർണ്ണം എന്നിവകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്തംഭശതങ്ങളോടുകൂടിയതും ആയ ആ ശാലയെ ഉത്തമസ്ത്രീയായ രാവണപതിയെന്നപോലെ ഹന്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. ഋജുക്കളും അത്ഭുതങ്ങളും വിചിത്രതരമായലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ളവയുമായ സ്തംഭശതങ്ങളാകുന്ന പക്ഷങ്ങൾകൊണ്ടു് ആ വിമാനം ഏറ്റവും ഉയരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന

സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു പാന്നുപോകുവാൻ ഒരുമ്പെട്ടിരിക്കയാണെന്നവിധം തോന്നിപ്പോയി. രാജ്യങ്ങളുടെയും ഗൃഹങ്ങളുടെയും ചിത്രങ്ങളുള്ള രത്നകമ്പളംകൊണ്ടു മുടിയിരുന്നതിനാൽ ആ വിസ്തീർണ്ണമായ ഭവനം ഒരു ഭൂമിക്കുതുല്യം പ്രകാശിച്ചു. മത്തവിഹംഗമങ്ങളുടെ നിറത്താൽ മനോഹരവും സുഗന്ധവസ്തുക്കളുടെ പരിമളധാരണയാൽ പരമാനന്ദദായകവും വിരിച്ചിരുന്ന വിലപിടിച്ച വിരിപ്പുകൾ വിചിത്രമായതും രാക്ഷസാധിപൻ അധിവസിച്ചുവരുന്നതും അകിലിന്റെ ധൂമനിമിത്തം താമ്രശോഭയോടുകൂടിയതും ഹംസതൂലികപോലെ പാഞ്ചുരവണ്ണമായി വിലസുന്നതും ദിവ്യപുഷ്പങ്ങളാൽ അലംകരിക്കപ്പെട്ടുള്ളതും ഉദാമമായ കാന്തിവിശേഷത്തോടുകൂടിയതും 'കല്പമാപ്പി' എന്ന കാമധേനുവെപ്പോലെ ഇഷ്ടപൂർത്തിചെയ്യുന്നതും തനിയെതന്നെ ശോഭിക്കത്തക്ക വൈഭവത്തോടുകൂടിയതുമായിരുന്നു ആ ദിവ്യഭവനം. ചിത്താനന്ദം നൽകുന്നതും വിചിത്രവണ്ണങ്ങളാൽ നയനോത്സവകരമായതും ദുഃഖഹാരിയും ഐശ്വര്യോദ്ദീപകമോ എന്നു തോന്നുവണ്ണം ദിവ്യവും ആയ ആ വിമാനത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് ഹന്തമാൻ ശബ്ദസ്തംഭരൂപരസഗന്ധങ്ങളായ അഞ്ചു വിഷയങ്ങൾകൊണ്ടു ശ്രോത്രം, തപഃ, നേത്രം, ജിഹ്വാനാസിക എന്നീ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളേയും രാവണപാലിയായ ഒരു മാതാവെന്നപോലെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തി. 'ഇതുതന്നെയാണ് സ്വർഗ്ഗം, ഇതുതന്നെയാണ് ദേവലോകം, ഇതുതന്നെയാണ് ഇന്ദ്രപുരി, അഥവാ സർവ്വസിദ്ധികളും നൽകുന്ന ബ്രഹ്മലോകംതന്നെയായിരിക്കുമോ ഇതു.' എന്നിങ്ങനെ ഹന്തമാൻ പലതും ചിന്തിച്ചു. അതിസമർത്ഥനായ ചുതുകളിക്കാരാൽ പരാജിതനായി ചിന്താമഗ്നനായിരിക്കുന്ന മറ്റൊരു ചുതാടിയെപ്പോലെ നിശ്ചലമായി കത്തി ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അസംഖ്യം ഭീപങ്ങളും അവിടെ വിളങ്ങിക്കണ്ടു. ഭീപാവലികളുടെ പ്രകാശവും രാവണന്റെ പ്രതാപവും ഭൂഷണപ്രഭകളും ഏല്പാം ഒന്നായി കൂടിക്കലർന്നുജ്വലിക്കുകൊണ്ടു് ആ നഗരിതന്നെയും രീപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നപോലെ തോന്നി. വിവിധവണ്ണഭരണങ്ങൾ ധരിച്ചു നാനാവേഷാലങ്കാരങ്ങളാൽ പരിശോഭി

ക്കുന്ന അസംഖ്യം വരനാരികൾ പരമധാനികളിന്മേൽ അർദ്ധരാത്രി
 യാത്രയുകൊണ്ടും മദ്യപാനാദികൾകൊണ്ടും ക്രീഡാവിശേഷങ്ങൾ
 കൊണ്ടും നന്നത്തുണർ വശംകെട്ട് ഗാഢനിദ്രക്കധീനരായ് ഭവിച്ചി-
 രിക്കുന്നതും ഹന്തമാൻ കണ്ടു. ദന്തങ്ങൾ മറച്ചു കണ്ണുകൾ അടച്ചു്
 താമരപ്പൂപോലെ പരിമളഗന്ധം വീശുന്ന കോമളമുഖങ്ങളോടുകൂ-
 ടിയ ആ സുന്ദരഗാത്രികൾ ഭൂഷണാദികൾ ധരിച്ചു നിശ്ശബ്ദമായൊ-
 ണ്ണുന്നതു കണ്ടാൽ ഹംസങ്ങളുടെയും ഭ്രമരങ്ങളുടെയും മനോഹര നി-
 നദത്തോടുകൂടാത്ത വമ്പിച്ച താമരശ്രുട്ടമോ എന്നു ശങ്കിക്കും.
 പകൽ മുഴുവൻ വികസിച്ചു രാത്രിയാകുമ്പോൾ ക്രുവിപ്പുകുന്ന
 താമരപ്പൂക്കൾപോലെ അവരുടെ മനോഹരമുഖങ്ങൾ ശോഭിച്ചു
 കൊണ്ടിരുന്നു. 'മത്തപ്പടപ്പങ്ങൾ ഉൽപുല്ലങ്ങളായ അംബുജ-
 ണ്ണളെപ്പോലെ സൗരഭ്യാഭിമുഖങ്ങൾ ഉള്ളതുകൊണ്ടു മദനോന്മ-
 ത്തന്മാർ ഈ മുഖപത്മങ്ങളേയും പ്രാർത്ഥിക്കും നിശ്ചയം' എന്നീ
 ചിന്തകൾ മഹാത്മാവായ ഹന്തമാന്റെ ഹൃദയത്തിൽ അപ്പോൾ
 അങ്കുരിച്ചു. ശരൽക്കാലത്തു നക്ഷത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന
 ആകാശംപോലെ ആ സുന്ദരയുവതികളാൽ രാവണന്റെ ശാല-
 യും താരങ്ങളാൽ പരിവൃതനായ നക്ഷത്രശതമുഖപ്പോലെ സ്ത്രീസമു-
 ഹത്താൽ ചുഴലപ്പട്ട ആ രാവണനും ശോഭിച്ചു. ശോഭനകാന്തി
 മതികളും മഹതികളുമായ ആ വരസ്ത്രീകളുടെ പ്രഭാപുരിതമായ
 രൂപസൗന്ദര്യവും പ്രസന്നതയും കണ്ടു ഹന്തമാൻ അവർ മനോ-
 ഹരവേഷം ധരിച്ചു് ആകാശത്തിൽനിന്നും ആഗതരായ നക്ഷത്ര-
 ണ്ണളായിരിക്കുമെന്നു കരുതിപ്പോയി. കടിച്ചു മടിച്ചു ക്രീഡാകാല-
 ത്തിൽ അലങ്കോലപ്പെട്ടുകിടന്നിരുന്ന പൂമാലകളോടും അഴിഞ്ഞുല-
 ഞ്ഞു സ്വപ്നാനന്ദങ്ങളിലല്ലാതെ അവിടവിടെ വീണുകിടന്നിരുന്ന
 ശ്രേഷ്ഠഭൂഷണങ്ങളോടുംകൂടിയ ആ വനിതാരത്നങ്ങൾ ഗാഢനിദ്രക്ക-
 ധീനകളായി കിടക്കുന്നതായിട്ടാണ് ഹന്തമാൻ കണ്ടതു്. ചിലരു-
 ടെ ഹാരങ്ങൾ പൊട്ടി മുത്തുകൾ അവിടവിടെ ചിന്നിച്ചിതറിക്കി-
 ടന്നിരുന്നു. മറുചിലരുടെ അംഗവസ്ത്രം അഴിഞ്ഞു താറുമാറായി
 നിലത്തു പതിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അപരകളുടെ അരഞ്ഞാൺതൂടങ്ങിയ

ആരേണങ്ങൾ, കെട്ടിയിരുന്ന ചരടുകൾ അറുത്ത് അങ്ങമിങ്ങും ച
 തറിയിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ വികൃതവേഷങ്ങളോടുകൂടി ഭാരം വഹിച്ചു
 നന്നെത്തളന്ന്പോയിട്ടുള്ള പെൺകുതിരകൾ ക്ഷീണം തീർക്കേണ്ട
 തിന്നായി പുഴിയിൽ കിടന്നു പിരളുന്നപോലെ ആ അംഗനാരത്ന
 ങ്ങൾ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടുമുരുങ്ങുകൊണ്ടു നിൽക്കുകയായിരുന്നു. അതി
 ശോഭനങ്ങളായ കണ്ഡലങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ളവരും മനോഹരമായ
 ലത്തുണ്ടായ മട്ടുനന്നിമിത്തം വികാസിച്ചിട്ടുള്ളവരും സ്രവകളോടുകൂടി
 യവരും ആയ ആ മോഹനഗാത്രികൾ ഗജേന്ദ്രനാൽ ചമിക്കപ്പെ
 ട്ത ഉൽഘൃഷ്ടങ്ങളായ മഹാവനലതകൾപോലെ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടി
 രുന്നു. അവർ അണിഞ്ഞിരുന്ന സൂര്യചന്ദ്രപ്രഭങ്ങളായ മുത്തുമാ
 ലകൾ സുപ്തമംസങ്ങൾപോലെ ആ കാമിനീജനങ്ങളുടെ സ്തനമണ്ഡ
 ലങ്ങളിൽ ശോഭിച്ചു. അരക്കെട്ടിൽ വൈശ്വരൂപചിത്രങ്ങളായ ഭൂഷ
 ണങ്ങൾ ധരിച്ചിരുന്ന ചില സ്ത്രീകൾ കാടംബപക്ഷികളുടെയും
 പൊന്നരത്താൻ ധരിച്ചിരുന്ന മറുചിലർ ചക്രവാകപ്പക്ഷിക
 ളുടെയും ശോഭയെ കൈക്കൊണ്ടു. മംസങ്ങൾ, കളക്കോഴികൾ,
 ചക്രവാകങ്ങൾ എന്നിവയാൽ ശോഭിക്കുന്ന മണൽത്തിട്ടകളോടുകൂ
 ടിയ നദികൾപോലെ നഗ്നമായി കാണപ്പെട്ട യൗവനയുക്തകളാ
 യ ആ സുന്ദരവനിതകളുടെ നിതംബപ്രദേശം അതിമനോഹരമാം
 വണ്ണം പരിലസിച്ചു. ഗാഢനിദ്രയിൽ മഗ്നരായിരുന്ന ആ വരാംഗ
 നമാർ അരയിൽ ധരിച്ചിരുന്ന കിങ്കിണികളാകുന്ന പൊൻതാ
 മരമുകുളങ്ങൾകൊണ്ടും മുഖകമലങ്ങളിൽ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിര
 ന്ന വിലാസങ്ങളാകുന്ന നക്രങ്ങൾകൊണ്ടും സൗന്ദര്യവിശേഷങ്ങ
 ളാകുന്ന തീരപ്രദേശങ്ങൾകൊണ്ടും ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന ഒരു വി
 ശിഷ്ടനടിയെപ്പോലെ കാണപ്പെട്ടു. അവരിൽ ചിലരുടെ അതി
 മുഴുലങ്ങളായ അംഗപ്രദേശങ്ങളിലും കചാഗ്രങ്ങളിലും മറ്റും പതി
 ഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന വരദൃഷണങ്ങൾ അവരുടെ കാമുകന്മാരെമ്പോ
 ലെ ശോഭിക്കുന്നതും അനുകൂലമുഖകമലങ്ങളിൽ വീണുകിടന്നിര
 ന്ന വസ്രാഞ്ചലങ്ങൾ ശ്വാസവായുക്കൾനിമിത്തം ഉൽപതിച്ചു രാ
 വണപത്നിമാരായ അവരുടെ കീർത്തിപതാകകൾപോലെ മുഖകമ

ലങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതും ഫറൂഖാൻ വീക്ഷിച്ചു. കാന്തിക്ക
തിർ ചിതറിക്കൊണ്ടിരുന്ന മറുചിലരുടെ കണ്ണുകളെപ്പോലെ
അവരുടെ ശ്വാസമാരുതനേറും മനം മനം ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.
സ്വതവേതന്നെ സുഗന്ധമാധുരിയോടുകൂടിയ ആ സുന്ദരഗാത്രിക
ളുടെ ശ്വാസവായുക്കൾ ശക്തമാസവപാനംനിമിത്തം ഏറ്റവും
മാധുര്യമുള്ളതായിത്തീർന്നുവെന്ന് രാവണനെ അത്യന്തം അനന്ദിപ്പിച്ചു.
ചിലർ ഉറക്കുപിടിച്ചുനിമിത്തം അരികിൽ കിടന്നുറങ്ങുന്ന സപത്നീ
മുഖങ്ങളെ രാവണമുഖമാണെന്നു ശങ്കിച്ചു വീണ്ടും വീണ്ടും ചുംബി
ച്ചു. രാവണങ്കലുള്ള ആസക്തിനിമിത്തം തീരെ അസ്വതന്ത്രകളാ
യിത്തീർന്നുവെന്ന് സപത്നീമാരെ അറിയിച്ചു ശയിക്കുന്നതിൽ
അവർ തീരെ വിമുഖികളായിരുന്നുവെങ്കിലും രാവണപ്രീതിക്കുവേ
ണ്ടി അവർക്കുപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. നന്നെ ബോധരഹിതക
ളായിത്തീരുകനിമിത്തം വളയണിഞ്ഞുള്ള കൈകളും തളകഴിഞ്ഞു
ള്ള കാലുക്കളും കത്തഴിഞ്ഞുള്ള പൂഞ്ചലകളും ചിലർ മറു ചിലരു
ടെ മേൽ എടുത്തെറിഞ്ഞും അവർ അന്യകളുടെ മാപ്പിൽ പതിപ്പി
ച്ചും അവർ മറുചിലരുടെ അങ്കുരത്തിൽ നിവേശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു
ശയിച്ചിരുന്നു. മദ്യപാനത്താലും മദ്യക്രീഡയാലും തീരെ അവ
ശകളായിത്തീർന്നുവെന്ന് ചില സുന്ദരവനിതകൾ മത്സരം വെടി
ഞ്ഞിട്ടെന്നപോലെ അവരുടെ തുട, പാശം, പുറം, അരക്കെട്ടു
കൾ, നിതംബങ്ങൾ എന്നീ അവയവങ്ങൾ അന്യോന്യം അതതു
സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ടു ഗാഢനിദ്രയിൽ മുഴുകുന്ന
ണ്ടു. വസന്തമാസത്തിൽ വായുസേവനിമിത്തം അന്യോന്യം കെട്ടി
പ്പടന്നുകിടക്കുന്ന വല്ലികളിന്മേൽ പരിശോഭിക്കുന്ന ഉൽപ്പലങ്ങളാ
യ സുമനീരകൾപോലെ കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ആ സുമ
ദ്ധ്യമകൾ ഭജിക്കാകുന്ന ചരടിന്മേൽ കോൽത്തുകെട്ടപ്പെട്ട ഒരു മാല
പോലെയും അവരുടെ വണ്ടാളിയുള്ള അളകുങ്ങൾ ആ മാലയെ
ചുറ്റി വട്ടമിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭംഗംഗനകൾപോലെയും വിള
ങ്ങിക്കണ്ടു. അന്യോന്യം കെട്ടിപ്പിടിച്ചിട്ടുള്ള കരപല്ലവങ്ങളോടും
വണ്ടുന്നിപ്പുകളോടുംകൂടി കാറ്റിൽ അലഞ്ഞുലയുന്ന ഒരു യഥാർത്ഥ

വനംവകുപ്പിലെ രാവണന്റെ ആ വനിതാവനം ശോഭിച്ചു. ഇങ്ങി-
 നെ അവർ അന്യോന്യം കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു മഹാകാരമാ-
 യി ശയിച്ചിരുന്നതിനാൽ ഭൂഷണങ്ങൾ, പുഷ്പലകൾ, സ്രക്കൾ
 ഇവ ഏതേതു ആരാതെത്തന്നെ തിരിച്ചറിയുവാൻ സാധ്യമല്ലായി-
 തന്നു. തീവ്രശാസനനായ രാവണൻ സുഖനിദ്രയിൽ ആണ്ടുപോ-
 യിരുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ ജപിച്ചു കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന സ്വ-
 സ്തീകൾ വിവിധപ്രഭയോടുകൂടിയ അവന്റെ സ്തീരത്നങ്ങളെ
 കണ്ണിമക്കുപോലും ചെയ്യാതെ ഇതുതന്നെ തക്കമെന്നു ചിന്തിച്ച്
 ഉററനോക്കുന്നപോലെ വിളങ്ങിക്കണ്ടു. ഈ സംഘത്തിൽ രാജ-
 ഷികൾ, പിതൃക്കൾ, ദൈത്യന്മാർ, ഗന്ധർവ്വന്മാർ, രാക്ഷസന്മാർ എ-
 ന്നിവരുടെയെല്ലാം സ്തീജനങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇവരിൽ എല്ലാ-
 വരേയും രാവണൻ ബലാൽക്കാരമായി അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുവന്നി-
 ട്ടുള്ളതല്ല. ചിലരെ മാത്രമേ അവൻ അപ്രകാരം കൊണ്ടുവരികയു-
 ണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. അതുതന്നെയും യുദ്ധകാർഷ്വര്യോടുകൂടിയല്ലാതെ അവ-
 രിൽ ഉള്ള കാമനിമിത്തമല്ല. മറ്റു സ്തീകളെല്ലാം രാവണന്റെ
 പ്രഭാവനിമിത്തം മന്ദമനിലെന്നപോലെ അവനിൽ അനുഷ്ഠി-
 കളായി അവനെ ആശ്രയിച്ചുവരായിരുന്നു. അനുരാഗനിമിത്തം
 അവനെ ആശ്രയിച്ചുവന്നവരല്ലാതെ അവൻ കാമനിമിത്തം ബ-
 ലംപ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള ഒരുത്തിയെങ്കിലും അവിടെ
 ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അപരനെക്കാമിക്കുന്നവളോ മുമ്പ് അപ്രകാരം
 ചെയ്തവളോ ആയി ഒരുത്തിയെങ്കിലും ആ സംഘത്തിൽ ഇല്ലായി-
 തന്നു. എന്നാൽ ബലാൽക്കാരമായി കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളവർ ജന-
 കജയായ സീത മാത്രമായിരുന്നു. സൽകുലജാതയല്ലാത്തവളോ
 അംഗഭംഗിയില്ലാത്തവളോ അസമർത്ഥയായവളോ ഭരതാർജ്ജുന-
 ത്തവളോ ബുദ്ധിഗുണം കുറഞ്ഞവളോ കാനനത്തെ രതിക്രീഡയിൽ
 സന്തോഷിപ്പിച്ചാൻ അശക്തയായവളോ ആയ ഒരുത്തിയെങ്കിലും
 അവനു കാന്തയായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. രാവണഭാര്യയായിത്തീ-
 ന്നിരുന്ന ഇവരെപ്പോലെ രാജവംശത്തിനായ ജനകിക്കും ഭർതൃ-
 ശുശ്രൂഷ ചെയ്തു സുഖിച്ചിരിപ്പാനുള്ള സംഗതി ഈ രാവണൻ

വരുത്തുന്നുവെങ്കിൽ ഇവന്റെ ജന്മം സഫലമാകുന്നു. ഇങ്ങനെയോ ആയിട്ട് സീത ഈ തനപംഗികളിൽ എല്ലാവരിലും വെച്ചു മത്തമോത്തമയത്രെ. ഇങ്ങനെ ഗുണവതിയും പരമപാവനയുമായ ഈ സീതയിൽ മഹാത്മാവായ ലങ്കാധിപൻ ഈ വിധം നീചകർമ്മം ആചരിച്ചുവല്ലോ കഷ്ടം!” എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ചു വാനരശ്രേഷ്ഠനും ബുദ്ധിമാനമായ ഹനുമാൻ അത്യന്തം അനുശോചിച്ചു.

സർഗ്ഗം - 10

വീണ്ടും ഓരോ വിശേഷങ്ങൾ നോക്കി നോക്കി സ്നേഹിച്ചും കൊണ്ടിരുന്ന ഹനുമാൻ അവിടെ അതിശ്രേഷ്ഠവും സ്തുതികനിർമ്മിതവും രത്നചചിതവുമായ ഒരു മഞ്ചം കണ്ടു. ആ മഞ്ചം ദന്തം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കൃത്രിമലതകൾ കൊണ്ടുലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതും നാലു ഭാഗവും സ്വർണ്ണക്കമ്പി വലിച്ചിട്ടുള്ളതും വൈഷ്ണവനിർമ്മിതമായ പലതരം അംഗവിഭാഗങ്ങളോടുകൂടിയതും ഏറെയും വിലപ്പിടിച്ചു വിരിപ്പുകൾ, ആസനങ്ങൾ എന്നിവയോടുകൂടിയതും ആയിരുന്നു. അതിന്റെ മേൽഭാഗം ദിവ്യമാല്യങ്ങളോടുകൂടി ചന്ദ്രസദൃശം ശുഭമായൊരു വെൺകൊററക്കടകൊണ്ടുലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വർണ്ണക്കമ്പികൾകൊണ്ടു സൂര്യതേജോപമം വിളങ്ങുന്നതും അശോകകസ്യമങ്ങൾ വിതറിയിരുന്നതുമായ ആ മഞ്ചം ഹനുമാന്റെ ഓലികളെ ബലാഭാക്ഷിച്ചു. വാലവൃജനഹസ്തകളായ തന്മൂലരത്നങ്ങൾ അതിന്റെ നാലുപുറവുനിന്നു വീശുന്നുണ്ട്. സുഗന്ധധൂപത്തിന്റെ പരിമളധാരണി അവിടെമെങ്ങും വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ചെമ്മരിയാട്, കൃഷ്ണമൃഗം തുടങ്ങിയ മൃഗങ്ങളുടെ രോമംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ അതിമുഴുലമായ ആസ്തരണം വിരിച്ച് ചുറ്റും ദിവ്യകസ്യമങ്ങൾ കോത്തുകെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ മാലകൾ ഭംഗിയിൽ തൂക്കിയിട്ടുണ്ട്. മോലതുല്യമായ വർണ്ണവിശേഷത്തോടും ഉജ്വലമായ കണ്ഡലരോ

ഭയോടും തുടർച്ചയായ കണ്ണുകളോടും നിങ്ങളെ അഭയം അഭയം കൂടി രാവണൻ സ്വർണ്ണക്കുസര്യകളിൽ വസ്ത്രമേറും പരിഷ്കൃത ആ കട്ടിലിന്മേൽ ശയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സന്ധ്യാകാലത്തു അരുണവർണ്ണമായ ആകാശത്തിൽ മിന്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പേർമാരെപ്പോലെ രക്തചന്ദനം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കുറിയുടുപ്പും പുരി തുറന്നു അത്യന്തം വെളുത്തു കൊണ്ടിരുന്നു. ദിവ്യഭരണഭൂഷിതനും, കാമരൂപിയും, ഭക്തസന്താനം പ്രിയനും, രാജസന്താനം സുഖം നൽകുന്നവനും മദ്യപാനം ചെയ്ത രാത്രിയിൽ യഥേഷ്ടം രമിച്ചു തളന്ന് അത്യന്തം ശോഭയുള്ള ശയ്യയിൽ ഗാഢനിദ്ര വെച്ചുനവനം വൃക്ഷങ്ങളും കാടുകളും വെടികളും പടലുകളും നിറഞ്ഞ മന്ദരപർവ്വതംപോലെ നിശ്ചലനായി പരിശോധിക്കുന്നവനും ആയ ആ രാക്ഷസ ശൂരനെ ധീരവീരനായ ഹനുമാൻ വിജയിച്ചു. ഹോരസമുദ്രംപോലെ നിശ്ചലിച്ചുനിൽക്കുന്ന അവന്റെ സമീപത്തെത്തിയപ്പോൾ ചാനര ശ്രേഷ്ഠനായ ഹനുമാൻ പെട്ടെന്നു ഭയന്നു വിറച്ചു. അപ്പോൾ പിൻപാറി ഒരു മുലയിപ്പിച്ചു. മറഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ടു രക്ഷോഭിതനായ അരാജനെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. മത്തഹസ്തി ശയിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു ഗിരിനിമിഷപോലെ ഗാഢനിദ്രയിൽ മുഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവന്റെ ശയനിയും ശോഭിച്ചു. സ്വർണ്ണഭരണങ്ങൾ അണിഞ്ഞു ഏകരാവതത്തിന്റെ കൊമ്പുകളേറും മുറിഞ്ഞിട്ടുള്ള പാടുകളാൽ ശോഭിച്ചിരുന്ന അവന്റെ കാഴ്ചയും ഇന്ദ്രധർമ്മംപോലെ നീണ്ടു ശയ്യയിൽ അവന്നിരഭാഗത്തും കിടന്നിരുന്നു. വർജ്ജായുധത്താൽ വ്രണപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അവന്റെ പീനസ്തന്ധവും സുദർശനത്താൽ മുറിവേറും മാർദ്ദിവും സുവ്യക്തമായിത്തോന്നിയിരുന്നു. നന്നെത്തടിച്ചുണ്ടു പീനസ്തന്ധത്തിന്നു തക്ക ലക്ഷണങ്ങളുള്ള അംഗുലികളോടുകൂടിയവയും പരിശോധനപോലെ ദീപ്തമായവയും ആനയുടെ തുമ്പിക്കൈപോലെ വൃത്തമൊത്തവയും മുയലിന്റെ രക്തചന്ദനംപോലെ ചുക്ചും ശൈത്യവും സുഗന്ധവും ഉള്ളവയും രക്തചന്ദനമേലുപനത്താൽ പരിശോധിക്കുന്നവയും ഉത്തമസ്ത്രീകളാൽ പരിലാഭിച്ചുപോരുന്നവയും പുരിയിരുന്ന ലേപനങ്ങളാൽ ഏറ്റവും സുഗ

ഡത്തോടുകൂടിയവയും യുദ്ധത്തിൽ യക്ഷന്മാർ, നാഗങ്ങൾ, ഗന്ധർവ്വന്മാർ, ദേവന്മാർ എന്നിവരെപ്പോലും പീഡിപ്പിക്കുന്നവയുമായ ആ രാവണബാഹുക്കൾ മേൽപട്ടണത്തിന്റെ ഇരുഭാഗത്തും ഗാഢനിദ്രയിൽ ആണ്ടുകിടക്കുന്ന ഉഗ്രങ്ങളായ ഓരോ അഞ്ചുരലി നാഗങ്ങൾപോലെ അവന്നിരുവശത്തും നീണ്ടുനിവൻ കിടന്നിരുന്നു. ശയ്യാതലം മുഴുവൻ നിറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ആ ബാഹുക്കൾ രാക്ഷസേശ്വരനായ അവൻ ശൃംഗങ്ങളോടുകൂടിയ മറ്റൊരു മന്ദരപട്ടണംപോലെ ശോഭിച്ചു. അവൻ പാനംചെയ്തിരുന്ന സുരഭിലമായ മദ്യത്തിന്റെയും മൃഗാന്നം ഭുജിച്ചിരുന്ന രുചികരങ്ങളായ ഭക്ഷ്യത്തിന്റെയും സുഗന്ധത്തോടുകൂടി അവന്റെ മുഖത്തുനിന്നും നിഗ്ഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന നിശ്വാസവായുക്കൾ ചൂതും, പുനാഗം, ബകളും എന്നീ നയനമോഹനങ്ങളായ കസ്യുരങ്ങളുടെ പരിമളധാരണിയോടുകൂടി ആ ഗൃഹം മുഴുവൻ അകത്തു പുറത്തു ഒരുപോലെ വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ധരിച്ചിരുന്ന തേജോമയങ്ങളായ അവന്റെ രത്നകിരീടകണ്ഡലങ്ങൾ സ്വസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നും അല്ലാലും പകച്ചുകിടക്കുന്നതും ലേപനംചെയ്തിരുന്ന ചന്ദനത്താലും മനോഹരഹാരത്താലും വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവന്റെ മാച്ചിടം വിചിത്രതരമായി ശോഭിക്കുന്നതും ഹസ്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. ഏറ്റവും വിലപ്പിടിച്ചൊരു വെള്ളപ്പട്ട് ഉത്തരീയമായിദ്ധരിച്ചും മഞ്ഞനിറമുള്ള മറ്റൊന്നുടുത്തുമാണ് അവൻ കിടന്നിരുന്നതു. മലേഹരിയാൽ അവന്റെ നയനങ്ങൾ രക്തമയങ്ങളായും ഭവിച്ചിരുന്നു. ശുഭ്രതരമായ ശയ്യയിൽ ഉഴന്നുകൂട്ടി വെച്ചതുപോലെയാ, ഗംഗാജലത്തിൽ ശയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മടകരിയെപ്പോലെയാ ഭജംഗതുല്യം നിശ്ചലമായിക്കൊണ്ടു കിടന്നിരുന്ന ആ രാവണൻ ശോഭിച്ചു. നാലുഭാഗത്തും കത്തിജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അതിദീപ്തിമത്തുകളായ നാലു കാഞ്ചനദീപങ്ങൾ മിന്നൽപ്പിണയകൾ മോലമാലയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ അവന്റെ സർപ്പാംഗങ്ങളെയും പ്രകാശിപ്പിച്ചു. ഭാര്യമാർക്കെല്ലാം അരിപ്രിയനായിരുന്ന അവന്റെ കാലുകൾ ചെന്നു പ്രേമപാരവ

ശ്ലേഷ്മാക്കട അവനെ ആശ്രയിച്ചുകിടന്നിരുന്ന രാവണപത്നിമാ
 റെയും ഹന്തമാൻ അവലോകനംചെയ്തു. മിന്നൽപിണയപോലെ
 ശോഭിക്കുന്ന കണ്ഡലങ്ങൾ ധരിച്ച് പുടിയിരിക്കുന്ന അല്പം വാടി
 യ സ്രക്കകളോടുകൂടി നൃത്തഗീതവാദ്യകലകളിൽ അതിസമർത്ഥ
 കളായ ആ തരുണീരത്നങ്ങൾ രാക്ഷസാധിപനിൽനിന്നും ആലിം
 ഗനാദിസുഖങ്ങൾ അനുഭവിച്ചും അവനാൽ ലാളിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടു
 ശയ്യയിൽ സാനന്ദം ശയിക്കുന്നുണ്ടു്. വജ്രവൈഷ്ണവചിതങ്ങ
 ളായ തോരവളകളും ലളിതകണ്ഡലങ്ങളും അണിഞ്ഞു് അത്യന്തം
 ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ സുന്ദരികളുടെ ഇന്ദുതുല്യവദനസമൂഹ
 ത്താൽ ആ മന്ദിരം നക്ഷത്രപംക്തികൾകൊണ്ടു് ആകാശംപോ
 ലെ വിളങ്ങി. മദനക്രീഡയാലും മദ്യപാനത്താലും നന്നു തളൻ
 അവിടവിടെ കിടന്നിരുന്ന രാക്ഷസേന്ദ്രഭായ്മാരിൽ ചിലർ ഉറക്ക
 ത്തിൽക്കൂടിയും അംഗങ്ങൾ അതിഭംഗിയിൽ നിവേശിപ്പിച്ചുംകൊ
 ണ്ടു് നാട്ടുത്തിൽ അവർക്കുള്ള പാടവം വെളിവാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.
 മറ്റു ചിലർ ഇരച്ചൊഴുകുന്ന മഹാനദിയിൽ പടൻകിടക്കുന്ന താ
 മരവല്ലി, നീന്തിപ്പോകുന്ന തോണിയെ ആശ്രയിക്കുന്നതുപോലെ
 ഓരൊ വീണ പുല്ലിയുംകൊണ്ടു് കിടക്കുന്നുണ്ടു്. കക്ഷത്തിൽ തിത്ത
 യെന്ന ഒരുതരം വാദ്യം അടക്കിപ്പിടിച്ച് കിടന്നിരുന്ന മറ്റു ചില
 സുന്ദരികൾ ഉറക്കത്തിൽ തങ്ങളുടെ ഓമനക്കിടാങ്ങളെ ലാളിക്ക
 നതുപോലെ പരിലസിച്ചു. വേറെ ചില സ്ത്രീകൾ തങ്ങളുടെ
 കാമുകന്മാരെ അനുരാഗപൂർവ്വമെന്നവണ്ണം വംശം എന്നു പേരായ
 വാദ്യങ്ങൾ കക്ഷത്താൽ കെട്ടിയണച്ചും അനുകൂല ഏകാന്തത്തിൽ
 ഭർത്താക്കന്മാരോടൊരുമിച്ചു ശയിച്ചു കാമപുത്തി വരുത്തുന്നതുപോ
 ലെ ഓരൊ വീണയെ മാറോടണച്ചു പിടിച്ചും വേറെ ചിലർ സ്വ
 സ്തവസ്തന്തോടുകൂടിയ തങ്ങളുടെ കരപല്ലവങ്ങൾകൊണ്ടു് ഓരൊ
 മുദംഗത്തെ ഗാഢഗാഢം പുണർന്നും മറ്റു ചിലർ പുത്രന്മാരെ വാ
 സ്തല്യാതിരേകത്താലെന്നവണ്ണം ഓരൊ മട്ടിലും മാറോടു ചേർത്തു
 കൊണ്ടും ശാഭോദരികളായ മറ്റു ചില മഹിളാമണികൾ തങ്ങളുടെ
 മൂണാളതുല്യമായ പാണിതലംകൊണ്ടു് ആലംബരമെന്ന വാദ്യത്തെ

ആശ്ലേഷം ചെയ്തുകൊണ്ടും കിടന്നിരുന്നു. അരികെ വെച്ചിരുന്ന പാത്രത്തിലെ വെള്ളം ഉറക്കത്തിൽ കൈകാൽ തുടയ്ക്കുകനിമിത്തം മറിഞ്ഞു പുമേനികളിൽപതിച്ച് വസ്ത്രക്കാലത്തിൽ നീർ തളിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ചിത്രമാലപോലെ ചിലർ ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സുവർണ്ണകലശോപമങ്ങളായ തങ്ങളുടെ പീനസ്സനങ്ങൾ ഫസ്സങ്ങൾ കൊണ്ടു മറച്ചു നിദ്രക്കുഴിനകളായി ചിലരും തടിച്ചു നിരുംബത്തോടുകൂടിയ അമ്പുകളെ പല്ലിയും മദ്യപാനംനിമിത്തമുള്ള മഞ്ഞെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന മനോഹരനേത്രങ്ങളോടും ഇന്ദ്രിയവ്യവനത്തോടും കൂടി മറുചിലരും വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല മറ്റു നേകു വരവനിതകൾ വീണ മുതലായ കാരോ വാദ്യങ്ങൾ അവരവരുടെ കാമുകന്മാരെയെന്നപോലെ തങ്ങളുടെ തടിച്ചു കൊങ്കത്തടത്തോടുചേർത്താലിംഗംചെയ്തുകൊണ്ടു കിടക്കുന്നതും വാനരവരനായ ഹനുമാൻ വീക്ഷിച്ചു. ഇവരുടെയെല്ലാം ഇടയിൽ മനോഹരമായ ശയ്യയിൽ ഏകാകിനിയായി സൗന്ദര്യത്തികവോടുകൂടിയ മറ്റൊരു രത്തിയും ശയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രത്നചിതങ്ങളായ ശ്രേഷ്ഠഭരണങ്ങൾ അണിഞ്ഞിരുന്ന അവളുടെ ശരീരത്തിൽനിന്നും പ്രസരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാന്തികന്ദളം ആ ഭവനം മുഴുവൻ ഒളിവിട്ടു നന്നുണ്ട്. സുവർണ്ണസുഷമയോടുകൂടിയ ആ അംഗനാരത്നം അന്തഃപുരത്തിലെ സ്വാമിനിയും രൂപവതികളായ ആ അസംഖ്യം രമണീമണികളിൽ വെച്ച് സൗന്ദര്യപൂർത്തികൊണ്ടു ശോഭനയും ആയിരുന്നു. അവൾതന്നെയാണ് രാവണപത്നിയായ മനോഭരി. ഉദ്രാമമായ രൂപയെഴവനപ്രഭാവത്താൽ ഭൂഷിതയായ അവളെ മഹാബാഹുവായ ആഞ്ഞനേയൻ ഭർമിച്ച് പെട്ടെന്നുണ്ടായ ഹാഷാധിക്യം നിമിത്തം തുളിക്കളിച്ചും പാട്ടുപാടിയും വാൽ പിടിച്ചു ചുംബിച്ചുകൊണ്ടു അങ്ങമിങ്ങും നടന്നും തുണകളിന്മേൽ ചാടിക്കയറിയും കീഴ്പോട്ടു പരിച്ചും അവൻ തന്റെ വാനരസ്വഭാവം വെളിവാക്കി.

സക്തം-11

വാനരപ്രകൃതിനിമിത്തം തന്നെ ബാധിച്ചിരുന്ന മനോവികാ
രങ്ങളെല്ലാം പെട്ടെന്നു വെടിഞ്ഞു മനസ്സിനെ സ്വസ്ഥാനത്തിൽ
ത്തന്നെ അടക്കിനിർത്തിയുകൊണ്ടു മഹാനായ ഹനുമാൻ സീത
യെ ശരിച്ചിരിക്കുന്ന ചിന്തിച്ചു: “രാമനോടു വേർപെട്ടിരിക്കുന്ന
ഉത്തമയായ സീത സുഖമായുൾക്കൊണ്ടു ഉണ്ണുവാനോ പാനംച
ല്ലാനോ അവകാരങ്ങൾ അണിയുവാനോ അവകാശമില്ല. ദേവ
നായകനായ ഇന്ദ്രനായാൽപ്പോലും അവൾ അമ്പ്രൊ അംഗീകരി
ക്കയും ഇല്ല. പുരുഷപുരുഷനും ഗരുഡപ്രാവികൃമനുമായ രാമനു
സമനായ ഒരുവൻ അമരന്മാരുടെ ഇടയിൽപ്പോലും ഇല്ലതാനും.
ഇവൾ ഒരിക്കലും സീതയല്ല. വേറെ ഏതോ ഒരുവളാണ്.”
എന്നി വിചാരങ്ങളോടുകൂടെ ഹനുമാൻ വീണ്ടും പാനഭൂമിയിൽ
അവിടവിടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ചില സ്ത്രീകൾ പാനഭൂമി
യിൽതന്നെ ക്രീഡാപാനാദികൾനിമിത്തം ക്ലാന്തരായും മറ്റു ചി
ലർ ആടിയും പാടിയും നന്നത്തുടനും കിടക്കുന്നുണ്ട്. മദ്യം, വീ
ണ, മൃദംഗം എന്നീ വാദ്യങ്ങളിന്മേൽ ചിലർ ചാരിക്കിടക്കുന്നു.
നല്ല ആസ്തരണങ്ങളോടുകൂടിയ ശയ്യമേൽ അനേകം പേർ നിരന്നു
കിടന്നു സുഖനിദ്ര ചെയ്യുന്നു. അവരിൽ ഓരോരുത്തിയും സ്വന്തം
ദാമ്പ്യവും ഭരതനാട്ടാദിയിൽ തങ്ങൾക്കുള്ള പാടവവും വാക്യചാതു
ര്യവും ഉറക്കത്തിൽപ്പോലും മനോവശങ്ങൾകൊണ്ടു അംഗവിക്ഷേ
പങ്ങൾകൊണ്ടു വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. മരിക്കേണ്ടവരും മദാലസ
കളുമായ അവരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ മാർക്ട്രീഡനാമിത്തം തളൻ സപ്ത
നായി കിടന്നിരുന്ന മഹാബാഹുവായ രാവണൻ തൊഴുത്തിൽ പ
ശുക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽ ശയിക്കുന്ന മഹാവൃഷഭംപോലെയും കൊടു
ങ്കാട്ടിൽ പിടിയാനകളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങുന്ന വരഗജം
പോലെയും ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സദ്വാചീയസമ്പൂർണ്ണമായ
ആ പാനഭൂമിയിൽ മാൻ, കാട്ടുപോത്തു, പന്നി എന്നീ മൃഗങ്ങൾ

കൂടെ മാംസങ്ങൾ കോഴിയിറച്ചി, പന്നിവാർ, മുഗമാംസം എന്നീ വയിൽ തയിർ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ പലതരം കറികൾ, മുളുൻ, മാൻ, മയിൽ, ചകരം എന്നീ പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ മാംസം കൊണ്ടു തയ്യാറാക്കിയ പാകംചെയ്ത ഭക്ഷ്യങ്ങൾ, പോത്തുകൾ, മത്സ്യങ്ങൾ, ആടുകൾ ഇവയുടെ മാംസംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വിവിധലേഘങ്ങൾ, രസായനങ്ങൾ, ഭോജ്യങ്ങൾ, ഉപ്പും പുളിയും അധികം ചേർത്തു ദാക്ഷ, മാതളം തുടങ്ങിയ പകുപ്പുകളിൽനിന്നും എടുത്തിട്ടുള്ള അരിപ്പുരകൾ, ആസവങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം അവിടെ വിടെ ഓരോ വലിയ സ്വസ്തർത്തളികകളിൽ ഉപ്പിപ്പോലെയായി കിടന്നിരുന്നു. ഭോജനകാലത്തു അഴിച്ചുവെച്ചിരുന്ന അവരുടെ വിലയുയർന്ന അസംഖ്യം ആഭരണങ്ങൾ അതാതിടങ്ങളിൽത്തന്നെ കിടക്കുന്നുണ്ട്. കെട്ടിത്തൂക്കിയിരുന്ന പലതരം കാഴ്ചകൊണ്ടും സുരഭിലങ്ങളായ പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടും സർവ്വത സവിശേഷം അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട ആ പാനക്ളിമി അത്യന്തം ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പല മാതൃകയിലും കടഞ്ഞെടുത്ത രത്നംകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ശയനാസനങ്ങളാൽ അനവസാനിപ്പും കൂടാതെത്തന്നെ ആ പ്രദേശം ഉജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും ഹൃദയാർഹം വീക്ഷിച്ചു. സമന്തം നാരായ പാലകപ്രധാനികൾ അതിവിശേഷമായുണ്ടാക്കിയ വിവിധവിഭവങ്ങൾ, ശ്രേഷ്ഠങ്ങളായ പലതരം മദ്യങ്ങൾ, ശർക്കരസവങ്ങൾ, ഫലാസവങ്ങൾ എന്നിവ നിറച്ചുവെച്ചതും ഹൃദ്യമായ ഗന്ധമുണ്ണങ്ങൾ ചേർന്നു കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ വൈചിത്ര്യമറിയ മാലകൾകൊണ്ടലംകരിച്ചതും ആയ അനേകം ഭോജനങ്ങൾകൊണ്ടും, കാഞ്ചനം, സ്തംഭികം, ജാംബുനദം എന്നീ ഉത്തമലോഹങ്ങൾ കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കിണ്ടി തുടങ്ങിയ അസംഖ്യം പാനപാത്രങ്ങൾകൊണ്ടും പേയദ്രവ്യങ്ങൾ നിറച്ചുവെച്ചിരുന്ന സ്വസ്തർത്തളങ്ങളും രത്നവലിതങ്ങളും രജതരാജിതങ്ങളുമായ കുരങ്ങുകൾകൊണ്ടും പാനക്ളിമി ഏറ്റവും ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ചിലേടത്തു പാതി പാനംചെയ്തവയും മറ്റു ചിലേടത്തു പാടേ കടിച്ചവയും വേറെ ചില സ്ഥലത്തു് ഒട്ടും തൊടിയില്ലാത്തവയും ആയ മദ്യകുരങ്ങുകൾ;

ചില പാത്രങ്ങളിൽ ശേഷിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്യം; മറു ചിലതിൽ പലവിധ ഭക്ഷ്യങ്ങൾ, ചിലവയിൽ അന്നം തുടങ്ങിയ പദാർത്ഥങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം കണ്ടുകൊണ്ടു ഹന്തമാൻ സഞ്ചരിച്ചു. ഇങ്ങിനെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ആ കപിത്രേഷൻ ചിലേടത്തു പൊട്ടിത്തകന്നിട്ടുള്ള കിണ്ടികൾ, മറിഞ്ഞുരുണ്ടുകിടക്കുന്ന കടങ്ങൾ, അഴിഞ്ഞുവീണ ഹാരങ്ങൾ കൊഴിഞ്ഞുവീണ പുഷ്പങ്ങൾ, ചിന്നിച്ചിതറിയ കായ്കനികൾ, തട്ടിമുട്ടിയ പാനപാത്രങ്ങൾ, മറിഞ്ഞൊഴിഞ്ഞ ജലകുടങ്ങൾ മുതലായവയും ഭരിച്ചു. ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന ആ രാവണപത്നിമാരുടെ വെണ്മകുലൻ അസംഖ്യം ശയ്യകൾ നെടുനീളെ ഒന്നോടൊന്നു തൊടുതൊടു വിരിച്ചിട്ടുണ്ടു. അവർ അന്യോന്യം കെട്ടിപ്പണന്നാണ് ശയിച്ചിരുന്നതും. അവരിൽ ചിലർ നിദ്രാവേശംനിമിത്തം ബോധമില്ലാതെ മറു ചിലരുടെ ചേല വലിച്ചെടുത്തു തങ്ങളുടെ മേൽ ചുറ്റുന്നുണ്ടു. ശ്വാസ വായുക്കൾ അന്യോന്യം ശരീരത്തിൽ പതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നിമിത്തം ഇളംതെന്നലാലെന്നവണ്ണം അവരുടെ ചേലകളും മാലകളും വിചിത്രതരമായി ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കഴുത്ത് ചന്ദനത്തിന്റെയും മധുരസമൃദ്ധ മദ്യത്തിന്റെയും സുഗന്ധധൂപങ്ങളുടെയും പലജാതിപ്പൂമാലകളുടെയും പരിമളം ഒന്നായിപ്പടന്നുപിടിച്ച് ആ മനോഹരമന്ദിരമെങ്ങും വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. തടാകത്തിൽ ക്രമിനില്ലെന്ന താമരപ്പൂക്കൾപോലെ ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന ആ രാവണഭാര്യമാരെയെല്ലാം ഉഗ്രവ്രതനായ ഹന്തമാൻ ഒന്നൊന്നായി നടന്നുകണ്ടു. നന്നെക്കുത്തവരും ഇരുന്നിമുള്ളവരും സ്വപ്നം കൊടിപോലെ ശോഭിക്കുന്ന വണ്ണത്തോടുകൂടിയവരും ആയ പല തരക്കാരും ആ സംഘത്തിലുണ്ടു്. ഹൃഷ്ടരും പുഷ്ടരമായ ആ തരണീരത്നങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും ഉറക്കച്ചുടവുകൊണ്ടും കാമകേളികൊണ്ടും നന്നത്തളൻ ക്രമിനില്ലെന്ന ഓരോ സരോജമുക്തം പോലെ ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വളരെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടെ രാവണാന്തഃപുരത്തിൽ എല്ലാഭാഗവും മഹാതേജസ്വിയായ ആ കപി കുഞ്ജരൻ തിരഞ്ഞുനോക്കി; എങ്കിലും ചാരുസ്ഥിതയും രുചിരകേ

ശിയ്യമായ സീതയെ അവൻ ഞെട്ടിപ്പോയി. ഇങ്ങിനെ രാവണഭാര്യമാരിൽ ഓരോരുത്തിയേയും സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന ഹനുമാന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പെട്ടെന്നു ധർമ്മലോപദയം ജനിക്കുന്നിമിത്തം വിശാലഹൃദയനായ അവൻ ഈവിധം ചിന്ത ചെയ്തു. “ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നവരായ പരസ്ത്രീകളെ ഞാൻ വീക്ഷിച്ചു പോയല്ലോ-കഷ്ടം! ഇതു അനീതിയും അധർമ്മവുമല്ലേ. എന്റെ അക്ഷികൾ ഒരിക്കലും അന്യംഗനകളിൽ പതിക്കു പതിവില്ല. ഇപ്പോൾ ഞാൻ ഈ സ്ത്രീകളെ മുഴുവൻ നടന്നുകാണുകയും ചെയ്തു.” ഈവിധ ചിന്തകൾകൊണ്ടു ധീരചിത്തനായ ഹനുമാന്റെ ഹൃദയം ശിഥിലമായി. ഉടനെ മഹാമനസ്സനായ അവന്റെ അന്തരംഗത്തിൽ മറുചില മഹത് ചിന്തകൾകൂടി ഉദിച്ചു. “എന്റെ ദുഷ്ടികൾ പരാംഗനകളെ കാംക്ഷിച്ചുകൊണ്ടല്ല പ്രവൃത്തിച്ചിരുന്നതു. ഇവിടെ ശയിച്ചിരിക്കുന്ന എല്ലാ സ്ത്രീകളെയും ഞാൻ ചെന്നു വീക്ഷിച്ചുവെന്നതു വാസ്തവം. എങ്കിലും എന്റെ മനസ്സിൽ യാതൊരു വികാരവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. സഞ്ചിതപ്രവൃത്തികളുടെയും വ്യാപാരത്തിനും ആസ്പദമായിരിക്കുന്നതു ചിന്തമാണ്. ശുഭാശുഭാവസ്ഥകളിൽ എന്റെ ചിന്തമോ, ഏതാവും വ്യവസ്ഥയോടുകൂടിത്തന്നെയിരിക്കുന്നുണ്ട്. സ്ത്രീകളെ സ്ത്രീസമൂഹത്തിൽത്തന്നെയല്ല കാണുക. അതിനാൽ സീതയെ അന്വേഷിക്കേണ്ടത് ഇവരുടെ ഇടയിൽത്തന്നെയാണ്. എത്ര പ്രാണിയേയും ഭരതതുജാതിയിൽത്തന്നെ തിരയേണ്ടതു സാധാരണ ധർമ്മമാണ്. കാണാതെയിരിക്കുന്ന സീതയെ വല്ല മാർഗ്ഗപടകളുടെയും ഇടയിൽ ചെന്നു തിരയുന്നതിന്നു ന്യായമില്ല. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ജനകാത്മജയെ ഇവരുടെ ഇടയിൽ ചെന്നു തിരഞ്ഞു. ഇതിൽ എന്തൊരു ധർമ്മവിരോധമാണുള്ളത്? എന്നീ ചിന്തകളോടുകൂടിയാണ് ഹനുമാൻ രാവണാനന്തപുരത്തിൽ പിന്നീടു സഞ്ചരിച്ചത്. ദേവാംഗനമാർ ഗന്ധർവ്വസ്ത്രീകൾ ഭുജംഗപ്രസാദികൾ തുടങ്ങിയ അസംഖ്യം ഉത്തമസ്ത്രീകളെയും ഹനുമാൻ അവിടെ കണ്ടു. എന്നാൽ ശുഭാശിയായ ജാനകിയെ മാത്രം അവൻ എങ്ങും കണ്ടില്ല. തന്നിമിത്തം വി

ചാരവീചികളിൽ മഗ്നനായ അവൻ ആ സ്ഥലം വിട്ട് അതിന്നു പുറത്തുള്ള മറ്റു പ്രദേശങ്ങളിലും ചെന്നു സീതയെ തിരവാൻ നിശ്ചയിച്ചു.

സംഗ്രം-12

അരപ്രധാനിയും, വീയ്പുപ്രഭാവനും, സീതാനുപാഷണത്തിൽ ഉത്സുകനുമായ ഹനുമാൻ ആ ഭവനമദ്ധ്യത്തിങ്കലുള്ള ലതാഗൃഹം, ചിത്രഗൃഹം, നിശാഗൃഹം എന്നിവതോരും സഞ്ചരിച്ചു. എന്നാൽ മോഹനഗാത്രിയും ദോഷ്ഠീതൃദ്യയുമായ വൈഭാഹിയെ അവൻ ഒരിടത്തും കണ്ടില്ല. അനന്തരം ആ മഹാകവി ഇപ്രകാരം ചിന്ത ചെയ്തു: 'രഘുഭാഹുപ്രേയസിയായ സീത ഇവിടെ ഒരിടത്തും ഇല്ലെന്നോ, മൈഥിലി പക്ഷേ മരിച്ചിരിക്കാം. സതീരത്നമായ അവളുടെ പാതിവ്രത്യത്തെ നശിപ്പിച്ചാൻ ദുർവൃത്തനായ രാവണൻ തുനിഞ്ഞിരിക്കണം. അതിന്നനുകൂലിക്കാക്കുന്നിമിത്തം ആ ദുഷ്ടൻ അവളെ കൊന്നുകളഞ്ഞിരിക്കുമോ. വിരൂപാശികളും വികൃതാനനകളും ഭയങ്കരരൂപിണികളുമായ രാക്ഷസസ്ത്രീകളെക്കണ്ടു ഭയന്നുതന്നെ ജനകജ ജീവൻ വെടിഞ്ഞിരിക്കും. അഹങ്കാരവും പൗരഷവും നശിച്ചു വിഹരിച്ചു വാനരന്മാരോടുകൂടെ അധികസമയവും ഞാൻ വ്യഥാ വ്യയം ചെയ്തു. സീതയെ കണ്ടുകിട്ടിയതുമില്ല. ഇങ്ങിനെയിരിക്കെ ഞാൻ സുഗ്രീവസന്നിധിയിൽ ചെല്ലുന്നതെങ്ങിനെ? സുഗ്രീവനോ, രീഷ്ടദണ്ഡനും അഭിബലവാനുമാണ്. രാവണാനുപുരം മുഴുവൻ ഞാൻ തിരഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. അവന്റെ എല്ലാ അംഗനമാരെയും കണ്ടു. പതിവ്രതാരത്നവും അവർണ്ണമാഹാത്മ്യത്തോടുകൂടിയവളുമായ സീതയെ കണ്ടുകിട്ടിയതുമില്ല. ഇങ്ങിനെ എന്റെ യത്നമെല്ലാം റിഷ്ടലമായിപ്പോയിപ്പോവാം. സീതയെക്കണ്ടാതെ ഞാൻ എന്തിന്നു മടങ്ങിച്ചെല്ലുന്നു? ഞാൻ മടങ്ങിച്ചെല്ലുമ്പോൾ വാനരന്മാരെല്ലാം എന്റെ ചുറ്റും വന്നുകൂടുകയില്ലേ? എ

ഞൻ വരവു കണ്ടതുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവർ പ്രായാപവേശമെ
 ത്തെ മരിക്കുവാൻ കിഷ്കിന്ധയിലേക്കു മടങ്ങുകയില്ല. ഞാൻ അ
 കാര്യം കണ്ടപ്പോൾ മറ്റൊരു വാനരന്മാരോടൊത്തു വൃദ്ധനായ
 ജാംബവാൻ ബുദ്ധിമാനായ അംഗദൻ എന്റെ സമീപം വന്നു
 ചേർന്നു. അപ്പോൾ ഞാനവരോടൊന്നിച്ച് പറയുക! എന്നീ വി
 ചാരങ്ങളോടുകൂടി ഹനുമാൻ നന്നു വ്യസനിച്ചു. പിന്നീട് തന്നെ
 ഞാൻ ഇന്ദ്രധിപൻ സമാധാനിച്ചു. “ഖേദം, ആലസ്യം, മൗഢ്യം
 എന്നിവ യാതൊരുവിധത്തിലും കാൽസാധ്യത്തിന്നുപയുക്തങ്ങളാ
 യിപ്പോയിരിക്കുകയില്ല. അവയെല്ലാം കാര്യം കെടുക്കുകയേ ഉള്ളൂ. ഈ
 വൃത്തികളെ ഹൃദയരംഗത്തിൽനിന്നും തീരെ അകറ്റിക്കളയേണ്ടതാ
 ണ്ട്. ശ്രേയസ്സിനുള്ളതായ സർവ്വസമ്മതമായ ഉത്സാഹമല്ലേ.
 ആ വൃത്തികൊണ്ടു മാത്രമേ പരമസുഖം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. ആ ഉത്സാ
 ഹംതന്നെയാണ് സർവ്വകാര്യത്തിന്നും പ്രാണികളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന
 ത്ത്. സർവ്വ ഭൂതജാലങ്ങളുടെയും കർമ്മ സഫലമാക്കിത്തീർക്കുന്നതു
 ആ പരിശ്രമം ഒന്നുതന്നെ. അതിനാൽ ഞാൻ ഉത്തമമായ ആ
 യനത്തെത്തന്നെ ആശ്രയിക്കുന്നുണ്ട്. രാവണൻ കാത്തുപോരുന്ന
 സ്ഥലങ്ങൾ ഇനിയും ഉണ്ടല്ലോ. പാണശാല, ചിത്രശാല, പു
 ഷ്പശാല, ക്രിയാഗ്രഹങ്ങൾ, ആരാധനാലയം എന്നിവയെല്ലാം ഞാൻ
 തിരഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഇനി ഭൂഗർഭത്തിങ്കലുള്ള കണ്ടറകൾ, ചൈത്യഗൃ
 ഹങ്ങൾ, ഏകാന്തഗൃഹങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പ്രദേശങ്ങളിലും ഞാൻ
 ചെന്നു തിരഞ്ഞുനോക്കട്ടെ.” എന്നിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു മഹാനായ
 ഹനുമാൻ തുളുനടന്നു ഇടയ്ക്കിടെ ചിന്താതരനായി നിന്നും വീ
 ളും ചുറ്റിനടന്നു അടച്ചിടുന്ന വാതിലുകൾ ഉന്തിതുറന്നു ചവി
 ടിപ്പൊളിച്ചും അകത്തുകടന്നു പുറത്തുനടന്നു ഉയർന്ന സ്ഥലങ്ങളി
 ലേക്കു കുതിച്ചു ചാടിയും പിന്നെ കീഴോട്ടു പതിച്ചും ഒട്ടും ക്ഷീണം
 കൂടാതെ സഞ്ചരിച്ചു. രാവണാരുപരത്തിൽ ഹനുമാൻ പ്രവേശി
 ക്കാത്ത നാലംഗുലം സ്ഥലംപോലും ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നില്ല.
 പ്രാകാരങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള പന്ഥാവുകൾ, ചൈത്യത്തറകൾ, കുള
 ങ്ങൾ, തടാകങ്ങൾ എന്നീസ്ഥലങ്ങളെല്ലാം ഹനുമാൻ ചുറ്റിനടന്നു

സീതയെ തിരഞ്ഞു. എന്നാൽ വികൃതാകൃതിയോടുകൂടിയ ആശര സ്ത്രീകളും നിസ്സുഖമായ ധന്യന്മാരുമുപദേശത്തോടുകൂടിയ വിദ്യാധര ചന്ദ്രികളും ഇന്ദുവദനകളായ നാഗകന്യകകളും കരബലം പ്രയോജിപ്പിച്ചു പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു ബന്ധനസ്ഥകളാക്കപ്പെട്ട മറ്റനേകം വരനാരികളുമല്ലാതെ ജനകാത്മജയും രാഘവപത്നിയുമായ സീതയെ മാതൃതി ഒരിടത്തും കണ്ടില്ല. അന്യകളായ വരസ്ത്രീകളെക്കാണുകയും സുലോചനയായ ജാനകിയെക്കാണാതിരിക്കയും ചെയ്തുകൊണ്ട് മഹാബാഹുവും ബുദ്ധിമാനും മാതൃതാത്മജനുമായ അവൻ നന്നാ മാഗ്നിതളൻ. തന്റെയും മറ്റും കപിവരന്മാരുടെയും യത്നം മിഥ്യയായിത്തീർന്നുവെന്നോത്തു പുഷ്പകുത്തിൽനിന്നും ഇറങ്ങി ഓടാൻ തുടങ്ങി. കലശലായ ചേതസ്സോടെ വിശിഷ്ടരേജസ്വിയും അനിലാത്മജനുമായ ഹനുമാൻ വീണ്ടും വിചാരകല്ലോലങ്ങളിൽ മുഴുകി.

സർഗ്ഗം - 13

ചിത്താമണനായ ഹനുമാൻ പിന്നീടു വിമാനത്തിൽനിന്നിറങ്ങി ഘനങ്ങൾക്കിടയിൽ മിന്നൽപ്പിണരെന്നപോലെ പ്രാകാരത്തിൽകൂടെ അതിശീഘ്രം സഞ്ചരിച്ചു. എത്രതന്നെ തിരഞ്ഞിട്ടും സീതയെ കണ്ടുകിട്ടിയില്ല. തന്നിമിത്തം അടക്കവയ്ക്കാത്ത ഓടുകാരനായ അവൻ ഈവിധം തന്നെത്താൻ പറഞ്ഞു. “രാമപ്രിയയെ അന്വേഷിച്ചുനടക്കുന്നവനായ ഞാൻ ലങ്കയിൽ മുക്കാൽഭാഗവും തിരഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. സർപ്പാംഗശോഭനയും വിഭവജയും ഉൽകൃഷ്ടകലജാതയുമായ സീതയെ ഒരിടത്തും കണ്ടില്ലല്ലോ. ചെറുപൊയ്ക്കുകൾ, തടാകങ്ങൾ, സരിത്തുകൾ, തോടുകൾ, നദികൾ, നീർച്ചാലുകൾ, നീരോട്ടമുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ, ഒഴുതങ്ങളായ ധരണീധരങ്ങൾ എന്നീ പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ തിരഞ്ഞുനോക്കി. സീതയെ കണ്ടുകിട്ടിയില്ല. രാവണമന്ദിരത്തിൽ സീത ഉണ്ടെന്നല്ലേ ഗുഹ്യരാജ

നായ സമ്പാദി പറഞ്ഞതു. ദേവി എന്നിരിക്കട്ടെ. ഭഗവതായനം ഇല്ല. വൈദികനായും രാമപതിയുമായ സീത ദുർവൃത്തനായ ആ ഭഗവതായനം ക്ഷണനം വശപ്പെട്ടിരിക്കുമോ; അതൊരിക്കലുമില്ല. രാമബാണത്തെ ഭയന്നു മേലോട്ടുയർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ആ രാക്ഷസന്റെ പിടിയിൽനിന്നും അവൾ വഴിമധ്യേ വീണിരിക്കാം. തെവകക്ഷ, സിദ്ധചാരണസഞ്ചാരമാർഗ്ഗമായ ആകാശത്തുകൂടെ രാവണൻ അവളെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു സമുദ്രം കടക്കുമ്പോൾ അത്യാധമത്തിൽ കിടക്കുന്ന വൻകുടൽ കണ്ടു ഭയന്നു ദേവിയുടെ ഹൃദയം പിളർന്നുപോയിരിക്കും. വ്യോമമാർഗ്ഗത്തുകൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ രാക്ഷസന്റെ ഉത്തരവേഗംകൊണ്ടും കരപീഡനംകൊണ്ടും വിശാലേക്ഷണയായ ദേവി, പ്രാണങ്ങൾ ത്യജിച്ചിരിപ്പാനും ഇടയുണ്ട്. സമുദ്രം പരിഭ്രമത്തുകൂടെ ഉയർന്നുപോയൊണ്ടിരിക്കെ ആയു കടലിൽ വീണു മരിച്ചുവെന്നുവരാം. അഥവാ അരികുഴനായ രാവണൻ അപഹരിച്ചു കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ സ്വയംഭരക്ഷയ്ക്കായി പരിശ്രമിക്കുന്നിതിനാൽ നിസ്സഹായയായ ദേവിയെ ആ നീചൻ ഭക്ഷിച്ചിരിക്കാം. അല്ലാത്തപക്ഷം ഭഗവതായനമായ അവന്റെ പത്നിമാർ പരിപാവനയായ ആ ശോഭനാംഗിയെ ആഹാരമാക്കിയിരിക്കും. പുണ്യവക്ത്രനും പങ്കജനേത്രനും ആയ ശ്രീരാമചന്ദ്രനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ പാവപ്പെട്ടവളായ ദേവി മരിച്ചിരിപ്പാനും മതി. ഹാ രാമ!, ഹാ ലക്ഷ്മണ! ഹാ അയ്യോദ്ധ്യ! എന്നിങ്ങനെ വിലപിച്ചു വിലപിച്ചുതന്നെ ആയു ഉടൽ കൈവിട്ടിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ കൂട്ടിലിട്ടടയ്ക്കപ്പെട്ട പെൺകുളിയെപ്പോലെ രാവണൻ അവളെ ബന്ധനത്തിൽ വെച്ചിരിക്കാം. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ജനകാത്മജയും രാമപതിയുമായ ദേവി ഇപ്പോൾ ഓരോന്നു പുലവികൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. അതിനിഷ്ഠനായ ആ നിശാചരൻ അവന്റെ ഗൃഹത്തിൽവെച്ചുതന്നെ സുമധ്യമായ ദേവിയെ സംഹരിച്ചിരിക്കുമോ? വിഭവോപരിയും സർവ്വാംഗശുദ്ധിയുമായ അവൾ രാവണന്നു അധീനയായ് ബുദ്ധിപ്പെട്ടിരിക്കുമോ? ഹരീ! അതൊരിക്കലുമില്ല. പിന്നെ എന്തുകൊ

ഞാൻ ജേവി എന്റെ ദുഷ്ടികളിൽ അകപ്പെടാത്തതു? ആയുർ
 മരിച്ചിരിക്കുമോ? അങ്ങിനെ വരികയില്ല. വല്ല മറവിലും അക
 പെട്ടിരിക്കാം. മരഞ്ഞോ മറവിൽപ്പെട്ടോ ഇരിക്കുന്നതായാലും
 സീതയെ കണ്ടുകിട്ടിയില്ലെന്ന വിവരം പത്നീപ്രണയപരവശനായ
 രാഘവനോടുണ്ടാക്കിയിട്ടുവെച്ചു. ഉണ്ടാക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആയതു വ
 ലിയ ആപത്തിന്നു കാരണമായിപ്പോകാം. അറിയുകാതിരുന്നാ
 ലോ അതും ദോഷം. ഇതിൽ ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്താണ്?
 ഞാൻ വല്ലാത്ത വിഷമത്തിലായി. ദേവിയെ കാണാതെ ഞാൻ വാ
 നരേന്ദ്രപുരിയിൽ ചെല്ലുന്നുവെങ്കിൽ എന്റെ ഈ പ്രയത്നംകൊണ്ടു
 ഞാൻ എന്തൊരു പുരുഷാത്മമാണ് സാധിച്ചതു? സമുദ്രതരണ
 മാകുന്ന ഈ മഹാപ്രയത്നവും തീരെ വ്യർത്ഥമാകുന്നു. ഞാൻ ലങ്ക
 യിൽ കടന്നതും രാക്ഷസന്മാരെ കണ്ടതും നിഷ്പ്രഭം തന്നെ. സുഗ്രീ
 വനും മറ്റു വാനരന്മാരും ചുറ്റും വന്നുകൂടുമ്പോൾ ഞാൻ അവ
 രോടൊന്നുപറയട്ടെ. കിഷ്കിന്ധയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ആ ഭഗര
 മാത്മജന്മാൻ എന്റെ അരികിൽ വന്നുചേരുമ്പോൾ ഞാൻ രാമ
 ചന്ദ്രനോടു പറയുന്നതെന്തു? ഈ അപ്രിയമായ വാക്യം ഞാൻ
 എങ്ങിനെ രഹ്യത്തമനോടുണ്ടാക്കി? 'സീതയെക്കണ്ടില്ല' എന്ന
 അതികഠോരവും അത്യുഗ്രവും ഏററവും പശുഷവും ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ ചു
 ട്നിപ്പിക്കുന്ന അത്യന്തം തീക്ഷ്ണവും ആയ ഈ വാക്യമാണോ ഞാൻ
 പറയേണ്ടതു? കണ്ണാരുന്തുമായ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടാൽ ഉടൻ
 തന്നെ രാഘവന്റെ കഥ കഴിയുമല്ലോ. അതിദാരുണമായ ദുഃഖ
 ത്തിൽ അകപ്പെട്ട് രാമൻ മരിപ്പാൻ തെങ്ങിയാൽ പിന്നെ യീമാ
 ന്നും ഭ്രാതൃവത്സലനുമായ ലക്ഷ്മണന്റെ കഥയെന്തായിരിക്കും? രാമ
 ലക്ഷ്മണന്മാരുടെ മരണം കേട്ടാൽ ഭരതനും പിന്നെ പ്രാണങ്ങൾ
 ധരിക്കയില്ല. ഭരതൻ മരിക്കുമ്പോൾ ശത്രുക്കൾ ജീവൻ വെടിയു
 മെന്നതിന്നു സംശയമുണ്ടോ? പുത്രന്മാരുടെ മരണവൃത്താന്തം കേട്ടു
 മാതാക്കന്മാർ ജീവിച്ചിരിക്കുമോ? കൌസല്യ, സുമിത്ര, കൈകേ
 യി ഇവർ മൂന്നുപേരും മരിക്കും നിശ്ചയം. ഉപകാരസ്തരണയുദ്ധ
 വനം സത്യസന്ധനും പ്ലവംഗാധിപനുമായ സുഗ്രീവനോ, അവ

നും രാമന്റെ ഈ ഭരവസ്ഥയിൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാതിരിക്കയില്ല. ബാലി മരിച്ചു ഭൂഖം സഹിക്കവയ്ക്കാതെ മുന്യതന്നെ നന്ന കൃശയായിപ്പൂവിട്ടിരിക്കുന്ന അമ്മയും ഭർത്താശത്രിയിൽ അതിഭീ നയായി ജീവിതം ഉപേക്ഷിക്കും. രാജാവായ സുഗ്രീവന്റെ മര ണം കേൾക്കുമ്പോൾ താരയും ജീവിക്കയില്ല. മാതാപിതാക്കളാ രും സുഗ്രീവനും മരിച്ചു ഏകനായിത്തീർന്നപ്പോൾ ഞാൻ ഇനി എ ന്തിന്നു ജീവിക്കുന്നുവെന്നു കരുതി യുവരാജാവായ അംഗദനും ഭൂഖം സഹിക്കവയ്ക്കാതെ പ്രാണൻ വെടിയും. തങ്ങളുടെ സ്വാമിയായ സുഗ്രീവൻ മരിച്ചുവെന്നറിഞ്ഞാൽ വാനരന്മാർ ഭൂഖാധികൃത്താൽ കൈത്തലംകൊണ്ടു തലയിൽത്തല്ലിച്ചാവും. സുഗ്രീവൻ അവരെ അതൃപ്തനായി ലാളിച്ചും സ്നേഹിച്ചും സമ്മാനിച്ചുമാണ് പാലിച്ചു പോരുന്നതു. പിന്നീട് ഭാര്യപുത്രാദികളോടുകൂടിയുള്ള അവരുടെ കേജീനിനദങ്ങൾ കാടുകളിലാകട്ടെ, മലകളിലാകട്ടെ, ഗുഹാഗന്ധാ ഗങ്ങളിലാകട്ടെ കേൾപ്പാൻ അയക്കയില്ല. അവർ എപ്പോൾ ഒന്നായി കൂടിച്ചേർന്നു മലമുകളിൽനിന്നു താഴെ പതിച്ചോ, വിഷഗന്ധത്താലു ലിൽച്ചെന്നുചാടിയോ, വിഷപാനംചെയ്തോ, കെട്ടിത്തൂങ്ങിയോ, അഗ്നിയിൽ പ്രവേശിച്ചോ, ശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു മുറിവേല്പിച്ചോ പ്രായോപവേശംചെയ്തോ പ്രാണപരിത്യാഗം ചെയ്യാതിരിക്കയി ല്ല. ഞാൻ കിഷ്കിന്ധയിൽ ചെന്നാൽ അവിടമെങ്ങും മുറവച്ചി കൊണ്ടു നടുങ്ങുവാനുണ്ടു അവകാശമുള്ളു. ഇങ്ങനാകവംശക്ഷയവും വാനരകലനാശവും ഉണ്ടാവാൻതക്ക വസ്തുമാനവുമാകൊണ്ടു ഞാൻ അവിടെ ചെല്ലുകയോ? സീതയെക്കണ്ടുകിട്ടാതെ സുഗ്രീവനെച്ചെ ന്നുകാണാൻ ഞാനാളല്ല. ഞാൻ പോകാതിരുന്നാലോ ധർമ്മാ ത്മാക്കളും മഹാരഥന്മാരായ രാമചക്ഷുണന്മാരും വാനരസംഘ വും ആശങ്കകൊണ്ടു പക്ഷേ ജീവസന്ധാരണം ചെയ്തുകൊള്ളും. ഞാ നോ ജനകാത്മജയെക്കണ്ടില്ലെന്നുവരികിൽ കയ്യിൽക്കിട്ടുന്നതൊ, കണ്ണിൽക്കാണുന്നതൊ ആയ വല്ല പദാർത്ഥവും ഭക്ഷിച്ചു മരച്ചുവ ട്തിൽ കാലംകഴിച്ചുകൂടുകയൊ അസംഖ്യം മൂലഫലങ്ങളുള്ള ഈ സ മുദ്രതീരത്തിൽ വാനപ്രസ്ഥവൃത്തിക്കൈക്കൊണ്ടിരിക്കയൊ ചെയ്യു

നുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ ചിതകൂട്ടിജ്വലിക്കുന്ന അഗ്നിയിൽ ചാടി
 ശരീരം ഉപേക്ഷിക്കുകയോ സത്യാസവൃത്തി സ്വീകരിച്ചു പട്ടിണി
 ക്ഷണംകൊണ്ടു ശരീരം നശിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തുകൊള്ളാം. പക്ഷി
 മൃഗാദികൾ എന്റെ ഈ ശരീരം ഭക്ഷിച്ചു തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊള്ളട്ടെ.
 മഹർഷിമാർ ഈ വിധവും ചില നിഷ്ഠാണമാർഗ്ഗങ്ങൾ വിധിച്ചിട്ടു
 ണ്ട്. ഇതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു മാർഗ്ഗം സ്വീകരിച്ചു ദേഹം നശി
 പ്പിക്കേണ്ടതല്ല. പക്ഷെ ജലത്തിൽ വീണു മരിച്ചാലോ? ഈ ലങ്ക
 യിൽ പ്രവേശിച്ച ഉടൻതന്നെ എനിക്കു ലങ്കാശ്രീയെ ജയിപ്പാൻ
 സാധിച്ചതിനാൽ ഈ രാത്രിയുടെ ആരംഭം എത്രയും മംഗളകര
 മായിട്ടാണ് ഭവിച്ചിരുന്നത്. സീതയെ എങ്ങും അന്വേഷിച്ചാൻ
 ചന്ദ്രികയും എന്നെസ്സഹായിച്ചു. സീതയെക്കണ്ടാൻ സാധിച്ചി
 രുന്നവെങ്കിൽ ഇവയെല്ലാംകൂടി എനിക്കൊരു കീർത്തിമാലയാ
 യിപ്പുറിക്കുമായിരുന്നു. ഇത്രയും ഗുണവതിയായിത്തീർന്നു
 ഈ രാത്രി, സീതയെ കണ്ടുകിട്ടാത്തനിമിത്തം തീരെ വ്യത്യാസ
 മില്ലെന്നു ഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആത്മഹത്യയെക്കാൾ ഉത്തമമായതു
 താപസവൃത്തിതന്നെ; അതു ഞാൻ സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാം. ഏതാ
 യാലും സതീരത്നമായ സീതയെക്കണ്ടാതെ ഞാൻ ഇവിടെനിന്നു
 തിരിച്ചുപോകുന്നതല്ല. ജാനകിയെക്കണ്ടാതെ സുഗ്രീവസന്നിധി
 യിൽ ചെല്ലേണ്ട. അംഗദന്റെ അരികിൽ പോകുന്നതിനെ
 ന്നാണ് വിരോധം? അംഗദൻ വിവരം അറിയുമ്പോൾ ആയ
 തു സുഗ്രീവാദികളും ഗ്രഹിക്കാതിരിക്കയില്ല. അപ്പോൾ എല്ലാ
 വരും തെത്തുകൂടി ജീവത്യാഗംചെയ്തും ചെയ്യും. ഞാൻ ഇവിടെ
 കിടന്നുതന്നെ പ്രാണൻ പരിത്യജിച്ചാലോ? മനഃപൂർവ്വം പ്രാണ
 ത്യാഗം ചെയ്യുന്നതു പാപകരമാണ്. അതുനിമിത്തം യാതൊരു
 ഗുണവും സിദ്ധിപ്പാനില്ല. ജീവസന്ധാരണം പലവിധമായ ഗു
 ണങ്ങൾക്കും കാരണമായിത്തീർന്നുവെച്ചുകൊണ്ടെന്നു സാധുക്കൾ അഭി
 പ്രായപ്പെടുന്നതും ഉണ്ട്. അതിനാൽ ഞാൻ ജീവനെലാലിക്ക
 തന്നെ. പക്ഷെ ഗുണംകിട്ടിയെന്നും വരാം. എന്നീ 'വിചാരവി
 ചികൾ അലച്ചുയന്നുകൊണ്ടിരുന്ന മുഖാശ്ശിവത്തിന്റെ മറുക്കര

ചെന്നു പിടിപ്പാൻ കപികുഞ്ജരനായ ഹന്തമാനു ശക്തിയുണ്ടായില്ല. 'സീതയെ അപഹരിച്ചതിന്നു പ്രതിക്രിയയായിട്ട് മഹാശക്തനായ ഭഗവാനെ ഞാൻ ചെന്നു ഹനിക്കട്ടെയോ? അവന്റെ ഭൃഷ്ടതയെ പ്രതിക്രിയ ചെയ്തുവെന്നെങ്കിലും വരുമല്ലോ. അല്ലെങ്കിൽ അതു വേണ്ട; ഹോമാഗ്നിയിൽ സമർപ്പിപ്പാൻ കൊണ്ടുചെല്ലുന്ന അജ്ഞാതപ്പോലെ സമുദ്രോപരിരാഗത്തുകൂടെ ഇവനെ ഇഴുത്തു വലിച്ചുകൊണ്ടുപോയി രാമഹന്തനു സമർപ്പിക്കട്ടെയോ' സീതയെ കാണാത്തപ്പോൾ ഈ വിധം ചിന്തയിൽ മുഴുകി ഹന്തമാൻ ഏറ്റവും ശോകാതൂരനായിത്തീർന്നു. വീണ്ടും അവൻ ഇപ്രകാരം വിചാരിച്ചു: "യശസ്വിനിയും രാമപതിയുമായ സീതയെ കണ്ടുകിട്ടുന്നതുവരെ ഈ ലങ്കയിൽ ഞാൻ വീണ്ടും വീണ്ടും തിരയുന്നുണ്ട്. സമ്പാതിയുടെ വാക്കുമാത്രം വിശ്വസിച്ചു ഞാൻ രാമനെ ഇവിടെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്നവെങ്കിൽ സീതയെ നിശ്ചയമായും രാമനു കാട്ടിക്കൊടുക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ വാനരസംഘം മുഴുവനും ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ കോപാഗ്നിയിൽത്തീർന്നുവേണം. സീതയെ കണ്ടുകിട്ടാത്തപക്ഷം ആഹാരനിരോധിക്കുമല്ലോ വെടിഞ്ഞ് ഇന്ദ്രിയങ്ങൾപ്പോലും അടക്കി വ്രതാനുഷ്ഠാനത്തോടുകൂടി ഞാൻ ഇവിടെത്തന്നെ തുറിക്കയേയുള്ളൂ. ഞാൻ നിമിത്തം കീശവംശവും മനുഷ്യവംശവും നിശ്ശേഷം നശിച്ചുപോയെന്നു വരുമുണ്ട്. ഇതാ മാമരങ്ങൾ തിങ്ങിയ ഒരുശോകവനിത. ഇതിൽ ഞാൻ ദേവിയെ തിരഞ്ഞെടുത്തല്ലോ. ഇതിലും കടന്നു തിരഞ്ഞുകളയും. വസുക്കൾ, തന്ദ്രന്മാർ, അശ്വികൾ, ആദിത്യന്മാർ, മരുതന്മാർ എന്നിവരെയെല്ലാം നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു ഞാൻ ഇതിന്നകത്തു പ്രവേശിക്കുന്നുണ്ട്. താപസർക്കു സിദ്ധിയെന്നുപോലെ സമുദ്രരാക്ഷസന്മാരെയും ജയിച്ചു ഞാൻ സ്ത്രീരത്നമായ ദേവിയെ രാമനു കൊണ്ടുപോയി കൊടുക്കും നിശ്ചയം." മഹാതേജസ്വിയും മാരുതാത്മജനുമായ ഹന്തമാൻ ഇങ്ങിനെ ഓരോ വിചാരങ്ങളോടുകൂടെ അവിടെ നിന്നും എഴുന്നേറ്റ് 'രാമലക്ഷ്മണന്മാർക്കു ദേവിയായ ജനകാത്മജക്കു വാനരരാജാവായ സുഗ്രീവനും നമസ്കാരം. തന്ദ്രൻ, യമൻ,

ഇന്ദ്രൻ, അനിലൻ, ചന്ദ്രൻ, അക്തൻ, മത്തു തുടങ്ങിയ ദേവന്മാരെയും ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.' എന്നിങ്ങനെ നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ട് അശോകവനികയുടെ നാലുഭാഗവും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി പിന്നീട് ചെട്യുണ്ടാകുന്നതെന്നാലോചിച്ചു. "ഉദ്യാനപാലകന്മാരായ അസംഖ്യം രാക്ഷസഭടന്മാരാരും ഉദ്യാനത്തിനു വേണ്ടുന്ന കിളി, വളമിടൽ മുതലായ സംസ്കാരാദികളിൽ എടുപ്പിട്ടിരിക്കുന്ന അനേകായിരം ആശരന്മാരാരും നിറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ അശോകവനിക നിശ്ചയമായും പരിശോധിക്കണം. രക്ഷിപ്പാൻ നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രാക്ഷസഗണങ്ങൾ ഈ പാദപങ്ങൾ വേണ്ടിവണ്ണം രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു. വായുപോലും ഇവിടെ ശക്തിയോടെ ചലിക്കുന്നില്ല. രാവണസൈന്യങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ അകപ്പെടാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടിയും രാമകാര്യാത്ഥമായും ഞാൻ എന്റെ ശരീരം ഏറ്റവും ചെലവാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനി കാര്യനിവൃത്തിക്കു ദേവന്ദ്രിഗണങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹമാണ് വേണ്ടതു്. സ്വയംഭൂവും ഭഗവാനുമായ ബ്രഹ്മാവും ദേവഗണങ്ങളും അഗ്നിഭഗവാനും വായുദേവനും വജ്രഭൃത്തായ ദേവേന്ദ്രനും പാശധാരിയായ വരുണനും സോമസ്യുന്മാരും മഹാത്മാക്കളായ അശ്വിനീദേവകളും മന്തരുകളും മഹേശ്വരനും സമൃദ്ധതങ്ങളും ഭൂതാധിപനും മറ്റു ദിവ്യരൂപധാരികളും മാർഗ്ഗമല്ലെത്തിൽ ഇരിക്കുന്നവരായ മറ്റു ദേവന്മാരും കാര്യം സിദ്ധിക്കാതി എന്തെന്ന അനുഗ്രഹിക്കേണമേ. ഉയർന്ന നാസികയോടും പാണ്ഡുരമായ ദന്തങ്ങളോടും സ്വതസ്സിദ്ധമായ മന്ദഹാസത്തോടും പത്മപത്രംപോലെ മനോഹരമായ നേത്രങ്ങളോടും കൂടിയ സീതാദേവിയുടെ തെളിഞ്ഞ താരാധിപവദനം എനിക്കു കാണാൻ സാധിക്കുമൊരാകട്ടെ. അതിദാരുണവും അത്യന്തം ഘോരവുമായ പാപകർമ്മത്തിൽ ആസക്തിയോടുകൂടിയവനും ക്ഷുഭനും ഭയങ്കരനുമായ ഈ രാവണനാൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ട അബലയും ദുഃഖാകലയുമായ സീതയെ കാണാൻ എനിക്കു സാദ്ധ്യമൊവട്ടെ.

സക്തം - 14

മഹാതേജസ്വിയായ ഹന്തമാൻ ഇങ്ങിനെ മുഹൂർത്തനേരം ധ്യാനിച്ചു സീതാദേവിയെ സ്തുരിച്ചുകൊണ്ടു രാവണാഗ്രഹത്തിൽ നിന്ന് അശോകവനികയുടെ മതിൽക്കെട്ടിലേക്കും പിന്നീടു പ്രാകാരാന്തർഗാതത്തിലേക്കും കയറിച്ചു മാടി. അവിടെ വസന്താരംഭത്തിൽ പുത്തുനിന്നിരുന്ന വൈചിത്ര്യമധ്യ പലതരം വൃക്ഷങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടു പ്രാകാരത്തിന്മേൽ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന ഹന്തമാന്റെ സർപ്പാംഗങ്ങളും ഹാർഷാധികൃതന്മാർ പുളകാവൃതന്മാരായി. പലനിമരങ്ങൾ, അശോകവൃക്ഷങ്ങൾ, പുഷ്പവൃക്ഷങ്ങളായ ചെമ്പകങ്ങൾ, ഉദ്യാലം, നാഗം, കൃതം, മക്കടകം എന്നീ പലതരം ഭൂതഹങ്ങളും ആ വാടികയിൽ ഹന്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. പിന്നീടു ആ മഹാകവി വലിച്ചുവിട്ട ബാണാഭുപാലെ അതിതുണ്ണും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടു അനേകം ലതാവലികൾ കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞുള്ള മുതവൃക്ഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നതും മനോഹരവണ്ണത്തോടു കൂടെ പ്രകാശിക്കുന്നതും ചെറുപക്ഷികളുടെ കണ്ണാനന്ദകരമായ മോഹനസ്വരങ്ങൾ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ആ രത്നോദ്യാനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. വിഹഗവൃന്ദങ്ങളാലും മൃഗസഞ്ചയങ്ങളാലും വിചിത്രതരമായിരുന്ന ആ വൃക്ഷവനിക പുത്തുനിന്നിരുന്ന പുഷ്പസമൃദ്ധങ്ങൾകൊണ്ടു ഉദിച്ചുയരുന്ന ആദിത്യനെപ്പോലെ വിളങ്ങി. പുഷ്പഫലങ്ങൾ നിറഞ്ഞു താഴ്ന്നുനിന്നിരുന്ന വിശിഷ്ടവൃക്ഷവൃന്ദങ്ങളോടുകൂടിയ ആ പുഷ്പവാടിയിൽ മകരന്ദമുണ്ടു മടിച്ചു വണ്ടുകളും, മാന്തളിർ തിന്നു തുഷ്ണിപുണ്ടു കയിലുകളും പരമാനന്ദത്തോടെ ഏതുകാലത്തും പാത്തിരുന്നു. മനോഹരമായ വസന്തകാലത്തിൽ മയിലുകളുടെ കളകളുടനവനും മറ്റു പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ സഞ്ചാരഭാഷാഷവും ഇണചേർന്നുള്ള ചെറുപക്ഷികളുടെ വിവിധതരശൃംഗാരചേഷ്ടകളും ഹൃദയാനന്ദം നൽകുന്നവയായിരുന്നു. നയനകോമളമായ ആ ഉദ്യാനത്തിൽ ഉത്തമയായ സീതയെ തിരഞ്ഞു നടന്നിരുന്ന ആ വാനരശ്രേഷ്ഠൻ അവിടെ സുഖനിദ്രയിൽ ആണ്ടു

കൊണ്ടിരുന്ന വിഹഗസമൂഹത്തെ ഉണർത്തി. ഉറക്കത്തെട്ടി പറന്നു കൊണ്ടിരുന്ന പക്ഷിസംഘങ്ങളുടെ ചിറകടിയേറും തരുജാലങ്ങൾ അവനിൽ പൂപ്പുറുപ്പി ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം ആ അശോകവനി കാമലൈ ശ്രീഹന്തമാൻ പൂപ്പുമയമായൊരു പറ്റുതംപോലെ വിളങ്ങി. മരക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽ ചാടിസ്സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ കപികുഞ്ജരനെക്കണ്ടു വസന്തനാണെന്നു സർവ്വഭൂതങ്ങളും വിചാരിച്ചു. കൊഴിഞ്ഞുവീണുകിടന്നിരുന്ന വിചിത്രപൂപ്പുങ്ങളാൽ ആ വനഭൂമി ശ്രേഷ്ഠഭരണങ്ങൾ അണിഞ്ഞിട്ടുള്ളൊരു വനതരുണിയെപ്പോലെ ശോഭിച്ചു. അതിബലവന്തായ ആ കപിവരന്റെ സഞ്ചാരനിമിത്തം ഉഗ്രമായിപ്പിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വൻമരങ്ങൾ, പൂപ്പുങ്ങളും ഇലകളും കൊഴിഞ്ഞുവീണു നഗ്നമായങ്ങളായി. വസ്ത്രാഭരണങ്ങൾപോലും പണയംവെച്ചു ചൂതിൽ തോററുനില്ക്കുന്ന ചുരുട്ടികരളപ്പോലെ അവ നിശ്ചലങ്ങളായി. കൊടുങ്കാറ്റാൽ പീഡിക്കപ്പെട്ടപ്പോലെ അവ ആശ്രയശോശങ്ങളല്ലാതായ് ഭവിച്ചു. അത്രയും അനരാഗത്തോടുകൂടി നായകനാൽ പാനംചെയ്യപ്പെട്ട അധരപ്പടങ്ങളോടും ഭന്തനഖസന്നിവേശങ്ങൾകൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന ക്ഷതങ്ങളോടും മട്ടനാടികുറുപ്പിത്തം മാഞ്ഞുപോകപ്പെട്ടുകുറിക്കൂട്ടുകളോടും ചിന്നിച്ചിതറിയ തവമുടിയോടും കൂടി സുരതശ്രാന്തയായ് ഭവിച്ചിരുന്ന ഒരു നായികയെപ്പോലെ അതിമനോഹരിയായ ആ വനികാവനിതയും ഹന്തമാന്റെ ചീഡകരഘ്നര അവകോലപ്പെട്ടുപോയി. വർഷകാലത്തിൽ വിന്ധ്യപർവ്വതത്തിൽ ചെന്നുപതിക്കുന്ന മേഘജാലത്തെ മാരുതൻ എപ്പുകാരും അടിച്ചു പറപ്പിക്കുമോ അപകാരം ആ ഉദ്യാനഭൂമിയിലുള്ള വൃക്ഷലതാദികളെ മാരുതാത്മജനായ ഹന്തമാനും തല്ലിത്തകർത്തു. കപിശ്രേഷ്ഠനായ ആ ആശുഗാത്മജൻ വീണ്ടും ഉദ്യാനഭൂമിയിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടു മണിഭൂമികൾ, രജതനിലങ്ങൾ, സ്വർണ്ണപോലെ തിളങ്ങുന്ന മനോഹരസ്ഥലങ്ങൾ, രത്നപ്പടവുകളുള്ള ശുദ്ധജലപൂർണ്ണമായ തടാകങ്ങൾ, മുത്തു, പവിഴം എന്നിവ കലൻ മണൽതരികളോടുകൂടിയവയും ഇടയ്ക്കിടെ സ്തംഭികപ്പലകകൾ പടുത്തിട്ടുള്ളവയും ആയ കുട്ടിമങ്ങൾ, നടു

കുക്കുകളിൽ നില്ക്കുന്ന വിചിത്രതരവും പൊൻമയവുമായ വൃക്ഷങ്ങൾ മുതലായവയും കണ്ടു. വിരിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ചെന്താമര, നീലത്താമര എന്നീ പുഷ്പങ്ങളോടുകൂടിയവയും ഹംസം, കളഭംകോഴി തുടങ്ങിയ നീർപക്ഷികളുടെ മഞ്ഞുനാരങ്ങത്തോടുകൂടിയവയുമായ തോടുകളും ഹന്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. ചക്രവാകങ്ങൾ അവയുടെ ഇരകൾക്കും നിന്നു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇരുവശത്തും വളർന്നിരിക്കുന്ന വൃക്ഷശ്രേണികൾകൊണ്ടും വിചിത്രലതകൾകൊണ്ടും അവ ഏറ്റവും ശോഭിക്കുന്നതുണ്ട്. അമൃതതുല്യമായ നിമ്ബലജലം വഴിഞ്ഞൊഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന നീച്ചാലുകളും സദാ ജലപരിപൂർണ്ണങ്ങളായുള്ള തടാകങ്ങളും പലതരം വല്ലിക്കൊടികൾ കെട്ടിപ്പടന്ന് കല്പകവൃക്ഷങ്ങളും കവീരവൃക്ഷങ്ങളും വിചിത്രതരങ്ങളായ വല്ലിക്കൊടികളും കൊണ്ട് അവിടമെങ്ങും നിറഞ്ഞിരുന്നു. വീണ്ടും ഹന്തമാൻ സഞ്ചരിച്ചു വന്നിച്ച് മേഘംപോലെ കരകറെക്കുറത്തുള്ളതും ഉന്നതവും നിത്യമായ ശിഖരങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ ഒരു മഹാപർവ്വതം കണ്ടു. കല്പരക്ഷ തുല്യമായ അസംഖ്യം ഗന്ധാരങ്ങളോടുകൂടിയ ആ പർവ്വതം ലോകത്തിൽവെച്ചു ഏറ്റവും മനോഹരമായതായിരുന്നു. അതിന്റെ സാനകങ്ങളിൽനിന്നും കിളിപ്പൊഴികൾക്കൊണ്ടിരുന്ന നദികൾ പ്രണയകാപത്താൽ പ്രിയാങ്കുവിടെഴുന്നേറുപോകുന്ന പ്രിയമാരെന്നപോലെയും അതിൽചെന്നലച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന താഴ്ന്ന വൃക്ഷശാഖകൾ, പ്രമദയെത്തടുത്തുനിർത്തി സമാധാനപ്പെടുത്തുന്ന ബന്ധുക്കളെപ്പോലെയും വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ക്രോധം തീർന്നു വീണ്ടും പ്രിയകാന്തന്റെ പാദാന്തികം പ്രാപിച്ചതിൽക്കുന്ന ഭയിതമാരെപ്പോലെ ആ നദികൾ പർവ്വതപാദത്തിൽ മുഴറിനില്ക്കുന്നതും ഹന്തമാൻ അവലോകനംചെയ്തു. അതിന്നു സമീപം പലതരം ഖഗൗഘങ്ങൾ അധിവസിച്ചുവരുന്നതും സ്തംഭികനിഭമായ ശീതജലം നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നതും ശ്രേഷ്ഠതരമായ രത്നപ്പടവുകൾ കെട്ടിപ്പടുത്തിട്ടുള്ളതും മുത്തമണികൾ ഇടകലന്ന് മണൽതരികളോടുകൂടിയതും ആയ ഒരു കൃത്രിമനടിയും പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മൃഗസമൂഹങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതും പല വർണ്ണത്തിലുള്ള

വൃക്ഷവതാദികൾകൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്നതും വിശ്വകർമ്മാവൃതനെ
 നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഉല്പാദനാസാദങ്ങളാൽ പരിപൂർണ്ണമായതുമായ കൃത്രി
 മകാനനങ്ങൾ ചിവിതരതരമാംവണ്ണം ആ വാഹിനിക്കു ചുറ്റും മുഴ
 നുകൊണ്ടിരുന്നു. വൃക്ഷങ്ങൾ അയ്യോനും കെട്ടിപ്പടന്ന് ആ ഉദ്യാ
 നഭൂമിയിലുൾക്കൊള്ളാത്ത മേൽക്കൂടിപ്പോലെ വിളങ്ങി. ആ
 ഓരോ തരുമുലയും സ്വസ്ഥതരകൾ കെട്ടിപ്പടുത്തിട്ടുള്ളതായിര
 ന്നു. അവയ്ക്കിടയിൽ വല്ലികൾ ചുറ്റിപ്പടന്നുള്ളതും പത്രപാർശ്വ
 കൾ തിങ്ങിനില്ക്കുന്നിടത്തും പൊൻനിറത്തോടെ പരിശോഭിക്കുന്ന
 തുമായ ഒരു ശിംശിപാദവൃക്ഷവും ഹന്തമാൻ കണ്ടു. ആ തരുമുലയ്ക്കി
 ന്നു ചുറ്റും കനകംകൊണ്ടൊരു മണ്ഡപം സമ്മോഹനതരം കെ
 ടിപ്പടുത്തിരുന്നു. തന്നിമിത്തം ആ ശിംശിപാദവൃക്ഷം അലവര
 ശോഭിക്കുകയൊണ്ടു. ആ ദിവ്യവൃക്ഷത്തിന്റെ കാന്തിയാൽ ചുറ്റ
 മുള താഴ്വരകളും വെള്ളച്ചാട്ടങ്ങളും കൂടി അഗ്നിപ്രഭയ്ക്കുപോലും
 തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കാഞ്ചനംപോലെ ശോഭിക്കുന്ന മറ്റു പല
 മരങ്ങളും അവിടെ ചുറ്റും നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ആ വൃക്ഷകാന്തി ത
 ന്റെ ശരീരത്തിങ്കലും വ്യാപിക്കുകയൊണ്ടു മേൽപറ്റം ചുറ്റി
 വലംവെക്കുന്ന സൂര്യനെപ്പോലെ താനും പൊന്മയനായിത്തീർ
 പോയെന്നു വീരാഗ്രണിയായ ഹന്തമാൻ വിചാരിച്ചു. കാഞ്ചന
 വണ്ണമുള്ള ആ വൃക്ഷങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതും
 കാറ്റിൽ അലച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നിമിത്തം അതിന്മേൽ കെട്ടിത്തു
 ക്കിയിരുന്ന കിടപ്പിനികളുടെ അത്യുച്ചമായ ക്വണിതത്തോടുകൂടി
 യതുമായ ആ ശിംശിപാദവൃക്ഷം കണ്ട് ആശ്ചര്യഭരിതനായ ഹന്ത
 മാൻ ശ്രീരാമദർശനത്തിങ്കൽ അത്യാസക്തനും രാവണാധീനത്തിൽ
 അകപ്പെടുകനിമിത്തം അതിചിന്തയും ആയ വൈഭവമിയ ഏ
 നിക്കിവിടെക്കണ്ടെത്തുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു വിചാരത്തോടെ പ
 ള്ലങ്ങളും മൊട്ടുകളും തളിരുകളുംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞു നിബിഡമായി
 അഴിച്ചുനിന്നിരുന്ന ആ ശിംശിപാദവൃക്ഷത്തിന്റെ അഗ്രശാഖ
 യിൽ ചെന്നുകൂടി. “ഓഴുബുദ്ധിയായ രാവണന്റെ ഈ അശോക
 വനിക ഏതായും രമ്യമായതെന്നു ചെമ്പകം, ചന്ദനം, ഇരഞ്ഞി

മുതലായ വിശിഷ്ടവൃക്കുക്കളും ചെറുപക്ഷികളുടെ മനോഹരശ്രുതി തങ്ങൾക്കൊണ്ടു രമ്യതരമായ തണ്ടലർപൊയ്ക്കയും ഉള്ള ഈ ഉദ്യാനത്തിൽ രാഘവമഹിഷിയായ സീത നിശ്ചയമായും സേപകൂയം വന്നുചേരും. മനോഹരവസ്തുക്കൾകണ്ടാനന്ദിക്കുന്നതിൽ അത്യന്തം കൌതൂഹലത്തോടുകൂടിയവളും രമ്യങ്ങളായ വസ്തുവസ്തുക്കളുടെ മാഹാത്മ്യം ആസ്വദിച്ചറിയുന്നതിൽ നിപുണയും പതിവ്രതാശിരോമനിയും രാമചിന്തനിമിത്തം ചഞ്ചലേഷണയുമായ ആ പേടമാൻകണ്ണി, ഈ ഉദ്യാനമാഹാത്മ്യംകണ്ടാനന്ദിപ്പാൻ ഇവിടെ വരാതിരിക്കയില്ല. രാമചിന്തനിമിത്തം സന്തപ്തചിത്തയും വാമലോചനയുമായ ആ ദേവി—ദുഷ്ടികൾ പതിപ്പിപ്പാൻ തക്ക മനോഹരവസ്തുക്കൾ ഇന്നിന്നവയാണെന്നു തിരിച്ചറിവാൻതക്ക സാമത്വമുള്ള ആ മോഹനഗാത്രി—വനവാസത്തിൽ നന്നെ പരിചയം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവളും വനവാസംതന്നെയാണ് സുഖപ്രദമെന്നു സ്ഥാപിപ്പാൻതക്കവണ്ണം പ്രാകൃതവസ്തുക്കളുടെ മാഹാത്മ്യം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവളും രാമപ്രിയയുമായ ആ ഭീമലോചന—ദേവിജാനകി—വനസഞ്ചാരികളുടെ നിത്യസുഖത്തെ അഭിനന്ദിക്കുമാറുള്ള സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ ആ വിദേഹരാജപുത്രി—സന്ധ്യാവന്ദനാദികളിൽ കൃതനിശ്ചയയും ഉൽകൃഷ്ടജ്ഞാനിയായ ജനകന്റെ പുത്രിയും ആയ ആ വരവണ്ണിനി—സന്ധ്യാവന്ദനത്തിനായി ശുഭജലപരിപൂർണ്ണമായ ഈ ആറ്റിൽ വന്നെത്തും നിശ്ചയം. രാജശ്രേഷ്ഠനായ ശ്രീരാമനു സമ്മതയും പരിപാവനയും ആയ ആ രാഘവപത്നിക്കു ഏതയും അനുരൂപമായതാണ് ഈ അശോകവനിക. ആ ദേവി ജീവസന്ധാരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിൽ പൂർണ്ണചന്ദ്രമുഖത്തോടുകൂടിയ അവൾ നിശ്ചയമായും ശുഭജലം നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന ഈ നദിയിൽ വന്നുചേരാതിരിക്കയില്ല. മഹാനായ ഹനുമാൻ ഇപ്രകാരം ഓരോന്നു ചിന്തിച്ചു രാമപത്നിയെ പ്രതീക്ഷിച്ചും നാലുപാടും നോക്കിക്കണ്ടുകൊണ്ടു നിബിഡമായിത്തഴച്ചുനിന്നിരുന്ന ആ ശിംശിപാവുകുരുത്തിന്മേൽ മറഞ്ഞിരുന്നു.

സക്തം - 15

സീതാദേവിയെത്തിരുന്നവനായ മാരുതാത്മജൻ ആ ശിംശിപാവുക്ഷത്തിന്മേൽ ഇരുനുംകൊണ്ടു കണ്ണുതുണന്നത്ര ഭൂരം ചുറ്റും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. കല്പകവല്ലികളും വൃക്ഷവൃന്ദങ്ങളും നിറഞ്ഞു നാലുപാടും ദിവ്യഗന്ധം വീശി, മൃഗപക്ഷികൾ തിങ്ങിവിങ്ങി, പഞ്ചമസ്വരം മുഴക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആ ഉദ്യാനം നന്ദനവനത്തിനതുല്യം വിളങ്ങിയിരുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല അതിന്നു ചുറ്റും ദേവഹമ്യങ്ങൾപോലെയുള്ള അസംഖ്യം പ്ലാസാദങ്ങളും ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സ്വപ്നോദപോലെ തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന പത്മങ്ങളും മല്ലുലങ്ങളും നിറഞ്ഞുള്ള തടാകങ്ങൾകൊണ്ടും വിരിപ്പുകൾ കൊണ്ടലങ്കരിച്ചിരുന്ന ആസനങ്ങൾ നിരത്തിയിട്ടിട്ടുള്ള അസംഖ്യം ഭൂഗൃഹങ്ങൾകൊണ്ടും ആ ഉദ്യാനഭൂമി എത്രയും കാന്തിയോടെ ശോഭിച്ചു. ഏതുകാലത്തും പുത്തു കാഴ്ചയ്ക്കുന്ന വൃക്ഷവൃന്ദങ്ങളാൽ മനോഹരവും പുത്തുനില്ക്കുന്ന അശോകത്തിൻപ്രഭ നിമിത്തം തരുന്ന സുഗന്ധമെപ്പോലെ ഉജ്ജ്വലിക്കുന്നതും ആയ ആ വനതലമെല്ലാം ശിംശിപാവുക്ഷത്തിന്മേൽ ഇരുനുംകൊണ്ടുതന്നെ ഹന്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. വീണ്ടുകിടന്നിരുന്ന അരുവറ്റ പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു വനഭൂമി വിചിത്രതരമായിന്നിരുന്നു. പുന്നാഗം തുടങ്ങിയ ഭൂതഹങ്ങൾ അടിമുതൽ മുടിവരെ മനോഹരകുസുമങ്ങൾ വഹിച്ചുനില്ക്കുന്നുണ്ട്. പുത്തുനില്ക്കുന്ന അശോകങ്ങൾ ശോകമകരത്തെക്കുറവ തന്നെയായിരുന്നു. അവ നിർഭരമായ പുഷ്പതതിയാൽ നിലത്തോടൊപ്പം താഴ്ന്നുനിന്നു വിഭവം വർഷിക്കുമ്പോൾ വിനയം ഏറിയിരിക്കേണമെന്ന തത്വം വെളിവാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നിയമ പുഷ്പിച്ചിട്ടുള്ള കണ്ണികാരം, ഖ്യാച്ചി എന്നീ വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്നും ചിതറിക്കൊണ്ടിരുന്ന വിശേഷമായ കാന്തിനിമിത്തം ദിക്കെങ്ങും പ്രകാശമാനമായിത്തീർന്നിരുന്നു. പുന്ന, എഴിലാമ്പൽ, ചമ്പകം, മറ്റോ ഏതെങ്കിലും വൃക്ഷത്തിൻവേരുകൾ പൂർണ്ണമായിത്തീർന്നു മറ്റു

ക്ഷണങ്ങളും നന്നത്തഴച്ചു പുതു ചിലവ സ്വസ്ഥ്വംപോലെയും മറ്റു ചിലവ അഗ്നിശിലകൾപോലെയും പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനായോടുകൂടിയ മറ്റു പല വൃക്ഷങ്ങളും അവിടെ തഴച്ചുനില്ക്കുന്നുണ്ട്. അസംഖ്യം അശോകവൃക്ഷങ്ങളും നാനാ തരജാലങ്ങളും നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ആ അശോകവനം മുറുപാടും വിവിധോദ്യാനങ്ങളോടുകൂടിയ നന്ദനവനംപോലെയൊ ചൈത്രരഥംപോലെയൊ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഏതു കാലത്തും പുഷ്പിച്ചു പൂന്തേൻ ഗന്ധം സർവ്വത്ര പ്രസരിക്കുന്നതും രമണീയകാന്തിയോടുകൂടിയതുമായ ആ ഉദ്യാനം പുഷ്പങ്ങളാകുന്ന ജ്യോതിർണ്ണത്താൽ രണ്ടാംവാ നമെന്നപോലെയും കസുകങ്ങളാകുന്ന വിവിധരത്നങ്ങളാൽ അഞ്ചാംസമുദ്രമെന്നപോലെയും അപാരവും അഗാധവും ആശ്ചര്യ ഭരിതവുമായിരുന്നു. ബഹുവിധ പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ മനോഹര സ്വനങ്ങൾകൊണ്ട് അതീവരമ്യവും പലവിധമായ പുഷ്പഗന്ധം വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നിതിനാൽ അത്യാനന്ദപ്രദവുമായിരുന്നു. ഉത്കൃഷ്ടമായ ഗന്ധപ്രവാഹത്താൽ ആ ഉദ്യാനം രണ്ടാമതൊരു ഗന്ധമാദനശൈലംപോലെ ശോഭിച്ചു. മഹാനായ ഹന്തമാൻ ആ അശോകവനികയിൽ അധികം അകലത്തല്ലാതെ ഉന്നതവും കൈലാസപുഷ്പംപോലെ അതിശുഭ്രവും ആയ ഒരു ചൈത്രപ്രാസാദം കണ്ടു. ആ പ്രാസാദം സ്തംഭസഹസ്രങ്ങൾ കൊണ്ടു സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതും പവിഴംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ സോപാനങ്ങളോടുകൂടിയതും സർവ്വത്ര സ്വസ്ഥ്വത്തകിടകൾ പതിച്ചു നില്ക്കുന്നതോടുകൂടിയതുമാണ്. രീപ്രമായ ഭീഷ്മിയാൽ കാണികളുടെ കണ്ണുകൾ മറ്റൊരു ആ ഉന്നതചൈത്രപ്രാസാദം ഉജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടു മോലമണ്ഡലത്തോടുതമ്മി നില്ക്കുന്നതുണ്ട്. ആ ഉദ്യാനഭൂമിയിൽ മുഷിഞ്ഞ വസ്ത്രം ധരിച്ചും രാക്ഷസസ്ത്രീകളാൽ കാത്തുറക്കിക്കൊണ്ടും ഉപവാസംനിമിത്തം നന്നു ഭക്ഷിച്ചും ഭീനതകൈക്കൊണ്ടും അടിക്കടി നെടുവീപ്പിട്ടും ശുദ്ധപക്ഷാഭിയിലെ തിരുൾക്കല പോലെ നൈർമ്മല്യം വഹിച്ചുമിരിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീരൂപം ഹന്തമാൻ വീക്ഷിച്ചു. ആ മനോഹരീയാവട്ടെ—പുകമുടിയ അഗ്നിജാല

പോലെ പൊടിയണിഞ്ഞു മന്ദീഭവിച്ച സൗന്ദര്യവിശേഷത്താൽ
 കാണികളുടെ ഹൃദയത്തെ ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വല്ലാതെ ഉല
 ഞ്ഞു ചളിപ്പുറങ്ങ ഒരു മഞ്ഞപ്പട്ട് ഉത്തരീയമായിലാരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
 അംബുജങ്ങളില്ലാത്ത പൊയ്ക്കപ്പോലെ അലങ്കാരനിറായായും, ലജ്ജ
 യിൽ മുഴുകി ശോകാഗ്നിയിൽ വെന്തുരുകി നന്നു വാടിത്തളന്നും,
 ചൊവ്വയാൽ ബാധിതയായ രോഹിണീനക്ഷത്രപോലെ തീർപ്പി
 കാഞ്ഞും, കണ്ണീർ ചൊരിഞ്ഞും ഭൂദാനിമിത്തം ചിന്തയിലാണ്ടും,
 പ്രിയജനത്തെക്കൊന്നായ്ക്കാൽ ശോകാഗ്നിയിൽ മുഴുകിയും, രീരെ
 അവശയായും ഭവിച്ചിരുന്നു. ചെന്നാൽപ്പോൽ ചുറ്റപ്പെട്ടും കൂട്ടം
 വിട്ടുചിരിച്ചെന്ന മാൻപേടപോലെ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ ചുറ്റിവളഞ്ഞു
 കൂടു ആ ഉത്തമോത്തമ അവരെ ഭയന്നു വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.
 കാളസ്തംഭപോലെ നീണ്ടുലഞ്ഞ അവളുടെ നീലഭവണി ജാലന
 ത്തിൽ വന്നുവീണു ശരൽക്കാലത്തു നീലവനരാജിയാൽ വന്ന
 തലംപോലെ ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സുഖാഹ്യാണെങ്കിലാ
 ണഴലിൽ ആണ്ടും അവശത വെളിപ്പെടുത്തത്തക്ക തളച്ചുയോടു
 കൂടിയും ആയിരുന്നു ആ തരുണീരത്നം സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നത്.
 കൃശാഗിയും, മലിനവേഷയും, ദീർഘനേത്രയുമായ ആ മനോഹരി
 യെക്കണ്ടു 'കാമരൂപിയും രാക്ഷസേശ്വരനുമായ രാവണൻ അപ
 ഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോയ സീതയെന്നയാണിവളെ'ന്നു മഹാനായ ഹ
 നുമാൻ യുക്തിയുക്തം നിശ്ചയിച്ചു. ഞങ്ങൾ ഒരു ദിവസം ഭൃശ
 മുകാചലോപരിമിതൽ വിനോദാത്മം സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ പൂർണ്ണ
 ചന്ദ്രനു തുല്യമായ വടനകാന്തിയോടും, വൃത്തമൊത്ത കൊങ്കത്തട
 ങ്ങളോടും, ദിക്കെങ്ങും ഇരുടകററത്തക്ക ശരീരകാന്തിയോടും, മുരു
 ങ്ങിയുണ്ടു തലമുടിയോടും, ബിംബോഷ്ടങ്ങളോടും, കൃശമായ കടീ
 തടത്തോടും, ഒന്നോടൊന്നു അത്യന്തം യോജിപ്പോടുകൂടിയ അവയ
 വാലടനയോടും, താമരദളംപോലെ ആയതവും രമ്യവുമായ അ
 ക്ഷിപ്രയത്തോടുംകൂടി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു സുന്ദരാപാശി
 യെ രാവണൻ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതു കണ്ടുവല്ലോ.
 ഈ മനോഹരി അവർതന്നെയായിരിക്കണം. കാമനു രതി

യെപ്പോലെ സുന്ദരഗാത്രിയായ ഇവൾതന്നെയായിരിക്കണം ആ
 രാലവപത്തി. പുണ്യചന്ദ്രപ്രഭുപോലെ ഇവൾ പാരിന്നെല്ലാം
 പ്രിയപ്പെട്ടവൾ തന്നെ. ഭക്തമതാപസിക്കതല്ലാ ഇവൾ വെ
 ളംനിലത്തുതന്നെ ഇരിക്കുന്നുവല്ലോ. നാഗേന്ദ്രപതിയെപ്പോലെ
 അടിക്കടി നിശ്ചയിക്കുന്നതുണ്ട്. നന്ന ഭയന്നും പുകച്ചുന്ന
 ചെന്തിക്കണക്കെ ശോകനിരയാൽ കാന്തികറഞ്ഞും ഇരിക്കുന്നു.
 സന്ദിശമായ സൂരിപോലെയും, ക്ഷീണദശയെ പ്രാപിച്ച ലഭ്യ
 പോലെയും, ഭഗമായ ശ്രദ്ധപോലെയും, നശിച്ചുപോയ ആശ
 പോലെയും, വിപ്ലവ വന്നുപോയ സിദ്ധിപോലെയും, കലശലായ
 മായ ബുദ്ധിപോലെയും, അന്യായമായ അപവാദത്താൽ മലിന
 റായിത്തീർന്ന കീർത്തിപോലെയും അത്യന്തം ശോച്യമായ അവസ്ഥ
 യെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഇവൾ രാമസമീപം എത്തുവാൻ സാധി
 ക്കാതെന്നിമിത്തം അതിദീനയായി മാഴ്ചയും തന്നെ അപഹരിച്ചു
 കൊണ്ടുപോരികനിമിത്തം അരക്കരോടുള്ള കോപാഗ്നിയെ ജ്വലി
 പ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു മാൻപേടപോലെ ഭയസുഖകണ്ഠായ ഭ്രഷ്ടി
 കൾ അവിടവിടെ പതിപ്പിക്കുന്നു. ബാഷ്പാവിലവും കഷ്ടതിരുങ്ങ
 പക്ഷങ്ങളുള്ളവയുമായ വിലോചനങ്ങൾ ഇടക്കിടെ തുടച്ചും അട
 ക്കടി നെടുവീപ്പിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുണ്ട്. ചളിപുരണ്ടും ഭൂഷ
 ണാഹ്യാണൈങ്കിലും ഭൂഷണാഹീനയായും കാർകൊണ്ടലാൽ മൂട
 പ്പെട്ട ചന്ദ്രകാന്തിപോലെ മങ്ങിയുകൊണ്ടിരുന്ന സീതയെക്കണ്ടിട്ടു
 വേദവിജ്ഞാനമില്ലായ്മയാൽ സംസ്കാരം സിദ്ധിക്കാത്ത വിദ്യയെ
 നന്നാ ശബ്ദവ്യൽപ്പത്തിയില്ലായ്മനിമിത്തം അത്ഥഭേദത്തെ പ്രകാ
 ശിപ്പിക്കുന്ന വാക്കെന്നൊ സംശയിക്കത്തക്കവണ്ണം ശോഭിച്ചു
 കൊണ്ടിരുന്ന അവൾ സീത തന്നെയൊന്നെ പ്രയാസപ്പെട്ടുകൊ
 ണ്ടു ഹന്തമാൻ തീർച്ചയാക്കി. കന്മഷാഹീനയും രാജപുത്രിയും റി
 ശാലേക്ഷണയുമായ അവൾ സീത തന്നെയൊന്നെ ഹന്തമാൻ
 യുക്തിയുക്തം തീർപ്പുപെടുത്തിയുകൊണ്ടു വീണ്ടും ഇരവിധം ഓ
 രോന്നു ചിന്തിച്ചു: 'സീതാദേവി അന്നിഞ്ഞിരുന്നതായ ആഭരണ
 ങ്ങൾ ഇന്നിന്നവയൊന്നെന്നു രാമചന്ദ്രൻ എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

അവ അതിമനോഹരങ്ങളായ കാതോലകൾ, കണ്ഡലങ്ങൾ, കണ്ണി പാർപ്പങ്ങളിൽ ധരിപ്പുന്ന കണ്ണികൾ, കല്ലും പവിഴവും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഹസ്താഭരണങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാമാണ്. ഭർത്താവിനു ഹകാലത്തു അലങ്കാരം അനുചിതമാകയാൽ അതാ ദേവി അവയെ അഴിച്ചു ഒരു മരക്കൊമ്പിൽ തൂക്കിയിരിക്കുന്നു. വിരഹതാപം കൊണ്ടെന്നപോലെ അവ നന്നെ കറുത്തിരുണ്ടിട്ടുണ്ട്. ബഹു കാലം അംഗങ്ങളിൽ അണിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ട് അതതു സ്ഥാനങ്ങളിൽ അവ പതിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന പാടുകളും ഇവയിൽ വ്യക്തമായിക്കാണുന്നു. ശ്രീരാഘവൻ എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ആഭരണങ്ങൾ തന്നെയാണ് ഇവയെല്ലാം. ഋഗ്വേദകാലത്തിൽ വന്നുവീണ ആഭരണങ്ങൾമാത്രം ഈ കൂട്ടത്തിൽ കാണുന്നില്ല. മാരുതചന്ദ്രൻ പറഞ്ഞതായ എല്ലാ ആഭരണങ്ങളും ഇവിടെ കാണാനുണ്ട്. രാവണൻ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ അവളുടെ തങ്കക്കുസവുള്ള പട്ടുവസ്ത്രം ഒരു മരക്കൊമ്പിൽ തടയുകയും തത്സമയം സുഗ്രീവാദികളായ ഞങ്ങൾക്കു ആയതു വ്യക്തമായിക്കാണാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവർ ഉടുത്തിരിക്കുന്ന ഈ പട്ടുവസ്ത്രമാകട്ടെ, നന്നു ജീർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്നു കാരണം ചിരകാലധാരണംതന്നെയായിരിക്കാം. എങ്കിലും ഇതിന്റെ വിറവും തരവും ആ വസ്ത്രത്തിന്റേതുപോലെത്തന്നെയായിരിക്കുന്നു. വീണകിട്ടിയ ആ ശ്രേഷ്ഠാഭരണങ്ങൾ ഇവളാൽ വിക്ഷിപ്തങ്ങൾതന്നെ നിശ്ചയം. താഴെ പതിക്കുമ്പോൾ അവയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന മനോഹരമായ ക്ഷണിതവും പ്രഭയും ഇവയ്ക്കും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ദുഷ്ടികളിൽ പതിയുന്നില്ലെങ്കിലും ഹൃദയത്തിങ്കൽ സദാ രാമചന്ദ്രൻ കണ്ടുകൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കുന്ന ആ രാമപട്ടമഹിഷി നിശ്ചയമായും കനകവണ്ണാംഗിയായ ഇവർ തന്നെ. യാതൊരുത്തിയുടെ വിജോഗതന്താൽ, ഒരു സ്ത്രീയാണെന്നോത്തുള്ള കനിവു, ആശ്രിതയാണെന്നുള്ള അലിവു, പ്രിയതമയാകകൊണ്ടുള്ള ശോകം, ഭാര്യയില്ലാതായുവിക്കയാലുള്ള മനതാപം എന്നിങ്ങിനെ നാലു സംഗതികൾകൊണ്ടു ശ്രീരാമഭട്ടൻ കഠിനമായ കടന്നു അനുഭവിക്കുന്നു.

വോ ആ രാമപതിയായ സീത ഇവൾ തന്നെ. ഏതുവിധം ദേവിയായ ഇവളുടെ മെയ്യും അംഗപ്രത്യംഗഭംഗിവിശേഷവും ശോഭനമായിരിക്കുന്നുവോ അതിന്നു എത്രയും അനുരൂപമായ വിധത്തിലാണ് ശ്രീരാമ്യവീരന്റെയും ആകൃതിവിശേഷം. രന്നിമിത്തവും ഈ സുന്ദരഗാത്രി രാമപതിയായ സീത തന്നെ എന്നു നിശ്ചയിക്കാം. ഈ ദേവി സഭാ രാമചന്ദ്രന്റെ മനോഹരവിശ്ര ഹവും രാമചന്ദ്രൻ സഭാ ഈ ദേവിയുടെ കോമളഗാത്രവും ധ്യാനി ച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അന്യോന്യാശ്രയമെന്ന ആ ധർമ്മനിമിത്തമാണ് ധർമ്മാത്മാക്കളായ ഇവർ രണ്ടുപേരും പര സ്പരവിയോഗത്തിങ്കൽ കൂടി നശിക്കാതെ മുഹൂർത്തകാലമെങ്കിലും ജീവസംധാരണം ചെയ്തുകൊള്ളുന്നത്. സീതയെക്കൂടാതെ രാമൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നതു എത്രയും ഭുഷ്മരമായൊരു കർമ്മംതന്നെ. രാമൻ മഹാത്മാവാണെന്നുള്ളതിന്നു ഇതൊരു തെളിവാണ്. സുന്ദരഗാത്രിയായ സീതയെക്കൂടാതെ ഒരു മുഹൂർത്തകാലമെങ്കിലും ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ പ്രാണങ്ങൾ ധരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആയതു ആ പ്രഭുവിന്റെ അസാധ്യമായ പ്രവൃത്തികളിൽ ഒന്നുതന്നെ. എ.നീ വിചാരങ്ങളോടുകൂടി സീതയെ കണ്ടുകിട്ടിയതു നിമിത്തം സന്തു ഷ്ടചിത്തനായ വാതാരമജൻ ശ്രീരാമചന്ദ്രനെ സ്മരിക്കയും പ്രശം സിക്കായും ചെയ്തു.

സർഗ്ഗം-16

സ്തുത്യഹരവും തമിരസ്നിതയുമായ സീതയേയും ഉൽകൃഷ്ടഗുണ ണ്ടുകൊണ്ടു സർവ്വ ലോകത്തെയും ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നവനും ശത്രു ഘാതിയുമായ രാമനേയും പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ടു മഹാനായ ഹനു മാൻ വീണ്ടും ചിന്തയിലാണ്ടു കുറച്ചുനേരം ധ്യാനമവലംബിച്ചു ബാഷ്പാവിലമായ നേത്രങ്ങളോടുകൂടി സീതയെക്കുറിച്ചീവിധം ചിന്തിച്ചു ഭുവിച്ചു: 'ഹാ! അത്യന്തം ഗുരുഭക്തിയോടുകൂടിയ ലക്ഷ്മ

ഞന്റെ ഭാഗ്യപതിയും മാന്യമായ സ്ത്രീഭാവംകൂടി ഈ വി
 ധം ദുഃഖം നേരിട്ടിരിക്കെ, കാലഹിതത്തെ വൃതിലാലിക്കയെന്നതു
 ആർക്കെന്നെ സാധ്യമാണ്? ധീരന്മാരും ധൃതാസ്ത്രന്മാരുമായ രാമ
 ലക്ഷ്മണന്മാരുടെ പരാക്രമങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നിട്ടും ഇത്ര കാലവും
 ദേവിയുടെ ഹൃദയം ക്ഷോഭിച്ചിട്ടില്ല. ഉത്തമമായ ഗംഗ കാലവ
 ഷ്ഠത്തിൽപ്പോലും ക്ഷോഭിക്ക പതിവില്ലല്ലോ. ശീലം, കലം, പ്രാ
 യം, ചാരിത്രം, സൗന്ദര്യം എന്നീ ഗുണങ്ങളുടെ അനുരൂപത
 കൊണ്ടു പുരുഷസത്തമനായ രാമൻ സീതയ്ക്കു തക്കപണം അസി
 തേക്ഷണയായ സീത രാമനു തക്കവളംതന്നെ നിശ്ചയിച്ചു. 'ലോ
 കാനന്ദദായിനിയായ ശ്രീദേവിയെന്നപോലെ സ്വസ്തിവസ്തിയാംഗി
 യായ സീതയെക്കണ്ടിട്ടു രാമനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു ഹനുമാൻ
 അനന്തരം ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു: "ശ്രീരാമവൻ അതിബലവാ
 നായ ബാലിയെക്കൊന്നതും രാവണനുമെല്ലാം പരാക്രമിയായ ക
 ബന്ധനെ ഹനിച്ചതും ഈ സുന്ദരാംഗിക്കുവേണ്ടിയല്ലയോ. കാ
 ട്ടിൽവെച്ചു മഹാഹോരനും വീര്യവാനുമായ വിരാധാശരനെ, ഇ
 ളൻ ശംബരാസുരനെയെന്നപോലെ സംഹരിച്ചതും ഇവളെ ര
 ക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടിയാണ്. ഉഗ്രഭാതന്നപിക്രമന്മാരായ പതിനാ
 ലായിരം അരക്കരെ അഗ്നിജ്വാലപോലെ അതിരീവ്രങ്ങളായ ശസ്ത്ര
 ങ്ങൾകൊണ്ടു ആ മഹാനഭാവൻ അരിഞ്ഞുതള്ളിയതും ഇവൾക്കു
 വേണ്ടിത്തന്നെ. വിദിതാത്മാവായ രാമദേവൻ ഈ ദേവിക്കു
 വേണ്ടിത്തന്നെയാണ് ഖരൻ, ദുഷണൻ, മഹാഭയങ്കരനായ ത്രി
 ശിരസ്സ് എന്നിവരേയും പോരിൽ കൊന്നുവീഴ്ത്തിയത്. വീര്യവി
 ത്തമനായ ബാലി പാലിച്ചുപോന്നതും ലോകമാന്യവും സുഭല്യവു
 മായ വാനരന്മാരുടെ ഐശ്വര്യം സുഗ്രീവനു ലബ്ധമായതും ഇവ
 റുനിമിത്തം തന്നെ. ഞാൻ നദീനദങ്ങളുടെ പതിയായ സാഗരം
 കടന്നു ഈ ലങ്കാപുരിയിൽ വന്നുചേർന്നതും വിശാലാക്ഷിയായ ഇ
 വൾക്കു വേണ്ടിയല്ല. ഇവളെ വീണ്ടെടുക്കുവാൻവേണ്ടി ശ്രീരാമ
 ചന്ദ്രൻ സാഗരത്താൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ഈ ഭൂമി മാത്രമല്ല ലോകമാ
 കെയും കീഴ്ത്തൽ മറിക്കുന്നുവെങ്കിൽക്കൂടിയും അതൊന്നും അയ്യക്കു

മായെന്നു വരികയില്ല. ത്രിലോകങ്ങളിലുമുള്ള രാജ്യങ്ങൾക്കൊട്ടാകെയൊ, ജനകാത്മജയായ സീതക്കൊ ഏതു വസ്തുവിന്നാണ് അധികം മാഹാത്മ്യമെന്നാലോചിക്കുന്നുവെങ്കിൽ മൂന്നുലോകത്തിങ്കലുള്ള രാജ്യങ്ങൾ മുഴുവൻ ചേർന്നാലും അവ മൈഥിലിയുടെ ഏറ്റവും ചെറുതായൊരംശത്തിനുപോലും തുല്യമാകയില്ല. ധർമ്മശീലനായി മിഥിലേശനായി മഹാത്മാവായിരിക്കുന്ന ജനകകുമാരാജാവിന്റെ പുത്രിയും, പശിപ്രതാശിരോമണിയും, യാഗത്തിനായി ഉഴുതുക്കെ ഞ്ചിരിക്കുമ്പോൾ പത്മഭരണതുല്യങ്ങളായ ഭൂരേണുക്കളിൽ ആണ്ടു ക്ഷേത്രഭൂമി പിളർന്നുകൊണ്ടു പുറത്തേക്കു വന്നവളും, സുശീലനും വിശുദ്ധപരാക്രമിയും പോരിൽ പിന്തിരിയാത്തവനും ശത്രുക്കൾക്കു ഭയകർത്താവും മിത്രങ്ങൾക്കു ശോകനാശനനുമായ ഭരതമഹാരാജാവിന്റെ സുഷമയും ദിവ്യയുമായ സീതയെന്നയാണിവൾ. ധർമ്മജനനം കൃതജ്ഞനും പാഹുദയജ്ഞനുമായ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ പ്രിയപത്നിയായ ഇവൾ ഈ ഘോരരാക്ഷസികളുടെ അധീനതയിലകപ്പെട്ടുപോയല്ലോ കഷ്ടം! സർവ്വ സുഖഭോഗങ്ങളും ഉപേക്ഷിച്ച് ഫലമൂലാദികളാഹരിച്ച ഭർതൃശൃശൃഷ്ടയും ചെയ്ത് രാജധാനിയിലെമ്പോഴെ വരാത്തതിലും സംതൃപ്തിയോടെ വസിച്ചിരുന്നവളും കനകവർണ്ണാഗിയും സദാ മന്ദസ്മിതത്തോളംകൂടെ ശ്രീരാമചന്ദ്രനോടു സംഭാഷണംചെയ്യുന്നവളും ആപത്തുകളൊന്നും അനുഭവിപ്പാൻ അഹ്വയല്ലാത്തവളുമായ ഇവൾക്കു ഈ വൻപീഡകളെല്ലാം സഹിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. ശ്രേഷ്ഠഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞ ഇവളെ രാവണൻ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഈ സമയത്തു ശത്രുഘോരിയായ ശ്രീരാമവൻ വന്നു കാണുന്നുവെങ്കിൽ പരമഭൃഷ്ടനായ ഇവനെ വെറുതെ വിട്ടയക്കുമോ. ദാഹപരവശരായവർ തണ്ണീർപ്പന്തൽ കണ്ടെത്തിയപോലെയും രാജ്യഭൃഷ്ടനായ രാജാവിനു രാജ്യം വീണ്ടുകിട്ടിയപോലെയും ദാശരഥി പ്രീതനായിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. കാമഭോഗാദികൾ കൈവെടിഞ്ഞ് ബന്ധുജനങ്ങളെ വേർപിരിഞ്ഞിരുന്നിട്ടുംകൂടി ഇവൾ പ്രാണങ്ങൾ ധരിക്കുന്നതു ശ്രീരാമചന്ദ്രനോടുള്ള ചേർന്നുവെച്ച ആഗ്രഹിച്ചമാത്രമാണ്. സദാ

നാമ രാമ എന്നു ചരിച്ചുകൊണ്ട് ഏകാഗ്രമതിയായിരിക്കുന്ന ഇവർ എങ്ങും പ്രഭുവായ രാമനെയല്ലാതെ മറ്റു യാതൊരു പദാർത്ഥത്തേയും കാണുന്നില്ല. ഈ ഭയങ്കരികളായ രാക്ഷസികളെയോ പുഷ്പഫലങ്ങളോടുകൂടി ചുറ്റും നില്ക്കുന്ന ഈ മനോഹരതരുജാലങ്ങളെയോ ഇവർ കാണുന്നില്ല. നാരിമാർക്കു മറെറല്ലാഭുഷണങ്ങളെക്കാളും ശ്രേഷ്ഠമായ ഭൂഷണം ഭർതാവാണ്. അതിനാൽ പതിയെ വേർപെട്ടിരിക്കുന്ന ഇവർ ഭൂഷണാഹ്യാണെങ്കിലും ശോഭിക്കുന്നില്ല. ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി എത്രയും ദുഷ്പ്രഭമായതുതന്നെ. ഇവളെപ്പിരിഞ്ഞിരുന്നിട്ടുംകൂടി ഒട്ടും തളച്ചുകൂടാതെ ശ്രീരാഘവൻ ജീവനെക്കുറിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇതു മറ്റൊരുവനും സാധിക്കുന്ന കർമ്മമല്ല. കൗത്തിരങ്ങളു കേശഭാരത്തോടുകൂടിയവളും സുഖാഹ്ലമായ ഈ പങ്കജലോചന ദുഃഖിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ വാനരനായ എന്റെ ഹൃദയംപോലും തകർന്നുപോകുന്നു. ഭൂമിദേവിക്കു തുല്യം ക്ഷമാശീലയും താമരഭളായതാക്കിയും രാമലക്ഷ്മണന്മാരാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നവളും ആയ ഈ ദേവിയെ ഇതാ ഇപ്പോൾ വിരൂപനേത്രകളും ഭയങ്കരികളുമായ ആശരണാരികൾ ഈ മരച്ചുവട്ടിൽവെച്ചു കാക്കുന്നു. മഞ്ഞിൽതളളികളാൽ ആവിലയായ കമലിനിയെന്നപോലെയും പതിയെ വേർപെട്ട ചക്രവാകിയെപ്പോലെയും വിരഹതാപത്താൽ വാടിത്തളന്ന് ജാനകി ഇപ്പോൾ ഇതാ മഹാ കഷ്ടാവസ്ഥയിൽ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മഞ്ഞിന്റെ ബാധ പേശുമില്ലാത്ത ഈ രാത്രിയിൽ അനേകായിരം രശ്മികളോടുകൂടെ മനോഹരമാംവണ്ണം ഉദിച്ചുയന്നിരിക്കുന്ന ഹിമകരന്റെ ശീതകിരണങ്ങളും പുഷ്പഭരത്താൽ നന്നത്താഴ്ന്നു നില്ക്കുന്ന കൊമ്പുകളോടുകൂടിയ ഈ അശോകവൃക്ഷങ്ങളും കൂടി ഇവർക്കിപ്പോൾ ശോകജനകങ്ങൾതന്നെ.” ശക്തനും ശൂരനും ഹരിപുംഗവനുമായ ഹനുമാൻ ഈവിധമെല്ലാം പറഞ്ഞും പശ്ചാലോചിച്ചും ‘ഇവർ സീതതന്നെ’യെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയുകൊണ്ട് ആ തരുശാഖയെ ആശ്രയിച്ചു മറഞ്ഞിരുന്നു.

സക്തം-17

നീലാഭമായ നിർകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ തടാകത്തിൽ രാജ
മാസംപോലെ ആമ്പൽനിരയ്ക്കൊത്ത ശോഭയോടുകൂടിയ ചന്ദ്രൻ
നിർമ്മലാകാശത്തിൽ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രാമകാശ്ചേതു
വായ ഹന്തമാനു തന്നാലാവുന്ന സഹായം ചെയ്തയാണെന്നു തോ
ന്നുവണ്ണം പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ തന്റെ ശീതളമായ കിരണങ്ങൾകൊണ്ട്
ആ വാനാശ്രേണുനെ ആനന്ദിപ്പിച്ചു. വമ്പിച്ച ഭാരം നിമിത്തം
അംഗുലിയിൽ ആണ്ടുപോകുന്ന വഞ്ചിപോലെ മാൽ മുഴുത്ത ടുവാ
ബിയിൽ മജ്ജനംചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സീതയെ—ആ വിഭേദ
പുത്രിയെ—പുരുഷപുംഗവനായ ആ ശ്രീരാമവന്റെ പത്നിയെ
ത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, അവളുടെ അരികെ സ്ഥിതിചെ
യ്ക്കുന്നവരും അനാച്ഛിതമായ അസംഖ്യാ രാക്ഷസികളിലും ഹന്ത
മാന്റെ ദൃഷ്ടി പതിഞ്ഞു. ഏറ്റവും വികൃതമായ രൂപത്തോടു
കൂടിയവരായിരുന്നു ആ ആശരികൾ സമുച്ചയം. റെറക്കണ്ണി, റെറ
ക്കാത്തുള്ളവർ, പെരുന്തോടുകൂടിയവർ, കാതറുപോയവർ, കു
റിക്കാത്തുള്ളവർ, മുഴുപന്നാസികയോടുകൂടിയവർ, പെരുന്തലയു
ള്ളവർ, നീണ്ടു നേരിയ കണ്ണത്തോടുകൂടിയവർ, കരിമ്പടംപോലുള്ള
കേശത്തോടുകൂടിയവർ, മുടി മുഴുവൻ കൊഴിഞ്ഞുപോയവർ, അറു
കുറിയായ തലമുടിയോടുകൂടിയവർ, നെററി, കായ, വയർ, കൊങ്ക
എന്നിവ ഇഴഞ്ഞു തുങ്ങിക്കിടക്കുന്നവർ, താടിയോളം ഇഴഞ്ഞ മു
ണ്ടുകളുള്ളവർ, മുട്ടു തുങ്ങിയവർ, ക്രുനുള്ളവർ, കുറിയവർ, നെടി
യവർ, വക്രദംഷ്ട്രകളോടു കൂടിയവർ, മഞ്ഞളിച്ച കണ്ണുള്ളവർ,
മുഖം കോണിയവർ, മഞ്ഞ, കറുപ്പു എന്നീ നിറങ്ങളോടുകൂടിയവർ,
കൂടം, തൂലാ, മുൽഗരം എന്നീ ആയുധങ്ങൾ ധരിച്ചവർ, ക്രോധ
ശീലകൾ, കസ്പശിക്കാർ, കുമാരൻ, പുലി, പോതു, പന്നി, കാൻ
എന്നിവയുടെ മുഖംപോലുള്ള മുഖത്തോടുകൂടിയവർ, ഗജം, അഗ്രം,
ഒട്ടകം, എന്നിവയുടേതിനു തുല്യമായ കാലുകളോടുകൂടിയവർ, ശി
രസ്സു കഴിഞ്ഞുള്ളവർ, റെറകൈയുള്ളവർ, റെറക്കാലുള്ളവർ, ആന,

പട്ടു, കുരങ്ങ് എന്നിവയുടെ കാതുപോലുള്ള കാതാടുകൂടിയവർ, മൂക്കു വിലങ്ങനെയുള്ളവർ, വലുതും ചെറുതുമായ മൂക്കുള്ളവർ, ആനയുടെ തുമ്പിക്കൈക്കു തുല്യമായ മൂക്കോടുകൂടിയവർ, മൂക്കു മുറിഞ്ഞവർ, നെറ്റിയിൽ മൂക്കുള്ളവർ, ആനക്കാൽപോലെ തടിപ്പു കാലുള്ളവർ, പെരിക്കാലുള്ളവർ, പശുവിൻപാദങ്ങളുള്ളവർ, ചുരുണ്ട കാലുള്ളവർ, തല-കഴുത്തു-സ്തനം-വയർ എന്നിവയ്ക്കു ക്രമത്തിലധികം വലിപ്പമുള്ളവർ, കണക്കിൽ കവിഞ്ഞ മുഖം, കണ്ണു, നാവു, നഖം എന്നിവയുള്ളവർ, ആടു, ആന, പശു, പന്നി എന്നിവയുടെ മൂക്കിന്നൊത്ത മൂക്കുള്ളവർ, അശ്വം, ഉഷ്ണം, ഗട്ടഭം എന്നീ മൃഗങ്ങളുടെ മുഖംപോലുള്ള മുഖങ്ങളുള്ളവർ, സഭാ മദ്യം സേവിക്കുന്നവർ, മാംസം ഭക്ഷിക്കുന്നവർ, ഭേഹത്തിൽ രക്തമാംസങ്ങൾ ലേപനംചെയ്യവർ, തടിയും കുടിക്കുന്നവർ എന്നീ തരക്കാരും കണ്ട മാത്രത്തിൽ പ്രതിഭയത്താൽ കവിച്ചു രോമാഞ്ചമുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം വികൃതവും ബീഭത്സവുമായ രൂപത്തോടുകൂടിയവരുമായ രാക്ഷസികളെയായിരുന്നു യുദ്ധവിജയിയായ ഹനുമാൻ സീതയുടെ സമീപത്തു കണ്ടതു. ശാഖോപശാഖകളോടുകൂടിയ ആ മരത്തിന്നു ചുറ്റും അവർ ഇരുന്നിരുന്നു. അവർക്കു ചുവട്ടിലായി അത്യന്തം മാനുഷം രാജപുത്രയും ഏകാധിപത്യത്താൽ പ്രഭുക്കുറഞ്ഞവളും പുണ്യം ക്ഷയിച്ചു ഭൂമിയിൽ പതിച്ചു നക്ഷത്രംപോലെ മന്ദപ്രഭയോടുകൂടിയവളും പാതിവ്രത്യത്തിൽ കീർത്തിതകിത്തവളും ഭർതൃദൾനം ലഭിക്കാത്തനിമിത്തം പരിതാപത്തോടുകൂടിയവളും ഭൂഷണഹീനയാണെന്നിലും ഭർതൃസ്നേഹമാകുന്ന ഭൂഷണം അണിഞ്ഞിരുന്നവളും രാക്ഷസേശ്വരനാൽ ബന്ധനത്തിൽ വെക്കപ്പെട്ടവളും സന്ധ്യജനങ്ങളിൽനിന്നും സാഹസ്യങ്ങളിൽനിന്നും വേർപെട്ടിരിക്കുന്നവളും ആയ സീത, കൂട്ടംപിരിഞ്ഞു കേസരിവരനാൽ തടുത്തുനിറുത്തപ്പെട്ട പിടിയാനയെപ്പോലെയും ശരൽക്കാലമോലങ്ങളാൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ട തിരുകുപോലെയും ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. എടുത്തു പെരുമാറാത്തുമൂലം കമ്പിയററു കേടുപറ്റിയ വീണപോലെ വേണ്ടുവണ്ണമുള്ള ശുശ്രൂഷാദികളൊന്നുമില്ലാതെ മങ്ങിയ വേഷത്തോ

കൂടിയ ആ രാജപുത്രി ശരീരംകൊണ്ടു രാക്ഷസികളുടെ വശത്താ
 യിരുന്നുവെങ്കിലും ആത്മാവുകൊണ്ടു സദാ ഭക്തസമീപത്തിൽ
 തന്നെയാണ് സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നത്. അശോകവനികാമളെ
 ശോകസാഗരത്തിൽ മഗ്നയായും രാക്ഷസികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ഭയം
 നിമിത്തം ശരീരം വിറച്ചും ക്രൂരഗന്ധങ്ങളാൽ ചലിക്കിയായ രോഹി
 ണീനക്ഷത്രംപോലെ പരമപീഡയിൽ അകപ്പെട്ടും പുഷ്പങ്ങളില്ലാത്ത
 വല്ലഭപോലെ പ്രകാശം ക്ഷയിച്ചും ഇരുന്നിരുന്നു ആ രാജപുത്രി.
 അലങ്കാരങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ ചളിപുരണ്ടു അവളുടെ ശരീരം ചേറ
 ണിഞ്ഞ താമരപല്ലിപോലെ ശോഭിക്കുന്നതും ശോഭിക്കാത്തതുമായ
 യിരുന്നു. കീറിപ്പറിഞ്ഞു നന്ന മലിനമായ പട്ടുവസ്ത്രത്താൽ മറ
 യ്ക്കപ്പെട്ടതും മൂന്നാളതുല്യവുമായ അവയവങ്ങളോടും വാടിവിയർത്ത
 മുഖപങ്കജത്തോടും ഭക്തദൈവസ്സനിമിത്തം അമഞ്ചലമായ ചിത്ത
 ത്തോടുംകൂടിയ ആ സുന്ദരാപാംഗി ചാരിത്രമാകുന്ന കോട്ടയെ
 മാത്രം ആധാരമാക്കിയുകൊണ്ടു് അവിടെ സ്ഥിതിചെയ്തു. പേടി
 ചൂ മാൻപേടപോലെ ഭയചകിതയായി നാലുകാലവും വീക്ഷിച്ചും
 ചുറ്റുപാടുമുള്ള വൃക്ഷത്തളിരുകൾ ചുട്ടുനീറുംവണ്ണം ദീപ്തമായി
 നിശ്ചന്ദ്രവും മാൽതന്നെ മുത്തീകരിച്ചിരിക്കുകയോ എന്നു തോ
 നുംവണ്ണം ദുഃഖസാഗരത്തിൽ ആണ്ടും മെയ്യാദരങ്ങളൊന്നുമില്ലാ
 തെന്നെന്ന് ഉജ്വലമായ കാന്തിപൂണ്ടും ശോകാഗ്നിവത്തിങ്കൽ
 നിന്നും അംഗപ്രയോഗവ്യക്തിയോടുകൂടി പൊങ്ങിയലച്ചുകൊണ്ടി
 രിക്കുന്ന തിരമാലയൊ എന്നു തോനുംവണ്ണം കൃശമായ അംഗങ്ങളോ
 ടുകൂടിയും ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സീതയെക്കണ്ടിട്ടു വിജയാ
 ത്ഥിയായ ഹന്തമാൻ സന്തോഷസാഗരത്തിൽ നിമഗ്നനായി.
 കൃശഗാത്രിയും അമരനാരിതൃപ്തയുമായ സീതയെ ഈവിധത്തിലെ
 കിലും കണ്ടുകിട്ടിയല്ലോ എന്നുള്ള സന്തോഷംനിമിത്തം ഹന്ത
 മാൻ അശ്രുധാര വഷ്ടിച്ചു. പരാക്രമശാലിയായ ആ പ്രവഗ
 പുംഗവൻ പാതമിപാതമജന്മാരും ദിവ്യാസ്ത്രധരന്മാരായ രാമല
 ക്ഷ്മണന്മാരെ ഹൃദയപൂർവ്വം നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു ആ ശാഖീശഖേ
 കൾക്കിടയിൽത്തന്നെ മാഞ്ഞിരുന്നു.

സക്തം - 18

ഇങ്ങിനെ ഹന്തമാൻ പുത്തുതളിത്തുനില്ക്കുന്ന ആ വൃക്ഷത്തിന്മേൽത്തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്തുകൊണ്ട് അശോകവനം മുഴുവൻ വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ രാത്രിയും ഒരുവിധം അവസാനിപ്പാനടുത്തു. അന്ത്യയാമമായ ബ്രാഹ്മമുഹൂർത്തത്തിൽ വേദവേദാംഗങ്ങൾ പരിചുവരം ഉൽക്രാഷ്ടങ്ങളായ യാഗാദികർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചുപോരുന്ന വരമായ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സുകൾ വേദമുച്ചരിക്കുന്ന ഘോഷം കേട്ടുതുടങ്ങി. ശ്രോത്രമനോഹാരിയായ മംഗളവാദ്യഘോഷം സർവ്വത്ര സവിശേഷം വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മഹാബലനും പരാക്രമിയും പ്രതാപശാലിയും രാക്ഷസേശ്വരനുമായ രാവണൻ പതിവു പ്രകാരം ഉണൻ രാത്രിയിൽ ധരിച്ചിരുന്ന മാല്യാംബരാദികളെല്ലാം മാറി വൈഭോഹിയെക്കുറിച്ചു പലതും ചിന്തിച്ചു. സ്വീതയോടുള്ള തന്റെ കാമവികാരം അടക്കുവാൻ മദ്യോപക്രമം മത്തേഭവിക്രമനുമായ അവൻ ശക്തനായില്ല. അതിനാൽ അവൻ രാജോചിതമായ മെയ്യാഭരണങ്ങളെല്ലാം അണിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു പുത്തുതഴച്ചു വരിവരിയായി നട്ടുവളത്തുവന്നിരുന്ന വിചിത്രവൃക്ഷങ്ങളും പൊയ്കകളിൽ അതിമനോഹരമാംവണ്ണം വികസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പലതരം പുഷ്പങ്ങളും വിവിധമൃഗസഞ്ചയങ്ങളും അത്യുല്കൃഷ്ടതയുള്ള മത്സ്യമൃഗജാലങ്ങളും കണ്ണും കരളും ഒരുപോലെ ആകർഷിക്കത്തക്കവണ്ണം ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സുമനീരകളാൽ സദാ അലംകൃതങ്ങളും രമ്യങ്ങളുമായ ഉദ്യാനവീഥികളും നിരൻവീണുകിടന്നിരുന്ന പുഷ്പഫലങ്ങളാൽ മൂടപ്പെട്ട ഉദ്യാനഭൂമികളും കടന്ന് അശോകവനികയിലേക്കു യാത്രചെയ്തു. ഇന്ദ്രനെ ദേവഗന്ധർവ്വസ്ത്രീകളെന്നവണ്ണം അനേകം അംഗനമാർ അവനെ അനുഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിൽ ചിലർ സ്വപ്നവിളക്കുകളും മറുചിലർ പെൺചാമരങ്ങൾ ആലവട്ടങ്ങൾ എന്നിവകളും പിടിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പൊൻകിണ്ടികളിൽ വെള്ളംനിറച്ചു ചിലർ മുന്തിലുവാരും മുതലായ ആയുധങ്ങൾ ധരിച്ചു ചിലർ പിമ്പിലു നടന്നു

കൊണ്ടിരുന്നു. അതിസമൃദ്ധമായ ഒരു തിരിവിലായിരുന്നു മദ്യം വിറ്റുപറ്റുന്ന രാജ്യമായ ഒരു പാത്രം വിട്ടുകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചിരുന്നു. രാജാക്കന്മാരെപ്പോലെ വെണ്മകൾക്കും പുണ്യപുരം ഭയപ്പെടുത്തിയതും സ്വർണ്ണകാലത്തുമായ ഒരു വെണ്മകൾക്കു പിടിച്ചു മറ്റൊരു തിരിവിലായി പിറകിലു നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. നിദ്രാമയത്താൽ പുറന്നു കയ്യാളപ്പെട്ടിരുന്ന ആ ഉത്തമസ്ത്രീകൾ മേലത്തെ മിന്നൽപ്പിണയങ്ങളെപ്പറ്റി രാവണനെ പിൻതുടന്നു കൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു. സ്ഥാനം തെറ്റിക്കിടന്നിരുന്ന ഹാരാഗഭങ്ങളോടും മാഞ്ഞു മായാത്തേയുമുള്ള കുറിക്കുളകളോടും അഴിഞ്ഞുപുത്ത വാർകുളത്തോടും മുഖകമലങ്ങളിൽ പൊടിഞ്ഞിരുന്ന വിയപ്പു തുള്ളികളോടും നിദ്രാലസ്യത്താൽ മാഞ്ഞുപുത്തുകൊണ്ടിരുന്ന പൂമേനികളോടും വിയപ്പുജലത്താൽ ക്ലിന്നമാകനിമിത്തം പൂക്കൾ ഉതിർന്നുവന്നുകൊണ്ടിരുന്ന പൂമാവകളോടും കൂടിയ ആ മദിരാപാശികൾ രാക്ഷസേശ്വരനായ അവനെ പിന്തുടന്നു. കാമപാരവശ്യത്താലും ആദരത്താലും രാവണനെ അനുഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ ഉത്തമസ്ത്രീകൾ അവന്റെ ഭാര്യമാർ തന്നെയാണ്. മഹാശക്തനാണെങ്കിലും കാമന്നധീനനായ ആ രാവണനാവട്ടെ, മന്മഥവികാരംകൊണ്ടുള്ള മദം വ്യക്തമാക്കിയും ലീലാപരമായി മദം മദം കാലെടുത്തുവെച്ചുകൊണ്ടു സീതയിൽ അനുരക്തനായി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ശുചിസ്ഥിതകളായ ആ അംഗനമാർ നടക്കുമ്പോൾ അവരുടെ കാൽചിലമ്പുകളിൽനിന്നും അരഞ്ഞാണിൽനിന്നും ഉണ്ടായൊണ്ടിരുന്ന മഞ്ഞുനീരും മാതൃതാമരജൻ കേൾക്കുകയും അവിന്യമായ പെരുന്തപ്പത്താഴുകൂടിയവനും അസാധാരണകർമ്മങ്ങൾ നടത്തുവാൻതക്ക ശക്തനായ രാവണൻ അശോകവനികയുടെ പടിവാതുക്കൽ വന്നെത്തിയിരിക്കുന്നതു കാണുകയും ചെയ്തു. സുഗന്ധമൈലം ഒഴിച്ചു കത്തിജ്വലിച്ച നാലുഭാഗവും പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അസംഖ്യം ഭീപങ്ങൾ മുൻഭാഗത്തു പിടിച്ചു നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സ്ത്രീകളുടെ നടുവിൽ ഉഗ്രപ്രതാപിയായ രാവണൻ മടന്നവൈവശ്വത്തോടെ സഞ്ചരിച്ചു. കാമം, ദുഷ്ടം, മദം എന്ന

ന്നിവകൊണ്ടു ക്കിലമായും ആതാമുമായുമുള്ള നേത്രങ്ങളോടുകൂടിയ
 ആ രാക്ഷസേശ്വരനെക്കണ്ടാൽ വിലു ധരിക്കാതെ വരുന്ന സാ
 ക്ഷാൽ മന്മഥനൊ എന്നു തോന്നിപ്പോകും. കടഞ്ഞെടുത്ത അമൃതം
 പോലെയും വെള്ളത്തിലെ നരപോലെയും ശുഭ്രതരമായി വിളങ്ങു
 ന്നതും സ്ഥാനംതെറ്റി തോറുവളയ്ക്കുമേൽ വീണുകിടക്കുന്നതുമായ
 തന്റെ ഉത്തരീയം ലീലയായി അവൻ യഥാസ്ഥാനം നിവേശിപ്പി
 ക്കുന്നതുമുണ്ട്. പുഷ്പങ്ങളാലും പത്രാവലികളാലും നിബിഡമായിരു
 ന്ന ആ വൃക്ഷശാഖകൾക്കിടയിൽ മറഞ്ഞിരുന്നുകൊണ്ടു ശത്രുഘോ
 തിയായ ഹനുമാൻ, ത്രപയൗവനയുക്തകുടും മദാലസകുടിയായ ആ
 അംഗനമാരാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടുകൊണ്ടു രാക്ഷസേശ്വരൻ അടുത്തടു
 ത്തു വന്നുചേരുന്നതും ശ്രദ്ധയോടെ വീക്ഷിച്ചു. ശ്രേഷ്ഠഭരണങ്ങൾ
 ധരിച്ചും മദംനിമിത്തം കണ്ണങ്ങൾ സ്തംഭിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു മഹാബ
 ലനും ഉഗ്രതേജസ്വിയും വിശ്രവസ്സിന്റെ പുത്രനുമായ ആ രാവ
 ണൻ പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ ആരവാഘോഷത്തോടുകൂടിയ ആ പ്രമ
 ദാവനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. താരങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ചന്ദ്രനെ
 പോലെ ആ സുന്ദരയുവതികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടുകൊണ്ടു രാവണൻ
 അവർണ്യമായ ശോഭ കൈക്കൊണ്ടു. ഇവൻ മഹാബാഹുവായ
 ഭഗാനനൻ തന്നെ. ഇവന്റെ ചേഷ്ടകൾ മുഴുവൻ കാരണങ്ങളാ
 ണ്. എന്നീ വിചാരങ്ങളോടുകൂടെ ഹനുമാൻ പിന്നീടു സ്വസ്ഥാ
 നത്തിൽനിന്നു അല്പം താഴെ ഇറങ്ങി. ഉഗ്രതേജസ്വിയാണെങ്കിലും
 രാവണതേജസ്സു കണ്ടു ചഞ്ചലഹൃദയനായി ആ വൃക്ഷത്തിന്മേൽ
 തന്നെ പത്രാവലികൾക്കിടയിൽ അവൻ പററിപ്പതുങ്ങി. കൊ
 ണ്ടൽവേണിയും തടിച്ച നിതംബത്തോടുകൂടിയവളും പിനസ്തനിയും
 മയ്യുണ്ണിയും അപ്സരസ്ത്രീതുല്യയുമായ സീതയെ ഓർത്തു കാമവിവശ
 നായിപ്പൂവിച്ചിരുന്ന രാവണൻ പിന്നീടു മന്ദമന്ദം നടന്നുകൊണ്ടു
 അവളുടെ സമീപം ചെന്നുചേർന്നു.

സംഗം - 19

ശ്രേഷ്ഠഭരണങ്ങൾ ധരിച്ചവനും പ്രതാപപ്രഭാവിയും രാക്ഷസേശ്വരനുമായ രാവണനെക്കണ്ട ഭയന്ന് അതിപാവനയും രൂപയെഴുവനസമ്പന്നയും ഉത്തമയും വീരപത്നിയും വൃദ്ധപുത്രിയുമായ മൈഥിലി കൊടുങ്കാറ്റോറ്റൊറ്റ കഭളിവാഴ്ചപോലെ വിറച്ചുപോയി. വരവണ്ണിനിയും ഗുണോൽകൃഷ്ടയും ആയതലോപനയുമായ അവൾ തന്റെ ഉത്തഭായംകൊണ്ടുദരവും ഇരകൾക്കൊണ്ടു കലങ്ങളും മറച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരുഭാഗത്തേക്കൊതുങ്ങിയിരുന്നു. രാക്ഷസസ്ത്രീകളാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന ആ വിഭേദപുത്രി വൻകടലിൽ അകപ്പെട്ടു കഷ്ടപ്പെടുന്ന തോണിയെപ്പോലെ അതിദുഃഖിതയായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വെറുനിലത്തു കരിനവ്രതവും അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സീതയെ മുറിഞ്ഞു ഭൂമിയിൽ പതിച്ച ഒരു വൃക്ഷശാഖയ്ക്കു തുല്യം ആ രാക്ഷസേശ്വരൻ വീക്ഷിച്ചു. മലിനവേഷയും തന്നിമിത്തം വിവർണ്ണയും ഭൂഷണാർദ്ധയാണെങ്കിലും ഭൂഷണമീനയും ആയ ആ മനോഹാരിണി ചേരപിരണ്ട ബിസംകണക്കെ ശോഭിച്ചും ശോഭ കുറഞ്ഞും ഇരുന്നിരുന്നു. വിദിതാത്മാവും രാജകുടുംബം രണവിശാരദനുമായ രാമന്റെ സമീപത്തു ചെല്ലുവാൻ സങ്കല്പമാകുന്ന അശ്വത്താമസത്തിൽ മനോരഥമാകുന്ന വാഹനത്തിൽ കൂടെ പ്രയാണംചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ആ രാജപുത്രി. ശരീരം മെലിഞ്ഞു വസ്ത്രം മുഷിഞ്ഞ് മനസ്സവിട്ടു കരഞ്ഞും ധ്യാനശോകങ്ങളിൽ മുഴുകി കരകാണാതെ സന്തപിച്ചും രാമനെത്തന്നെ സദാ സ്മരിച്ചും മന്ത്രേഷധാദികളുടെ ആഭിചാരപ്രവൃത്തിനിമിത്തം സപ്പിന്നിയെന്നപോലെ കിടന്നു തുടിച്ചും ധൂമകേതുവാൽ പീഡിക്കപ്പെട്ട രോഹിണീനക്ഷത്രംപോലെ നന്നു ക്ലേശിച്ചും ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. ശീലം, ആചാരം, ധർമ്മനിഷ്ഠ എന്നീ ഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞിരിക്കുന്ന സൽക്കുലത്തിൽ ജനിച്ചു, വേണ്ടുവണ്ണമുള്ള സംസ്കാരാദികളോടുകൂടെ വളർന്നു പിന്നീടു ഭൂപ്രകൃതിയിൽ ചെന്നു പതി

ച്ചവളെന്നപോലെയും, കോഷ്ടായുള്ള അപവാദംനിമിത്തം ഇടി ചിൽപററിയ കീർത്തിപോലെയും, വേദസാന്നിദ്ധ്യമില്ലാത്ത വിദ്യയെന്നപോലെയും, നേതൃത്വപോയ കീർത്തിപോലെയും, നിന്ദിതമായ ശ്രദ്ധപോലെയും, ഉന്നതമായ ഉപകരണങ്ങളോടുകൂടിയ പൂജപോലെയും, നശിച്ചുപോയ ആശപോലെയുമായിരുന്നു സീത അപ്പോൾ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നത്. മന്ദതയെ പ്രാപിച്ച അഭിവൃദ്ധിയോ, പാഴായിപ്പോയ ആജ്ഞയോ, ഉല്പാതകാലത്തിൽ കത്തിയെരിഞ്ഞുള്ള ദിഗ്ദേവതയോ, അപഹൃതയായ പൂജയോ, കേട്പററിയ താമരവല്ലിയോ, ശൂരന്മാരൊടുങ്ങിയ സേനയോ, ഇരുഭേദം കാണിയോ, ജലം പററിയ പുഴയോ, അശുഭമാക്കിപ്പോയ വേദിയോ, കെട്ടുപോയ അഗ്നിശിഖരയോ, രാഹുവാൽ ഗ്രസിക്കപ്പെട്ട ചന്ദ്രമണ്ഡലത്തോടുകൂടിയ രാത്രിയോ, കരിവരനാൽ തുറന്നിരിക്കൊണ്ടു വച്ചിട്ടില്ലാത്തപ്പോൾ ചിന്നിച്ചിതറിയ താമരവൃക്ഷമോ, തന്നിമിത്തം ഭയപ്പെട്ടു വിറയ്ക്കുന്ന പക്ഷിഗുഹയോ, അഥവാ വിധമായിച്ചമഞ്ഞുപോയ താമരപ്പൊയ്ക്കയോ, നീർ വാറ്റുന്ന കൃശമായൊഴുകിപ്പോകുന്ന ശുഷ്കനദിയോ, ഇരുളടഞ്ഞ കണ്ണുപക്ഷി രാത്രിയോ എന്നെല്ലാം തോന്നത്തക്കവണ്ണം അവർ ആ വൃക്ഷമൂലത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. സുകുമാരിയും സുന്ദരാചാര്യയും മണിമന്ദിരത്തിൽ വസിക്കേണ്ടവളുമായ ആ തമ്പിരനും അപ്പോൾ പൊട്ടിച്ചെടുത്തു വാടിപ്പോയ താമരവല്ലിപോലെ മന്ദമായി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭർത്താവായ ഗജരാജന്റെ സമീപത്തുനിന്നു പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന ഭട്ടമായി തളച്ചുനിർത്തിയിരിക്കുന്ന ഒരു കരിണിയെപ്പോലെ അവർ ദീപ്തമായി നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും ഹന്തമാൻ ഉടഞ്ഞ ഹൃദയത്തോടെ ഭരിച്ചു. ശരൽക്കാലത്തെ നീലനിറമായ തരുനിരകൾകൊണ്ടു വനതലംപോലെ നീണ്ടു ജടപിടിച്ചു തലമുടിയാൽ ആ തമ്പിരനും വിളങ്ങുന്നതും ഉണ്ട്. ഉപവാസം കൊണ്ടും വ്യസനാധിക്യംകൊണ്ടും ആയിരിക്കൊണ്ടും ഭയംകൊണ്ടും മെലിഞ്ഞും നന്നെത്തളന്നും ഇരിക്കുന്ന ആ ജനകജ രഘുവർമ്മൻ മനം ജയശീലനുമായ രാമനോടു രാവണനെ സംഹരിക്കേണമെന്ന്

അഞ്ജലിബന്ധത്തോടുകൂടെ പ്രാർത്ഥന ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ദേവസ്ത്രീക്കു തുല്യം വിളങ്ങിയിരുന്നു. അടിക്കടി മുററും നോക്കിക്കൊണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവളും സുപക്ഷ്മയും ആതാമനേത്രയും രാമനെത്തന്നെ സദാ ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നവളും ഉദ്യമപോലെ നിമ്നചയമായ സീതയെ വധിക്കുമെന്നു ഭയപ്പെടുത്തിയുകൊണ്ട് രാവണൻ പലതും പറഞ്ഞു വഞ്ചിപ്പാനാരംഭിച്ചു.

സർഗ്ഗം - 20

സാലപിയും, ഭീനയും, കിരാതനയും, ഭർത്തൃദ്രോഹത്തിങ്കൽ ഉൽസുകയും തന്നിമിത്തം തപസ്വിനിയും ആയ സീതയോടു സ്വാഭാപ്രായം പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു കാമവിവശനം ഭൂഷിതചിത്തനുമായ രാവണൻ ഈവിധം പ്രിയവാക്കുകൾ പറഞ്ഞു. ഹേ നാഗനാസോരു! എന്നെക്കണ്ടിട്ടു നീ എന്തിന്നു ഭയപ്പെടുന്നു. നിന്റെ സ്തനങ്ങളും ഉദരവും എന്തിന്നായിട്ട് എന്നിന്തിന്നും മറയ്ക്കുന്നു. നിന്റെ ഈ ഭാവം എത്രയും അനുചിതമാണ്. ഹേ ആയതാക്ഷി! നിന്നെക്കാമിക്കുന്നവനായ എന്നെ ഭയപ്പെടുകയോ? കൊണ്ടാടുകയല്ലേ വേണ്ടത്? അയ്യോ, ഓമനെ! പ്രിയെ! നിന്നെ ഞാൻ കാമിക്കുന്നു. ഹേ സർവ്വാംഗസുന്ദരി! സർവ്വലോകമനോഹാരിണി! സീതെ! ഇവിടെ ഭയപ്പെടുവാൻ തക്കവണ്ണം നരന്മാരോ, ഘോരരൂപികളായ രാക്ഷസന്മാരോ ആരുംതന്നെയില്ല. അതിനാൽ ഒട്ടും ഭയപ്പെടേണ്ട. ഹേ ഭീത! സ്വയമർക്കിയെന്നുള്ളതു രാക്ഷസക്കില്ല. പരദാരങ്ങളെ പുണരുകയോ അപഹരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതുതന്നെയാണ് രാക്ഷസന്മാർക്കു സ്വയമർക്കിയും വിഹിതമായതും. ഇങ്ങിനെയെല്ലാമാണെന്നിരിക്കിലും ഹേ മനോഹരി! നിന്നിലുള്ള അത്യാദരേണിമിത്തം നിന്നെ ഞാൻ സമ്മതംകൂടാതെ തൊടുകപോലുമില്ല. കൂരനായ മന്മഥൻ അവന്റെ തീക്ഷ്ണസാധകങ്ങളാൽ എന്നെ എത്രയെങ്കിലും മമിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. എന്നാ

ഈ ഞാൻ നിന്റെ അനിഷ്ടത്തിന്നു പാത്രീഭവിച്ചിട്ടില്ല. ഹേ,
ദേവി! ഒട്ടും ഭയപ്പെടേണ്ട. എന്നെ വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളുക. ഹൃ
ദയപൂർവ്വം സ്നേഹിക്കുക. ഇരുവിധം ദുഃഖിച്ചു ഭേദത്തെ ക്ലേശി
പ്പിക്കരുതേ. ജടപിടിച്ച മുടി, നിലമെത്ത, മലിനവസ്ത്രം, ആവ
ശ്യമില്ലാത്ത പട്ടിണി, സദാ ധ്യാനം ഇവയൊന്നും ഹേ മുടിശേഖ
ണ! നിനക്കു ചേർന്നവയല്ല. സുരഭിലമാല്യങ്ങൾ, സുഗന്ധതൈല
ങ്ങൾ, ദിവ്യഗന്ധകലിതലേപനങ്ങൾ, വിശിഷ്ടാംബരങ്ങൾ, രത്നാ
ഭരണങ്ങൾ, വിലപ്പിടിച്ചു പോയങ്ങൾ, കാമരൂപഭാവങ്ങൾ, മെത്ത
കൾ, ആസനങ്ങൾ, വിചിത്രവാഹനങ്ങൾ, ആനന്ദജനകങ്ങളായ
സുന്ദരഗീതവാദ്യങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ഹേ മൈഥിലി! എന്നെ
പ്രാപിച്ചു ഭജിച്ചുകൊള്ളുക. ഹേ വരാംഗി! നീ സ്മിതമല്ലേ!
ഒട്ടും ദുഃഖിക്കരുതേ. അംഗങ്ങളിൽ ഉചിതദൃഷണങ്ങൾ എടുത്ത
ണിയുക. എന്നെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നവളായ നീ എങ്ങിനെ ഇതി
ന്നഹയല്ലാതായിഭവിക്കും. അതിസുന്ദരമായ നിന്റെ യൗവനം
ഇങ്ങിനെ പാഴാക്കിക്കളയുന്നവല്ലോ. പോരായ്മയു മടങ്ങിവരി
കയെന്നതുണ്ടാവുന്നതാണോ? ഹേ ശുഭദർശന! നദീജലത്തെ
കാക്കുക. നിന്നെ സൃഷ്ടിച്ചുശേഷം സൃഷ്ടിക്കുന്താവായ പിതാമഹൻ
ഇതുപോലുള്ള മറ്റു രൂപങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചാൻ സാധിക്കായ്കയാൽ
ഈ തൊഴിൽ വേണ്ടെന്നുവെച്ചിരിക്കയാണെന്നു തോന്നുന്നു. നി
നക്കു ഇല്ലാത്ത രൂപയൗവനപ്രഭാവത്തോടുകൂടിയ വേറൊരു രൂപം
കാണുന്നില്ലല്ലോ. ഹേ വൈഭവേ! വരയൗവനം, നിരന്ന
സൗന്ദര്യം, ഉത്തമഗുണം എന്നിവ തികഞ്ഞിരിക്കുന്ന നിന്റെ
സമീപം വന്നുചേരുവാൻ ഇടയുള്ള ഏതൊരു പുരുഷനാണ് വെ
രുംകയ്യോടെ മടങ്ങുവാൻ ശക്തനായുള്ളവൻ. സാക്ഷാൽ വിധാ
താപുരൂടെ ശക്തനാകയില്ല നിശ്ചയം. ഹേ ഇന്ദുമുഖി! നിന്റെ
അതിരൂപമായ ഗാത്രത്തിൽ ഏതേതു ഭാഗത്തു ഞാൻ നോക്കുന്നു
വോ അതത്സമയങ്ങളിൽതന്നെ ഹേ ഘനനിതംബിനി! ഹേ ക
ല്യാണി! എന്റെ ദൃഷ്ടികൾ സദാസം പതിഞ്ഞുപോകുന്നു. ഹേ
സീതേ! നീ സന്ദമം വെടിഞ്ഞു എന്നെ ഭാഗ്യമായിത്തീർത്തു.

ഞാൻ അവിടവിടെനിന്നു പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നവരായ എല്ലാ പെ
 ഞൊടികളിൽവെച്ചും ഉത്തമോത്തമ നീ തന്നെ. അതിനാൽ
 നീ അവയെല്ലാമെന്നുവേണ്ട എന്നിക്കും എന്റെ പട്ടമഹിഷിയാ
 യ മനോഭരിക്കും ഈശ്വരിയായിരിക്കുക. അയ്യ ശ്രീഭാഗി!
 ലോകം മുഴുവൻ വെന്നു ഞാൻ സംഭരിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള എ
 ല്ലാ രത്നങ്ങളും നിനക്കുള്ളതുതന്നെ. എല്ലാ ആരേണങ്ങളും നി
 ന്റെതുതന്നെ. എന്റെ രാജ്യവും നിനക്കധീനം. എന്നല്ല ഞാൻ
 തന്നെയും നിനക്കധീനമാണ്. അല്ലയോ വിലാസിനി! നിനക്കു
 വേണ്ടി നാനാ നഗരങ്ങളോടും സർവ്വേശ്വരവിഭവങ്ങളോടുംകൂടിയ
 സകല ഭൂമിയും പിടിച്ചടക്കി ഞാൻ ജനകനു നല്ലാം. ഭരണാധിപ
 യ എന്റെ ഭജവിക്രമത്തെപ്പറ്റി നീ കേട്ടിരിക്കാം. യുദ്ധത്തിൽ
 എതിരില്ലാത്തതായ എന്റെ വീര്യപരാക്രമങ്ങളും പൗരജനപ്രഭാ
 വങ്ങളും ഓർക്കുക. എന്നോട് നേരിൽനിന്നു പൊരുതുവാൻ ആരു
 തന്നെ ഇല്ല. ശത്രുക്കളെ ശത്രുക്കളെ എന്നിങ്ങനെ തുല്യരല്ല.
 ദേവദാനവന്മാർപോലും എത്രയോ പ്രാവശ്യം എന്നാൽ പരാജി
 തരായിപ്പോയപ്പോഴൊഴിച്ചായിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ നീ ഒന്നുകൊണ്ടും
 ശങ്കിക്കണ്ട. അഭിരുചിക്കുടത്ത വസ്ത്രാരേണങ്ങൾ എടുത്തണിഞ്ഞു
 കൊള്ളുക. ശ്രേഷ്ഠാലങ്കാരങ്ങൾ അണിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഈ ഓമന
 രൂപം എന്റെ കണ്ണുകൾക്കൊണ്ടൊന്നു ഞാൻ കണ്ടുകൊള്ളട്ടെ.
 ഹേ വരാനനെ! ഇഷ്ടംപോലെ ഭൂഷണങ്ങൾ ധരിച്ചു വേണ്ടുവ
 ണ്ണം കുടിച്ചുമടിച്ചു രമിക്കുക. ഭൂമിയാവട്ടെ, വിത്തമാവട്ടെ, ആ
 ക്കു വേണമെങ്കിലും യഥേഷ്ടം ഭാനുചെയ്യുന്നതിന്നും നിനക്കു സ്വാ
 തന്ത്ര്യമുണ്ടു. വിശ്വാസപൂർവ്വം എന്നോടൊന്നിച്ചു കൂറിക്കുക.
 വേണ്ടതെന്തെന്നാജ്ഞാപിക്കയും ചെയ്തു. എന്റെ പ്രസാദം നി
 മിത്തം നിന്റെ ജ്ഞാതികളും ബന്ധുക്കളും സന്തോഷചിത്തരായി
 സ്തുതിക്കട്ടെ. ഹേ ശുചിസ്തീതെ! നീലവേണി! എന്റെ സമ്പൽ
 പ്രഭാവവും വീര്യശ്രീയും നിസ്സുലകീർത്തിയും നീ കണ്ടുകൊൾക. ഹേ
 സുകന്ത! മരത്തോലുടുത്തു ക്ഷുരപിപാസാഭിപീഡയാൽ പശഞ്ച
 ഹിയപാരവശ്യത്തോടെ കാട്ടിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രാജ

നിൽനിന്നും നിനക്കുതൊരു സുഖമാണ് കിട്ടുവാനുള്ളത്. ഐശ്വര്യം നശിച്ചു വീഴ്ച ക്ഷയിച്ചു വന്നതിൽ അലഞ്ഞുതിരിയുന്ന ആ ഓമന്ന ജയം സിദ്ധിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗമേതാണ്. ഒരിക്കലും അവന്നു ജയം കിട്ടുകയില്ല. വെറുംനിലത്തുതന്നെ കിടന്നു കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നവനും താപസവേഷധാരിയുമായ ആ ഓമൻ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടോ എന്ന കാര്യംതന്നെ സംശയമാണ്. ഹോ വിഭേരജെ! ഉണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അവന്നു നിന്നെക്കാണാൻപോലും സാധിക്കുകയില്ല. എന്റെ പിടിയിൽ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന നിന്നെ പ്രാപിപ്പാൻ അവൻ എങ്ങിനെ സമർത്ഥനാകും. കാർകൊണ്ടലാൽ ആവരണം ചെയ്യപ്പെട്ട തൂനിയാവിരുന്നപ്പാനുംചെല്ലാൻ ബലാകുപ്പക്കുകൾ ശക്തരാകുന്നില്ല. അല്ലയോ ചാരുദതി! ഇന്ദ്രൻ അപഹരിച്ചതായ കീർത്തിയെ വീണ്ടെടുപ്പാൻ ഹിരണ്യകശിപു എങ്ങിനെ സമർത്ഥനാകുന്നില്ലയോ അങ്ങിനെ എന്റെ അധീനത്തിൽ പെട്ടുപോയ നിന്നെ പ്രാപിപ്പാൻ ഹേ ചാരുദതി! രാമനും ശക്തനാകുന്നില്ല. അല്ലയോ ചാരുദതേ! ഗന്ധർവൻ പാണ്ഡിനെയെന്നപോലെ നീ എന്റെ ഹൃദയത്തെ അപഹരിക്കുന്നു. കീറിപ്പറിഞ്ഞ മുഷിഞ്ഞ വസ്ത്രമാണ് നീ ഉടുത്തിരിക്കുന്നത്. അലങ്കാരങ്ങളൊന്നും അണിഞ്ഞിട്ടില്ല. നന്നാ മെലിഞ്ഞു വേഷാദീനയായിരിക്കുന്നതുണ്ട്. എങ്കിലും നിന്നെക്കാണുമ്പോൾ എന്റെ ഹൃദയം എന്റെ പ്രാണപ്രേയസിയിൽകൂടെ പ്രവേശിക്കുന്നില്ലല്ലോ. എനിക്കു സർവ്വ ഗുണങ്ങളും തികഞ്ഞ അന്തഃപുരസ്തീകൾ എത്രയെങ്കിലുമുണ്ട്. അവകൾല്ലാവർക്കും ഹേ ജനകജെ! നീ സ്വാമിനിയായി വാഴുക. മൂന്നു ലോകത്തിലും വെച്ച് അത്യുത്തമകളായ അപ്സരസ്തീകൾ ശ്രീദേവിയെന്നപോലെ ഹേ ഘനകേശ്വി! നിന്നെസ്സേവിക്കും. ഹേ സുഭദ്ര! വരശ്രോണി! ധനേശ്വരന്റെ സർവ്വ ഗുണങ്ങളും രത്നങ്ങളും നിനക്കധീനങ്ങളാണ്. അവയും നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ ഭജിച്ചുകൊള്ളുക. അല്ലയോ ദേവി! തപഃപ്രഭാവംകൊണ്ടാവട്ടെ, തേജസ്സുകൊണ്ടാവട്ടെ, ബലവിക്രമംകൊണ്ടാവട്ടെ, ധനംകൊണ്ടാവട്ടെ, വീരലക്ഷണം, കീർത്തി എന്നിവകൊണ്ടാവട്ടെ

രാമൻ എനിക്ക് തുല്യനല്ല. അല്ലയോ അംഗനാരത്നമെ! യാഥാർത്ഥ്യം ഭൂമിയും ധനങ്ങളും ഞാൻ നിനക്കു നൽകുന്നു. അവയെ ഭുജിക്കുക, പാനംചെയ്യുക, രമിക്കുക, വിഹരിക്കുക. നിന്റെ ജ്ഞാതാകളും ബന്ധുജനങ്ങളും നിന്റെ ശ്രേയസ്സിൽ പരിതുഷ്ഠരാകട്ടെ. പുത്തൻ നകൻ മദിച്ചു തലകാരംചെയ്തു വട്ടമിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഷരപദവ്വന്ദങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടുള്ള പൂമരനിരകളെക്കൊണ്ടു ശോഭിതമായ സമുദ്രതീരകാനനത്തിൽ ഹേ ഭീരു! എന്നോടൊരു മിച്ച ക്രീഡിപ്പാൻ സസന്തോഷം പുറപ്പെട്ടുകൊള്ളുക.

സക്തം-21

ഭയങ്കരനായ ആ രാക്ഷസന്റെ അതിനിന്ദ്യമായ വാക്യങ്ങൾ കേട്ടു ധർമ്മലോപാ വന്ദനപോകുമെന്നു ഭയംനിമിത്തം പൊട്ടിക്കരയുന്നവളും പതിവ്രതയുമായ സീത നിസ്തർക്കസീദ്ധവും സുതചിരവുമായ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി ഒരു പുല്ലൊടിയെടുത്തു തന്റെ മുഖിൽ ഇട്ട് ആ പുല്ലൊടിയെ നോക്കി അതിദൈവ്യമാംവണ്ണം ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: അല്ലയോ രാവണ! - നീ എന്നിൽനിന്നു നിന്റെ മനസ്സിനെ പിൻവലിച്ചു സ്വജനത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുക. എന്നെ കാമിപ്പാൻ നീ അഹ്നല്ല. പാപം ചെയ്യുന്നവർക്കു സൽഗതി ലഭിക്കയെന്നതുണ്ടാവുന്നതാണോ? പതിവ്രതയായ എനിക്ക് ഈ നിന്ദ്യകർമ്മം വിഹിതമല്ല. ഉത്തമകലത്തിൽ ജനിച്ചവളുന്ന് വിവാഹാനന്തരം പുണ്യകലത്തിൽത്തന്നെ വന്ദനചേരചാനം എനിക്ക് സംഗതിയായി. ഞാൻ നിനക്കൊന്നുകൊണ്ടും അനുരൂപയല്ല. പരമപുരുഷനും അതുല്യവിക്രമനുമായ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ ഉത്തമയും പതിവ്രതയുമായ പത്നിയാണ് ഞാൻ. നിന്റെ പത്നിയെ ധർമ്മലോപം വരാതെ അന്യരിൽനിന്നു രക്ഷിക്കേണ്ടതു ഏകപ്രകാരം നിന്റെ മുറയൊ അപ്രകാരം പരന്നാരികൾക്കു ധർമ്മ

ലോപം വരാതെ രക്ഷിക്കേണ്ടതും നിന്റെ കടമയാണ്. തന്നെ
 തന്നെ ഊഷ്മാവാക്കി സ്വജനത്തിൽ രമിച്ചു പരിതൃപ്തനാക്കുക.
 നിന്റെ പത്നിയെ അമ്പുൻ കാക്കിക്കുന്നതു നിനക്കിഷ്ടമായിരിക്കു
 യില്ലല്ലോ. അതേവിധംതന്നെ അമ്പുറായ്ക്കയെ പരിഗ്രഹിക്കു
 നതു അവർക്കും ഇഷ്ടമായിരിക്കയില്ലെന്നു നീ ധരിച്ചുകൊള്ളണം.
 സ്വപത്തിയിൽ തുഷ്ണനാവാതെ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കടിമപ്പെട്ടു വ്യാമോ
 ഹംനിമിത്തം പരസ്തീകളുടെ ധർമ്മം ഉപേക്ഷിക്കാതെ തുനിയുന്ന
 ഒരുവനെ നിശ്ശങ്കം അവർ അപമാനിക്കും. സജ്ജനങ്ങൾ ഇവി
 ടെ ഇല്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ഉണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അവർ നിനക്കടിമ
 പ്പെട്ടും നിന്നെ ഭയന്നും നിനക്കു സദുപദേശങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ശക്ത
 രല്ലാതായിപ്പൂവിട്ടിരിക്കണം. നിന്റെ ബുദ്ധി വിപരീതമായി
 ടാനല്ലോ പ്രവർത്തിക്കുന്നതു. ആ ചാരവർണ്ണിതമായിരിക്കുന്നു.
 അതല്ലെങ്കിൽ നീ അരക്കരോടു സ്നേഹംനടിച്ചു അവരുടെ കലാ
 ഉന്മൂലനം നശിപ്പിച്ചാൻവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന തന്ത്രമായിരിക്കാം ഇതു.
 പക്ഷെ സജ്ജനങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന സദുപദേശം നീ സ്വീകരിക്കാറി
 ള്ളെന്നു വരുമൊ? രാക്ഷസകുലം മുഴുവൻ മുടിഞ്ഞുപോകുന്നതാ
 യിരിക്കും ഇതിന്റെ ഫലം. മനസ്സിനെ സ്വാധീനമാക്കാതെ അ
 ഹങ്കാരത്തുള്ളതുമൂലം ഈവിധം ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കധീനനായി അനാ
 ചാരങ്ങൾ പ്രവർത്തിപ്പാൻ ഒരുമ്പെടുന്ന ഒരു രാജാവിന്റെ ഐശ്വ
 ര്യം നിറഞ്ഞ നാടും നഗരവും നാമാവശേഷമായിത്തീരുന്നു. അ
 തേവിധംതന്നെ വിചിത്രതസമ്പൂർണ്ണവും വിഭവസമൃദ്ധവുമായ
 ഈ ലങ്കയും നീ ഒരുവൻ കാരണമായി കാലതാമസമെന്നിയെ മുടി
 ഞ്ഞുപോകും നിശ്ചയം. ഭാവിയിലെ കാലാതുള്ള തന്റെ ദുരിതക
 മ്ങളാൽ ഒരുവൻ ഹതനായിത്തീരുന്നു. അവന്റെ ആ നാശ
 ത്തിൽ അല്ലയോ രാവണ! സർവ്വഭൂതങ്ങളും പരിതൃഷ്ണരായും ചെ
 യ്യുന്നു. മഹാപാപിയായ നിന്നെപ്പറ്റിയും 'ഈ ഓഷ്ഠൻ ഒടുങ്ങി
 യല്ലോ ദൈവാനുഗ്രഹംതന്നെ' എന്നിങ്ങിനെ നിന്നാൽ പീഡിക്ക
 പ്പെട്ടുള്ള മഹാജനങ്ങളെല്ലാം നിന്റെ നാശത്തിൽ അഭിനന്ദിക്കും.
 സൂര്യനെ ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കുന്ന തേജസ്സുപോലെ രാമനോടു ചേർന്നി

രിക്കുന്നു എന്നെ ആഭരണാദികൾകൊണ്ടൊ ഐശ്വര്യംകൊണ്ടൊ വശത്താക്കാമെന്നു നീ കരുതുന്നു. അമരതുല്യനും, മത്തേഭവി ക്രമനും, ലോകേശനുമായ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ ഭൂജത്താൽ സ്പർശിക്കപ്പെട്ടവളായ ഞാൻ നാമച്ചാരണത്തിനുംകൂടെ അയോഗ്യനായ നിന്നെ സ്പർശിക്കുക എന്ന നീചകർമ്മം എങ്ങിനെ ആചരിക്കും? നിശ്ചിയാംവണ്ണം വ്രതനിയമങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചുപോരുന്ന വിജ്ഞാനിയായ ബ്രാഹ്മണനും വിദ്വാനുമായോളെ ആ മേടിനീ പരിയായ രാലവന്നതൊ ഭാഗ്യമാണ് ഞാൻ. കാട്ടിൽ ഒറ്റയായി തളച്ചുകെട്ടി ചിരിക്കുന്ന കരിണിയെ കരീന്ദ്രനോടെന്നവണ്ണം ഭർത്തുവിരഹഭാഗം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന എന്നെ ഹേ രാവണ! രാമനോടു യോജിപ്പിക്കുക. ഏതെന്ന രാമനായിസ്സുമപ്പിച്ചു നിന്റെ അപരാധം പൊറുത്തുകൊള്ളുവാൻ അദ്ദേഹത്തോടപേക്ഷിക്കുക. ആ പാമപുരുഷൻ പ്രസിദ്ധധർമ്മജ്ഞനും ഉദാരബുദ്ധിയും ആശ്രിതവത്സലനും അജ്യേഷമാണ്. അദ്ദേഹത്തെ നീ മിത്രമാക്കിക്കൊള്ളുക. ശരണാഗതവത്സലനും ഉൽകൃഷ്ടഗുണവാനുമായ അദ്ദേഹം നിന്റെ അപേക്ഷയെ കൈക്കൊള്ളാതിരിക്കയില്ല നിശ്ചയം. എന്നെ രക്ഷത്തമനായപ്പിഷണവെങ്കിൽ നിനക്കു നന്മയാണ്. അങ്ങിനെ പ്രവർത്തിക്കാതെ ഹേ രാവണ! വൃഥാ ഭയങ്കരവധത്തിന്നധീനനാകേണ്ട. ദീപ്തകേശത്തോടും തപ്തരസനയോടുംകൂടെ കത്തിയെരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഉഗ്രവഹ്നിയുടെ നാളംപോലെ ഉജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വജ്രായുധത്തേയും നീ തടുക്കുമായിരിക്കും. കാലദണ്ഡത്തോടും നീ എതിർത്തെന്നു വരാം. എന്നാൽ നിന്നെപ്പോലെ ഭൃഷ്ടരായവരുടെനേരെയുള്ള ആ രക്ഷാപാദന്റെ ക്രോധം ഹേ രാവണ! ഒരിക്കലും അവരെ വിട്ടൊഴിക്കയില്ല. അതു ആരാലും തടുക്കത്തക്കതുമല്ല. ഇന്ദ്രധനുസ്സിൽനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന മഹാനാഭംപോലെ രാമന്റെ വില്ലിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭയങ്കരശബ്ദം നീ ഉടനെ കേൾക്കുമാറാകും. യുദ്ധസമുത്തരങ്ങളെപ്പോലെ ഉജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രാമലക്ഷ്മണന്മാരുടെ രീക്ഷണമാണങ്ങനും രാക്ഷസന്മാരെ

സാഹരിച്ചുകൊണ്ടു ഈ പുരിമുഴൻ ഉതിർന്നുവീഴും. താകുപ്പൻ പന്നാഗങ്ങളെയെന്നപോലെ രാമൻ രാക്ഷസന്മാരെക്കൊന്നൊട ക്ഷം. മൂന്നടി അളന്നെടുത്തു മഹാവിഷ്ണു അസുരന്മാരിൽനിന്നും വാല്മീകിയായ അവരുടെ ശ്രീയെയെന്നപറ്റും ശത്രുമട്ടുനാനും ഗജേന്ദ്രകുപ്പനും ഓജോനിധിയുമായ എന്റെ ഭർത്താവ് അതിശീലോ എന്നെ ഈ ബന്ധനത്തിൽനിന്നും മോചിപ്പിക്കും. ഭൃഷ്ണരാക്ഷസന്മാരുടെ അധിവാസംനിമിത്തം മുമ്പുതന്നെ ഹതസ്ഥാനമായി തീർന്നിരുന്ന ജനസ്ഥാനം രാമചന്ദ്രന്റെ അതിതീവ്രമായ ശരവഷ്ടമേറ്റു ശൂന്യമായിത്തീർന്നു. തത്സമയം ആശരപ്പട മുഴുവൻ നശിച്ച് ഏകനായിത്തീർന്നു നീ രാമനോടു നേരിട്ടുനിന്നു പൊതുവാൻ അശക്തനായതുകൊണ്ടുപോയോ—ഏട—രാക്ഷസാധമ! പുരുഷസിംഹങ്ങളും അസ്ത്രകുശലന്മാരായ രാമലക്ഷ്മണന്മാർ ഇല്ലാത്ത അവസരംനോക്കി ആശ്രമത്തിൽ കടന്നു നീ ഈ നീചകൃത്യം ആചരിച്ചത്? പുലിയുടെ ഗന്ധമേറ്റുപട്ടി എമ്പുകാരും ആസ്ഥലത്തടുക്കുന്നില്ലയോ അപ്രകാരം പുരുഷാധ്വല്ലങ്ങളായ രാമലക്ഷ്മണന്മാരുടെ ഗന്ധംപോലും ഏറ്റിരുന്നവെങ്കിൽ നീ ആശ്രമം തിരിഞ്ഞുനോക്കുകപോലുമില്ലായിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഓട്ടുപുര നിമിത്തം ചോരകൃത്യം അനുഷ്ഠിച്ചു നിനക്കു അവരോടു നേരിട്ടു പൊതു ജയംപ്രാപിപ്പാൻ ഒരിക്കലും സാധിക്കുന്നതല്ല. വൃത്രാസുരൻ തന്റെ ഒറ്റക്കൈകൊണ്ടു പൊതു ഇന്ദ്രനെ ജയിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു വിവേകശൂന്യമല്ലേ? തന്റെ ശക്തി മുഴുവൻ പ്രയോഗിച്ചാലും ശതകൃത്യമായ ഇന്ദ്രനെ പെല്ലുവാൻ അവന്നു സാധിക്കുമോ? അംശുമാൻ തന്റെ അംശുക്കൾകൊണ്ട് അല്പമായ അംശസ്ത്രീനെയെന്നപോലെ രാമൻ ലക്ഷ്മണസഹിതനായി ഇവിടെ വന്ന് ഭാസുരങ്ങളായി ദിഗ്വൃതജസ്സോടുകൂടിയ ബാണസഹസ്രങ്ങൾകൊണ്ടു നിന്റെ പ്രാണങ്ങൾ വലിച്ചെടുക്കും. കാലഹതമായ വൃക്ഷത്തിന്നു ഇടിത്തീയിൽനിന്നെന്നപോലെ നിന്ന ക്ഷം ദേശമപ്പത്രനായ രാമന്റെ ശരാഗ്നിയിൽനിന്നു മോചനം കിട്ടുന്നതല്ല. നീ വൈശ്രവണസ്ഥാനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നുവെ

നിരിക്കിലും വരുന്നമഹാരാജാവിന്റെ രാജ്യത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു
ചെങ്കിലും അവ നിന്നെ വിട്ടൊഴിഞ്ഞിട്ടില്ല”.

സക്തം - 22

സീതയുടെ ഇപ്രകാരമുള്ള പരുഷവാക്കുകൾക്കേട്ടു രാക്ഷസാ
ധിപനായ രാവണൻ പ്രിയദർശനയും വരഗുണയുമായ അവളോടു
നൈരാശ്യത്തോടും ക്രോധത്തോടുംകൂടി ഈവിധം അനിഷ്ടവചന
ങ്ങൾ പറഞ്ഞു: “സ്ത്രീകളോട് എത്രത്തോളം സാന്ത്വനം പറ
യുന്നുവോ അത്രത്തോളം അവർക്കിമപ്പെട്ടുപോകുന്നു പുരുഷൻ.
എത്രയെത്ര ഇപ്പോൾ പാവയുണ്ടാവാം അത്രയും അവർ അവനെ അപ
മാനിക്കുന്നു. എത്രവിധം ഒരു സാരഥി മാത്രംതെറ്റിയോടുന്ന
തന്റെ കുതിരയെ കടിഞ്ഞാൺ വലിച്ചു നിലയ്ക്കുന്നതു്നുവാ
അടുതവിധം നിന്നിലുള്ള കാമം എന്റെ ക്രോധത്തെ അടക്കുന്നു.
ഉൽക്കണ്ഠാബാധമായ പ്രതികൂലകാമം എന്തൊരുവനിൽ ജാതമാ
കുന്നുവോ അവനിൽ അലിവും സ്നേഹവും ദ്രവമായുകരിക്കുന്നു.
അല്ലയോ വരാനനെ! കപടതാപസനായ രാമനെക്കാമിക്കുന്ന
നീ വാഴ്ചയും നിന്ദിതയുമാണ്. എങ്കിലും ഈ കാരണത്താൽ
ഇപ്പോൾ ഞാൻ അതു ചെയ്യുന്നില്ല. നീ പറയുന്ന ഓരോ പരു
ഷവാക്കിന്നും ഭയങ്കരവധം നിന്നിൽ എപ്പിടക്കേണ്ടതാണ്; എന്നാ
ൽകൂടിയും അതൊരിക്കലും അയ്യക്തമാണെന്നു വരികയില്ല. അല്ല
യോ വരവണ്ണിനി! നിനക്കു ഞാൻ രണ്ടുമാസം ഇട നല്കുന്നു.
ആ അവധി മുഴുവൻ ഞാൻ ഒരുവിധം ക്ഷമയോടെ കഴിച്ചുകൂട്ടി
ക്കൊള്ളാം; അതിന്നു ശേഷം നീ എന്റെ ശത്രുയെ പ്രാപിച്ചുകൊ
ള്ളണം. അപ്രകാരം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ ആ രണ്ടുമാസം കഴിഞ്ഞ
പിറ്റേന്നാൾ നിന്നെ കൊത്തിത്തന്നു കൊടുക്കുന്നതിന്നു
തയ്യാറാക്കുവാൻ അടുക്കളക്കാരെ എല്പിക്കുന്നുണ്ട്. അസുരോത്ത
മനായ രാവണൻ സീതാദേവിയെ ഈവിധം ഭസ്മിക്കുന്നതും ശാ

തിരിക്കുന്നതും കേട്ട് അവന്റെ അനുചാരിണികളായ ദേവഗന്ധർവ്വ
 നാരികളിൽ ചിലർ പരിഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടു നാലുഭാഗവും നോക്കിയും
 കണ്ണു കാട്ടിയും ചുണ്ടു കടിച്ചും അവളെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു. ദേവ
 ഗന്ധർവ്വനാരികളാൽ ആശ്വസിപ്പിക്കപ്പെട്ട സീതയോടൊത്ത്—പാരി
 വ്രത്യമാകുന്ന ബലത്തെ മാത്രം അവലംബിച്ചുകൊണ്ട് നിശാ
 ടേന്ദ്രനായ ആ രാവണനോടു സന്ധ്യയ്ക്കും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:
 “ഹേ രാക്ഷസേശ്വര! നിനക്കു നന്മയെ കാംക്ഷിക്കുന്നവർ ഇവി
 ടെ ആരും ഇല്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ഈ നീചകൃത്യത്തിൽനിന്നും
 നിന്നെ വിലക്കുവാൻ തുനിയുന്ന ഒരുവനേയും ഞാൻ ഈ ലങ്ക
 ൾ കാണുന്നില്ല. ഇത്രയും ഇന്ദ്രാണിയെന്നപോലെ ശ്രീരാമനോ
 ധർമ്മപത്നിയായ എന്റെ ധർമ്മലാലനംചെയ്താൻ ഈ മൂന്നു ലോ
 കത്തിലും നീ ഒരുത്തനല്ലാതെ മറ്റൊരാളാത്തതാൽ തുറിയും. ജ്യോതി
 മായനും മഹാത്മാവുമായ രാഘവന്റെ പത്നിയായ ഏഴനാട്
 ഈവിധം വചിക്കുന്നതിനാലുണ്ടാവുന്ന നിന്റെ മഹാപാപം ഹേ
 രാക്ഷസാധമ! നീ എവിടെപ്പോയാലാണ് ഒടുങ്ങുന്നത്? വന
 ത്തിൽ നേർപ്പാലൻ ഒരുങ്ങുന്ന ആനയും മുയലും എന്നപോലെ
 ശ്രീരാമൻ ഒരു മത്തഗജത്തിന്നു തുല്യനും നീ ഒരു ശശത്തിന്നു തുല്യ
 നുമാണെന്നു ധരിച്ചുകൊള്ളുക. ഇക്കുറുകുകലവിവർത്തനം രാജ
 ശ്രേഷ്ഠനുമായ രാമചന്ദ്രനെ അധിക്ഷേപിക്കുന്നതിൽ ഈ നിസ്സാ
 രനായ നിനക്കു നാണമില്ലെ? ആയുർന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നു
 നില്ക്കുവാൻപോലും നിനക്കു യോഗ്യതയുണ്ടോ? കൃഷ്ണപിംഗളങ്ങ
 ളായ നിന്റെ കൂരവികൃതദൃഷ്ടികൾ എന്റെ നേരെ നോക്കുന്ന
 സമയം എന്തുകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ പറിഞ്ഞുവീഴുന്നില്ല. ധർമ്മാത്മാ
 വായ ആ രാമഭദ്രന്റെ പത്നിയും ദശരഥന്റെ സ്തംഭയുമായ
 ഏനോടു നില്ക്കും ഈ അനാചാരവാക്കുകൾ പറയുന്ന നിന്റെ
 നാവു് അറററ ഭൂമിയിൽ പതിക്കാത്തതെന്തുകൊണ്ടു്? രാമൻ
 ആജ്ഞാപിക്കാത്തതുകൊണ്ടും എന്റെ തപോവ്രതത്തെ രക്ഷി
 പ്പാൻവേണ്ടിയുമാണ് അല്ലയോ ദശകന്ധര! ഞാൻ നിന്നെ എ
 ന്ന്റെ പാരിവ്രത്യമാകുന്ന വഹ്നിക്കിരയാക്കാത്തതു്. ധീരനും അസ്ത്ര

ജ്ഞാനമായ രാമനിൽനിന്നും എന്നെ അപഹരിക്കുവാൻ നിനക്കു സാധിക്കുന്നതല്ല. നിന്റെ വിനാശത്തിനായി വിധിയാൽ കല്പിക്കപ്പെട്ട ഒരു മാഴ്ചമാണിത് നിശ്ചയം. കബേരസഹജനായ നീ ഈരണം ബലശാഘിജമാണെങ്കിൽ രാമനെ അകറ്റിയുകൊണ്ട് എന്നെ അപഹരണം ചെയ്തതെന്തിന? രാക്ഷസാധിപനായ രാവണൻ സീതയുടെ ഈ പരുഷവാക്കുകൾ കേട്ടു തന്റെ ഭയങ്കരഭേദഭാവങ്ങൾ ഉരുട്ടിമിഴിച്ചുകൊണ്ടു വൈദ്യേഹിയെ നന്നു നോക്കി. കനാത ജീമൂതതുവ്വം കലശലായിട്ടുള്ള വണ്ണത്തോടും വമ്പിച്ച കൈകഴുത്തുകളോടും ശ്ലീംഗത്തിന്റെ തൂപ്പാലെ ഗംഭീരമായ ഗമനത്തോടും ഉജ്ജ്വലമായ വീശ്ച പരാക്രമങ്ങളോടും തുളുതുളു നാവോടും രീപ്പൊരി ചിതറുമായ കത്തിജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കണ്ണുകളോടും ഇളകിക്കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കിരീടഹാരങ്ങളോടും പലവിധ മാലകൾ, ചേലകൾ, അനുലേപനങ്ങൾ, അംബരങ്ങൾ, അംഗങ്ങൾ, അമൃതമഥനകാലത്തു മനോഹരവൃത്തത്തിനാൽ ചുറ്റിയിട്ടിരുന്ന വാസുകിയെന്നവണ്ണം അരയിൽ ചുറ്റിവരിഞ്ഞിട്ടുള്ള അതിഭീഷ്മമായ അരഞ്ഞാൻ, ബാലാക്പ്രഭയോടുകൂടിയ കണ്ഡലങ്ങൾ എന്നിവയോടുകൂടി ആ രാക്ഷസാധിപൻ നീണ്ടു തടിച്ച തന്റെ ദുഷ്ടാസനങ്ങൾകൊണ്ടു കൊടുമുകികളോടുകൂടിയ ഒരു മഹാപർവ്വതംപോലെ വിളങ്ങി. സർപ്പാലങ്കാരങ്ങൾകൊണ്ടും പൂമാലകൾകൊണ്ടും പൂത്തുതളിർത്ത കല്പദ്രുമതുല്യം ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവൻ ശൂശാനത്തിൽ നിമ്നിച്ചലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ഗംഭീരമായ ഒരു ചെയ്യുവാസാരംപോലെ അതിഭയങ്കരനായുംഭവിച്ചിരുന്നു. ക്രോധംനിമിത്തം രക്തവണ്ണമായ തന്റെ കണ്ണുകൾ ഉരുട്ടിമിഴിച്ചു കൂടിച്ചു സ്പർശംപോലെ ചീറ്റി അടുത്തുകൊണ്ട് അവൻ സീതയോട്, 'നീതികെട്ടവനും അത്ഥഹീനനുമായ രാമനെ നീ ആശ്രയിക്കുന്നവല്ലോ, ഭാനമാൻ സന്ധ്യയെയെന്നവണ്ണം നിന്നെ ഞാൻ ഇല്ലാത്തതെന്നെ നശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്' എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു. കാമക്രോധാകീകൾ നിറഞ്ഞു വഴിയുന്ന മനസ്സോടെ സീതയെ അത്യന്തം ഭയപ്പെട്ട് ഒറ്റക്കണ്ണുള്ളവൾ, ഒറ്റക്കാതുളളവൾ, പെരുങ്കാതുളള

വാൾ തുടങ്ങിയ വികൃതരൂപിണികളായ രാക്ഷസികളെ നോക്കി രാവണൻ 'അല്ലയോ രാക്ഷസികളെ! നിങ്ങൾ എല്ലാവരും തെന്താരുമിച്ച സാമദാനഭേദങ്ങൾ വേണ്ടുവധം ഉപയോഗിച്ചും ഭണ്ഡിക്കുമെന്ന ഭയപ്പെടുത്തിയും അതിശീഘ്രം സീതയെ എനിക്കു വശഗയാക്കുവിൻ' എന്നും മറ്റും ആജ്ഞാപിച്ചു. തത്സമയം ധന്യമാലിനിയെന്ന ഒരു രാക്ഷസി, ക്രോധംനിമിത്തം അത്യന്തം ഭയങ്കരനായ ദശാസ്യാനന്ദപ്പണക്കൊണ്ടിപ്രകാരം പറഞ്ഞു: "ഹേ രാജരാജേശ്വര! എന്നോടുകൂടി ശ്രീധിക്കുക, ഭവാനു ഈ സീതയെന്തിന്നു? ദുഃഖാധിപ്തനാവാൻ വിവർണ്ണയും പരവശയുമായി ബുദ്ധിച്ഛിരിക്കുന്ന ഇവളിൽനിന്നും അങ്ങയ്ക്ക് എന്തൊരു സുഖമാണു് ലഭിക്കുന്നതു്? നിന്തിരുവടി വീഴ്ത്തുമെന്തുള്ളാൽ നേടി വെച്ചിട്ടുള്ള ദിവ്യസുഖവസ്തുക്കളും കാമ്യപദാർത്ഥങ്ങളും അനുഭവിപ്പാൻ ബ്രഹ്മാവു് ഇവളുടെ തലയിൽ എഴുതിയില്ല, നിശ്ചയം. ഇങ്ങോട്ടു കാമിക്കാത്തവളെ കാഞ്ചിക്കുന്ന ഒരുവന്റെ ഉടൽ നഭാ ചൂട്ടനിറുന്നു. കാമമുള്ളവളെ കാമിക്കുന്ന ഒരുവനു സർവ്വം സംതുഷ്ടിയുണ്ടാകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതു കേട്ടു മഹാബലനായ രാവണൻ മോഹഗർജ്ജനംപോലെ ഉച്ചത്തിൽ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. കാമവിവശനായ അവൻ സ്വധർമ്മത്തിൽ ദുഃഖനിശ്ചിതയും വിദോഹരാജപുത്രിയും അമരവനിതക്കുതൃപ്തയും പരമപാവനയും ആയ സീതയെ ഇങ്ങിനെ ഭത്സിച്ചു ഭയപ്പെടുത്തിയുകൊണ്ടു് ദേവഗന്ധർവ്വനാരികളാൽ ചൂഴ്ചപ്പെട്ടു ഭൂമി നടുങ്ങുവണ്ണം അതിഗംഭീരമായി കാൽ എടുത്തുവെച്ചുകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു് സൂർയ്യതുല്യപ്രഭയോടുകൂടിയ തന്റെ രാജധാനിയെ പ്രാപിച്ചു.

സർഗ്ഗം-23

ശത്രുരാവണനും ഭയങ്കരനുമായ ആ രാക്ഷസേശ്വരൻ മൈഥിലിയോടിങ്ങിനെ അസഭ്യസംഭാഷണംചെയ്തു കരുത്തു ചാടിയുകൊണ്ടു് രാക്ഷസികളോടൊന്നും വേണ്ടുവണ്ണം ചട്ടവുമെഴുതു് അ

വിടെനിന്നു തിരിച്ചു. അനന്തരം കഠിനഘോരയകളും വിരൂപിണി കളുമായ ആ ആശരണാരികൾ സീതയുടെ ചുറ്റും വന്നുകൂടി. അത്യന്തം യുദ്ധകളായ അവരിൽ ഒരു രാക്ഷസി സീതയോടീവിധം പന്തലുവാക്കുകൾ പറഞ്ഞു: “എടി—സീതെ! പുലസ്ത്യമഹർഷിയുടെ പൗത്രനും ശ്രേഷ്ഠനും തപഃപ്രഭാവനും മഹാനും ദശഗ്രീവനുമായ രാവണന്റെ പത്നീപദം മാനിക്കത്തക്കതല്ലേ? അതിനെ നീ എന്തുകൊണ്ടു പരിഗണിക്കുന്നില്ല?” ഏകജടയെന്ന പേരായ മഹാരാജത്തി ക്രോധാലസ്യത്താൽ കണ് മുകളിലും കൊണ്ടുപ്രകാരംപറഞ്ഞു. “മരീചി, അത്രി, അംഗിരസ്സ്, പുലസ്ത്യൻ, പുലഹൻ, കൂത എന്നീ ആ പ്രജാപതിമാരിൽ പ്രഖ്യാതനായ പുലസ്ത്യൻ ബ്രഹ്മാവിന്റെ മാനസപുത്രനാണ്. പുലസ്ത്യന്റെ മാനസപുത്രൻ അതിതേജസ്വിയായ വിശ്രവസ്സെന്ന മാമുനി. അദ്ദേഹം പ്രജാപതിക്കുതല്പം വീര്യപ്രഭാവനാണ്. അല്ലയോ ആയതാക്ഷി! ആ വിശ്രവസ്സിന്റെ പുത്രനാണ് ശത്രു രാവണനായ ഈ രാവണമഹാരാജാവ്. വീരനും ശൂരനും മഹാപ്രതാപിയുമായ രാക്ഷസേശ്വരനും ഭാര്യയായിരിക്കേണ്ടവളാണ് നീ എന്നു ഞാൻ പറയുന്നതു അല്ലയോ സർവ്വാംഗസുന്ദരി! നീ വക വെയ്ക്കില്ല അല്ലേ?” അനന്തരം പുച്ചുക്കണ്ണിയായ ഹരിജടയെന്ന ആശരസ്ത്രീ പറഞ്ഞു. “മുപ്പത്തിമുക്കോടി ദേവന്മാരേയും ദേവാധിപന്മാരേയും പരാജിതരാക്കി സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരാക്കിയ ഈ നക്തഞ്ചരേശ്വരനും നീ ഭാര്യയായിപ്പോവിക്കുക”. ക്രോധമൂർച്ഛയായ പ്രാലസയെന്നവൾ പറഞ്ഞു. “അതുലവിക്രമനും യുദ്ധകളത്തിൽ പിന്തിരിക ശീലമില്ലാത്തവനും ശക്താത്മത്തനും ശൂരനുമായ ഈ രാക്ഷസേന്ദ്രന്റെ ഭാര്യയായിത്തീരുവാൻ നിനക്കു കൊതിയില്ലേ? എല്ലാവരിലുംവെച്ച് അരിപ്രിയയും വരാംഗിയും കേളീലോലുപയും ധന്വയുമായ മന്ദോദരിയെപ്പോലും വെടിഞ്ഞു രാക്ഷസേശ്വരൻ നിന്നെ പ്രിയതമയാക്കുവാൻ കൊതിക്കുന്നു. വേണമെങ്കിൽ അനേകായിരം സുന്ദരികളും വിലയയൻ രത്നൗലങ്ങളും നിസ്തുലങ്ങളായ ഭാസാപരചൈത്ര്യങ്ങളും കാമ്യവസ്തുക്കളുംകൊണ്ടു നിറ

ഞങ്ങളുളള അന്തഃപുരത്തെപ്പൊലും ഹേ മനോഹരി! രാക്ഷസേ ശ്വരൻ നിനക്കുവേണ്ടി പരിവൃജിക്കുന്നതാണ്”. വികടയെന്നു പേരായ രാക്ഷസി പറഞ്ഞു. “ദേവനാഗഗന്ധർവ്വകൈത്യന്മാരെ സംഗ്രത്തിൽ പലപാടും പാച്ചിച്ചിട്ടുള്ള ഈ രാക്ഷസേശ്വരൻ നിന്റെ കാല്പൽ വന്നിരിക്കുന്നുവല്ലോ, അദ്ദേഹത്തെ നീ കൈക്കൊള്ളാത്തതെന്തു?” അപ്പോൾ ഭർമ്മഭിയെന്നവൾ പറഞ്ഞു: ‘അല്പയോ ഭാമിനി! രക്ഷോനാഥനായ രാവണനെപ്പേടിച്ച് ഭാനുമാൻപോലും ഉഗ്രമായി പ്രകാശിക്കുന്നില്ല. വായു കരോരമായിച്ചു ലിക്കുന്നില്ല. വൃക്ഷങ്ങൾ യഥാകാലം പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്യുന്നു. മലകളും മേഘങ്ങളും യഥേഷ്ടം ജലം നൽകുന്നു. മഹാപ്രതാപിയായ ഈ രാജാധിരാജനെ ഹേ സുഭൂ! നീലഭവനി! നീ സമീകരിക്കാത്തതെന്താണ്? അല്പയോ സുസ്തിതെ! ഞാൻ പറയുന്ന വാക്കുകൾ ഗണ്യമാക്കാതിരുന്നാൽ നിന്റെ കഥ അവസാനിച്ചുവെന്നു കരുതിക്കൊൾക.’

സർഗ്ഗം - 24

സീതാദേവിയെച്ചുറ്റിവളഞ്ഞിരുന്ന വിക്രതാനനകളും കോപാവിഷ്ടകളുമായ രാക്ഷസികൾ സീതയെ നോക്കി വീണ്ടും അല്പയോ കല്യാണി! സർവ്വഭൂതങ്ങൾക്കും ചിത്താനന്ദം നൽകുന്ന രാവണശയ്യയെ പ്രാപിപ്പാൻ നീ എന്തുകൊണ്ടിഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല? അല്പയോ മാനുഷ! നിനക്കു മന്ത്രിഭായ്യയായിരിക്കുന്നതിലേ തൃഷ്ണിയുള്ളവെങ്കിൽ അതു നിനക്കിനി സാധിക്കുമെന്നു കരുതേണ്ട. രാമങ്കൽനിന്നും നിന്റെ ഹൃദയത്തെ പിൻവലിക്ക. മൂന്നു ലോകങ്ങളിലുമുള്ള സുഖഭോഗങ്ങൾ യഥേഷ്ടം ഭജിച്ചുകൊണ്ടു രാവണപത്നിയായിബദ്ധിച്ചു നീ സസുഖം ക്രീഡിക്കുക’ എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു. രാക്ഷസസ്ത്രീകളുടെ ഈ വചനങ്ങൾ കേട്ടു രാജീവനേത്രയായ സീത ബാഷ്പാവലങ്ങളായ കണ്ണുകളോടുകൂടി ഇങ്ങിനെ മറുവടി പറഞ്ഞു: ‘ഹേ രാക്ഷസികളെ! നിങ്ങൾ എല്ലാവരും ഒത്തുചേർന്നു

ലോകനിമിത്തമായ ഈ വാക്കുകൾ എന്നോട പറയുന്നതെന്തിന്? നിങ്ങളുടെ ഈ നികൃഷ്ടവചനങ്ങൾക്കു എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ അങ്ങ പോലും സ്ഥാനമില്ല. മനുഷ്യസ്ത്രീ ഒരു രാക്ഷസന്റെ പത്നീപദത്തിന്നുറയല്ല. രാക്ഷസേശ്വരന്റെ പത്നീപദം പ്രാപിക്കേണമെന്നു ഉൽക്കണ്ഠയും എന്തിനില്ല. നിങ്ങൾ എല്ലാവരുംകൂടി എന്നെ കടിച്ചുതിന്നുന്നുവെങ്കിൽകൂടിയും ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഈ വാക്കുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതല്ല. അതിഭീനനാണെന്നിരിക്കട്ടെ - രാജ്യവിഹീനനാണെങ്കിലും ചങ്ങതില്ല - എന്റെ ഭർത്താവുതന്നെയാണ് എനിക്കു ഗുരു. സുവർണ്ണ സൂര്യങ്കൽ എപ്രകാരമോ അപ്രകാരം ഞാൻ സദാ ത്രിരാമചന്ദ്രങ്കൽ പ്രീതയാണ്. ശക്രൻ ശചീദേവിയോ വസിഷ്ഠൻ അരുന്ധതിയും ചന്ദ്രൻ രോഹിണിയും അഗസ്ത്യൻ ലോപാമുദ്രയും ച്യവന്നു സുകന്യയും സത്യവാനു സാവിത്രിയും കപിലൻ ശ്രീമതിയും സഗരൻ കേശിനിയും സൗദാമന മധ്യത്തിയും നളൻ ദമയന്തിയും ഹൃതവിധം ഇഷ്ടപത്നികളോ അതേവിധം ഇഷ്ടാകകുലവരിഷ്ഠനായ ത്രിരാമചന്ദ്രൻ ഈ ഞാൻ ഇഷ്ടപത്നിയാണ്. സീതയുടെ ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകൾ കേട്ടു രാക്ഷസികൾ ഏറാവും ക്രോധത്തോടുകൂടി അവളെ ശകാരധാരകൾകൊണ്ടു വീണ്ടു വീണ്ടു അഭിഷേകം ചെയ്തു. ഇതെല്ലാം കേട്ടുകൊണ്ടു ഹനുമാൻ ആ ശിംശിപാവുക്ഷത്തിന്മേൽതന്നെ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നു. ക്രോധാവിഷ്ടനായ ആ രാക്ഷസികൾ തുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവരുടെ ഇഴഞ്ഞ ചുണ്ടുകൾ നശിപ്പിച്ചെടുത്തു കൊണ്ടു “സർവ്വ ലോകങ്ങളെയും തന്റെ ഭൂപശാക്രമത്താൽ വിറപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന രാക്ഷസേശ്വരനായ രാവണമഹാരാജാവിന്റെ കല്പനയെ ഇവർ വഹിക്കുകയോ? ഇവർ അദ്ദേഹത്തെ ഭർത്താവായി വരിക്കയില്ലെ” എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു വെണ്മഴ മുതലായ ആയുധങ്ങൾ എടുത്തു് അവളുടെ നേരെ ഓങ്ങുന്നതും ഹനുമാൻ കണ്ടു. ഭീമരാക്ഷസികളുടെ അതിഭയങ്കരമായ തർജ്ജനത്തെക്കേട്ടു ഭയപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സീതയാവട്ടെ, അല്പം പിൻവലിഞ്ഞു് ആ ശിംശിപാവുക്ഷത്തോടു നന്നെ അണഞ്ഞിരുന്നു.

മുഷിഞ്ഞ പശ്ചാത്താപം ഉടൽ മെലിഞ്ഞു മുഖം വാടിയുമിരിക്കുന്ന സീതയെ ഭയങ്കരരൂപിണികളും അതിനിഷ്ഠകളുമായ അവാർ വീണ്ടും വീണ്ടും പലവിധം ഭത്സിച്ചുകൊണ്ടേ ഇരുന്നു. കമ്പവീർത്തവളും വിരൂപിണിയുമായ വിനയയെന്ന രാക്ഷസി കോപാധാര്യയായുകൊണ്ടിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: 'എടി വിഭേരമെ! നീ ഭർത്തൃസ്നേഹം കാട്ടിയതു മതി മതി. ഇതിലധികം കാട്ടിക്കൂട്ടുന്നതു നന്മക്കാപത്തിനാണെന്നു ധരിച്ചുകൊള്ളുക. ഹേ മനോഹരേ! മന്ത്രിയർമ്മം നീ നല്ല വസ്ത്രം അനുഷ്ഠിച്ചു. അതിൽ എനിക്കു വളരെ സന്തോഷവുമുണ്ട്. എങ്കിലും നിന്റെ നന്മക്കായി പറയുന്ന ഈ വാക്കുകൾ കൂടിയും നീ സ്വീകരിക്കുക. സർവ്വ രാക്ഷസന്മാർക്കും ഭർത്താവായിരിക്കുന്ന ഭഗവാനെ അല്ലയോ മൈഥിലി! നീ ഭർത്താവായി വരിക്കുക. അവൻ ഇന്ദ്രനെപ്പോലെ പരാക്രമപ്രഭാവനും പ്രതാപശാലിയും മഹാതേജസ്വിയുമാണ്. നിന്റെ സമീപത്തു വരികയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഭാതാവും ഹിതവർത്തിയുമായ അവനെ ഭജിക്കുക. മന്ത്രിനും പാവപ്പെട്ടവനുമായ രാമനെ സ്തുജിക്കുക. അല്ലയോ സീതേ! നീ ഇന്നുമുതൽ ദിവ്യഗന്ധകലിതങ്ങളായ കുറിത്തുടകൾ, ശ്രോണുഭരണങ്ങൾ എന്നിവയെങ്ങിനെയും വിശിഷ്ടതരങ്ങളായ ഭോജ്യപേയങ്ങൾ ഭജിച്ചുകൊണ്ട് യുഗമദ്ധ്യം വിഹരിക്ക. ഹേ ആയതാക്ഷി! നീ എല്ലാ ലോകങ്ങൾക്കും ഈശ്വരിയായിത്തീർന്നുവെച്ച ലോകം മുഴുവൻ നിന്റെ ആജ്ഞയെ നടത്തുക. അഗ്നിക്കു സ്വാഹയെപ്പോലെയും ഇന്ദ്രന് ഇന്ദ്രാണിയെപ്പോലെയും നീ രാക്ഷസേശ്വരനായ രാവണന് ഇഷ്ടയായിത്തീർന്നുവെച്ചു സംതൃപ്തയാക. ദുഃഖിച്ചു മരിക്കാറായ രാമനിൽനിന്നും നിനക്കെന്തൊരു സുഖമാണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഞാൻ പറയുന്ന ഈ വാക്കുകൾ അനുസരിക്കാത്തപക്ഷം ഞങ്ങൾ എല്ലാവരുംകൂടി നിന്നെ ഇപ്പോൾതന്നെ തിന്നുകളയും.' അനന്തരം ഇഴഞ്ഞ മുലകളുള്ള വികടയെന്നവൾ അത്യന്തം ക്രോധത്തോടുകൂടി മുഷിമടക്കിയൊങ്ങിയുകൊണ്ടിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: 'എടി മൂഢ! നിന്റെ ഈ അധീക്ഷേപവാക്കുകൾ സർവ്വവും സമീപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു നീ മിഥിലേശ്വരിയാണെന്നു കരുണകൊണ്ടും സ്നേഹംകൊ

ണ്ടുമാണ്. നിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടത്തെ ആശംസിച്ചുകൊണ്ടുപറയുന്ന
 ഞങ്ങളുടെ ഈ പ്രിയവാക്കുകൾ നീ എന്തുകൊണ്ടാണ് നിഷേധി
 കുന്നത്? ആർക്കും എന്തുവാൻ സാധ്യമല്ലാത്ത കടലിനിക്കരെ
 നീന്നെക്കൊണ്ടുവന്നുകഴിഞ്ഞു; രാവണാന്തഃപുരം പ്രാപിപ്പിക്കുക
 ചെയ്തു. രാക്ഷസേശ്വരപത്തനത്തിൽ കൊണ്ടുവന്ന ബന്ധന
 ത്തിൽ വെച്ച് ഈ ഞങ്ങൾ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കെ നിന്നെ ഇവി
 ടെനിന്നും മോചിപ്പിപ്പാൻ സാക്ഷാൽ ശതകൃതുവിന്നുംകൂടി സാ
 ധിക്കുന്നതല്ല. അല്ലയോ മൈഥിലി! നിന്റെ നന്മയെക്കാംകൂടി
 കുന്നവളായ ഏന്റെ വാക്കിന്നനുകൂലമായി പ്രവർത്തിക്ക. നീ ക
 ണ്ണനീർ വാർത്ത മതി. നിന്റെ ഈ പാഴ്കുടുംബത്തെ കൈവെ
 ടിയുക. അല്ലയോ സീതെ! നീ സസന്തോഷം രാക്ഷസേന്ദ്രനോ
 ടുംകൂടെ കേളീവിലാസങ്ങളിൽ മുഴുകുക. ഹേ ഭീരു! സ്ത്രീകൾക്കു യൗ
 വനം അധികകാലം നിലനില്ക്കുന്നതല്ലെന്നു നീ ഓർക്കാത്തതെന്താ
 ണ്. അതു നശിച്ചുപോകുന്നതിനുമുമ്പായി ദിവ്യഗന്ധം വീശുന്ന
 കസ്യമനിരകളാൽ സർവ്വ സവിശേഷം അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട രാമോ
 ള്വാനങ്ങളിലും പർവ്വതസാന്തരങ്ങളിലും ഹേ മടിയേക്കുണെ! ആശരേ
 ശനോടുകൂടി ചുറ്റിനടന്നു നീ ക്രിഡിക്കുക. അനേകായിരം സ്ത്രീ
 കൾ ഹേ സന്ദരി! നിന്റെ ആജ്ഞയനുസരിപ്പാൻ എപ്പോഴും
 സന്നദ്ധകളായുണ്ട്. സർവ്വ രാക്ഷസന്മാർക്കും നാഥനായ ഭഗവന്യ
 നെ നീ ഭർത്താവായി വരിക്കുക. ഞാൻ പറയുംപ്രകാരം പ്രവർത്തി
 ക്ക്കാതിരുന്നാൽ എടി വിദേഹജെ! നിന്റെ മാറിടം കുത്തിപ്പിളർന്നു
 ഞാൻ നിന്റെ മുട്ടനിന്നും കുടിക്കുന്നുണ്ട്.” തത്സമയം അവിടെ
 ഉണ്ടായിരുന്ന ചണ്ഡാദരിയെന്ന കൂരരാക്ഷസി അത്യന്തം കോ
 പത്തോടുംകൂടെ ശൂലചുറ്റിവീശിയുകൊണ്ടിങ്ങിനെ ഗർജ്ജിച്ചു
 “കൊങ്കത്തടം കലുങ്ങുമാറു. ഭയന്നു വിറക്കുന്ന ഈ മേ ഹിനിയെ
 രാവണൻ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കിയ ദിവസം മുതൽക്കു ഇവളി
 ടെ തിളച്ചുപൊങ്ങുന്ന രുധിരം കുടിച്ച് യദൃച്ഛം, ജീഹ്വയും, ക്രോ
 ഡവും, കരളും, മുരടോടെ കുടിച്ചുകാൻ തിന്നേണമെന്ന മോഹം
 എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. ആയതു സാധിപ്പിപ്പാൻ തക്ക അവസരം

ഇതാ ഇപ്പോൾ വന്നുചേർന്നു. ഇവളുടെ കടൽമാലയും തലയും കടിച്ചുകാൻ തിന്നുവാൻ ബഹു രസമുണ്ടാകും.” പിന്നീട് പ്രാമുഖ്യം യെന്നു പേരായ രാക്ഷസി പറഞ്ഞു: ‘ചങ്ങാതികളെ! നിങ്ങളെല്ലാവരും വെറുതെയിരിക്കുന്നതെന്താണ്? നമുക്കിവളെ കഴിഞ്ഞു തെക്കി കൊല്ലുക. ഇവളെ കൊന്നുവെന്ന് രാക്ഷസേന്ദ്രനോടു്ണ ത്തിക്കയും ചെയ്യും. അതു നന്നായി എന്നേ അപ്പോൾ തമ്പുരാൻ കല്പിക്കയുള്ളൂ.’ അജാമുഖിയെന്നവൾ പറഞ്ഞു: “ഇവളെ കൊത്തി നമുക്കി എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും നമുക്കൊപ്പം പങ്കിടാം. വെറുതെ കലഹിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു ലേശം ഇഷ്ടമില്ല. മദ്യവും ലോഹ്യവും ധാരാളം വരുത്തുവിൻ!” ഉടൻ തുല്യങ്ങളെന്നവൾ പറഞ്ഞു: ‘ഇതിൽ അജാമുഖി പറഞ്ഞതാണ് എനിക്കൊരവും ബോദ്ധ്യമായത്, ഇവളെ അപ്രകാരംതന്നെയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. സർവ്വ ഭവസംഹാരിയായ മദ്യം വേഗം വരുത്തുവിൻ. മത്സ്യമാംസവും മദ്യവുമാകട്ടെ ഭദ്രകാളിക്കു ബലികഴിച്ച് ഈശ്വരീപ്രീതിക്കായി നമുക്കു ഏതും ചെയ്യും.’ വികൃതാനന്ദകളായ രാക്ഷസികളുടെ ഈ രൂക്ഷവാക്കുകൾ കേട്ടു ദേവസ്ത്രീവ്യയായ സീത നന്ന ഭയപ്പെട്ട് യെയ്യും കൈവിട്ടു വാടി വിളിത്തു.

സർഗ്ഗം - 25

ശ്രുതരാക്ഷസികളുടെ ഇപ്രകാരമുള്ള പരുഷവചനങ്ങൾ കേട്ടു മനോവ്യഥയുടെ കാഠിന്യത്താൽ ജനകജ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. പിന്നീട് ഒരുവിധം യെയ്യുമവലംബിച്ച് ശോകാശ്രുപൂർണ്ണമായ നയനങ്ങളോടും വിറക്കുന്ന കണ്ണത്തോടുകൂടി അവരോട് “ഹേ രാക്ഷസികളെ! ഒരു മനുഷ്യസ്ത്രീ രാക്ഷസഭാര്യയായിരിക്കണമെന്നതു എത്രയും അനുചിതമാണ്. നിങ്ങളെല്ലാവരുംകൂടി എന്നെക്കൊന്നു ഭക്ഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽകൂടിയും ആചാരവഞ്ചിതവും അതിനിന്ദ്യവുമായ ഈ കർമ്മം ഞാൻ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതല്ല” എന്നിങ്ങിനെ പറ

ഞ്ഞു. വരാംഗനയായ സീത കൂരരാക്ഷസികളാലും രാവണനാ
 ലും തടയുന്നമെയ്യപ്പെട്ട ഏകപരിപീഡിതനായും കൂട്ടംവിട്ട ചെ
 ന്നായ്ക്കൂടെ കൈയിൽ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മാൻപേടയെപ്പോലെ
 ഭയവിഹാലയായും വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭയംനിമിത്തം ഓരോ
 അംഗങ്ങളും ഉള്ളിലോട്ടു വലിഞ്ഞു. ആ ശുഭാംഗി നന്നെ കൃശയാ
 യിച്ചമഞ്ഞു. സാഹിസ്യത്തോടെ ഏതത്തിൽ മുഴുകിയും തന്നിമി
 ത്തം മനസ്സിടിക്കുന്നതും ഉള്ള അവൾ മഹാമതിയായ തന്റെ പതി
 യെപ്പറ്റി ഓരോന്നു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടേ ഇരുന്നു. ആ തനപംഗി
 യുടെ പീനസ്തനങ്ങളാവട്ടെ ചിന്താഭാരംനിമിത്തം ധാരമുറിയാതെ
 ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന കണ്ണനീർപ്രവാഹത്താൽ കലുഷിതങ്ങളായി
 ഭവിച്ചു. സമുദ്രമദ്ധ്യേ വൻതരകൾക്കിടയിൽപെട്ടു വലയുന്ന
 ഒരുവൻ കൈയിൽ പിടികിട്ടുന്ന മരക്കുഴലത്തെയോ മറ്റൊരു ആ
 ശ്രയിക്കുന്നതുപോലെ ശോകസാഗരത്തിൽ പെട്ടു ചിന്താകല്ലോല
 ണ്ണാൽ തല്ലിത്തകർപ്പപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ആ വിദേഹജ പുത്തൂ
 നിന്നിരുന്ന അശോകവൃക്ഷത്തിന്റെ ഒരു കൊമ്പിനെ ആശ്രയി
 ച്ചുകൊണ്ടു ചിന്താവിഷ്ടയായി അവിടെ നിലകൊണ്ടു- എത്രത
 ന്ന ആലോചിച്ചിട്ടും അതിഗംഭീരമായ ആ ശോകാഗ്നിവത്തി
 ന്റെ മറകൾ കാണാൻ അവൾ ശക്തയായില്ല. ഇന്ദ്രതുല്യമായ
 അവളുടെ മുഖം വാടി വിളറി കൊടുങ്കാറ്റിലകപ്പെട്ട വാഴയെ
 പോലെ അവൾ ഭയന്നു വിറച്ചു. നീണ്ടു കട്ടപിടിച്ച പാമ്പുപോ
 ലെ ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തന്റെ തലമുടിയെ അവൾ നെടുവീ
 ള്പിട്ടുകൊണ്ടെന്നു നോക്കി. “ഹാ രാമ! ഹാ ഹാ ലക്ഷ്മണ! ഹാ
 കൌസല്യ! ഹാ ഹാ സുമിത്ര!” എന്നിങ്ങിനെ സ്നേഹപാരവശ്യ
 ത്താൽ വിദേഹജ പലവിധം മുറവിളിച്ചു. ശോകാധിക്യംനിമിത്തം
 നറുങ്ങിയ മനസ്സോടുകൂടിയ അവൾ അതിദൈന്യമാവണ്ണം രോദ
 നംചെയ്തും ദീപ്തമായി നിശ്വസിച്ചും തീരെ വശംകെട്ടു. “സ്രീ
 കർക്കാവട്ടെ പുരുഷന്മാർക്കാവട്ടെ കാലം അടുക്കാതെ മരണം
 വന്നുകൂടുന്നതല്ലെന്ന ലോകവാദം യഥാർത്ഥമാണ്. അത്യന്തം കൂ
 രകളും വിരൂപിണികളുമായ ആശരസ്രീകളിൽനിന്നും അനല്പമായ

പീഡകൾ ഏറ്റവും കഠിനമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. നാൻ എന്നിട്ടുകൂടി എന്റെ നാമമായ ശ്രീരാമചന്ദ്രനെക്കൂടാ തെക്കൻ ക്ഷണകാലമെങ്കിലും ജീവനേൽക്കുന്നുവല്ലോ. അനാഥരും പുണ്യനശിച്ച പാപപ്പെട്ടവരുമായ ഞാൻ കൊടുംകാറ്റിനിമിത്തം ആശിമയുത്തിൽ ആണ്ടുപോകുന്ന ഭരണനിർമ്മാണ വഞ്ചിയെപ്പോലെ ഇതാ നശിപ്പാൻപോകുന്നു. തിരയടിച്ച പൊട്ടിത്തകൻ വീഴുന്ന നദീതീരപോലെ രാക്ഷസികളുടെ പാട്ടിലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഞാൻ എന്റെ നാമനെ കാണാത്തുനിമിത്തം മാൽകൊണ്ട് ഇതാ തകൻ വീഴുന്നു. നളിനാക്ഷരം സിംഹവിക്രാന്തനാമിയും ഗജേന്ദ്രനും തുല്യം അതിനാലേതും പിയവാദിയും കൃഷ്ണനുമായ എന്റെ ഭർത്താവിനെ ഇനി എനിക്കു ഒരിക്കലും കാണാൻ ഇടയാകയില്ല. വിദിതാത്മാവും ഉദാരബുദ്ധിയും രീതിവിക്രമനുമായ രാമനിൽനിന്നു വേർപെട്ടും കടുവിഷം തിന്നാലെന്നവണ്ണം അത്യന്തം ഭാരണമായ പീഡയിൽ അകപ്പെട്ടും ഉള്ള എന്റെ ഈ ജീവിതം ഉടനെ അവസാനിക്കും. പൂർണ്ണജന്മത്തിൽ എന്തെല്ലാം പാപകർമ്മങ്ങൾ ഞാൻ ചെയ്തിരിക്കുമോ. ഇപ്പോൾ എനിക്കു ഈ ഘോരവൃഥ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നതിനുള്ള കാരണം അതാണെന്നു. ഈ ഭയകരദുഃഖം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടു ജീവിച്ചിരിക്കേണമെന്ന മോഹം എനിക്കു ലേശമില്ല. ഘോരരൂപിണികളും പ്രമത്തകളുമായ ഈ രാക്ഷസസ്ത്രീകളുടെ കയ്യിൽ അകപ്പെട്ടുപോയ എനിക്കു ഇനി രാമനെക്കാണാൻ സാധിക്കുന്നതുമല്ല. മനുഷ്യജന്മത്തെ വെറുക്കത്തക്കതാണ്. അതിലും വിശേഷിച്ച് പരന്നധീനമായുള്ള കഥയൊ. വല്ലവിധവും ജീവൻ കളയുക എന്നുവെച്ചാൽ അതത്ര വിഹിതമായതുമല്ല.” എന്നീ പല ചിന്തകളിലും ആണ്ടു ദുഃഖവിവശയായ വൈഭവദേവിക്കണ്ണീർ വാർത്ത.

സക്തം - 26

ജനകാത്മജയും ശുഭാംഗിയുമായ സീത വീണ്ടും ഉന്മാദത്താലോ ഭൂതബാധയാലോ കിടന്നുപിടയുന്ന ബാലതന്ത്രിയെപ്പോലെയോ ക്ഷീണംനിമിത്തം പൂഴിയിൽക്കിടന്നു പിരട്ടുന്ന പെൺകുതിരയെപ്പോലെയോ വാളിതമായ വ്യഥയാൽ നിലത്തുവീണുതണ്ടുകണ്ണനീരൊലിപ്പിച്ചുംകൊണ്ടിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: “സർവ്വകല്യാണസന്യാസ്തനും സർവ്വധർമ്മമഞ്ജനനമായ രാമൻ മുൻകരുതലോടുകൂടിയിരിക്കാതെനിമിത്തം കാമരൂപിയും, ക്ഷുഭനും, അരിപോലാസനമായ രാവണൻ നിർദ്വാരം എന്നെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോന്ന് ഈ രാക്ഷസികളുടെ അധീനത്തിലാക്കി. തന്നിമിത്തം എനിക്ക് അതിതൃക്കനമായ ദുഷ്ടാക്കൾ കേൾപ്പാനും ഇടയായി. രാമനെക്കൊന്നാതെ ഈവിധം പരുഷവാക്യങ്ങൾ കേട്ട് അഹോരാത്രം ദുഃഖിച്ചുംകൊണ്ടു ജീവിച്ചിരിക്കേണമെന്ന മോഹം എനിക്കു ലേശമില്ല. മഹാരഥനും, സർവ്വഭൂതസമ്മതനും, രാജനിതിവിത്തമനമായ രാമനിൽനിന്നു വേർപെട്ട് ഈ നിശിദ്ധാരിണികളുടെ മദ്ധ്യവസിക്കുന്ന എനിക്കു ജീവിതംകൊണ്ടോ, രാജൈശ്വര്യംകൊണ്ടോ, വൈചിത്ര്യമേറിയ രത്നാലങ്കാരങ്ങൾകൊണ്ടോ, എന്തൊരു പ്രയോജനമാണുള്ളത്. എന്റെ ഹൃദയം എന്തൊരു കഠിനവസ്തുവാണ്. കരിങ്കല്പതന്നെയോ. അതല്ല, ഏതുകാലത്തും നശിക്കാത്തതായ മറ്റു വല്ല വിശേഷവസ്തുവോ! എന്റെ ഈ ശോച്യാവസ്ഥയിൽ പോലും അതെന്തുകൊണ്ടു പൊട്ടിത്തകന്നുപോകുന്നില്ല? ഹാ കഷ്ടം! ഞാൻ നീചതന്നെ; അസതിതന്നെ. എന്റെ പ്രാണവല്ലഭനെ പിരിഞ്ഞിട്ടുകൂടി ഞാൻ ക്ഷണകാലമെങ്കിലും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ. എന്റെ ഈ ജീവിതം എത്രയും നിന്ദ്യമാണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. മധുരപ്രിയവാദിയും, വസുധാപരിയും, ധർമ്മജനനമായ എന്റെ പ്രാണനാഥനോടുകൂടാതെ സുഖഭോഗങ്ങളോ, പ്രാണൻതന്നെയോ, എനിക്കെന്തിന്നു? വല്ലവിധത്തിലും ജീവി

തം ഉപേക്ഷിച്ചുകൂടാം. പ്രിയഭർത്താവിനെപ്പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഞാൻ ഇനി അധികനാൾ പ്രാണങ്ങൾ ധരിപ്പാൻ ശക്തയാകയില്ല നിശ്ചയം. നിന്ദ്യനും, ആചാരവഞ്ചിതനും, ഭുഷ്മനിരത്നമായ രാവണനെ ഇടുത്തുകാൽകൊണ്ടുപോലും ഞാൻ തൊടുകയില്ല. പിന്നെയുണ്ടോ ഞാൻ അവനെക്കാമിക്കുന്നു. അവൻ അവന്റെ രാക്ഷസവൃത്തിയാൽ എന്നെ ലഭിപ്പാനിച്ഛിക്കുന്നു. കൊത്തിനരക്കിപ്പകിട്ടാലും, ചെന്തീയിൽ മുട്ടെരിച്ചാലും രാമപത്നിയായ സീത രാവണന്നിണങ്ങുന്നവളല്ല. പിന്നെ ഇവർ എന്തിനായിട്ടീവിധം പേയം ഭ്രാന്തം പറയുന്നു. പ്രാജ്ഞനും, പ്രഖ്യാതധർമ്മജ്ഞനും, പരമകാരുണികനും, സദ്വൃത്തനും, സദാചാരസമ്പന്നനും, കൃതജ്ഞനും, പ്രശാന്തഗംഭീരനും ആയ രാഘവനിൽ നിന്നു ഭവർപെട്ട് ഈ ഭൂരിഭൂവമനുഭവിപ്പാൻ ഇടയായതു എന്റെ ഭാഗ്യദോഷംകൊണ്ടു മാത്രമാണ്. ജനസ്ഥാനത്തുവെച്ചു പരിനാലായിരം ക്ഷുദ്രരാക്ഷസന്മാരെ ഏകനായിനിന്നു പൊരുതി തന്റെ ഭജഭണ്ഡപരാക്രമത്തിന്നിരയാക്കിയ ശ്രീരാമുവീരൻ എന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്താതിരിപ്പാൻ കാരണമെന്ത്? എന്നെക്കുട്ടുകൊണ്ടുപോന്ന ഹതവീര്യനായ രാവണനെ എന്റെ ഭർത്താവു സംഹരിക്കാതിരിക്കുന്നതു അശക്തികൊണ്ടല്ല; നിശ്ചയം. ഭണ്ഡകാരണ്യത്തിൽവെച്ചു വിരാഡൻ തുടങ്ങിയ ആശരമുഖ്യന്മാരെ നിശ്ശേഷം മുടിച്ചുവന്നായ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ എന്നെ പ്രാപിക്കാത്തതെന്തുകൊണ്ട്? ആഴിമദ്ധ്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഈ ലങ്കാനഗരി തീരെ ഭുക്തപയാണെന്നിരിക്കിലും രാമസായകഗതിക്കെതിരായി ഈ ലോകത്തിൽ ഒന്നുംതന്നെയില്ല രാക്ഷസനാൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ടതന്റെ പ്രിയപത്നിയെ ദ്രവപരാക്രമിയും, അസ്സശാസ്ത്രജ്ഞനുമായ ആ രാമകുലതിലകൻ വീണ്ടെടുക്കാതിരിപ്പാൻ ഹേതുവെന്താണ്? ലക്ഷ്മണാഗ്രജനും, പ്രശസ്തഭരതജനുമായും, മഹാമനസമിയുമായും എന്റെ ഭർത്താവ് ഞാൻ ജീവിയെങ്ങെന്നറിഞ്ഞിരിക്കയില്ലെന്നോ? അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ റീരനും, ശൂരനും, നേജോനിധിയും, ആക്രമിത്തനുമായ അദ്ദേഹം ഈ ധിക്കാരത്തെപ്പോര

ക്കുമോ. എന്നു രാവണനാണ് അപഹരിച്ചതെന്നു ശ്രദ്ധയോടെ നോക്കി ജടായു രാമനെ ധരിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. കഷ്ടം! അവനേയും ആ രാവണൻ ഹനിച്ചുവല്ലോ വൃദ്ധനാണെന്നിരിക്കിലും എന്നെ രക്ഷിക്കേണ്ടെന്നായി അയാൾ ആ സമയത്തു പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്ന വിദ്യുപരാക്രമങ്ങൾ അഭിശയിക്കത്തക്കവണ്ണമായിരുന്നു. ഞാൻ ഇവിടെ ഉണ്ടെന്ന പരമാർത്ഥം എന്റെ നാഥൻ അറിയുന്ന പക്ഷം അതിവിദ്യമായ ശരശതങ്ങൾക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹം രാക്ഷസന്മാരെ വാശത്തോടെ കൊന്നൊടുക്കും. ഈ ലങ്കാപുരിയൊക്കെ മുട്ടിപ്പോകും. മഹാസമുദ്രം മുഴുവൻ വരട്ടി വററിക്കും. നീചനായ രാവണന്റെ പേരും പെരുമയും കെടുകയും ചെയ്യും. അപ്പോൾ ഭർതൃനാശംനിമിത്തം ദുഃഖാർത്തകളായ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ എന്നെക്കൂടെ അധികം ഉച്ചത്തിൽ രോദനംചെയ്യും. ആ ആത്മസമാധാനം രാക്ഷസഭവനങ്ങൾ മുഴുവൻ മുഴങ്ങാതിരിക്കയില്ല. രാമൻ ലക്ഷ്മണസഹിതനായി ലങ്കയിൽ വന്ന് ഉടൻ രാവണനെക്കണ്ടെത്തുമെന്നതും നിശ്ചയമാണ്. അവരുടെ ഭൃഷ്ടിയിലകപ്പെടുന്ന ഒരൊറ്റ രാക്ഷസനെങ്കിലും ശേഷിക്കുമെന്നു സംശയിക്കേണ്ട. കാലതാമസംകൂടാതെ ഈ ലങ്കാനഗരവീഥികളെല്ലാം മുടലക്കളമായിത്തീരുവാനേ സംഗതിയുള്ളൂ. ചിതയിൽനിന്നും പൊന്തിച്ചുപോകുന്ന ധൂമപടലങ്ങൾ ലങ്കയെ മുഴുവൻ ആവരണംചെയ്യും. അപ്പോൾ കഴുകന്മാരായിരിക്കും ഈ ലങ്കാപുരിക്കലങ്കാരമായിത്തീർന്നുപോകുക. അതിന്നുതക്ക ഭൂമിമിത്തങ്ങൾ ഇവിടെക്കാണുന്നതുണ്ട്. രാക്ഷസാധിപനായ രാവണൻ നശിക്കുമ്പോൾ ബലവത്തരയും അനാക്രാന്തയുമായ ഈ ലങ്കാപുരി ഒരു വിധവാംഗനയ്ക്കു തുല്യയാകും. സഭാ ഉത്സവാദ്യാഘോഷങ്ങളോടും, വീണാഭംഗമുദംഗങ്ങളുടെ മഞ്ജരി നാദത്തോടും, ഐശ്വര്യപുഷ്പിണിയോടും കൂടിയ ഈ ലങ്കാനഗരി വിധവകളായ രാക്ഷസികളാൽ നിറയപ്പെട്ടൊരമംഗലമുത്തിയായിത്തീരുന്നതും തർക്കം സംഗതിയാണ്. ഗൃഹങ്ങൾക്കുതാമര രാക്ഷസസ്ത്രീകളുടെ മുറവിളി മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കും. കാലംവൈകാതെ എനിക്കതു കേൾപ്പാനിടയാകുമെന്നുചെയ്യും. ഞാൻ രാവണാധിപത്തിൽ

ഉണ്ടെന്ന് അതിശൂരനും, ആയതാക്ഷനുമായ രാമൻ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ആ ക്ഷണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരണി വരവു ലഭ്യമുഴുവൻ വെള്ള ചെണ്ണിറായി ഇരട്ടുടഞ്ഞുപോകാതിരിക്കുകയല്ല. നീമംഗുരം ബ്രഹ്മായ രാവണൻ എനിക്കു തന്നിട്ടുള്ള രണ്ടുമാസത്തെ അവധിയും ഇതാ അവസാനിപ്പിക്കുന്നതു. ഏകാന്ത മരണം ഇനി അധികം വൈകാതെ സംഭവിക്കും. പാപചാരികളും, മാംസഭക്ഷകളുമായ രാക്ഷസന്മാർ ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളേയൊ, കൃത്യാകൃത്യങ്ങളേയൊ അറിയുന്നില്ല. നിശ്ചിതദിവസം കഴിഞ്ഞു പിറേറന്ന് ആ ഓഴൻ നിശ്ശങ്കം എന്ന പ്രാതലാക്കും പ്രിയദർശനം, ലിംഗലോചനമായ രാമനെക്കൊന്നാതെ അതിവിനയായിരിക്കുന്ന ഞാൻ ഉടനെ യമപുരിയിൽ ചെന്നുചേരും ഞാൻ ഇപ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതെന്തു? ആ രാക്ഷസേശ്വരനോടു പിണങ്ങുകയല്ലാതെ ഇണങ്ങുകയെന്നതുണ്ടാവുന്നതോ? എനിക്കു വിഷം നൽകുവാൻ ഇവിടെ വല്ലവരും ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ പതിയെ വേർപെട്ടിരിക്കുന്ന ഞാൻ ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ പ്രേതനാഥപത്തനത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നിരിക്കും. ഭരതാഗ്രജനും, ഭാര്യവത്സലനുമായ എന്റെ പ്രിയതമൻ, ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്ന വിവരം അറിഞ്ഞിരിക്കുകയല്ല. അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ കല്യാണമാക്കളും, രണശൂരനുമായ ആ രാമവക്ഷണന്മാർ രണ്ടുപേരുംകൂടി ഭൂമി മുഴുവൻ എന്നെ തിരയുമായിരുന്നു. പക്ഷെ എന്നെക്കാലുള്ള ഓരോ സഹിക്കവയ്യാതെ ലക്ഷ്മണാഗ്രജനും നിമ്നലംഘനമായ രാമൻ ജീവത്യാഗംചെയ്തു സ്വർഗ്ഗം പുകയിരിക്കുമോ. അജിതനൊക്കെങ്കിൽ ദേവഗന്ധർവ്വന്മാർ, സിന്ധുന്മാർ, ഋഷിപുരവന്മാർ ഉടങ്ങിയവരെല്ലാം എന്റെ ഭർത്താവായ രാഘവീരനെക്കൊന്നിരിക്കുകയല്ല പരമപുരുഷനും, രാജാവും. ജ്ഞാനിയും, ജ്യോതിർമ്മയനും, ഇഹലോകവ്യാപാരങ്ങളിൽനിന്നു മുക്തനും, ക്ഷാരധർമ്മത്തിൽ മാത്രം നിരതനുമായ ആ രാമചന്ദ്രൻ പത്നിയായ എന്നെക്കൊണ്ടു യാതൊരു കാര്യവുമില്ലെന്ന ചിന്തയാൽ എന്നെ അനേക്ഷിക്കാതിരിക്കയാണോ. തമ്മിൽ കാണുമ്പോൾ പ്രീതിയുണ്ടാകയും അകന്നുപോകുമ്പോൾ പ്രീതി നശിച്ചുപോകയും ചെയ്യു

ന്നതു കൃത്യപ്ലാന്റെ സ്വഭാവമാണ്. പ്രാകൃതപുരുഷന്മാരിൽ സാധാരണമായിക്കണ്ടുവരുന്ന ആവിധം നികൃഷ്ടസ്വഭാവം എന്റെ ഭർത്താവിന്നില്ല നിശ്ചയം. പാവനം മഹാമനസ്വിയായ രാമനോടു ചേർന്നിരിപ്പാൻ തക്ക യോഗ്യത എനിക്കില്ലായിരിക്കാം. അല്ലാത്തപക്ഷം രാമനോടു കൂടിയിരിപ്പാനുള്ള എന്റെ ഭാഗ്യം അസ്തമിച്ചിരിക്കാം. ഏതൊരു കാരണമെന്നാണെന്ന് രാമദർശനം എനിക്കു സിദ്ധിക്കാത്തത്? തുരന്നം, മഹാശയനം, സദ്വൃത്തനം, ശത്രുമർദ്ദനമായ രാമനെ സുകൃതക്ഷയം നിമിത്തം വേർപെടേണ്ടിവന്ന എനിക്കു ജീവസന്ധാരണത്തേക്കാൾ മരണമാണ് ഉത്തമമായത്. ശസ്ത്രാഹ്വാനം സർപ്പാനർത്ഥകരമാകയാൽ ആയുധം വെച്ചു ഫലമുലാഭികൾ ഭജിച്ചുകൊണ്ട് നരോത്തമന്മാരായ ആ സഹോദരന്മാർ കാട്ടുതന്നെ ആശ്രയമാക്കിസ്സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കുമോ. അല്ലെങ്കിൽ, ഭരതന്മാരും വഞ്ചകാഗ്രണിയായ രാക്ഷസേശ്വരന്മാൽ സിംഹവിക്രമന്മാരും, നിമ്ബലന്മാരുമായ ആ സഹോദരന്മാർ ചതിച്ചു കൊല്ലപ്പെട്ടിരിക്കാം. ഏതൊരു കാരണമെന്നാണെന്ന് രാമൻ എന്നെ അന്വേഷിക്കാതിരിക്കുന്നത്. ഈ നിർദ്വ്യാവസ്ഥയിൽ ഏതുസംഗതിക്കൊണ്ടു എനിക്കുചിതമായതു മരണമെന്നെ. ഈ അത്യാശയമായ ഭൂഖസമുദ്രത്തിൽ ആണ്ടുകിടന്നിട്ടുകൂടി മൃത്യു എന്നെ തിരിഞ്ഞുനോക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നില്ല. ആത്മസ്വരൂപമെന്നെയാണ് യഥാർത്ഥമായുള്ള പരബ്രഹ്മം. എന്തിന് തത്വം ഗ്രഹിച്ച് ആത്മാവോടുകൂടെ ഐശ്വര്യം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളവരും മഹാത്മാക്കളും പാപരഹിതന്മാരുമായ മുനിമാർതന്നെയാണ് ഭാഗ്യവാന്മാർ; അവർക്കു പ്രിയമെന്നും അപ്രിയമെന്നുമുള്ള അവസ്ഥാഭേദമില്ല. പ്രിയവസ്തുക്കളുടെ വിധോഘ്നനിമിത്തം ഭൂഖമോ അപ്രിയവസ്തുക്കളുടെ സമാഗമനിമിത്തം സന്ദ്രാസമോ അവർക്കുണ്ടാകാറില്ല. അപ്രകാരമുള്ള പുണ്യാത്മാക്കളെ ഇതാ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. എല്ലാംകൊണ്ടും വിചിതാത്മാവും പ്രശാന്തമതിയുമായ എന്റെ ഭർത്താവിനെപ്പിരിഞ്ഞു പഞ്ചപാതകിയായ ഈ രാക്ഷസനധീനയായിത്തീർന്നുപോയ ഞാൻ പ്രാണൻകളുവാൻതന്നെയാണ് തീർച്ചയാക്കുന്നത്.”

സംഗം - 27

സതീരത്തവും അമരാംഗനാതുലയുമായ സീതാദേവിയുടെ വിലപനങ്ങൾ കേട്ടു കൂലിച്ച് ആ നിശിചാരിണികളിൽ ചിലർ വസ്തുത വഞ്ചകാഗ്രണിയും ചോരപാതകിയുമായ രാവണനെ അറിയിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടുപോയി. തത്സമയം മറ്റു രാക്ഷസികൾ സീതയുടെ അടുത്തു ചുറ്റും വന്നുകൂടി തങ്ങൾക്കുതന്നെ അനന്തമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതായ ആ കാര്യത്തെപ്പറ്റി വീണ്ടും “ആത്മഹത്തിക്കാരങ്ങൾയിരിക്കുന്ന ഹേ വിദേഹജെ! നിന്റെ മാംസം രാക്ഷസികളായ ഞങ്ങൾ സുഖമായി കടിച്ചു തിന്നുമെന്നറിഞ്ഞുകൊൾക” എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. സീതയെ ഇങ്ങിനെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നവരായ ആ ആശരികളോട് അതേവരെ ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്നവളും ധർമ്മബുദ്ധിയുള്ളവളും വൃദ്ധയുമായ ത്രിജയെന്ന രാക്ഷസി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: “അതിനിഷ്ഠരകളായ രാക്ഷസികളെ! മയ്ക്കുകൊടുവരെ! നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മാംസത്തെത്തന്നെ കടിച്ചു തിന്നവിൻ. ജനകന്റെ പ്രിയപുത്രിയും ഭഗവതന്റെ സ്നേഹയുമായ ഈ ഉത്തമയുടെ മാംസം നിങ്ങൾക്കു തിന്നുവാനുള്ളതല്ല. ഞാനിപ്പോൾ അതിഭയങ്കരമായൊരു സ്വപ്നം കണ്ടു. അതാലോചിക്കുമ്പോൾ തന്നെ എനിക്കു രോമാഞ്ചമുണ്ടാകുന്നു. അതിന്റെ ഫലം രാക്ഷസകുലമൂലനാശവും ജനകജയുടെ പതിയായ രാമഭരണഭൂയവുമാണ്.” എന്നീ ത്രിജയാവാക്യങ്ങൾ കേട്ട് അതിരുഷ്ടകളായ ആ രാത്രിഞ്ചരികൾ ഭയചകിതകളായി ആ വൃദ്ധയോട് “അല്ലയോ ത്രിജയെ! നീ കണ്ട സ്വപ്നവൃത്താന്തം ഇന്നതെന്നു ഞങ്ങളോടു വിവരിച്ചു പറയുക.” എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ട് അവൾ അവരോട് അങ്ങിനെ പറയാൻ ആരംഭിച്ചു. “ആയിരം ഹംസവരന്മാർക്കു വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും ആനക്കൊമ്പുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു വിചിത്രവാഹനത്തിൽ കയറി പുഷ്പരാഗ്ഗമായിത്തീർന്നു കൊണ്ടു ലക്ഷ്മീവല്ലഭനും പരന്തപനുമായ ശ്രീരാഘവൻ

ലക്ഷ്യസാധിതനായി ഇവിടെ വന്നിരുന്നു. വെളുത്ത മാല്യങ്ങളും ശുഭ്രവസ്ത്രങ്ങളും ധരിച്ചിരുന്നു ആ രാമചന്ദ്രൻ. പിന്നീട് അമിതതേജസ്വികളും വെളുത്ത മാല്യാംബരങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ളവരും ശുഭ്രകർമ്മകാരികളായ ആ പുരുഷഭേദസരികൾ വലിയ നാല്ക്കൊമ്പനാനന്ദമൽ കയറി യാനം ചെയ്തുകൊണ്ടു സീതയുടെ സമീപം ചെന്നുചേർന്നു. സീതാഭേവിയാവട്ടെ ഹംസതുലികപോലെ ശുഭ്രരമായൊരു പട്ടുടുത്ത് ആഴിയാൽ മുഴുപ്പെട്ട ശേഖരവർണ്ണത്തിലേക്ക് നിന്നിരുന്നു. അവിടെവെച്ച് അവൾ സൂര്യകൽപഭംഗപ്രകാരമോ അപ്രകാരം സമ്പൂർണ്ണസുഹൃത്തായ ശ്രീരാമചന്ദ്രനോടു യോജിച്ചു. ഉടൻ രാജകുമാരിയായ രാമചന്ദ്രൻ തന്റെ അങ്കണത്തിൽ ജാനകിയെ കയറ്റിയിരുത്തി. തൽക്ഷണം അംബുജേക്ഷണയായ അവൾ ഭർത്താവിന്റെ മടിയിൽനിന്നുമെഴുന്നേറ്റ് ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരെ തന്റെ കരതലംകൊണ്ടു തൊട്ടുതലോടുകയുണ്ടായി. രാമലക്ഷ്മണന്മാരും സീതയും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ വരഗജം പിന്നെ അവിടെനിന്നും മന്ദമന്ദം ചരിച്ച് ഈ ലങ്കയുടെ നേർമുഖത്തിൽ എത്തി. അവിടെ അതിവിശിഷ്ടങ്ങളും മനോഹരഗന്ധത്തോടുകൂടിയവയുമായ എട്ടു വെള്ളക്കോളകൾ പൂട്ടിയിരുന്ന ഒരു ഉത്തമരഥം നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പുരുഷോത്തമനാഥനായ രാമചന്ദ്രനായ ആ സഹോദരന്മാർ സീതയോടുകൂടി സൂര്യസന്നിഭവും അതിഭിദ്യവുമായ ആ രഥത്തിൽ കയറി നേരെ വടക്കോട്ടു യാത്ര തിരിച്ചു. ഹേ! രാക്ഷസികളേ! ഞാൻ നിങ്ങളോട് അതിഭയങ്കരമായ വേറൊരു സ്വപ്നവൃത്താന്തംകൂടി പറയാം. രക്ഷാപീരനായ രാവണൻ തല മൊട്ടയടിച്ച് ശരീരം മുഴുവൻ എണ്ണ തേച്ചും അരുണവർണ്ണമായ വസ്ത്രം ധരിച്ചും എരിക്കിൻപുമാലയണിഞ്ഞും കൊണ്ടു പുഷ്പകത്തിൽ കയറി യാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് അവൻ അതിൽനിന്നു താഴെ പതിക്കുന്നതും തീവ്രപീഡയോടെ അതിന്റെവൃഥാവണ്ണം രോദനംചെയ്യുന്നതും ഹേ രാക്ഷസികളേ! ഞാൻ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടു. ഉടൻ ഭയങ്കരിയും ഭയമുഖിയുമായൊരു രാക്ഷസി ഓടിയടുത്തു സരോഷം അവനെ പിടിച്ചിഴച്ചു

പരക്കേല്പിക്കുന്നതും അയ്യോ രാക്ഷസികളെ! എനിക്കു കാണാ
 നിടയായി. ആകലേന്ദ്രിയനായ ആ രക്ഷോന്നാഥനാവട്ടെ പിന്നീ
 ടു കോവർകഴുതയെപ്പൂട്ടിയിരുന്ന ഒരു രഥത്തിൽ ചെന്നു കയറി നേ
 രേ ദക്ഷിണാശയിലേക്കു യാത്രവെയ്തു. ഈ ഭയങ്കരകാഴ്ച ഇതാ
 ഇപ്പോഴും എന്റെ ഓഴ്ചികളിൽതരന്നെ ഇരിക്കുന്നു. അല്ലയോ
 സഹോദരികളെ! ഈ വൃത്താന്തം പറയുമ്പോഴേക്കും ഇതാ നോക്കു
 വിൻ എനിക്കു രോമാഞ്ചമുണ്ടാകുന്നു. ഭയത്താൽ എന്റെ ശരീ
 രം കമ്പിക്കുന്നു. നോക്കുവിൻ! ഇതാ എന്റെ കണ്ണും വിറയ്ക്കു
 ന്നു. അയ്യോ! എത്ര ഭയങ്കരം! പിന്നീട് അന്തകനു തുല്യം ആ
 ഗ്രന്ധനായ ആ രാവണൻ ഭയന്നു വിറച്ചുകൊണ്ടു കഴുതമേൽനിന്നു
 തലകുത്തിത്താഴെ പതിക്കുന്നതും അല്ലയോ ചങ്ങാതികളെ! ഞാൻ
 എന്റെ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടു. ഉടൻ അവൻ പിടഞ്ഞെഴുന്നേറ്റു
 നന്നായി നിന്നുകൊണ്ടു ഭ്രാന്തചിത്തനെപ്പോലെ പല ഭ്രാന്തക്കു
 കളും പിറുപിറുത്തു. പിന്നീട് അവൻ ഭഗ്ഗഹമായ ഭഗ്ഗന്ധത്താ
 ലും ഘോരതമസ്സാലും ആകലിതമായി നരകതുല്യം ചളികെട്ടിനി
 നിരുന്ന ഒരു കുണ്ടിൽച്ചെന്നു പതിച്ചാണ്ടുപോകുന്നതും ഞാൻ
 എന്റെ ഈ കണ്ണുകൾകൊണ്ടുതന്നെ കണ്ടു. അനന്തരം അയ്യോ!
 നിശാചാരികളെ! കഷ്ടം! ചുകന്ന വസ്ത്രം ധരിച്ചും മെയ്യാസകലം
 ചേർപ്പിരണ്ടും കർത്തിതണ്ടും ഉള്ള ഒരു സ്ത്രീ നക്തഞ്ചരേശ്വരനെ
 കഴുത്തിൽ കയറുകെട്ടി വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു നേരെ ദക്ഷിണദിക്കി
 ലേക്കു തിരിച്ചു. ഭീമബലനും ഭീമകായനുമായ കുങ്കുമാണ്ഡനും രാ
 വണാത്മജന്മാരായ മറ്റു രാക്ഷസന്മാരും ദേഹം മുഴുവൻ എണ്ണ
 തേച്ചും തല മുണ്ഡനംചെയ്തും അവനെ അനുഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.
 ദശഗ്രീവൻ പന്നിമേലേറിയും ഇന്ദ്രജിതു നക്രത്തിന്മേലേറിയും
 കുങ്കുമാണ്ഡൻ ട്രെകത്തിന്റെ പുറത്തു കയറിയും ആണ് സഞ്ചരി
 ച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ വിഭീഷണനാകട്ടെ വെളുത്ത വിശിഷ്ടമാ
 യ മാലുക്കളും അംബരങ്ങളും അണിഞ്ഞു വെളുത്തതും ദിവ്യഗന്ധം
 കലർന്നതുമായ ലേപനങ്ങൾ പൂശിവാദ്യഘോഷങ്ങൾകൊണ്ടും വെ
 ണ്ണൊററക്കുകൾകൊണ്ടും നൃത്തഗീതഹാസ്വലാസ്യങ്ങൾകൊണ്ടും

മന്ത്രിമാരെക്കൊണ്ടും പരിശോഭിതനായി മോലനിഷേധംപോലെ ഗർജ്ജനധ്വാനം മുഴക്കുന്ന നാലു കൊമ്പുകളുള്ള ദിവ്യഗജത്തിന്മേൽ സ്ഥിതിചെയ്ത് ആകാശത്തിൽക്കൂടെ പ്രശാന്തനായിപ്പുണ്ണിരിച്ചിരുന്നു. അത്രമാത്രമല്ല ചുറ്റുന്ന മാലയും, ചേലയും ധരിച്ചും കുടിച്ചു മദിച്ചുതൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊണ്ടു മറ്റു രാക്ഷസന്മാർ ലങ്ക മുഴുവൻ യഥേഷ്ടം സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഈ രമ്യമായ ലങ്കാപുരിയൊ അതിലുള്ള ഗോപുരങ്ങൾ, കോട്ട കൊത്തളങ്ങൾ, ഉച്ചപ്രാസാദങ്ങൾ, വൈചിത്ര്യമേറിയ അട്ടച്ചൈത്യങ്ങൾ, തോരണഭാരങ്ങൾ, ഗജാശ്വരന്മാർ, കല്പനകൾ, ആയുധശാലകൾ, കാമ്യങ്ങളായ പൂങ്കാവനങ്ങൾ എന്നിവയോടുകൂടി പൊട്ടിത്തകന്ന് കടലിൽ വീണുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിനിടയിൽ രാമദൂതനും മനോവായുവേഗത്തോടുകൂടിയവനുമായ ഒരു വാനരൻ വന്ന് ഈ ലങ്കയെ മുട്ടെറിക്കുന്നതും ലങ്ക ഭണ്ഡമായിപ്പിരിച്ചപ്പോൾ മോലസുകളും മദോന്മത്തമായ രാക്ഷസീരാക്ഷസന്മാരെല്ലാം ചുരുക്കുവസ്ത്രം ധരിച്ചു ശരീരമാസകലം എണ്ണ തേച്ച്, റുത്തമാടിയുംകൊണ്ടു ചാണകക്കണ്ടിൽ ചെന്നു ചാടി മുടിഞ്ഞുപോകുന്നതും ഹേ! കലഹേഹുക്കളായ രാക്ഷസികളെ! ഞാൻ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടു. അല്ലയോ നിശാചരികളെ! നിങ്ങൾ ഓടിപ്പോയ്ക്കൊടുവിൻ. ശ്രീരാമവൻ സീതയെ പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ക്രോധാവേശത്തോടുകൂടെ രാക്ഷസന്മാരെയും നിങ്ങളേയും വിജയാത്ഥിയായ ആ പുരുഷകേസരി ഉടനെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യും. വനവാസത്തിന്നു തന്റെ ഒരുമിച്ചു വന്നവളും ഉത്തമയും മധുരപ്രിയഭാഷിണിയും പതിവ്രതയുമായ രാമവധവതിയെ നിങ്ങൾ ഈ വിധം ഭേദിക്കുന്നതും നിന്ദിക്കുന്നതും രാമുക്ലേശകരമായ ആ മഹാരഥൻ ഒരിക്കലും സഹിക്കുന്നതല്ല. രാക്ഷസേശ്വരനായ രാവണൻ ഈ അയ്യങ്കതകർമ്മത്തിൽ കാൽ വെച്ചത് ഒന്നുകൊണ്ടും നന്നായിട്ടില്ല. നിങ്ങൾ ഇനിയെങ്കിലും ശങ്കാരം മതിയാക്കുവിൻ! നല്ല വാക്കുകൾ വെച്ചുവിൻ. ഇവളോടു ക്ഷമയാചനം ചെയ്യുവിൻ. അതാണ് നിങ്ങൾക്കു നല്ലത്. ഭൂതാകലയായ യാതൊരുത്തിയെക്കുറിച്ചു ഞാൻ ഈ വിധം സ്വപ്നം ക

ഞ്ഞുവോ അവാറം എത്ര വലിയ പീഡയിൽനിന്നും വിമുക്തയായി
 പ്രിയത്തെ പ്രാപിക്കും നിശ്ചയം. അതിനാൽ അല്പയോ ആശരി
 കളെ! എന്തിനായ്ക്കൊണ്ടു നിങ്ങൾ ക്ഷമയാചനംചെയ്യാൻ മടി
 ക്കുന്നു? രാമദ്രുതനിന്നും രാക്ഷസന്മാർക്കു രീപ്രഭയം നേരിട്ടുക
 ഴിഞ്ഞു. കാല്പാൽ ചെന്നു വീണപേക്കുചുരുട്ടൽ ഉപേക്ഷിക്കുന്നവ
 ഉല്ല മൈഥിലി. ഹേ ആശരികളെ! ഈ ഭാഗാരഭയത്തിൽനിന്നും
 നിങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ ഇവരും ശക്തയാണ്. എന്നു മാത്രമല്ല
 വിശാലാക്ഷിയായ ഇവളുടെ അംഗങ്ങളിൽ പുണ്യലക്ഷണങ്ങളു
 ള്ലാതെ ആശുഭലക്ഷണം അനുഭവോലും കാണുന്നില്ല. അതി
 ള്ളെവിതയായിപ്പൂവിക്കനിമിത്തം സുഖാഹ്വായ ഇവളുടെ തേജ
 സ്സിന് അല്പം ഹാനി വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമെ ഉള്ളൂ. വിമാനസ്ഥ
 യായി ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവളായിട്ടും ഞാൻ ഈ ദേവി
 യെ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടു. സ്വപ്നമലം ആലോചിക്കുമ്പോൾ
 വിദേഹജയ്ക്കു കായ്ക്കുസിലിയും രാക്ഷസേന്ദ്രനരതിയും രാമന്നു വി
 ജയവുമാണെന്നതിന്നു ശങ്കയില്ല. പൊൽത്താരിതളിന്നു തുല്യം
 നീണ്ടു മനോഹരമായ ഇവളുടെ ഇടകുൻ തുടിക്കുന്നതു നോക്കു
 വിൻ. ഇതാ നോക്കുവിൻ ഇവളുടെ ഇടത്തുകെയും അകാരണമാ
 യിച്ചലിക്കുന്നു. സന്തോഷം ഹസ്തഗതമായെന്നു സൂചിപ്പിക്കും
 വണ്ണം ഇവൾ പുളകിതഗാത്രയായും ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. കരിവര
 ഹസ്തംപോലെ വൃത്തവും രമ്യവുമായ ഇവളുടെ ഇടത്തുതടയും ഇള
 കുന്നുണ്ടു്. ഇവയെല്ലാം ഉടനെ സംഭവിപ്പാൻപോകുന്ന മംഗലാ
 വസ്ഥയേയും ശ്രീരാഘവന്റെ ആഗമനത്തെയും സൂചിപ്പിക്കുന്ന
 ശുഭലക്ഷണങ്ങളാണ്. നോക്കുവിൻ! ഇതാ വൃക്ഷശാഖകളിൽ
 ഇരിക്കുന്ന ഈ പക്ഷിസമൂഹങ്ങളുടെ നിസ്വപനങ്ങളോ, ഉരുകളിത്തു്
 ഇവളോടു സാന്തപനവും സ്വാഗതവും പറയുന്നതുപോലെ തോന്നു
 ന്നു. ഇവയും കല്യാണസൂചകങ്ങളായ നിമിത്തങ്ങൾതന്നെ." ത്രിജ
 ടയുടെ ഈ വാക്കുകൾ സശ്രദ്ധം കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന സീതയാവട്ടെ,
 തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ വിജയവൃത്താന്തം കേട്ടു ഹൃഷ്ടചിത്തയായും
 തന്റെ വൈഭവം വർണ്ണിക്കുന്നതോത്തു ലജ്ജാകുലയായും ഭവിച്ചു്.

“ഹേ രാക്ഷസികളേ! നിങ്ങൾ പറയുന്നതെല്ലാം യഥാർത്ഥമായി സംഭവിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ നിശ്ചയമായും നിങ്ങൾക്കു ശരണുയായിപ്പുവിക്കും. നിങ്ങൾ ചെയ്തതായ എല്ലാ അപരാധങ്ങളും ഞാൻ ക്ഷമിക്കുന്നുണ്ട്” എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

സംഗം-28

രാക്ഷസിമദ്ധ്യസ്ഥരും സുമദ്ധ്യമായ സീത നക്തഞ്ചരായി പെൻ അരികിലുരുളായ ഭീഷണികൾ കേട്ടു പേടിച്ചും തൻ അനിഷ്ടകാലവും ദൈന്യസ്ഥിതിയും ഓർത്തു ടുവിച്ചുകൊണ്ടു നന്നെ വിലപിച്ചു. മൃഗരാജൻ അധീനത്തിലകപ്പെട്ട പിടിയാനയെ പോലെയും ഘോരാരണ്യത്തിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ബാലതണിയെപ്പോലെയും അവർ വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അകാലത്തിൽ മൃത്യു സംഭവിക്കയില്ലെന്ന സജ്ജനവാക്യം യഥാർത്ഥമാണ്. എന്റെ ഈ ശോച്യാവസ്ഥ അതിനൊരു ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തം തന്നെ. ഇത്രയും ഭയങ്കരമായ പീഡകൾ അനുഭവിപ്പാനിടയായിട്ടു കൂടി ഭാഗ്യമായി നായാ ഞാൻ ക്ഷണകാലമെങ്കിലും ജീവസന്ധാരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ. സുഖപേശമില്ലാതെ ടുഖഭൂയിഷ്ടമായിരിക്കുന്ന എന്റെ ഹൃദയം അനശ്വരമായതുതന്നെ. വജ്രാഘാതംനിമിത്തം അഭിശിഖരംപോലെ അതു ഖണ്ഡംഖണ്ഡമായി പൊട്ടിത്തകൻപോകാത്തതെന്തുകൊണ്ട്? എനിക്കത്രയും അപ്രിയകരമായതാണു രാവണഭർത്താ. അവൻ നിശ്ചയമായും എന്നെ ഹനിക്കും. ശുഭ്രന മന്ത്രമെന്നപോലെ എന്റെ ഹൃദയബന്ധം അവനു നല്കുന്നത് എത്രയോ നിഷ്പ്രമാണ. പ്രാണനെ പരിത്യജിച്ചു പാതിവ്രത്യത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതാണു ശ്രേഷ്ഠമായ ധർമ്മം. വിഷ്ണുവേശ്വരനായ എന്റെ പ്രാണവല്ലഭൻ ഇവിടെ വന്നു ചേരാതിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഗർഭത്തിൽ കിടക്കുന്ന ശിശുവിനെ ശല്യഹാരി ശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടെന്നപോലെ രാവണൻ അവന്റെ നിശിതശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ട് എന്നെ ഖണ്ഡം

ഖണ്ഡമായി അരിഞ്ഞു തള്ളും. ഇപ്പോൾത്തന്നെ ദുഃഖപാവശ്യ
 യായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന എനിക്കു മരണദുഃഖവുമകൂടെ വന്നടുത്തുകൂട
 ന്നു. തുക്കിക്കൊല്ലുവാൻ വിധിക്കപ്പെട്ട ഒരു കുറുക്കാരന്റെ ജീവി
 ത്തം അവസാനിക്കുന്ന തലെന്നാളത്തെ രാത്രിയെപ്പോലെ രാവണ
 നാൽ വിധിക്കപ്പെട്ട എന്റെ അന്ത്യദിവസവും ഇതാ വന്നടുക്കുന്നു.
 ഹാ രാമ! ഹാ ലക്ഷ്മണ! ഹാ സുമിത്ര! ഹാ രാമമാതാവേ! ഹാ
 ജനനിമാരെ! മഹാസമുദ്രമെല്ലെ കൊടുങ്കാറ്റിലകപ്പെട്ട വഞ്ചി
 യെന്നപോലെ നിങ്ങളുടെ അതിനിർഭാഗ്യമായ ഈ മകളും ഇ
 താ നശിപ്പാൻപോകുന്നു. ഇടിത്തീയിലകപ്പെട്ട സിംഹശ്വേതാ
 രെന്നവണ്ണം പരാക്രമശാലികളും മഹാരഥന്മാരുമായ ആ പാത്ഥി
 വപുത്രന്മാർ രണ്ടുപേരും മാൻരൂപം ധരിച്ചു വന്നിരുന്ന ആ ദുഷ്ട
 രാക്ഷസനാൽ മൃതരായിത്തീർന്നിരിക്കുമോ? മായാമൃഗരൂപം ധരിച്ചു
 വന്ന് എന്നെ വഞ്ചിച്ചതു സർവ്വലോകനിഹന്താവായ സാക്ഷാൽ
 കൃതാന്തൻതന്നെയോ? അതുനിമിത്തമാണോ ആയുപുത്രന്മാരായ
 രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ ആ മൃഗത്തിന്നടുക്കലേക്കയപ്പാൻ മായാമോ
 ഹിയായ എനിക്കു തോന്നിയത്. ഹാ രാമ! ഹാ സത്യവ്രത!
 ഹാ ഹാ ഭീഷ്മബാഹോ! പൂർണ്ണചന്ദ്രതുല്യാനന്ദ! ഇതാ ഞാൻ രാ
 ക്ഷസന്മാരാൽ വല്ലഭയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന പരമാർത്ഥം അ
 ങ്ങനും ധരിക്കാതിരിക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ട്? എന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ എ
 ന്റെ നാഥനായ നിന്തിരുവടിയല്ലാതെ മററവുണ്ടെവമില്ലെന്നുള്ള
 എന്റെ പൂർണ്ണവിശ്വാസവും ഭൂരിദുഃഖം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു
 ന്ന എന്റെ ഈ അവസ്ഥയും വെറുംനിലത്തുള്ള കിടപ്പും പാതി
 വ്രത്യനിഷ്ഠയും ഉഗ്രവ്രതവും എല്ലാം കൃതഘ്നന്മാരിൽ ചെയ്യുന്ന
 ഉപകാരമെന്നപോലെ വ്യർത്ഥമായി പരിണമിക്കുന്നുവല്ലോ. എ
 ന്റെ ഈ വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പലംതന്നെ. ഒട്ടും വിട്ടു
 വീഴുകൂടാതെ വ്രതനിയമങ്ങൾ വിധിവൽ അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുംകൂടി
 അതുലമായ ഈ ദുഃഖം എന്നെ വിട്ടുപിരിയുന്നില്ല. മനോവ്യഥ
 യുടെ കാഠിന്യത്താൽ ഇതാ എന്റെ ഗാത്രമൊ, നന്ന മെലിഞ്ഞു
 കഴിഞ്ഞു. ഹാ രാമ! നിന്തിരുവടിയോടുള്ള സമാഗമം ഇനി

സിദ്ധിക്കയില്ലയോ എന്ന ആധിനിമിത്തം എന്റെ ഹൃദയം സദാ
 തുടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പിതാവിന്റെ ആജ്ഞയെ നിവ്വഹിച്ച
 ശേഷം കാട്ടിൽനിന്നു തിരിച്ചു യഥാവിധി വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ ആ
 ചരിച്ചുകൊണ്ട് എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട രാമ! അങ്ങനേ അയോ
 ഭ്യയിൽ ചെല്ലുമെന്നും തത്സമയം സുന്ദരിമാരായ വനിതാരത്നങ്ങൾ
 ഹേ രാഘവ! അങ്ങയെ സാഭിലാഷം കടാക്ഷിക്കുമെന്നും തന്നിമി
 ത്തം നിന്തിരുവടി കൃതാർത്ഥനായി സാക്ഷം അവരോടുകൂടെ
 രമിക്കുമെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഹാ പ്രാണവല്ലഭ! നിന്തി
 രുവടിയിൽതന്നെ ബഹുകാലമായി മനസ്സുറപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന
 ഞാനാവട്ടെ, ഇതാ ഭൂഖംനിമിത്തം നശിപ്പാനുപോകുന്നു. ഭാഗ്യ
 വീനയായ ഞാൻ ആചരിച്ചുപോന്ന വ്രതങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പലങ്ങളാ
 യതേ ഉള്ളൂ. വിഷപാനംകൊണ്ടോ മൂർച്ഛയുള്ള ശരീരങ്ങൾകൊ
 ണ്ടോ ഞാൻ എന്റെ ജീവനെ ഈ ക്ഷണംതന്നെ നശിപ്പിക്കുന്നു
 ണ്ട്. എന്നാൽ രാവണപത്തനത്തിൽ സശ്രദ്ധം കാത്തുരക്ഷിക്കപ്പെ
 ടുവരുന്ന എനിക്കു വിഷമോ, ആയുധമോ നല്ലവൻ ഇവിടെ ആരാ
 ണുള്ളത്?" സീതാദേവി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞും കരഞ്ഞും രാമനെ
 ത്തന്നെ സദാ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു വാടി വിളറിയ മുഖത്തോടുകൂടെ
 തന്റെ വാർകൂന്തലിൽ പിടിച്ച് 'ഞാൻ എന്റെ ഈ നീളമുള്ള
 തലമുടി കഴിത്തിലും മരക്കൊമ്പിലുംകൂടി ബന്ധിച്ചു താമസംകൂടാ
 തെ യമലോകത്തു ചെന്നു ചേരുന്നേളി;' എന്നു പറഞ്ഞു പുത്തുനി
 ന്നിരുന്ന ഒരു മരക്കൊമ്പോടു നന്നെ അണഞ്ഞു തന്റെ പ്രാണ
 നാഥനായ രാമനേയും രാമസോദരനായ ലക്ഷ്മണനേയും ഉത്കൃഷ്ട
 മായ തന്റെ വംശത്തേയും മറ്റും ഓതു്കൊണ്ടുനില്ക്കേ, ശുഭസൂ
 ചകങ്ങളും ഫലാനുഭവത്തിൽ സംശയരഹിതങ്ങളുമായ ചില നിമി
 ത്തങ്ങൾ മംഗലഗാത്രിയായ അവൾക്കു ദൃശ്യമായി.

സക്തം - 29

അവസ്ഥയായ ഭൂഖവിചിയിൽ മനസ്സനംകൊണ്ടിരുന്ന ആ ഉത്തമോത്തമയെ ശുഭനിമിത്തങ്ങൾ ധനാസ്ത്രനെ ഭൂതജനങ്ങളെന്ന വണ്ണം സേവിച്ചു. ഇരുണ്ട തിങ്ങിയ രോമരാജിയാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടും ചുറ്റപാടും ചുകന്നും മലും കറുത്തും മറുഭാഗങ്ങൾ ശുഭവണ്ണമായും ഉള്ള ആ സുദതിയുടെ ഇടങ്കണ് മീനത്താൽ ആഹാരമായ താമരപ്പൂപോലെ തുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വിശിഷ്ടമായ കാരകിൽ, ചന്ദനം തുടങ്ങിയ ലേപനവസ്തുക്കൾകൊണ്ടലങ്കരിക്കപ്പെടേണ്ടതും തടിച്ചുരുണ്ടതും നീണ്ട മനോഹരമായതും വളരേക്കാലം തന്റെ പ്രാണവല്ലഭനാൽ സന്തോഷം ലാളിക്കപ്പെട്ടതുമായ ആ പീനസ്സനിയുടെ ഇടത്തുകൈ പെട്ടെന്നു ചലിച്ചു. ഗജേന്ദ്രഹസ്തംപോലെ വൃത്തമൊത്ത് അതിരമ്യവും തടിച്ചതുമായ ആ വരാംഗിയുടെ ഇടത്തേത്തട “ഇതാ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ മുഖിൽവന്നിരിക്കുന്നു” എന്ന് അവളോടു വിളിച്ചുപറയുന്നപോലെ തുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സുരുചിരനേത്രയും ചാരുന്ധിതയും മാതലംപഴുത്തിന്റെ കരുവെന്ന പോലെ ഭംഗിയുള്ള ദന്തങ്ങളോടുകൂടിയവളും ആയ ആ വരവണ്ണിനിയുടെ ഉരുക്കിയെടുത്ത സ്വസ്തത്തിന്നു തുല്യം നീലിമകലൻ പീതവണ്ണത്തോടുകൂടിയതും പൊടിപറുകയാൽ അല്പം ശോഭകുറഞ്ഞതുമായ പുത്തുകിൽ കാന്തനോടുള്ള സമാഗമം സൂചിപ്പിക്കുവോലെ സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്നും അല്പം കിഴിഞ്ഞുവീണു. എന്നുതന്നെയല്ല, മുമ്പുപലപ്പോഴും ഫലമൊത്തുകളിട്ടുള്ളതുപോലെ പല ശുഭനിമിത്തങ്ങളും അവൾക്കു ദൃഷ്ടമായി. കാര്യം വെയിലുമേറു നഷ്ടപ്രായമായ വിത്ത് മഴ തടുമ്പോൾ വീണ്ടും കിഴിഞ്ഞുവരുന്നതുപോലെ അവളുടെ ഹൃദയം സന്തോഷത്തെ പ്രാപിച്ചു. ഓമനമിഴികളും തൊണ്ടിപ്പഴംപോലെ മനോഹരങ്ങളായ ചുണ്ടുകളും കുടിലങ്ങളായ ഭൂവല്ലികളും നീണ്ട ഘനകേശവും കൗത്തിരുണ്ട അക്ഷിരോമങ്ങളും ഒളിയുള്ള ചുരുണ്ട അങ്കുരങ്ങളും വെണ്മകലൻ ദന്തങ്ങളുംകൊണ്ടു

മനോഹരമായിരുന്ന അവളുടെ മുഖം രാഹുവക്ത്രത്തിൽനിന്നും വിമുക്തനായ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ ശോഭിച്ചു. ആ ഇന്ദ്രസുന്ദരമുഖം ഓടും തളിരും അലസതയും തീർന്ന് സന്തോഷത്താൽ വികസിച്ചു. ശുക്ലപക്ഷചന്ദ്രനോടുകൂടിയ ഒരു രജനിക്കു തുല്യം അവൾ ഏറ്റവും വിഭജി.

സംഗം - 30

വിശിഷ്ടവിക്രമിയും അതുല്യപ്രഭാവനുമായ ഹന്തമാൻ ത്രിജയുടെ ഈ വാക്കുകളും മറ്റു രാക്ഷസികളുടെ ശകാരങ്ങളും കേട്ടുകൊണ്ട് ആ വൃക്ഷശാഖയിൽ തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നു. നന്ദനോദ്യാനദേവിയെപ്പോലെ ആ അശോകവനത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന സീതയെപ്പറ്റി മതിമായ അവൻ ഇങ്ങിനെ പലതും ചിന്തിച്ചു: “അനേകസഹസ്രം കീഴപ്രവരന്മാരാൽ ഓക്കേടും അനേകപക്ഷിപ്പട്ടികൊണ്ടിരിക്കുന്ന സീതാദേവിയെ എനിക്കിപ്പോൾ കണ്ടുകിട്ടി. അതിനാൽ മറ്റൊരാൾ വാനരന്മാരിലുംവെച്ചു ഞാൻതന്നെയാണ് ധന്യൻ. ശത്രുബലം ഇത്രയുണ്ടെന്നു കണ്ടറിവാൻ ആ ജ്ഞാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചാരനായ ഞാൻ അതിശുദ്ധമായിത്തീർന്ന് എല്ലാ സംഗതികളും നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കി. ഈ നഗരവും മുഴുവൻ ചുറ്റിനോക്കി. രാക്ഷസേശ്വരനേയും കണ്ടു. അതുതാവഹമായ അവന്റെ പ്രഭാവം അളവറ്റതു തന്നെ. അസംഖ്യം രക്ഷാഗണത്തെയും അവരുടെ പരമക്രമാതിശയത്തെയും ഞാൻ കണ്ടറിഞ്ഞു. എന്നു മാത്രമല്ല അവരുടെ സമ്പ്രദായ വിശേഷങ്ങൾ ഇന്നിന്ന പ്രകാരമാണെന്നും എനിക്കു മനസ്സിലായി. അപ്രമേയനായും പരമകാരുണികനായും വിമലാശയനായും ജ്ഞാനസമ്പന്നനായും ഉള്ള ആ പരമപുരുഷന്റെ ഭർത്താക്കന്മാരായ ദേവിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കുകയാണ് ഇനി ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടത്. ഓടുന്നതറിയാത്തവളും ഇപ്പോൾ ഭയങ്കരമുഖം

ത്തിൽ അകപ്പെട്ട വലയുന്നവളുമായ ദേവിയെ സമാശ്വസിപ്പിക്കേണ്ടത് എന്റെ കർത്തവ്യകർമ്മങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. അചിന്തയമായ ക്രോധത്താൽ ഇടിഞ്ഞുവീണ മനസ്സോടുകൂടിയവളും നിർമ്മലയുമായ സീതാദേവിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കാതെ ഞാൻ ഇവിടെ നിന്നും പോകുന്നുവെങ്കിൽ തന്നിമിത്തം പലവിധമായ ആപത്തുകളും വന്നുചേരുവാനിടയുണ്ട്. യാതൊരു രക്ഷാമാർഗ്ഗവും കാണാതെ നന്നക്ഷുബ്ധോദം അശരണയും പതിവ്രതയുമായ ഇവർ ജീവിതമുപേക്ഷിച്ചുവെന്നും വരാം. പൂണ്ണവക്ത്രനും മഹാരഥനും ടി വ്യാസുധരനുമായ രാമനോ, സീതാദർശനത്തെ കാംക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ സമാധാനിപ്പിക്കേണ്ടതും എന്റെ കടമയാണ്. അതിന്നുതക്ക ന്യായങ്ങളും എനിക്കു പറയാനുണ്ടായിരിക്കണം. ഇപ്പോൾ ഈ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ കാഞ്ഞെ സീതയോടു സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതു തീരെ അനർത്ഥകരമല്ലേ? പിന്നെ ഏതുവിധമാണ് ഞാൻ ഈ കാര്യം നിവൃത്തിയാക്കുക. വല്ലാത്ത ദുഃഖാവസ്ഥയിലാണ് ഞാൻ ഇപ്പോൾ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഈ രാത്രി അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി ജാനകിയെ വല്ലഭിധത്തിലും ആശ്വസിപ്പിക്കാതിരുന്നാൽ ദേവി നിശ്ചയമായും പ്രാണൻ കളയും. ഞാൻ മടങ്ങിച്ചെല്ലുമ്പോൾ, 'സീത എന്നോടു പറവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്താണെ'ന്നു രാമൻ ചോദിക്കുമല്ലോ. അപ്പോൾ ഞാൻ എന്തു പറയട്ടെ. വാമനേത്രയായ ദേവിയോടു ഒന്നു പറയാതെ പോകുന്നുവെങ്കിൽ രാമന്റെ ഈ ചോദ്യത്തിന് ഏന്തൊരു സമാധാനമാണ് എനിക്കു കൊടുക്കാൻ സാധിക്കുക. ഒരു സന്ദേശവുമൂടെ ദേവിയെ വിട്ടു ഞാൻ ബലപ്പെട്ടുകൊണ്ടു രാമസന്നിധിയിൽ ചെന്നാൽ ക്രോധം നിമിത്തം അരുണവർണ്ണമായി ഭവിച്ചിട്ടുള്ള ആ പരമപുരുഷന്റെ നയനങ്ങളിൽനിന്നും ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വഹ്നിക്ക് ഞാൻ ഇരയായിത്തീരും നിശ്ചയം. രാമകാര്യം സാധിപ്പിപ്പാൻ ഞാൻ ചെന്നു വേഗം വീട്ടുവിക്രമനായ സുഗ്രീവനെ സൈന്യസമേതം ഉദ്യോഗിപ്പിച്ചാലോ, അതും നിഷ്ഫലമായിത്തീരാനാണ് സംഗതി

യുള്ളത്. ദേവിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കാതെ പോയാൽ അവൾ പ്രാണ
 ത്യാഗം ചെയ്തുവെന്നും വരാം. പിന്നീടു സുഗ്രീവൻ ഇവിടെ വരുന്നതു
 കൊണ്ടു ഫലമെന്ത്? അതിനാൽ ദുഷിതചിത്തകളായ ഈ രാക്ഷ
 സികൾ ദേവിയെ വിടുപോകുന്നതുവരെ ഇവിടെ ഇരിക്കേണ്ടതല്ല.
 പിന്നീടു ചെന്നു ദേവിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കാം. എന്നാൽ എന്തു
 ഭാഷയിലാണ് ഞാൻ സീതയോടു സംഭാഷണം ചെയ്യേണ്ടത്.
 സംസ്കൃതഭാഷയിലായാലോ? ഞാനൊ—അതൃതം കൃശഗാത്രൻ;
 വിശേഷിച്ചും ഒരു വാനരൻ—ഒരു വനചരൻ. ഒരു വാനരൻ
 മത്സ്യഭാഷയിൽ വ്യക്തമായി സംസാരിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? ഒരു
 ബ്രാഹ്മണനെപ്പോലെ ഞാൻ സംസ്കൃതത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നുവെ
 ങ്കിൽ ദേവി എന്നെ രാവണനാണെന്നു ശങ്കിച്ചു ഭയപ്പെടുകയും
 ചെയ്യും. ദൃഢമായും അത്ഭവത്തായുമുള്ള വാക്യങ്ങൾ മനുഷ്യഭാ
 ഷയിൽ തന്നെ സംസാരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. സീതയെ സമാ
 ധാനപ്പെടുത്താതെ പോകുന്നത് ഒന്നുകൊണ്ടും നന്നല്ല. മുമ്പു
 തന്നെ ഈ ക്രൂരരാക്ഷസികളെ ഭയന്നു വിറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു
 ന്ന ജനകജയുടെ ഭയം എന്റെ ഈ വേഷവും ഭാഷയ്ക്കൊകൊ
 ണ്ടു വീണ്ടും വലിപ്പാൻ ഇടയാകരുത്. എന്നെ കാമരൂപിയായ
 രാവണനാണെന്നു കരുതി ആ മന്ദസാധിനി ഭയാധിക്യംനിമിത്തം
 നിലവിളി കൂട്ടിയാലോ. ആ നിലവിളി കേൾക്കുമ്പോൾ രാക്ഷ
 സസ്ത്രീകൾ ഘോരായുധങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ടു കാലനെപ്പോലെ
 എന്റെ നേരെ പാഞ്ഞെടുക്കും. വികൃതരൂപിണികളായ അവർ
 ചുറ്റിവളഞ്ഞു വല്ല വിധത്തിലും എന്നെ പിടിപ്പാൻ യത്നിക്കും.
 അഥവാ കൊല്ലുവാൻതന്നെ പരിശ്രമിക്കും. അതിന്നുതക്ക ശ
 ക്തരുമാണവർ. വൃക്ഷശാഖകളിലും ഇല്ലിക്കൊമ്പുകളിലും പാ
 ഞ്ഞുനടക്കുന്ന എന്നെപ്പറ്റി ആ നിശാചരികൾ പലതും ശങ്കി
 ക്കയില്ലേ? വനചാരിയായ എന്റെ ഈ ശരീരം കാണു
 മ്പോൾ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ പേടിച്ച് വിറച്ചു വികൃതശബ്ദങ്ങൾ പുറ
 പ്പെടുവിക്കും. പിന്നീടു അവർ ചെന്നു രാക്ഷസേശ്വരനാൽ നി
 യോഗിക്കപ്പെട്ട കാവൽക്കാരെ വിളിച്ചു ചേർത്താിരിക്കുമോ?

ശ്രദ്ധ, ശരം, വാർ മുതലായ ആയുധങ്ങളോടുകൂടെ അവരും എന്റെ നേരെ പാഞ്ഞടുത്തു വല്ലാതെ ലഹളകൂട്ടും. എന്നെ പീഡിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുകൂടുന്ന രാക്ഷസന്മാരെ നിഗ്രഹിക്കാതിരിപ്പാൻ എനിക്കപ്പോൾ നിശ്ചാഹമുണ്ടാകയില്ല. അത്രത്തോളം ദേഹാലോചനം ചെയ്യേണ്ടിവരുമ്പോൾ പിന്നീടെനിക്ക് അക്കരെച്ചെന്നു പേരുവാൻ ശേഷിയുണ്ടാകുമോ. നന്നെ ചൊടിച്ചുള്ളവരായ ചിലർ എന്നെ പിടിച്ചുവെന്നും വരാം. എന്നാൽ പിന്നെ ദേവിക്കു കാര്യം ധരിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? ഞാൻ അവരുടെ പിടിയിൽ അകപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ഹിംസാതല്പരന്മാരായ അവർ ദേവിയെ ഹിംസിച്ചുവെന്നും വരാം. അപകാരം സംഭവിക്കുന്ന വെങ്കിൽ രാമസ്വഗ്രീവന്മാരുടെ ഈ കാര്യം സഫലമാവാൻ വഴിയെന്ത്? സമുദ്രത്താൽ ചുറ്റപ്പെട്ടും രക്ഷാഗണങ്ങളാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടുമുള്ള ദുർഗ്ഗമായ ഈ സ്ഥലത്താണ് സീതയുടെ ഇരിപ്പ്. എന്നെ പിടിക്കുകയോ കൊല്ലുകയോ ചെയ്താൽ ശ്രീരാമനു കാര്യം നേടുവാൻ അന്യനായ ഒരു സഹായി ആരാണുള്ളത്. നാരു യോജന പരപ്പുള്ള ഈ പെരുങ്കടൽ ചാടിക്കടപ്പാൻതക്ക ശക്തി ഇനി വാനരസംഘത്തിലില്ല. പിന്നെ എങ്ങിനെ രാമചന്ദ്രനെ സഹായിപ്പാൻ ഒരുവൻ തെങ്ങിപ്പുറപ്പെടും. രാക്ഷസന്മാർ എത്രലക്ഷംതന്നെ വന്നാലും അവരെയെല്ലാം നിഗ്രഹിപ്പാൻ എനിക്കു ശേഷിയുണ്ട്. അത്രത്തോളം ദേഹാലോചനം ചെയ്താൽ മടങ്ങി അക്കരെച്ചെന്നു പറവുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കുമോ? എന്നുതന്നെയല്ല യുദ്ധത്തിൽ ജയാപജയം മുൻകൂട്ടി നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതും അല്ല. അറിവും ആലോചനയും ഉള്ള ഒരുവൻ ഫലനിർണ്ണയം ചെയ്തുകൊണ്ടു സന്നിശ്ചമായ കാര്യത്തിൽ ഒരിക്കലും കയ്യിടുകയില്ല. ദേവിയോടു സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതായാൽ ഈ അനന്തരങ്ങളെല്ലാം വന്നുപോകും. അല്ലാത്തപക്ഷമോ, ദേവി പ്രാണൻ വെടിയുകയും ചെയ്യും. പണ്ഡിതമാനിയായ ദൂതന്റെ ദേശകാലോചിതങ്ങളെല്ലാത്ത പ്രവൃത്തികൾമൂലം കൈവന്നുകൂടിയ കാര്യവും സൂത്രോദയത്തിൽ ഇരുട്ടെന്നപോലെ നശിച്ചുപോകുന്നു. 'വരു

ന്നതു വരട്ടെ എന്ന നിലയിൽ ചെയ്യുന്ന' ദൂതന്റെ തീർപ്പുകൾ ലക്ഷ്യത്തിൽ ചെന്നു കൊള്ളാതിരിക്കുന്നതും സാധാരണയാണ്. കാര്യം കാരണഗതിയെ പരിഗണിക്കാതെ ഞാൻ പണ്ഡിതനാണെന്നഭിമാനിക്കുന്ന ദൂതൻ കാര്യത്തെക്കുറിക്കുവാൻ സമർത്ഥനായിത്തീരുന്നു. അതിനാൽ ഏതുവിധം പ്രവർത്തിച്ചാൽ കാര്യഭോഷമുണ്ടാകയില്ല; ഏപ്രകാരം പ്രവർത്തിച്ചാലാണ് ഞാൻ വിസ്തരിയാകാതിരിക്കുക; സമുദ്രതരണമാകുന്ന എന്റെ ഈ മഹാപ്രയത്നം പാഴായിപ്പോകാതിരിപ്പാൻ ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്തു? ഞാൻ എങ്ങിനെ സംഭാഷണത്തിനൊരുങ്ങിയാലാണ് എന്റെ വചനം സീത കേൾക്കുകയും എന്നെക്കാരാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക;" എന്നിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു. "ഏതു മഹാകർമ്മവും നിഷ്പ്രയാസം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നവനും മഹാഭാഗനുമായ രാമനെപ്പറ്റി കീർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യാം. രാമകുൽതന്നെ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട മനസ്സോടുകൂടിയ ഇവർക്കു ഇതൊരു പീഡയായിഭവിക്കയില്ല നിശ്ചയം. വിദിതാത്മാവും ഇക്ഷ്വാകുകുലവരിഷ്ടനും അസ്ത്വവിദ്വാകുശലനുമായ രാമന്റെ ശുഭങ്ങളും ധർമ്മസംയുക്തങ്ങളുമായ സന്ദേശവാക്കുകൾ മധുരമാംവണ്ണം ചൊല്ലി സീതയുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കത്തക്കനിലയിൽ കാര്യം നിർവ്വഹിക്കണം." എന്നിപ്രകാരം വൃക്ഷശാഖയിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ട് ആ ജഗൽപതിയുടെ പ്രാണവല്ലഭയെ നോക്കിക്കുപികുലതിലകനായ ഹനുമാൻ ഒടുവിൽ തീർപ്പുചെയ്തു.

സർഗ്ഗം - 31

“ഹസ്ത്യശാർഥപദാതി ചതുരംഗസേനയോടുകൂടിയവനും പുണ്യാത്മാവും ഗുണാവ്യയനും കല്യാണസമ്പന്നനും അഹിംസാ വ്രതാനുഷ്ഠാനത്തിൽ വിശിഷ്ടനും സത്യസന്ധനും വീരപരാക്രമിയും അജാതശത്രുവും ഇക്ഷ്വാകുകുലത്തിനു ശ്രീയും മാഹാത്മ്യവും വളർത്തുന്നവനും പ്രഖ്യാതനുമായി ദശരഥൻ എന്നൊരു രാജാവു

ഞ്ഞായിരുന്നു. രാജലക്ഷണസമ്പന്നനും ഐശ്വര്യപ്രഭാവനും പ
 ജാറുഗ്ഗത്തിന്നു ഹൃദ്രിയം പുഷ്പിയും നൽകുന്നവനും യുദ്ധവിശാരദ
 നുമായിരുന്നു ആ രാജപുരുഷൻ. ചന്ദ്രനും തുല്യം സുന്ദരനും സ
 ്വാന്മാദായകനും വില്ലാളികളിൽ വരിച്ചനും ശത്രുസംഹാരത്തിൽ
 വീര്യപരാക്രമങ്ങൾ തികഞ്ഞവനും ജീവലോകത്തെയും സ്വധർമ്മ
 തെയും സ്വജനങ്ങളെയും ഒരുപോലെ പരിപാലിക്കുന്നവനും നി
 ഷ്ഠപടനും ജ്യോതിർമ്മയനും വമ്പരിൽ മുഖനുമായി രാമൻ എന്ന
 പേരുള്ള ഒരു പുത്രൻ അദ്ദേഹത്തിന്നുണ്ടു്. സത്യവ്രതനായ തന്റെ
 പിതാവിന്റെ വാക്യസംരക്ഷണത്തിന്നുവേണ്ടി വീരവീരനായ ആ
 രാജപുത്രൻ സർവ്വരാജഭോഗങ്ങളും ഉപേക്ഷിച്ചു പ്രിയതമയോടും ഭാ
 താവോടുംകൂടെ വന്നു പ്രാപിച്ചു. അവിടെ ചുറ്റിനടന്നുകൊണ്ടു്
 അസ്രവിദ്യാകുശലനായ രാമൻ ആ ഘോരാടവിയിൽ വസിപ്പുവ
 ന്നിരുന്ന അസംഖ്യം രാക്ഷസന്മാരെക്കൊന്നൊടുക്കി. ജനസ്ഥാനത്തു
 വെച്ചു വമ്പരും ആശരപ്പടയ്ക്കു മുഖത്തുമായ ഖരദുഷണാടികളായ
 ഉഗ്രനിശാടരേയും അദ്ദേഹം ആജിയിൽസംഹരിച്ചു. ഈ വർത്തമാ
 നം കേട്ടു രാവണൻ ക്രോധമോഹിതനായി. അനന്തരം ആ ദുഷ്ട
 നിശാചരൻ മായാമുഗ്ധപേണ അജയ്യനും ശൂരനുമായ രാമനെ
 ആശ്രമത്തിൽനിന്നും അകറ്റി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടപത്നിയായ
 ജാനകിയെ അപഹരിക്കയുണ്ടായി. ആ പെരുങ്കാട്ടിൽ സീതയെ
 തിരഞ്ഞുകൊണ്ടു നടക്കുമ്പോൾ ദുഃഖംനിമിത്തം ആകലേന്ദ്രിയനാ
 യ രാമനു സുഗ്രീവനെ സുപ്രസിദ്ധനും പ്രഗത്ഭവിക്രമനുമായ വാ
 നരോത്തമനുമായി സഖ്യമുണ്ടാവാൻ സംഗതിവന്നു. പ്രസിദ്ധയാ
 മ്മികനായ രാമൻ അനന്തരം സുഗ്രീവശത്രുവും ഗജേന്ദ്രനെപ്പോലെ
 ബലവാനുമായ ബാലിയെ സംഹരിച്ചു മഹാത്മാവായ സുഗ്രീവനെ
 വാനരരാജാവായി വാഴിച്ചു. അതിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി സുഗ്രീവൻ
 കാമരൂപികളായ അസംഖ്യം വാനരസേനയെ സീതാനേഷണ
 ത്തിന്നു നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അപ്രകാരം ഓക്കെണ്ടും സീതയെത്തി
 രഞ്ഞുനടക്കുന്ന അനേകായിരം വാനരന്മാരിൽ ഒരുവനാണു് ഞാൻ.
 ഞാൻ സന്ധാഭിയുടെ വാക്കു പ്രമാണിച്ചാണു് ഇവിടെ വന്നതു്

രൂപിരാപാംഗിയായ സീതയെക്കണ്ടത്തേണമെന്ന ഏകോദ്ദേശത്തോടുകൂടി ആ യോജന വിസ്താരമുള്ള സമുദ്രത്തേയും ഞാൻ ചാടിക്കടന്നു. രാമൻ വണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം രൂപലക്ഷണം, മദനവിലാസം, വരയൗവനം, നിറം, തരം എന്നിവ തികഞ്ഞ ആ പതിവ്രതാരത്നത്തെ ഞാൻ ഇതാ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു” എന്നീ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ ഇളമാൻമിഴിയായ സീത അത്യാശ്ചര്യത്തോടുകൂടെ ചുരുണ്ടിരുണ്ട കേശഭാരത്തിനുള്ളിൽ മറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന തന്റെ സുന്ദരവദനം അല്പമൊന്നു പൊക്കി ഭയവിഹ്വലയായുകൊണ്ട് ആ ശിംശിപാവുക്ഷത്തിന്റെ ഓരോ ഭാഗവും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. തത്സമയം രാമവൃത്താന്തശ്രവണംനിമിത്തം ഹൃദയാനന്ദമൂർത്തിയായി ഭവിച്ചിരുന്ന അവൾ പ്രസന്നമതിയും സുഗ്രീവമന്ത്രിയുമായ വായുപുത്രനെ ആ വൃക്ഷശാഖകൾക്കിടയിൽ വീക്ഷിച്ചു.

സർഗ്ഗം-32

മിന്നൽപ്പിണരിന്നു തുല്യം പിംഗലവണ്ണത്തോടുകൂടിയവനും വിരിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന അശോകകസുമ്പോലെയും തപ്തകാഞ്ചനം പോലെയും തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കണ്ണുകളോടുകൂടിയവനും അത്യന്തം വിനയത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നവനും മധുരപ്രിയവാദിയും ശുഭ്രവസ്ത്രധാരിയുമായ ഒരു വാനരന്റെ രൂപം മൈഥിലി വൃക്ഷശാഖകൾക്കിടയിൽ കണ്ടപ്പോൾ അവളുടെ ഹൃദയം വിസ്തൃതഭരത്താൽ തുടിച്ചു. “ശിവ! ശിവ! ഈ വാനരന്റെ രൂപം എത്ര ഭയങ്കരം! നോക്കുവാൻകൂടി എനിക്കു പേടിയാകുന്നു.” എന്നിങ്ങനെ ചിന്തിച്ച ഭയവിഹ്വലയായി ഹാ രാമ! ഹാ ലക്ഷ്മണ! എന്നീവിധം അതിദൈന്യമാവണ്ണം ജനകജ്വലിലിപിച്ചു. തത്സമയം ആ കപീന്ദ്രൻ വൃക്ഷശാഖയിൽനിന്നും താഴെ ഇറങ്ങി അതിവിനീതനായി അവളുടെ മുമ്പിൽ ചെന്നുനിന്നു. തടിച്ച വളഞ്ഞ മുഖത്തോടുകൂടിയവനും ദ്വപഗാധിപമന്ത്രിയും പുഷ്പനും പ്രാജ്ഞനും കല്യാ

ബഹുജ്ഞാനമായ ആ വാചസ്പത്യനെ തന്റെ മുമ്പിൽ കണ്ടപ്പോൾ
 അത്യാപത്തിലകപ്പെട്ടതുപോലെയും പ്രാണനാശമടുത്തതുപോലെ
 യും മംഗലഗാത്രിയായ അവർ വ്യാമോഹിതയായി. അല്പസമയം
 ചെന്നശേഷം സുബോധാ വന്നു കണ്ണുതുറന്ന് ആ വാനരനെ സൂ
 ക്ഷിച്ചുനോക്കി വീണ്ടും അവർ ഇങ്ങിനെ ചിന്തിച്ചു. ഞാൻ
 ഈ കാണുന്നതെന്തു? സ്വപ്നമോ? വികൃതരൂപനായ ഒരു വാന
 രനെയാണല്ലോ ഞാൻ ഇപ്പോൾ സ്വപ്നത്തിൽ കാണുന്നത്. അ
 തു ശാസ്ത്രവിരുദ്ധവും അശുഭസൂചകവും അല്ലേ? രാമനും ലക്ഷ്മ
 നനും എന്റെ പിതാവായ ജനകനും നമ്മു ഭവിക്കേണമെ. അ
 ള്ല, ഇതു സ്വപ്നമല്ല. പൂർണ്ണചന്ദ്രനായ എന്റെ ഭർത്താവിനെ
 വിട്ടുപിരിഞ്ഞാണ് ഞാൻ ഇപ്പോൾ വസിക്കുന്നത്. സഭാ ശോ
 കസാഗരത്തിൽ കിടന്നു മുങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെത്തന്നെ
 ഞാൻ എങ്ങിനെ നിദ്രയ്ക്കുധീനയാകും. ഉറക്കമില്ലാത്തവർക്ക് സ്വ
 പ്നമുണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല. അതിനാൽ ഇതു സ്വപ്നമല്ല നിശ്ചയം.
 പിന്നെ ഞാനീകാണുന്നതെന്താണ്? എന്റെ വാചം മനോ
 വ്യാപാരവുമെല്ലാം രാമചന്ദ്രനെ അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയി
 രിക്കുന്നുണ്ട്. മനോരഥമാണീകാണുന്നതെന്നു ഞാൻ ഉൾക്കിട
 ന്നു. അതിന്നും യുക്തിയില്ല. മനോരഥത്തിന്നു ദൃശ്യരൂപമില്ല.
 എന്നാൽ ഈ വാനരനോ, എന്റെ മുമ്പിൽ ദൃശ്യരൂപനായിത്ത
 ന്നെ നിന്നു സംസാരിക്കുന്നു. ഇത് വാസ്തവമോ, അതല്ല സങ്കല്പ
 ജന്യമോ? എന്നും മറ്റും സീത ഓരോന്നു ചിന്തിച്ച് വാഗധർഷ്ടാ
 നഭേദതകളായ അഗ്നി, ബൃഹസ്പതി, ബ്രഹ്മാവ് മുതലായവരുടെ
 ള്ലാം നമസ്കരിച്ച് 'ഈ വാനരൻ എന്റെ മുമ്പിൽ നിന്നുകൊ
 ണ്ടു സംസാരിച്ചതെന്തോ ആയതു സത്യമായിപ്പോവിക്കേണമേ.
 രിക്കലും മിതമായിത്തീരരുതെ' എന്നിങ്ങിനെ പ്രാർത്ഥിച്ചു.

സക്തം - 33

സന്ധ്യാഭേതിന്നു തുല്യം വദനകാന്തിയോടുകൂടിയ ഹന്തമാൻ താൻ ആശ്രയിച്ചിരുന്ന വൃക്ഷശാഖയെ വിട്ട് അല്പംകൂടെ സീതയുടെ സമീപത്തേക്കടുത്തുനിന്നു. നിസ്സിമമായ അവളുടെ ദുഃഖം കണ്ട് അവർണ്ണപരാക്രമിയും ഗുണഃശ്വന്യനുമായ ആ വാനരൻ വല്ലാതെ വ്യസനിച്ചു. സ്വാമിഭക്തിനിമിത്തമുണ്ടായ വിനയവും മാതൃഭക്തിയും പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അവൻ സമീപത്തു ജൈരാവൃക്ഷശാഖയെ ആശ്രയിച്ചുനിന്നു. പിന്നീടു വീരപ്രധാനിയായ ആഞ്ജനേയൻ സീതയെ നോക്കി അഞ്ചലിലെ സ്തംഭംകൊണ്ട് ഈവിധം പ്രിയഭാഷണമാരംഭിച്ചു. “ഹേ അംബുജേക്ഷണം! ഉലഞ്ഞുപോയ ഈ വീരാഭിപ്പട്ട ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ഭവതി ആരാൺ? ഹാ ദേവി! ഭവതി എന്തുകാരണത്താലാണ് ഈ വൃക്ഷശാഖയെ അവലംബിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നത്? എന്തൊരു ദുഃഖം ഹേതുവാലാണ് താമരയിലയിൽനിന്നു വീഴുന്ന ജലകണങ്ങൾപോലെ ഭവതിയുടെ കണ്ണുകളിൽനിന്നും കണ്ണനീർത്തുള്ളികൾ ഇററിററു വീഴുന്നത്? ദേവദാനവന്മാരിലോ, ഗന്ധർവ്വയക്ഷരക്ഷോഭണത്തിലോ, മരുത്ഭദ്രവസുക്കളിലോ ഏതുവസ്തുത്തിൽ ചേർന്നുവളാണ് ഭവതി? ഹേ വരാനനെ! നിന്തിരുവടി സാക്ഷാൽ ദേവിയായെന്നു ഞാൻ ഊഹിക്കുന്നു. ചന്ദ്രനെ പിരിഞ്ഞു വാനിൽനിന്നു വീണ സപ്ത കല്യാണനിധിയായ രോഹിണിതന്നെയൊ ഭവതി? ഹാ ഭദ്രേ! അങ്ങനെയൊരു പതിവ്രതാരത്നവും വസിഷ്ഠപത്നിയുമായ അരുന്ധതിയാണോ? ഹേ നീരജേക്ഷണം! ഭർത്താവോടു തല്പാലമുണ്ടായ കോപംനിമിത്തം അല്പസമയത്തേക്കു ഭർത്താവെപ്പിരിഞ്ഞിരിക്കയാണോ നിന്തിരുവടി? ഹേ സുമദ്ധ്യമേ! ഭവതിയുടെ ഏതൊരു ബന്ധുവാണ് ഈ ലോകവാസം വെടിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. പുത്രനോ, പിതാവോ, സഹോദരനോ, ഭർത്താവോ ആരാൺ? സൗന്ദര്യം, നിശ്വാസം, ഭൂസ്വർഗ്ഗം എന്നിവകൊണ്ടും നിന്തിരുവ

ടിയിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതായ രാജവർമ്മണങ്ങൾകൊണ്ടും ഭവതി ഒരു ദേവസ്ത്രീയല്ലെന്നു ഞാൻ അനുമാനിക്കുന്നു. ഭവതിയുടെ അംഗ പ്രകൃതിഗുണവും അവയുടെ ലക്ഷണത്തിനും ഭവതി ഒരു ഭൂപതിയാണെന്നും രാജനഭിനിയാണെന്നും വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്. അഥവാ ജനസ്ഥാനത്തുനിന്നു ബലാൽക്കാരമായി രാവണൻ അവഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോന്നിട്ടുള്ള സീതാദേവിതന്നേയോ ഭവതി? അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നിന്തിരുവടിക്കു മംഗളം ഭവിക്കട്ടെ. ഹാ ദേവി! അത്യാദരത്തോടുകൂടിയ എന്റെ ഈ ചോദ്യത്തിന്നു മറുവടിയുണ്ടാവാൻ കൃപയുണ്ടാകേണമെ. നിന്തിരുവടിയുടെ ദുഃഖനിലയും ചിന്താവിവശതയും അതിമാനുഷരൂപവും തപോ വേഷവും കാണുമ്പോൾ ഭവതി വിമലാശയനം സുഗുണസമ്പന്നമായ ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ പട്ടമഹിഷിയാണെന്നുതന്നെ നിശ്ചയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വൃക്ഷശാഖയിൽ ഇരിക്കുന്ന ഹനുമാന്റെ ഈ മധുരവാക്കുകൾ കേട്ടു രാമകീർത്തനശ്രവണംനിമിത്തമുണ്ടായ ഹാർത്തോടുകൂടി മൈദിലി ഇങ്ങിനെ മറുവടി പറഞ്ഞു: “ജ്ഞാതാത്മാവും മന്നിലുള്ള മന്നവന്മാരിൽവെച്ചു മുമ്പനും ശത്രുഹന്താവും അതിശൂരനും കല്യാണശീലനുമായ ദശരഥമഹാരാജാവിന്റെ പുത്രഭാര്യയാണ് ഞാൻ. വിദേഹരാജാവും മഹാത്മാവും പ്രജാവർഗ്ഗത്തിന്നു സമ്മത്തനും അജാതരിപുവുമായ ജനകന്റെ പുത്രിയാണ്. സീതയെന്നാണ് എന്റെ പേര്. രാഘവലോത്തമനായ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ രാജധാനിയിൽ ഞാൻ സർവ്വസുഖഭോഗങ്ങളും അനുഭവിച്ചു പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം വസിച്ചു. പിന്നെ പതിമൂന്നാംസംവത്സരം രാജാവായ ദശരഥൻ ഇക്ഷ്വാകുകുലപ്രധാനിയായ എന്റെ പ്രാണവല്ലഭനെ യുവരാജാവാക്കി അഭിഷേകം ചെയ്യാനൊരുങ്ങി. ഉപാദ്യായന്റെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു വേണ്ടുന്ന വിഭവങ്ങളെല്ലാം സംഭരിക്കുകയും ചെയ്തു. തദവസരത്തിൽ കേകയപുത്രിയായ ദശരഥപത്നി രാജാവോടിപ്രകാരം പറഞ്ഞു: ഹേ രാജശ്വേഷ്ഠ! അങ്ങനെയൊരാളെപ്പോലെയാണൊരുങ്ങുന്നവല്ലോ, ആയതെന്റെ ജീവനാശത്തിന്നു കാരണമാണെന്നു ധ

രിച്ചുകൊള്ളണം. ജലപാനമാവട്ടെ ഭക്ഷണമാവട്ടെ എനിക്കെന്തിന്നു? ശോഭയുള്ള വസ്ത്രങ്ങളും വേണ്ട, ആഭരണങ്ങളും വേണ്ട. വല്ലവിധത്തിലും എന്റെ ജീവിതം അവസാനിപ്പിച്ചാൽ മതി. അതിനാണ് ഞാൻ ഇനി ഒരുങ്ങുന്നത്. അല്ലയോ രാജാധിരാജ! അങ്ങനെയെത്തിട്ടുള്ള വാഗ്ദാനം വ്യക്തമാക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ രാമൻ വനവാസത്തിനു പോയ്ക്കൊള്ളണം!” അത്യന്തം കഠിനവും കർണ്ണാതന്തുവുമായ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ താൻ കൈകേയിക്ക കൊടുത്തിരുന്ന വരത്തെക്കുറിച്ചു ദശരഥനും സ്മരണയുണ്ടായി. അവളുടെ ഈ കഠിൻവാക്കുകൾ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ അഭിഷേകത്തിനൊരു പ്രതിബന്ധമായിത്തീർന്നു. തന്നിമിത്തം സത്യസന്ധനായ ആ രാജാവു വാടിവിളഞ്ഞു നീരെ അവശതയിൽ മുഴുകി. തടനന്തരം വൃദ്ധനും സത്യധർമ്മനിരതനും ഉഗ്രവ്രതനുമായ അദ്ദേഹം തന്റെ ജ്യേഷ്ഠപുത്രനോടു രാജ്യത്തെ ഭഗവാനുസ്മാദംകൂടെ യാചിച്ചു. അഭിഷേകത്തെക്കുറിച്ചു അധികം പ്രിയം എന്റെ പ്രാണപ്രിയൻ പിതൃവാക്യാനുസരണമാണ്. അതിനാൽ എന്റെ പ്രാണനാഥൻ പിതൃഭാഷിതത്തെ ആദ്യം മനസ്സുകൊണ്ടും പിന്നീടു വാക്കുകൊണ്ടും സ്വീകരിച്ചു. സത്യപരാക്രമിയും യുദ്ധവിശാരദനുമായ എന്റെ പ്രാണവല്ലഭൻ ഭാനു ചെയ്യുന്നവനാണ്—ആഭാനും ചെയ്യുന്നവനല്ല. സത്യമേ പരകയുള്ള—അസത്യസംഭാഷണം ഒരിക്കലും ചെയ്തയില്ല. ആ രത്നരക്ഷയ്ക്കപ്പോലും ഈ നിശ്ചയം വിട്ടുകൂടെന്നാണ് ആ പുരുഷ കേസരിയുടെ നിശ്ചയം. ഇങ്ങിനെ അതികീർത്തിമാനും നിർമ്മലചിത്തനുമായ എന്റെ പ്രാണവല്ലഭൻ അമൂല്യങ്ങളായ വസ്ത്രാഭരണങ്ങൾ, ഭിദ്യഗന്ധകലിതമായ ലേപനവസ്ത്രങ്ങൾ, കമനീയാസനങ്ങൾ, ഉച്ചപ്രാസാദങ്ങൾ എന്നിവയേയും രാജ്യത്തെത്തന്നെയും മനഃപൂർവ്വം ഉപേക്ഷിച്ചു വനവാസത്തിനൊരുങ്ങട്ടെ. എന്നെ മാതാപിതൻ ഏല്പിപ്പാനും നിശ്ചയിച്ചു. എന്നാൽ ഞാനാവട്ടെ കാടുമുറുവാൻ മുന്തിൽ പുറപ്പെട്ടു. എന്റെ ജീവിതനാഥനോടുകൂടാതെ സ്വർഗ്ഗവാസവുമായി എനിക്കെത്രയോ തുല്യമാ

ണ്. മിത്രാനുഭവായകനും ഭാഗ്യവാനും ശൗജ്യസ്വന്യനനും ഭ്രാതൃഭക്തനുമായ സൗമിത്രിയോ എന്നെക്കാൾ മുമ്പിൽ ജ്യേഷ്ഠനോടൊരുമിച്ച യാത്രചെയ്യാൻ കച്ചകെട്ടി. ഇങ്ങിനെ ഞങ്ങൾ മൂവരും രാജകല്പനയെ ശിരസ്സ് വഹിച്ചു ദ്രുമനിശ്ചയത്തോടുകൂടെ മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലാത്തതും അത്യന്തം ഭയങ്കരവും പരുഷതരവുമായ മഹാരണ്യത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു. വീരവീരനായ രാഘവൻ ദണ്ഡകവനത്തിൽ വസിക്കുന്ന കാലത്തു് ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധർമ്മപത്നിയായ എന്നെ ദുഷിതചിത്തവൃത്തിയായ രാവണൻ അപഹരിച്ചു. ഇതാ ഇപ്പോൾ രണ്ടുമാസംകൂടി ജീവിച്ചിരിപ്പാനുള്ള ഒരുനഗ്രഹം ആ ദുഷ്ടൻ എനിക്കു തന്നിട്ടുണ്ട്. ആ അവധിഷ്ടശേഷം എന്റെ ജീവിതം അവസാനിക്കുമെന്നു നിശ്ചയമാണ്.”

സംഗം - 34

വളർച്ചകൊണ്ടുതന്നെയിരുന്ന ശോകനിമിത്തം മാക്സിത്തുളൻ സീതയുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടു ഹന്തമാൻ അവളെ ഈവിധം സമാശ്വസിപ്പിച്ചു: “ഹാ ദേവി! വിദേഹജെ! ഞാൻ രാമദൂതനാണ്. ശ്രീരാമദേവന്റെ സന്ദേശത്തോടുകൂടി ഭവതിയെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു വന്നിരിക്കുകയാണ്. കശലിയായ രാമഭദ്രൻ ഭവതിയോടു കശലം പായുന്നു. ധനുർവ്വേദം, വേദവേദാംഗം എന്നിവയിൽ അതിവിശാരദനും ആത്മജ്ഞാനിയുമായ ഭാഗരഥി നിന്തിരുവടിയുടെ ക്ഷേമവൃത്താന്തമറിവാണാഗ്രഹിക്കുന്നു. ഭവതിയുടെ പ്രാണവല്ലഭനായ രാമചന്ദ്രൻ അത്യന്തം പ്രിയനും അതിതേജസ്വിയും ദുഃഖംനിമിത്തം സന്തപ്തചിത്തനുമായ ലക്ഷ്മണൻ നിന്തിരുവടിയെ ശിരസ്സുകൊണ്ടഭിവാദ്യംചെയ്യുന്നു. പുരുഷഗജങ്ങളായ ആ രണ്ടുപേരുടെയും കശലവാത്കൾ കേട്ടു ഹർഷാധിക്യംനിമിത്തം പുളകിതഗാത്രയായിത്തീർന്ന സീത ഹന്തമാനോടിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: “ജീവസന്ധാരണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന

ഭരതവന്ദന എത്ര കാലം ചെന്നാലും ആനന്ദമനഭവിപ്പാനിടവരുന്ന
 താണെന്ന ചൊല്ലു എത്രയും സത്യമാണ്. അതിപ്പോൾ എനിക്കു
 നഭവമായി. ഭരതം അനുഭവിച്ചിട്ടെങ്കിലും ജീവിച്ചിരിക്കേണം.
 എന്നാൽ മാത്രമെ സുഖം അനുഭവിപ്പാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. എന്നീ
 പഴമൊഴി ആദരിക്കത്തക്കതുതന്നെ” രാമലക്ഷ്മണന്മാരുടെ കശ
 ലവൃത്താന്തം കേട്ടപ്പോൾ അവരുടെ സമീപം ചെന്നുചേർന്നാലെ
 നപോലെ സീതയ്ക്കു അരിയായ സന്തോഷമുണ്ടായി. അത്രത
 നെയ്യുമല്ല തമ്മിൽ കണ്ടുമുട്ടിയതോടുകൂടി സീതയ്ക്കും ഹനുമാനും
 അതുല്യമായ പ്രീതിവിശ്വാസങ്ങൾ പരസ്പരമുത്ഭവിക്കയും ചെയ്തു.
 അവണ്ണുമായ ഈ പ്രീതിവിശ്വാസങ്ങൾകൊണ്ടാണ് അവർ ത
 മ്മിൽ ഇങ്ങനെ സംഭാഷണമാരംഭിച്ചതും. സീതാദേവിയുടെ ശോ
 കസന്തപ്തമായ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും ഉദ്ഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന
 ഈ സന്തോഷവാക്കുകൾ കേട്ടു ഹനുമാൻ അപ്പംകൂടി ദേവിയു
 ടെ സമീപത്തേക്കു നീങ്ങിനിന്നു. രാമകുമാത്രവണ്ണമെന്നിരിക്കെ
 സീതയ്ക്കു ഹനുമാനാൽ നിസ്സീമമായ പ്രീതിവിശ്വാസമുണ്ടായി.
 എന്നാൽ അതു അവൻ സമീപമടുക്കുമ്പോൾ രാവണമായാ
 ധികൃതമോളം ദേവിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ ശങ്കയായിപ്പിരിഞ്ഞി
 ച്ചു. ‘മരീ! ഞാനിവനോടു സംസാരിച്ചുവല്ലോ; നിന്ദ്രമായ ക
 മ്ഭം ഞാൻ ആചരിച്ചു; കഷ്ടം! ഭേഷപ്തനനായ രാവണൻ
 തന്നെയാണിവൻ’ എന്നീ വിചാരത്തോടുകൂടെ വരവണ്ണിനി
 യായ അവൾ ആ അശോകവൃക്ഷശാഖയെ വിട്ടു അവിടെത്ത
 നെ വിടർത്തു വീണു. ശോകവിഹ്വലയായ ജാനകിയാവട്ടെ
 നന്ന ഭയന്നു പിന്നീടു ഹനുമാനെ തിരിഞ്ഞുനോക്കുകപോലും
 ചെയ്യാതെ മുഖം തിരിച്ചിരുന്നതേ ഉള്ളൂ. ഭയാധിക്യംനിമിത്തമു
 ണ്ടായ ഈ ഭാവഭേദം കണ്ടപ്പോൾ മഹാബാഹുവായ ഹനുമാൻ
 ദേവിയെ വീണു നമസ്സരിച്ചു. തന്റെ മുമ്പിൽ വന്നുനിന്ന ര
 നെ നമസ്സരിക്കുന്നവനായ ആ വാനരനോടു സതീതിലകമായ
 സീത നെടുവീറ്റിട്ടുകൊണ്ടു മധുരമാംവണ്ണം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:
 “നീ മായാവേഷം കൈക്കൊണ്ടു മായാവിധിയായ രാക്ഷസേശ്വരൻ

ന്നെന്നാണ്. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നീ വീണ്ടും വന്നെന്നു തചിപ്പിക്കുന്നതു യുക്തമല്ല. അന്നൊരുനാൾ ജനസ്ഥാനത്തുവെച്ച് സ്വന്തരൂപം മറച്ചു സത്യാസിവേഷമെടുത്തുകൊണ്ട് എന്റെ മുഖിൽ വന്നിരുന്ന രാവണനല്ലയോ നീ. പട്ടിണികൊണ്ടു നന്നെ മെലിഞ്ഞും പരാധീനംനിമിത്തം അത്യന്തം അവശയായും ഭർതു വിരഹത്താൽ സന്തപിച്ചുമിരിക്കുന്നു ഞാൻ. ഭൂഖവിവശയും ഭയ ചകിതയുമായ എന്നെ വീണ്ടും വന്നു തചിപ്പിക്കുന്നതു നീനക്കു നന്നല്ല. എന്റെ ഈ ശങ്ക ശരിയായിട്ടുള്ളതാണെന്നു പൂണ്ണവിശ്വാസം എനിക്കില്ല. കാരണം നിന്റെ ദൾനത്തിൽ എനിക്കു നിസ്സുലമായ പ്രീതി ജനിച്ചിരിക്കുന്നു. നീ രാമദൂതൻതന്നെയെങ്കിൽ അങ്ങേക്കു മംഗളം ഭവിക്കട്ടെ. അല്ലയോ ഹരിശ്ചന്ദ്ര! എനിക്കേറെവും പ്രിയജനകമായ രാമവൃത്താന്തം ഞാൻ അങ്ങയോടു ചോദിക്കുന്നു. അതു നീ എന്നോടു പറയുക. ഹേ സൌമ്യ! പ്രവാഹം നദീതീരത്തെപ്പോലെ രാമഗുണങ്ങൾ വണ്ണിക്കുന്ന നീ എന്റെ ഹൃദയത്തെ അപഹരിക്കുന്നു.” എന്നീവാക്കുകൾ പറഞ്ഞു വസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി വിഭേദപുത്രി വീണ്ടും വിചാരവീചികളിൽ നിമഗ്നയായി. “ഹാ! സ്വപ്നത്തിന്നു സുഖം നൽകുവാനുള്ള ശക്തി അതിശയിക്കത്തക്കതുതന്നെ. വളരേക്കാലമായി രാമങ്കൽ നിന്നും വേർപെട്ടിരിക്കുന്ന ഞാൻ രാമദൂതനായ ഒരു വാനരനെ സ്വപ്നത്തിൽ കാണുന്നു. രാമദൂതനായ ഒരു വാനരൻ ഈ ലങ്ക ഏല്പാപ്യമാണ്. അതിനാൽ ഒരു വാനരൻ എന്റെ മുമ്പാകെ വന്നുനിന്നുകൊണ്ടു ഈവിധം സംഭാഷണംചെയ്യുന്നതു സംഭവിക്കത്തക്കതല്ല. ഞാൻ ഈ കാണുന്നതു നിശ്ചയമായും സ്വപ്നംതന്നെ. വീരാഗ്രണിയായ രാമനെ ലക്ഷ്മണസഹിതനായി സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടുവെങ്കിൽ ഞാൻ ഈവിധം ഭൂഖമനുഭവിക്കയില്ലായിരുന്നു. ഹാ കഷ്ടം! സ്വപ്നവുംകൂടി എന്റെ ശത്രുവായിത്തീർന്നുവല്ലോ. അല്ലാ, ഇതു നിശ്ചയമായും സ്വപ്നമല്ല. സ്വപ്നത്തിൽ വാനരനെക്കാണുന്നുവെങ്കിൽ അല്പദയത്തിന്നു വഴിയില്ല. എനിക്കിവനെക്കണ്ടതു മുതൽ അതിയായ മനസ്സമാധാനവും ഉണ്ട്. പി

ന്നെ ഇതിന്റെ സാരമെന്തു? രാമവൃത്താന്തം അറിയേണമെന്ന
 മോഹംനിമിത്തം മനസ്സിനുണ്ടായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരുവിധം ഭ്രാന്തി
 യോ? അല്ല, വായുസംബന്ധമായുണ്ടായ വല്ല ചേതോവികാര
 മോ? വിരഹജന്മമായ ഉന്മാദനിമിത്തം വന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള അ
 സത്വമായ ചിത്തസങ്കല്പമോ? അതുമല്ല, ചിത്തമോഹംനിമിത്ത
 മുള്ള ഒരു മൃഗശൃംഗീകതയെന്നയോ? അതുമല്ല, വാനരനോ
 ടുള്ള എന്റെ ഈ സംഭാഷണവും മറ്റും ഉന്മാദനിമിത്തമോ
 വ്യാമോഹംനിമിത്തമോ അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതൊ? അല്ല, ഇതു യഥാ
 ത്വമായതതന്നെ. മോഹത്തിനും ഉന്മാദത്തിനും അന്യോന്യബ
 ധ്വമുണ്ടു്. ഉന്മാദമല്ലെന്നുവന്നാൽ പിന്നെ മോഹമല്ലെന്നും നി
 ശ്ചയം. ഉന്മാദത്തിങ്കലാകട്ടെ മോഹത്തിങ്കലാകട്ടെ വിവേചന
 ശക്തിയുണ്ടാകയില്ല. എന്നാൽ എനിക്കിപ്പോൾ ഈ വാനരനെ
 യും എന്നെത്തന്നെയും തിരിച്ചറിവാൻ ഉത്തരമുണ്ടുതാനും. അ
 തിന്നാൽ മുൻപറഞ്ഞ ഭാഷങ്ങളൊന്നും എന്നെ ബാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു
 നിശ്ചയം.” എന്നിങ്ങനെ തിരിച്ചറപ്പുതന്നി വീണ്ടും “ഇതു മോഹംനി
 മിത്തമുണ്ടായ മിതശ്വാജ്ഞാനമല്ല. പക്ഷെ രാമമൃതനായ ഒരു വാ
 നരനു ലഭ്യ അപ്രാപ്യമാണ്. അതിന്നാൽ ഇവൻ രാമമൃതനാണെ
 ന്നതിന്നു തെളിവു മതിയായില്ല. രാക്ഷസന്മാരാവട്ടെ മായാവിക
 ളുമാണ്. രാമമൃതനാണെന്ന ഭാവത്തിൽ വാനരരൂപം ധരിച്ച്
 രാവണൻതന്നെയായിരിക്കാം ഈ വന്നിരിക്കുന്നവൻ” എന്നിങ്ങി
 നെ ശങ്കിച്ചു. അതിന്നാൽ കൃശഗാത്രിയും ജനകപുത്രിയുമായ അവ
 ള് പിന്നീട് ആ വാനരനോടു് ഒന്നും സംഭാഷണം ചെയ്തതേ ഇല്ല.
 സീതാദേവിയുടെ ചേതോവികാരങ്ങൾ ഇന്നിന്നവയാണെന്നും ഈ
 വിധം മെന്തെത്തിനും വിചാരധാരകൾക്കും കാരണം ഇന്നതാ
 ണെന്നും ആ വാനരശ്രേഷ്ഠൻ നിശ്ചിതാസം മനസ്സിലാക്കി. ഉടൻ
 പ്രത്യല്ലന്നുണ്ടായിരുന്ന അവൻ ശ്രവണേന്ദ്രിയംവഴിയായി ഹൃദ
 യത്തെ സമാക്ഷണം ചെയ്തമാറ് ശ്രുതിമധുരമായി രാമഗുണം അ
 ള്വാളും ഇങ്ങിനെ വർണ്ണിപ്പാനാരംഭിച്ചു: “രഘുഭാഗവതായ രാമൻ
 സൂര്യനുതുല്യം തേജസവിയും ചന്ദ്രനെപ്പോലെ ലോകത്തിന്നാനന്ദം

ജനിപ്പിക്കുന്നവനും ചന്ദനെന്നവണ്ണം ഐശ്വര്യപ്രഭാവനും സ
 വ്യക്തിതവത്തിലും ലോകങ്ങൾക്കെല്ലാം രാജാവുമാണ്. വീയു
 പരാക്രമങ്ങൾ തികഞ്ഞവനും വിജ്ഞാപനവാണെപ്പോലെ മഹാകീ
 ത്തിമാനും സത്യസന്ധനും ദേവഗുരുവായ ഗീഷ്ണുരിക്കുതലും വാ
 ഹിയും രൂപസൗന്ദര്യമോത്താൽ മന്ദമനസ്സോടെ മനോഹരനും
 ശ്രീമാനും ക്രോധം പ്രഹരം എന്നിവയെ യഥാവസരം എടുത്തു
 പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ ധർമ്മനും മഹാരഥന്മാരിൽവെച്ചു മുമ്പന
 മാണ്. ആ രാമചന്ദ്രന്റെ ഭജനേച്ഛയായെ ആശ്രയിച്ചും
 കൊണ്ടാണ് ഈ ലോകംതന്നെയും നിലനില്ക്കുന്നത്. ഇപ്രകാരം
 മഹാത്മാവായുള്ള രാജാവനെ മായാമൃഗരൂപം എടുത്തു മയക്കി
 ആശ്രമത്തിൽനിന്നും അകറ്റി അങ്ങയെ താങ്ങാത്തത് ഇവിടെ
 അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുവന്നുപോ ആ ഏഴുന് അതിന്നുശേഷം ഫലം
 ഉടൻ അനുഭവിക്കുന്നതു നിന്തിരുവടിക്കു കണ്മൺ സംഗതിയാവും.
 വിരപരാക്രമിയായ രാമൻ അധികതാമസാക്രൂടാതെ ആ ഉഗ്രരാക്ഷ
 സനെ യുദ്ധത്തിൽ നിന്ദ്രവദിക്കും. തിളച്ചുപൊങ്ങിവരുന്ന ക്രോധാ
 ധികൃത്താൽ അനലശിഖപോലെ അത്യുജ്വലങ്ങളായ രാമബാണ
 ങ്ങൾ കാലംവൈകാതെ ആ ഏഴുനെ മുട്ടെറിക്കും. വിരാഗ്നണിയാ
 യ ആ രാമദേവനാൽ അയക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭൂതനാണ് നിന്തിരുവടി
 യുടെ സമീപം വന്നുനില്ക്കുന്ന ഈ വാനരൻ. നിന്തിരുവടിയോ
 ട്ളെ വിജയോഗംനിമിത്തം ദുഃഖപരിപീഡിതനും ചിന്താവിവശനമാ
 യ രാമനും, അങ്ങയെ നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ട് സമീത്രാനന്ദഭായക
 നും മഹാബാഹുവും തേജസ്വിയുമായ ലക്ഷ്മണനും അങ്ങയോടു
 കശലം ചോദിക്കുന്നു. ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ സഖാവും രാജാവുമായ
 സുഗ്രീവനും അവിടുത്തോടു കശലം പൂക്കിക്കുന്നു. രാമൻ, ല
 ക്ഷ്മണൻ, സുഗ്രീവൻ ഇവർ എപ്പോഴും അന്യചിന്തകൂടാതെ നിന്തി
 രുവടിയെപ്പറ്റിത്തന്നെ സ്തുരിച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നത്. പരാ
 ക്രമശാലിയും സുപ്രസിദ്ധനും തീവ്രവ്രതനുമായ വാനരരാജാവും
 അനപരമാരായ വാനരപ്പടകളും രാമലക്ഷ്മണന്മാർക്കു സഹായിക
 ളായുണ്ട്. ഹേ വിദേഹജെ! രാക്ഷസീവശഗയായിബുവിച്ചിര

കുന്ന നിന്തിരുവടി ഭാഗ്യപൂരത്താലാണ് ജീവസന്ധാരണം ചെയ്യുന്നത്. മഹാരഥന്മാരായ രാമലക്ഷ്മണന്മാരെയും അനന്തം കോടി വാനരബലങ്ങളോടൊന്നിച്ച് അവരുടെ നേതാവായ സുഗ്രീവനേയും അങ്ങയ്ക്ക് ഉടനെ കാണുമാറാകും. ഞാനൊ, സുഗ്രീവസമീപനായ ആജ്ഞേയനാണ്. നിന്തിരുവടിയെക്കാണാനായി പരമ ക്രമത്താൽ കടൽ ചാടിക്കടന്നാണ് വന്നത്. ഹാ ഭേവി! നിന്തിരുവടി എന്നെ ആരെന്നു ശങ്കിക്കുന്നുവോ ആ ശങ്കയെ അങ്ങനെയെ വെടിയുക; അത്തരക്കാരനല്ല ഞാൻ. എന്റെ വാക്കുകൾ വിശ്വസിക്കുക.”

വരിപ്പാൻ തയ്യാർ

ഭാഷാഗദ്യമാലയുടെ സന്ദർശനം

ഒന്നാം ഭാഗം	0	12	0
രണ്ടാം ഭാഗം	0	12	0

Manager,
Vani Vilasam Depot,
KOLLENGODE.